

Geldrop-Mierlo

Jaarverslag en jaarrekening 2015

Gemeente Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Algemene inleiding	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Resultaatbestemming.....	5
2. Jaarverslag	7
2.1 Algemene toelichting en inleiding bij programma's	7
2.2 Programmaverantwoording	8
2.2.1 Programma 1: Gebiedsgericht werken.....	8
2.2.2 Programma 2: Economie en vastgoed.....	11
2.2.3 Programma 3: Veiligheid en handhaving	17
2.2.4 Programma 4: Bestuurlijke samenwerking.....	21
2.2.5 Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid	24
2.2.6 Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur.....	27
2.2.7 Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs	32
2.2.8 Programma 8: Democratisch bestuur.....	36
2.2.9 Programma 9: Natuur, milieu en duurzaamheid	41
2.2.10 Programma 10: Bereikbaarheid en verkeer	44
2.2.11 Programma 11: Bouwen en wonen	48
2.2.12 Programma 12: Financiën en belastingen.....	51
2.3 Paragrafen	54
2.3.1 Lokale heffingen	55
2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	60
2.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	67
2.3.4 Financiering	73
2.3.5 Bedrijfsvoering.....	77
2.3.6 Verbonden partijen	82
2.3.7 Grondbeleid	102
2.3.8 Kerngegevens	124
3. Jaarrekening.....	125
3.1 Balans	126
3.2 Toelichting op de balans.....	128
3.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	140
3.4 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	143
3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	145
3.5.1 Begrotingsrechtmatigheid.....	145
3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.....	148
3.5.3 Overzicht onvoorzien.....	164
3.5.4 Overzicht van de incidentele baten en lasten	165
3.5.5 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	168
3.5.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	169
3.6 Overzicht van investeringen en projecten	170
3.7 Reserves en voorzieningen.....	188
3.7.1 Overzicht van reserves en voorzieningen	188
3.7.2 Toelichting op de reserves	190
3.7.3 Toelichting op de voorzieningen.....	196
3.7.4 Beleid t.a.v. bespaarde rente	201
3.8 Controleverklaring	202
Bijlage Single information single audit (SISA)	204
Bijlage Overzicht subsidies.....	205

1. Algemene inleiding

1.1 Algemeen

De jaarrekening sluit in 2015 met een positief saldo. Het resultaat beslaat ruim € 827.672,-.

Opbouw resultaat 2015		
Resultaat exploitatie algemene dienst		814.987
Resultaat grondexploitaties		12.685
Totaal		827.672

Het resultaat exploitatie algemene dienst bestaat voornamelijk uit afwijkingen op de volgende producten:

P	Programma	Product	Saldo
5.	Sociale zaken en armoedebeleid	Uitvoering sociale taken	-109.000
		Bijzondere bijstand	-317.000
		Re-integratietrajecten	77.000
6.	Zorg, welzijn en cultuur	Woningaanpassingen	111.000
		Vervoers- en rolstoelvoorzieningen	148.000
		Hulp bij het huishouden	-209.000
		Nieuwe Wmo	1.170.000
		Wmo AWBZ coördinatie zorg	258.000
7.	Jeugdbeleid en onderwijs	Accommodaties kinderopvang	-161.000
		Jeugdwet	-1.215.000
11.	Bouwen en wonen	Ruimtelijke ordening	-125.000
12.	Financiën en belastingen	Algemene uitkeringen	309.000
		Onroerend zaak belasting	-120.000
		Post onvoorzien programma 1 t/m 12	78.000
13.	Kostenplaatsen	Diverse personele kosten	124.000
		Resultaat Dienst Dommelvallei	97.000
	Kapitaallasten programma 1 t/m 13		715.000
	Overige verschillen		-16.013
Totaal resultaat			814.987

De bedragen worden nader toegelicht in paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht baten en lasten. Voor het resultaat grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Het resultaat op de exploitatie algemene dienst is € 12.000,- lager dan de laatste prognose, opgenomen in de raadsinformatiebrief "3e tussentijdse rapportage 2015" (GM2016.0019 van 20 januari 2016).

1.2 Resultaatbestemming

Wij stellen voor om het resultaat als volgt te bestemmen:

	Voorstel resultaatbestemming 2015	Bedrag
1.	Sociaal Domein Wij stellen voor om het saldo Sociaal Domein via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve Transitie. Hierdoor wordt het makkelijker gemaakt om een grote slag te slaan ten aanzien van de transformatie (de inhoudelijke vernieuwing van zorg / ondersteuning). Op deze manier kunnen wij bijvoorbeeld meer veranderruimte bieden aan initiatieven van bijvoorbeeld aanbieders, andere partners of burgerinitiatieven in het kader van Right To Challenge.	269.322
2.	Reserve WWB-inkomensdeel Gelet op het feit dat er voor het jaar 2015 een tekort is van ruim € 600.000,- op de BUIGmiddelen, is dit tekort opgevangen vanuit de reserve WWB-inkomensdeel. Volgens afspraak is de reserve aangezuiverd tot een minimum van € 250.000,-. Wij stellen voor om het saldo van de reserve via resultaatbestemming aan te vullen tot hetzelfde niveau als vorig jaar, zijnde € 700.000,-.	450.000
3.	Dienst Dommelvallei - overschrijding budgetten I&A Het overgrote deel van het positieve resultaat van Dienst Dommelvallei wordt veroorzaakt doordat I&A-investeringen vertraagd zijn waardoor de kapitaallasten lager zijn dan geraamd. Deze kosten komen in latere jaren op het moment dat de investeringen plaats gaan vinden. Vanuit de gemeenten is de wens om de kosten voor I&A te egaliseren om wisselende bijdragen daarvoor te voorkomen. Bij het vaststellen van het IBP 2016-2020 is besloten om de overschotten op de I&A budgetten, met uitzondering van de personeelsramingen, te reserveren voor de egalisatie van de kosten voor I&A. Vanwege fiscale redenen kan dit restant niet gereserveerd worden binnen Dienst Dommelvallei. Daarom stelt Dienst Dommelvallei aan de gemeenten voor het voordeel van € 187.822,- te bestemmen bij de jaarrekening en te reserveren in de gemeentelijke begroting. Voor Geldrop-Mierlo gaat het om een bedrag van € 90.154,-; te storten in een nieuw te vormen reserve I&A.	90.154
4.	Restant resultaat algemene dienst in algemene reserve Het restant van het resultaat van de algemene dienst wordt gestort in de algemene reserve.	5.511
5.	Resultaat grondexploitaties in algemene reserve Grondbedrijf Het resultaat van de grondexploitaties wordt gestort in de algemene reserve Grondbedrijf.	12.685
Totale resultaatbestemming		827.672

Overige voorstellen ter besluitvorming, niet zijnde resultaatbestemming

1.	Overschrijding budgetten I&A (resultaatbestemming 2014) Het onderwerp bij punt 3 van de resultaatbestemming was vorig jaar ook opgenomen als resultaatbestemming, maar toen voor een bedrag van € 102.229,-. Dit wordt in 2016 besteed aan het Informatiebeleidsplan I&A 2016-2020. Vorig jaar is besloten om dit bedrag te storten in de reserve P&O (nu: reserve I&A). Voorgesteld wordt om het bedrag van vorig jaar (€ 102.229,-) over te hevelen van de reserve P&O naar de nieuw te vormen reserve I&A (het geld staat dan op de juiste plek bij elkaar).
----	---

2. NUP-gelden

In de reserve Geoormerkte Gelden zit een bedrag van € 181.000,- aan NUP-gelden. Om dezelfde reden als bij punt 1. wordt ook hier voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar de nieuw te vormen reserve I&A. In de begroting is rekening gehouden met de aanwending van deze NUP-gelden voor financiering van het Informatiebeleidsplan 2016-2020. In de nieuw te vormen reserve I&A zit dan een bedrag van € 373.383,- (zijnde: € 90.154,- + € 102.229,- + € 181.000,-).

3. Gevelverbetering en kwaliteitsimpuls centrum Geldrop (eerdere besluitvorming)

Wij stellen voor om € 200.000,- over te hevelen van algemene reserve grondbedrijf naar de (oude) reserve Bovenwijkse Voorzieningen. Het bedrag van € 200.000,- is bedoeld ter dekking van gevelverbeteringen (€ 100.000,-) en kwaliteitsimpuls (€ 100.000,-). In de huidige reserve Bovenwijkse Voorzieningen is hier geen rekening mee gehouden.

2. Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. Hiermee wordt er toelichting gegeven over het in 2015 gerealiseerde beleid.

2.1 Algemene toelichting en inleiding bij programma's

De programmaverantwoording bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's, vastgesteld door de gemeenteraad.

Het gaat om de volgende 12 programma's:

- Gebiedsgericht werken
- Economie en vastgoed
- Veiligheid en handhaving
- Bestuurlijke samenwerking
- Sociale zaken en armoedebeleid
- Zorg, welzijn en cultuur
- Jeugdbeleid en onderwijs
- Democratisch bestuur
- Natuur, milieu en duurzaamheid
- Bereikbaarheid en verkeer
- Bouwen en wonen
- Financiën en belastingen

In deze paragraaf wordt per programma ingegaan op de drie "wat"-vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

In het onderdeel "Wat heeft het gekost?" zijn per beleidsproduct de begrote en werkelijke baten en lasten en het saldo daarop weergegeven. Voor de leesbaarheid van de tabel, in het bijzonder de kolom met het saldo, wordt opgemerkt dat zowel de lagere baten als de hogere lasten met een "-" bedrag worden weergegeven. Met andere woorden, een positief bedrag moet worden gelezen als een voordeel en een negatief bedrag als een nadeel.

De afwijkingen > € 25.000,- tussen begroting na wijziging en de realisatie over 2015 worden per programma toegelicht in paragraaf 3.5.2 "Analyse overzicht baten en lasten".

De bedragen zijn te vermenigvuldigen met € 1,- tenzij anders vermeld.

2.2 Programmaverantwoording

2.2.1 Programma 1: Gebiedsgericht werken

Portefeuillehouder(s): Wethouder

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

We willen een stap verder gaan met gebiedsgericht werken. Na het project “Woon- en leefomgeving” en de werkwijze “Samen Werkt” gaan we nu gebiedsgericht werken verankeren in de wijze waarop de gemeente met haar inwoners samenwerkt. Het project “Woonservice-gemeente” (o.a. ter bevordering van zo lang mogelijk zelfstandig wonen) en het project “Woon- en leefomgeving” (o.a. ter versterking van de sociale structuur en leefbaarheid) worden met “Samen Werkt” (werkwijze) in elkaar geschoven tot Gebiedsgericht werken 2.0, waarin de buurtregisseur een centrale regierol neemt. Hiermee gaat de gemeente Geldrop-Mierlo zich regionaal op de kaart zetten. De ervaringen en ontwikkelingen binnen het gebiedsgericht werken zullen een belangrijk sturingsinstrument worden voor de realisatie van de strategische visie. Gebiedsgericht werken 2.0 moet in het DNA van ons gemeentelijk beleid en onze gemeentelijke organisatie doordringen.

Co-creatie en de incubator gedachte zijn hierbij belangrijk en verbinden is het centrale thema. Co-creatie betekent dat noch de inwoners, noch de gemeente, leidend zijn maar dat op basis van gelijkwaardigheid nieuwe ideeën en initiatieven worden ontwikkeld. Innovatie en “out of the box” denken zijn hier belangrijke werkwijzen. De incubator gedachte gaat uit van een buurtregisseur die nieuwe initiatieven opspoort en helpt te ontwikkelen. Die aan de kant van de initiatieven gaat staan. Als een idee of initiatief vorm heeft gekregen trekt de buurtregisseur zich terug en laat hij/zij het initiatief aan de inwoners. Innovatie betekent dat we ook denken in nieuwe vormen, zoals coöperaties, verenigingen van inwoners en nieuwe technieken als beeldcommunicatie, communities, marktplaatsen en andere internet applicaties.

Het gebiedsgericht denken en werken dient verankerd te worden in het DNA van de gemeentelijke organisatie. Alleen op deze wijze kan co-creatie met de inwoners op basis van gelijkwaardigheid een kans krijgen. Dit betekent dat de buurtregisseurs weliswaar in gemeentelijke dienst zijn, maar zich als makelaar van mogelijkheden moeten opstellen. Dat betekent dat zij de ruimte dienen te krijgen –om binnen vooraf bepaalde budgettaire en uitvoerende kaders- directe ondersteuning en inzet te kunnen plegen. Dit vraagt om een dynamisch samenspel van buiten naar binnen, duidelijke succesindicatoren (wanneer zijn we tevreden) én een eenduidige bestuurlijke opdracht (verankering in één programma).

Vanuit het gemeentehuis moet gedacht worden in mogelijkheden in plaats van in belemmeringen. Het is in dit kader niet de bedoeling dat de ambtenaren plannen maken voor de wijken, maar dat de wijken aangeven waar de prioriteiten behoren te liggen. Hiervoor zal een cultuuromslag in het gemeentehuis noodzakelijk zijn. Ook ambtenaren moeten anders leren denken over wijken en over de betrokkenheid van inwoners, zodat inwoners meer mogelijkheden krijgen om activiteiten en maatregelen in de eigen woonomgeving te realiseren. De verankering van Gebiedsgericht werken 2.0 binnen de organisatie komt tot uitdrukking door een tweetal zaken. Allereerst is het één team binnen één organisatieonderdeel. Echter, daarnaast zijn binnen de gehele organisatie medewerkers aanwezig die gerekend kunnen worden tot de flexibele schil van de buurtregisseurs. Het gaat hier om integratie van onderaf, met een separaat budget voor buurtgericht werken (belangrijk deel in personele kosten)

Gebouw als ankerpunt per gebied

In de gemeente Geldrop-Mierlo worden twee in elkaar grijpende werkniveaus ontwikkeld. Dit heeft tot doel de leefbaarheid te verbeteren, de sociale voorzieningen op peil te houden en de community gedachte vorm te geven. Dit alles ter versterking van de sociaal-maatschappelijke structuur. Voorzieningen worden gerealiseerd op wijk- of buurniveau. De schaalgrootte voor buurtgericht werken is een ordeningsvraagstuk.

Op basis van ervaringen in de voorbije jaren is de conclusie dat gebiedsgericht werken om flexibiliteit vraagt, ook op dit vlak. De ondersteuning en activiteiten van de buurtregisseur moeten aansluiten op de schaal van het initiatief. Dit kan op straat-, buurt-, wijk- of gebiedsniveau zijn. Voor de organisatie van de ondersteuning binnen het professionele veld (gemeente, politie, etc.) is een verdeling echter

noodzakelijk. De schaal die daarbij handzaam is, is de huidige gebiedsindeling. Dit is dus een ordeningsinstrument, niet het niveau waarop zaken in beweging worden gezet en ondersteund. We willen zo kleinschalig als mogelijk en noodzakelijk werken. Vanuit het oogpunt van sociale samenhang en participatie zien we de buurt als belangrijkste eenheid. Binnen elke wijk is een basisvoorzieningenniveau aanwezig. Onder de basisvoorzieningen in de woonomgeving worden verstaan: winkels, horeca, zorg, en andere benodigde maatschappelijke functies. Dit kan een multifunctioneel gebruik van een (brede) school zijn of een gebouw waar verschillende activiteiten kunnen plaatsvinden. Op wijkniveau kunnen deze gebouwen ook dienst doen voor andere activiteiten op andere momenten dat zij leeg staan.

Voor iedere buurt in Geldrop-Mierlo, waar aantoonbaar behoefte is en waar de wil is om de schouders eronder te zetten, zou een buurthuis mogelijk gemaakt moeten worden. In eerste instantie heeft de gemeente hier een voorwaardenscheppende rol.

De buurtregisseur

Buurtregisseur zijn vergt bepaalde kwaliteiten en competenties. Een buurtregisseur moet stimuleren en afremmen. En hij/zij moet er voor zorgen dat er geen wijkbaronnen ontstaan die gaan bepalen wat goed is voor een gebied. Zijn/haar beleid moet gericht zijn op verbinding en eigen verantwoordelijkheid van de inwoners. Hierbij is hij/zij proactief in het stimuleren van nieuwe ideeën door o.a. het gesprek aan te gaan over de toekomst van de buurt of wijk. Hierbij maakt de buurtregisseur gebruik van kennis over de ontwikkelingen op buurtniveau.

Daar waar nodig wordt passende ondersteuning geleverd. Dit betekent dat er naast het vaste team van buurtregisseurs een flexibele schil in de gemeentelijke organisatie dient te zijn, waarin mensen met een bepaalde specialisatie beschikbaar zijn en die -indien noodzakelijk- ingeschakeld kunnen worden. Hierbij moet gedacht worden aan specialismen op verschillende afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie.

Hoe meer de ondersteuningsschaal moet mee bewegen met de vragen uit de bevolking, hoe arbeidsintensiever het zal zijn. Hiermee komt ook de financiering van het buurtgericht werken in beeld. Hiervoor zullen bestaande budgetten moeten worden omgebogen. Dit zal leiden tot een heroriëntatie op de verdeling van publieke taken.

Commissie gebiedsgericht werken

Analoog aan de auditcommissie komt er een commissie voor gebiedsgericht werken. Hierin hebben zitting: raadsleden (op persoonlijke titel), de vak wethouder, de beleidsmedewerker gebiedsgericht werken en de buurtregisseurs. Deze commissie, onder voorzitterschap van een raadslid en geassisteerd door de griffie, vormt het klankbord (analoog aan de auditcommissie) op het gebied van organisatie en procedures op het onderdeel gebiedsgericht werken. Deze commissie rapporteert en adviseert aan de raad.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota "samen...werkt" - leven in de woonservice gemeente Geldrop- Mierlo	N.v.t.	8-nov-10	N.v.t.
Heroriëntatie Samen Werkt	N.v.t.	30-sep-13	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

De in 2014 gestarte/ontwikkelde initiatieven zoals de buurtsportcoaches en de Cruijff Court zijn verder doorontwikkeld. Het Cruijff Court en de beweegtoestellen zijn inmiddels gerealiseerd aan het St. Jozefplein en het geheel is op 9 maart 2016 feestelijk geopend.

Daarnaast zijn er op meerdere plekken initiatieven ontwikkeld met ondersteuning van de gebiedsregisseurs. Zo is er door een groep jongeren een calestanics park gerealiseerd in Mierlo. Hier wordt veelvuldig gebruik van gemaakt. Niet alleen door jongeren, maar ook door bijvoorbeeld hardloopgroepen uit de omgeving. In verschillende wijken zijn (kleine) speelplaatsen gerealiseerd in samenwerking met de bewoners. Hierdoor sluiten de speelplaatsen beter aan bij de wensen van de bewoners en worden bewoners meer betrokken bij de ontwikkeling van hun omgeving. Dat gebeurt

ook door het gezamenlijk organiseren van een wijkschouw, containeracties en buurtpreventie bijeenkomsten.

Door middel van een vast inlooppmoment, in samenwerking met de woningbouwvereniging en de politie, zijn de gebiedsregisseurs in onder andere de Coevering gemakkelijk te benaderen. Vragen die hier binnenkomen worden gezamenlijk opgepakt, waardoor inwoners sneller een concreet antwoord hebben op hun vragen.

In 2015 is een proces gestart voor de herijking van het gebiedsgericht werken. Dit is een proces dat we met de gemeenteraad, onze inwoners en het maatschappelijk middenveld willen doorlopen. Het een en ander gebeurt in samenhang met onder andere de clusters handhaving, economische zaken en ruimte. Doelstelling is immers dat gebiedsgericht en burgergericht werken onderdeel van het DNA van de organisatie wordt.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
1. Gebiedsgericht werken				
Openbare orde en veiligheid	96	96	66	-30
Speelvoorzieningen	0	0	0	0
Mutaties reserves progr. 1	0	7	30	23
Totaal baten	96	103	96	-7

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
1. Gebiedsgericht werken				
Openbare orde en veiligheid	1.442	1.446	1.444	2
Speelvoorzieningen	163	163	146	16
Mutaties reserves progr. 1	0	0	0	0
Totaal lasten	1.605	1.609	1.590	18
Saldo (baten -/- lasten)	-1.510	-1.505	-1.494	12

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.2 Programma 2: Economie en vastgoed

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

De economische gezondheid van onze gemeente is van belang voor de werkgelegenheid en welvaart, maar beïnvloedt ook de woon- en leefomgeving. Bovendien bepaalt de lokale economie welke dienstverlening (winkels, horeca, medische zorg, etc.) voor de burgers in hun directe leefomgeving aanwezig is en voor welke dienstverlening ze naar de grote stad moeten. Daarnaast biedt de lokale economie werkgelegenheid en dat is van belang voor het aantal uitkeringsgerechtigden. Een sterke en gedifferentieerde lokale economie is van groot belang voor de totale gemeenschap van Geldrop-Mierlo. Geldrop-Mierlo bevindt zich midden in een van de beste kennisgebieden van de wereld, daar moeten we veel meer mee gaan doen.

Ondernemers zijn de dragers van onze economie. Via hen komen wij aan ons werk. Zij dragen in toenemende mate bij op sociaal-maatschappelijk terrein omdat ze, daarin gestimuleerd door de overheid, werklozen of mensen met een handicap weer aan een passende baan helpen. Zij stimuleren daarnaast het verenigingsleven met subsidies.

Dat betekent dat de gemeente heel nauw moet samenwerken met die ondernemers en daarin moet zij continu de belangen tussen die ondernemers en haar inwoners goed afwegen. Er dient een goede balans te zijn tussen wonen en werken, het een kan niet zonder het ander.

De economische crisis zal de komende jaren nog een schaduw werpen op onze lokale economie. Het is daarom van belang dat de gemeente de lokale economie, daar waar mogelijk, blijft stimuleren. Door bijvoorbeeld hulp aan startende ondernemers, het daar waar mogelijk lokaal uitbesteden van werk en het in samenspraak met lokale ondernemers scholen van mensen zonder werk. Het onderwijs zou daarin mee moeten kunnen gaan. Onze kinderen zouden veel meer gericht onderwijs moeten krijgen, zodat hun kennis veel beter is afgestemd op de vraag uit de samenleving. Die samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven moet door de overheid gestimuleerd en gefaciliteerd worden.

Bedrijventerreinen

Omdat we als gemeente nauwelijks nog ruimte hebben voor nieuwe bedrijven, komen er ook geen nieuwe bedrijventerreinen meer bij. Daarom zullen wij de bestaande industrieterreinen in de komende jaren moeten revitaliseren. Ook hierbij zullen duurzaamheid en nieuwe technologische ontwikkelingen voorop moeten staan.

De herontwikkeling van de bestaande bedrijventerreinen moet voortvarend ter hand worden genomen: in volle betrokkenheid van en met de plaatselijke ondernemers. Indien nodig moet de huidige structuurvisie worden aangepast. Dit om flexibeler te kunnen opereren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen en wensen vanuit het bedrijfsleven. Ook samenwerking met regiogemeenten moet ons hierbij een voorsprong opleveren.

Buitengebied

De gemeente Geldrop-Mierlo vormt door haar ligging in het middengebied de groene buffer tussen de twee grootstedelijke gebieden in onze regio. Het buitengebied behoort als vanzelfsprekend tot beide kernen. Het is een verbindende schakel tussen bebouwing (wonen en economische activiteit) en natuur (toerisme, rust en vrijetijdsbesteding).

Geldrop-Mierlo is de bewaker van het groene gebied. Wij zien Gulbergen als het begin van een groot uitgestrekt, groen natuurgebied. Vanuit Gulbergen kan men via de bossen tussen Geldrop en Mierlo naar de Strabrechtse Heide. Wij dienen ons, in samenwerking met onze buurgemeenten, maximaal in te spannen om het gebied te bewaren en te beheren.

Agrariërs zijn zowel gebruiker als beschermer van deze bijzondere zones. Ondernemen en beschermen in een gezonde balans zijn voorwaarden voor een aantrekkelijk buitengebied als brug naar natuur. De ontwikkelingen die nu plaatsvinden binnen de agrarische sector die zuinig ruimtegebruik stimuleren, juichen wij toe. Ook staan wij positief tegenover de innovatieve ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering, voedselkwaliteit en -veiligheid, dierenwelzijn en de "thuisnabije" productie. Immers, dit zal ertoe leiden dat onze inwoners (en die uit de omliggende gemeenten) prima voedsel kunnen betrekken uit "eigen tuin en stal". Uitgangspunt moet zijn de bedrijfsvoering te kunnen continueren. De bedrijfsvoering moet passen in de omgeving. Agrarisch ondernemerschap is namelijk ook één van de voorwaarden voor behoud van natuur en landschap. Wij zijn daarom geen voorstander van megastallen of varkensflats. Duurzaamheid, nieuwe technologieën en ecologische voortgang dienen een plek te krijgen in het beleid van de gemeente Geldrop-Mierlo. In samenspraak met agrariërs en kennisinstituten, willen wij laten onderzoeken in welk verband er mogelijkheden kunnen worden ontwikkeld om de exploitatie van ons buitengebied ook voor de toekomst economisch haalbaar te kunnen blijven invullen.

Toerisme

Juist die prachtige natuur waarin onze gemeente ligt, is de reden voor de meeste toeristen om ons te bezoeken. Daarom zijn recreatie en toerisme belangrijke dragers van de economie van onze gemeente. Dit willen wij verder stimuleren, zodat onze kernen er uiteindelijk meer baat bij hebben, zonder dat de natuur eronder leidt. Onze Bourgondische levensstijl en gastvrijheid moeten daarbij leidend zijn. Het gehele toerisme beleid dient in co-creatie met de lokale ondernemers op dit gebied opgesteld te worden. De uitvoering van het beleidsplan dient in cofinanciering plaats te vinden. Toerismebelasting moet een doelbelasting zijn, waaruit het gemeentelijk deel van de cofinanciering gefinancierd wordt. Het aanstellen van een regisseur "Toerisme en recreatie" is een eerste aanzet, maar met de middelen uit de toeristenbelasting moet het beleidsplan "Recreatie en toerisme" snel tot concrete actie leiden.

Detailhandel

Winkels zorgen voor de leefbaarheid van buurten, wijken en dorpen. Maar uitbreiding van het aantal winkelpanden zorgt niet automatisch voor meer positieve aantrekkingskracht van de buurt. Integendeel, de leegstand in winkelgebieden is nu al opgelopen in onze gemeente. Als een winkelgebied leegstand heeft, gaat de omringende buurt snel achteruit. We willen daarom de komende jaren mondjesmaat winkelruimte toevoegen.

In de kern Geldrop moet ruimte komen voor detailhandel in de wijken, waar dat kan en haalbaar is. De winkels in de buurt zijn heel belangrijk. Belangrijk voor ouderen die niet verder weg kunnen, maar ook heel belangrijk voor de samenhang in een wijk. Het beleid dat alle detailhandel zich in het centrum moet vestigen wordt verlaten. Het beleid is er op gericht dat bestaande winkelvoorzieningen in het centrum, maar vooral ook in de wijken, weer gevuld raken met detailhandel.

In Mierlo concentreert de detailhandel zich in het centrum. Detailhandel in de lint wordt, indien zich de gelegenheid voordoet, verplaatst naar het centrum. De manier waarop onze inwoners winkelen verandert. On- en offline winkelen loopt steeds meer door elkaar heen. Het is dan ook heel belangrijk dat winkelen op de 'traditionele' manier zo toegankelijk en prettig mogelijk is. Parkeren is daarbij essentieel (zie programma 10 bereikbaarheid en verkeer). Daarnaast moet de veiligheid in de winkelgebieden op peil gehouden worden. We zien ook in onze gemeente de winkelcriminaliteit (diefstal en zakkenrollen) toenemen. Zowel de inwoners als de winkeliers zijn hier de dupe van. Handhaven, vergroten van de pakkans en doeltreffend straffen zijn cruciaal voor een succesvolle aanpak van winkelcriminaliteit.

Centrumplannen

De centrumplannen worden met voortvarendheid aangepakt. De goedgekeurde centrumplannen worden zo snel mogelijk uitgevoerd zodat de inwoners van onze gemeente zien dat er verbetering is. Belangrijk, omdat de beide centra in Geldrop en in Mierlo hét visitekaartje van de gemeente vormen en dus ook medebepalend zijn voor het woon- en werkklimaat. De precieze invulling van het Molenplein in Mierlo zal in samenspraak met de inwoners en ondernemers nog nader bekeken worden. Met de komst van twee centrummanagers, heeft de gemeente een goede impuls gegeven aan het verder vormgeven en inrichten van de twee kerncentra. Centrummanagement is een structurele samenwerking tussen publieke en private partijen in een centrum om de aantrekkingskracht en daarmee het economisch functioneren van het centrum te versterken.

Gemeentelijke huisvesting

We gaan het gemeentehuis verder opwaarderen voor duurzaam gebruik in de toekomst. Geen nieuwbouwplannen meer, maar alleen de noodzakelijke aanpassingen aan de huidige huisvesting. In deze raadsperiode wordt er op innovatieve en efficiënte wijze een goede raadsaccommodatie gerealiseerd, waarin de raad kan vergaderen en er plaats is voor de fracties om hun werk doen.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Rapport rekenkamercommissie "It takes two to tango"	N.v.t.	14-mei-09	N.v.t.
Toekomstige huisvesting Gemeente	N.v.t.	10-nov-05	N.v.t.
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	5-mrt-12	N.v.t.
Ondernemersfonds Geldrop Centrum	N.v.t.	5-nov-12	N.v.t.
Ondernemersfonds Mierlo centrum en linten	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	16-dec-13	N.v.t.
Visie op supermarktstructuur	N.v.t.	28-sept-2015	N.v.t.
Bedrijventerreinenstrategie	N.v.t.		N.v.t. maart 2016
Regionale en subregionale detailhandelsvisie	N.v.t.	27-juli- 2015	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Het is positief te lezen dat ondernemers de aandacht krijgen in het raadsprogramma die ze verdienen. Het besef dat een gezonde economie de basis is voor een gezonde woon- en leefomgeving en dat de een niet zonder de ander kan is van groot belang.

Wij hebben op alle mogelijke wijzen de lokale economie gestimuleerd door de ondernemers van informatie en hulp te voorzien. Het overleg met de ondernemersverenigingen in het ondernemersplatform is daar de basis voor geweest. Denk aan thema's als starters, detailhandel, veiligheid, etc. Op basis van de gesprekken met de ondernemers zijn er keuzes gemaakt voor projecten.

De grootste economische belangen voor Geldrop-Mierlo liggen in het Stedelijk Gebied. Daar is op ingezet. Met de negen gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven is in december 2013 een convenant getekend met daarin afspraken over onder andere bedrijventerreinen, detailhandel en kantoren. Geldrop-Mierlo heeft bij de uitwerking van deze afspraken een belangrijke rol op zich genomen met het bestuurlijk en ambtelijk voorzitterschap van de werkgroep werken. In december heeft het RRO de regionale en subregionale detailhandelsvisie vastgesteld. Daarnaast zijn eerste stappen gemaakt naar een regionale bedrijventerreinenprogrammering.

Bedrijventerreinen

Revitalisering is een speerpunt. Met bedrijventerrein De Smaale wordt daar sterk op ingezet. Dit traject heeft voorrang, daarna wordt pas bekeken welke andere terreinen in aanmerking voor revitalisering moeten komen. Zonder de betrokkenheid en inzet van de ondernemers gevestigd op de bedrijventerreinen die gerevitaliseerd moeten worden gaat de gemeente geen grote investeringen doen. Revitalisering en herstructurering is tevens het moment om duurzaamheid in de breedste zin van het woord onder de aandacht van ondernemers te brengen.

We hebben een beleidsregel internetbeleid als uitwerking van de bestemmingsplanregels opgesteld. Hierin is opgenomen op welke wijze we om gaan met webwinkels op bedrijventerreinen en andere locaties. Ook het fenomeen Pick-up-point wordt daarin behandeld. Daarnaast is er samen met de ondernemers gewerkt aan een bedrijventerreinenstrategie. Hierin hebben we vastgelegd op welke locaties op bedrijventerreinen we de focus willen houden op pure bedrijvigheid en op welke locaties er andere functies mogelijk kunnen zijn. Hierdoor bieden we meer ruimte voor nieuwe initiatieven. Daarnaast houden we rekening met bestaande bedrijven omdat ze op deze wijze geen last ondervinden van dergelijke initiatieven.

De voorbereiding voor herbesteding van bedrijventerrein De Barrier is gestart. Deze herbesteding zal leiden tot meer mogelijkheden voor invulling van dit bedrijventerrein.

Buitengebied en Toerisme

De uitvoering van het beleidsplan Recreatie & Toerisme ligt in handen van de regisseur recreatie & toerisme. Co-creatie met ondernemers is daarin leidend. Regisseren, faciliteren en stimuleren zijn hierbij de kernwoorden voor de gemeente. Cofinanciering vanuit de ondernemers moet in de meeste gevallen een voorwaarde zijn voor gemeentelijke (financiële) participatie in projecten. De werkgroep R&T met 12 ondernemers is de vorm waar de meeste co-creatie tot stand komt. In het afgelopen jaar zijn diverse projecten, arrangementen, steekproducten en concepten uitgewerkt en gelanceerd. Deze zijn deels gefinancierd uit de Reserve R&T en door inleg van ondernemers.

Vanuit onze VVV i-points die bij twee hotels in beide centra zijn gerealiseerd wordt hard gewerkt om Geldrop-Mierlo bekender te maken bij het publiek. Social media wordt intensief ingezet. De samenwerking met buurgemeenten rondom Gulbergen en de Strabrechtse Heide is in volle gang. Het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid zijn bij beide gebieden het speerpunt. Het uiteindelijke doel blijft altijd om bezoekers naar de omliggende kernen en niet enkel naar de natuurgebieden zelf te trekken.

Buitengebied

Samen met de gemeente Nuenen c.a. zetten we in op de verdere ontwikkeling van Gulbergen. De verbinding met Gulbergen vanuit Geldrop-Mierlo zal worden versterkt. De recreatieve fietsverbinding is in 2015 voorbereid, de procedure zal in 2016 doorlopen worden. De fietsroute is vooruitlopend opgenomen in het routenetwerksysteem van onze regio.

Daarnaast wordt er ook gewerkt aan het meer beleefbaar maken van de natuurgebieden Molenheide en de natte natuurparel Sang en Goorkens. De toegankelijkheid van de gebieden wordt verbeterd, zodat de recreatiemogelijkheden worden versterkt. Ook worden er nieuwe wandelpaden in en naar de natuurgebieden aangelegd.

Verder is de zoektocht naar een agrarische ondernemer die een biologisch bedrijf (bij voorkeur een stadsboerderij) voor het kleinschalige agrarische gebied Gijzenrooi geïntensiveerd. Dit in samenwerking met andere betrokken partijen.

Detailhandel

Gezien de inspanningen die de gemeente in samenwerking met de ondernemers heeft gedaan om die centra tot economisch sterke centra te ontwikkelen achten wij het verstandig om het huidige beleid waarin wij focussen op de centra door te zetten. Voor nieuwe vestigingen is dat de plek om zich te vestigen. Uitbreiding van winkelmeters dient beperkt te blijven. Bestaande locaties buiten de centra geschikt voor winkels gericht op primaire levensbehoeften kunnen worden gehandhaafd. Daar waar op natuurlijke wijze leegstand ontstaat is de mogelijkheid voor regulering van overaanbod. Centrum- (en linten)management dat wordt ingezet ter versterking van de centra zullen wij met kracht ondersteunen.

De retail is een belangrijke economische sector. Winkels vormen samen met horeca en de cultuursector het hart van onze kernen. Winkelstraten zijn een belangrijke factor voor de aantrekkelijkheid, vitaliteit en leefbaarheid van ons dorp en dragen daarmee bij aan onze welvaart. Daarom is het ook van belang dat winkelgebieden toekomstbestendig zijn. Daarom hebben we een Retaildeal ondertekend met minister Kamp. Door de Retaildeal te ondertekenen geven we onze ondernemers (nogmaals) het signaal dat we de toekomst van onze winkelgebieden belangrijk vinden en dat we met hen samen willen blijven werken aan deze toekomst. En dat wij als gemeente hierin

onze verantwoordelijkheid nemen (en dat we dat ook van onze ondernemers verwachten). Dit kan ook positief werken in het aantrekken van nieuwe ondernemers naar onze winkelgebieden. We investeren als gemeente de komende jaren enorm in onze beide centra. Niet alleen financieel, maar ook al het gaat om samenwerking, imagoverbetering, kwaliteit van en in de winkelgebieden.

Om de veiligheid in de winkelgebieden op peil te houden hebben zowel het centrum van Geldrop als het centrum- en lintengebied Mierlo een Keurmerk Veilig Ondernemen. In 2015 heeft centrum Geldrop de tweede ster behaald. Mierlo gaat in 2016 voor de tweede ster. In samenwerking met ondernemers, gemeente, politie en brandweer zullen de komende jaren weer acties uitgevoerd worden om de veiligheid in het gebied te verbeteren.

We hebben een visie op de supermarktstructuur vastgesteld waarin we nadrukkelijk hebben vastgelegd wat we wel en niet willen op het gebied van supermarkten. De markt is verzadigd dus nieuwe supermarkten zijn niet gewenst voor onze gemeente, maar we moeten wel zorgen dat de bestaande supermarkten zo optimaal mogelijk kunnen functioneren. Dat kan door een betere ligging, uitbreiding of het opknappen van de omgeving.

Centrumplannen

Rondom het centrum van Mierlo wordt ingezet op een snelle realisatie van het totale plan (realisatie Den Binnen, Openbaar gebied). Betrokkenheid van inwoners en ondernemers is bij de realisatie van groot belang. Ook de uitvoering van het centrumplan Geldrop vormt een van de belangrijke ontwikkelingen binnen onze gemeente. De uitvoering vindt gefaseerd plaats in samenspraak met gebruikers en bewoners van het centrum. De eerste fase, de herinrichting van de Langstraat, is begin 2016 in uitvoering genomen. Ook neemt de belangstelling van vastgoedeigenaren toe voor de stimuleringsregeling gevelverbetering. Tot de uitvoering van het centrumplan mag ook worden gerekend de overdracht van de website "geldropcentrum.nl" aan de Stichting Centrummanagement Geldrop. Bovendien is het thema (ver)weven met succes gepresenteerd. De rode draad (ver)weven verbindt de historie met de toekomst, verbindt ruimtelijke plekken in het centrum met elkaar en brengt samenhang in de inrichting ervan.

Gemeentelijke huisvesting

Het aspect duurzaamheid zal bij het opstellen van het verbouwings- en inrichtingsplan in de volle breedte de aandacht krijgen die het verdient. Het komende decennium moet het gemeentehuis vooral betreffende energieverbruik, materiaaltoepassingen en ruimtegebruik passen bij de voorbeeldfunctie die gemeente op het vlak van duurzaamheid wil vervullen. In het programma van eisen (gebaseerd op de huidige begroting) is voorzien dat een verbetering naar het energielabel C wordt gehaald. Tevens wordt verwezen naar de verantwoording de paragraaf 2.3.5 Bedrijfsvoering onderdeel gemeentelijke huisvesting.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
2. Economie en vastgoed				
Bedrijfsleven en detailhandel	42	41	56	15
Mutaties reserves progr. 2	1	182	186	4
Toerisme	385	385	402	18
Totaal baten	428	607	644	36

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
2. Economie en vastgoed				
Bedrijfsleven en detailhandel	546	823	842	-19
Mutaties reserves progr. 2	84	23	29	-5
Toerisme	177	153	186	-32
Totaal lasten	806	1.000	1.056	-56
Saldo (baten -/- lasten)	-379	-392	-412	-20

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.3 Programma 3: Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Jezelf veilig kunnen voelen is na eten en drinken een basisbegrip geworden voor onze kwaliteit van leven en onze leefomgeving. Bevorderen van de samenhang in de buurt draagt in hoge mate bij aan het algemene gevoel van veiligheid en sociale cohesie. Via het gebiedsgericht werken worden buurtpreventieprojecten gestimuleerd om de sociale cohesie te verhogen.

Het is juist de “kleine criminaliteit” die veel invloed heeft op het gevoel van veiligheid in de directe woonomgeving van de burgers. Een op preventie gerichte aanpak op dit gebied kan behoorlijk succesvol zijn. Het beleid moet primair gericht worden op preventie door de versterking van buurtpreventieprojecten in relatie tot het wijkgericht werken en een verbeterd toezicht en controle in de woonomgeving. Secundair moet het beleid gericht zijn op strikte aanpak van overtredingen.

Inrichting woonomgeving

Veiligheid kan verbeterd worden door consequent te handhaven. Maar ook door andere maatregelen te nemen, denk daarbij aan straatverlichting, beplanting en inrichting van de wijk. De woon- en leefomgeving moet kwalitatief hoogwaardig en duurzaam worden ingericht, waarbij bij de inrichting van de woonomgeving maximaal rekening gehouden wordt met gevoel voor veiligheid.

De verlichting van veel achterpaden blijft nog steeds de aandacht vragen. Dit vraagstuk wordt aangepakt door eerst te onderzoeken waar nog verbeteringen noodzakelijk zijn. Om vervolgens, daar waar nodig, in overleg met eigenaren, een programma op te zetten, zodat alle achterpaden voldoende bestraat en verlicht zijn. Er komt een gemeentelijke subsidieregeling om inwoners te stimuleren hun achterpad te verlichten.

Handhaving

De handhaving door de gemeente is verbeterd, maar het is nog te veel gericht op het beheersen van alle (wettelijke) uitvoeringstaken. Er moeten veel meer zaken in de wijken aangepakt worden. Er zijn nog te veel ergernissen in de woonomgeving die sneller en adequater aangepakt moeten worden. Een zichtbaar aanwezige wijkagent, burgerwacht of buurtcoördinator als centraal aanspreekpunt voor kleine irritaties en overtredingen kan overlast en escalaties voorkomen. Alle partijen zoals politie, school, jeugdzorg e.a. moeten met korte lijnen samenwerken om vroegtijdig in te kunnen grijpen waar jongeren, gezinnen of burenruzies dreigen te ontsporen.

De handhaving concentreert zich veel te veel op de centra van de kernen. De komende jaren moet de handhaving de wijken in, om daar de ergernissen aan te pakken. Hierbij moeten we het niet alleen laten bij waarschuwingen, maar moeten we doorpakken, zodat de inwoners het gevoel hebben dat de handhaving aan hun kant staat. Het beeld dat de handhavers uitstralen kan hierin nog verbeterd worden. De huidige vorm van handhaving draagt onvoldoende bij tot een verhoogd gevoel van veiligheid. In werkelijkheid is deze vorm van handhaving natuurlijk wel degelijk in het belang van de inwoners. Het resultaat is echter voor de gemiddelde inwoner nog niet direct waarneembaar en dat moet de komende jaren veranderen. Het budget voor de handhavingsorganisatie wordt verhoogd om meer handhavers op straat in de wijk te realiseren. Het opleidingsniveau en bevoegdheidsniveau van de handhavers wordt verhoogd.

Elk jaar moeten de doelen van de handhaving, op basis van het gemeentelijk veiligheidsplan, duidelijk zijn en middels een campagne via de gemeentelijke communicatiekanalen bekend gemaakt worden aan de burgers.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Integraal veiligheidsbeleid (IVB)	2009-2012	20-apr-09	N.v.t.
Handhavingbeleidsplan 2012 'Samen handhaven werkt'	N.v.t.	5-nov-12	N.v.t.
Dienstverleningsovereenkomst met de veiligheidsregio	N.v.t.		N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Inrichting woonomgeving

De problematiek rondom de verlichting van (particuliere) achterpaden zal een plek krijgen in de integrale aanpak en uitwerking van Gebiedsgericht Werken.

Handhaving

In 2015 is verder uitvoering gegeven aan het integrale handhavingsbeleid 'Samen handhaven werkt!'. Dat betekent dat in de volle breedte is en wordt gezocht naar het verhogen van het spontane naleefgedrag. Dat kan zijn door beleid en wet- en regelgeving aan te passen, of door verbeteringen aan te brengen in de openbare ruimte waardoor gewenst gedrag wordt vergemakkelijkt en/of door te pakken waar repressieve handhaving is vereist.

Veel van de integrale handhavingsinspanningen (vooral preventie-interventies) zijn ingericht op basis van samenwerken. Samenwerken in de wijken, zodat we weten wat er leeft.

Vanuit die gedachte wordt ook aangesloten op het gebiedsgericht werken. Met name de BOA's werken gebiedsgericht. Doel daarvan is het opbouwen en kunnen onderhouden van het (noodzakelijke) netwerk, zodat ogen, oren en handen georganiseerd worden om gezamenlijk problemen op te lossen.

De rol van handhaving is de afgelopen jaren gegroeid en nog steeds groeiende. Dit heeft o.a. te maken met nieuwe wetgeving (drank- en horecawet), overheveling van taken naar de gemeente als gevolg van veranderingen door de komst van de Nationale Politie, de groeiende rol in de integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit en de nieuwe taak ten aanzien van het controleren op woonfraude.

Het is daarom van belang weloverwogen keuzes te maken waar handhaving zich wel, minder en/of niet op in gaat zetten. Op 31 augustus 2015 heeft de gemeenteraad de prioriteiten, voor alle handhavingstaken waar de cluster Handhaving actief in is, verdeeld en vastgesteld. Dat vormt de basis waarop de handhavingsinzet dient te worden ingericht. Het is namelijk onmogelijk om op alle (mogelijke) overtredingen te handhaven. Begin 2016 wordt op basis hiervan de handhavingsinzet geactualiseerd en is inmiddels een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Hier zal dan ook over gecommuniceerd worden.

Vooruitlopend is in 2015 reeds geanticipeerd op deze veranderingen.

Vanuit handhaving is o.a. ingezet op:

- Locaties die in een neerwaartse spiraal zitten en/of dreigen te geraken (Twekaterrein, Wielewaal, Bleekvelden)

Handhaving fungeert daarin als aanjager naar in- en externe partners om vanuit de integraliteit de neerwaartse spiraal in samenwerking om te buigen en/of minimaal te stoppen. Vanuit handhaving worden ook eigenaren betrokken en deelgenoot gemaakt van het probleem om zodoende beweging te genereren. Dat heeft er toe geleid dat verschillende eigenaren geactiveerd zijn tot het maken van herontwikkelingsplannen en bepaald gebruik van panden actief te staken en voor andere doeleinden in te zetten. Zo wordt actief gewerkt aan een inbreidingsplan voor het Twekaterrein en de Wielewaal. Flankerend wordt vanuit handhaving systematisch, integraal en streng gecontroleerd op de aanpak van strijdigheden. Zodat zichtbaar wordt dat we dergelijke problemen aanpakken.

- Onderwerpen die (negatief) van invloed zijn op de directe woon- en leefomgeving/wijken (hennep/drugs, woonfraude, hondenoverlast, zwerfvuil, vuurwerkoverlast, etc.)

Zo zijn verschillende hennep/drugspanden gesloten en onttrokken aan het criminele circuit. En zijn er waarschuwingen en verbalen uitgeschreven tegen hondenoverlast. Hebben we proactief ingezet op het voorkomen van zwerfafval. Zijn we proactief op zoek gegaan naar woonfraude in wijken. Zijn we tijdens oudjaar nadrukkelijk aanwezig in de openbare ruimte om overlast van vuurwerk te voorkomen

en aan te pakken. En hebben we op voorlichtingsavonden in de wijken onze inwoners bewust gemaakt van wat zij zelf kunnen doen aan het verhogen van de brandveiligheid in hun woningen.

- Evenementen, om er voor te zorgen dat eventuele overlast wordt voorkomen en/of aangepakt en calamiteiten wordt voorkomen.

90% van alle evenementen worden, veelal buiten kantoortijden, gecontroleerd op belangrijke veiligheidsaspecten. Daarnaast wordt regelmatig tijdens (grote) evenementen gesurveilleerd.

Los van de specifieke handavingsinspanningen zetten we in op:

- Het vergroten van samenwerking, met zowel in- als externe partners. (overleg en afstemmen inzet met de politie en aandragen output handhaving voor input beleid en uitvoering – bijvoorbeeld verbeteringen hondenbeleid)
- Zichtbaarheid (gerichte controles ook buiten kantoortijden en surveilleren samen met de politie)
- Goede communicatie (ook op voorlichtingsavonden en/of bijeenkomsten van wijken en buurten)
- Het spreiden van verantwoordelijkheden (presentaties in het kader van ‘brandveilig leven’ en stimuleren van zelfcontroles van bedrijven).
- En worden vanuit handhaving problemen en kansen die worden waargenomen tijdens surveillantes en op basis van meldingen proactief opgepakt. Door integraal te denken en te werken en waar nodig repressief op te treden zetten wij in op het verhogen van het spontane naleefgedrag.

In het kader van de aanpak jeugdoverlast wordt in de gemeente nauw samengewerkt met de politie en het jeugd- en jongerenwerk. Indien nodig worden hier ook het CMD en/of Plusteam bij betrokken.

Openbare orde en veiligheid

Eind augustus 2015 is de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2015 – 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Deze kadernota beschrijft met welke ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van veiligheid we de komende periode te maken hebben en krijgen, zoals nieuwe wet- en regelgeving. Maar ook hoe we deze en de prioriteiten willen gaan aanpakken, met welke partners en wat onze doelen zijn voor het einde van de raadsperiode. De gemeenteraad heeft aangegeven welke onderwerpen prioriteit moeten krijgen. Dat zijn: het verminderen van woninginbraken, de aanpak van grote ergernissen zoals overlast hondenpoep, het terugdringen van geweld (waaronder huiselijk geweld), het borgen van de domeinen zorg, sociaal en veiligheid, het terugdringen van drank- en drugsgebruik, de aanpak te hard rijden en parkeerproblemen, het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn en de aanpak van de georganiseerde criminaliteit (inclusief het vergroten van het bewustzijn en verbeteren van de informatiepositie).

Ter uitvoering van de Kadernota is door het college van burgemeester en wethouders het Uitvoeringsprogramma veiligheid 2015-2016 vastgesteld. Hierin is o.a. de aanpak van de georganiseerde criminaliteit (inclusief het vergroten van het bewustzijn en verbeteren van de informatiepositie) als prioriteit benoemd. Om daar een gedegen partner in te kunnen zijn zetten we in op het bestuurlijk weerbaarder maken van onze organisatie om onze rol beter te kunnen pakken in de bestuurlijke (integrale) aanpak van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

Brandweezorg en rampenbestrijding

Na de wettelijk verplichte regionalisering van de brandweezorg is in 2015 zowel de Toekomstvisie Brandweezorg als het Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2015-2019 vastgesteld. Implementatie van de Toekomstvisie is in 2015 voorbereid en zal in 2016 worden afgerond. Zie verder de paragraaf verbonden partijen – VRBZO.

Naast brandweer, politie en geneeskundige organisatie heeft ook de gemeente een taak en rol in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Naast actueel houden van planvorming voor deze processen bevolkingszorg, volgen bestuurders en medewerkers ook een opleidings- en oefentraject. Vermeldenswaard in 2015 zijn hier 2 bijzondere oefeningen. Op 22 september 2015 heeft in Geldrop een grootschalige oefening met Brabant Water plaatsgevonden waarbij daadwerkelijk 3 distributiepunten voor een nooddrinkwatervoorziening werden ingericht. Diverse scholen en kinderdagverblijven hebben hun medewerking verleend door een flesje water te komen afhalen. Op 21 december 2015 hebben bestuurders en ambtenaren van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Waalre, Nuenen en Son en Breugel gezamenlijk een training gehad over incidentenmanagement in het sociaal domein. Op basis van de Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet is een groot aantal verantwoordelijkheden gedecentraliseerd naar gemeenten. Ter voorbereiding op eventuele calamiteiten heeft het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties interactieve

scenariosessies geïnitieerd. Beide oefeningen zorgen voor een verdere professionalisering van de rampenbestrijdingsorganisatie. De leerpunten uit beide oefeningen worden verwerkt in de planvorming en zijn input voor vervolgoefeningen.

Kostendekkendheid leges APV Bijzondere wetten

Op 10 november 2008 heeft de raad de 'nota kostendekkende diensten' vastgesteld.

De nota is gebaseerd op een onderzoeksrapport van SIRA naar kosten en opbrengsten van diensten. In de nota is vastgelegd dat de kostendekkendheid van de leges voor 'diverse vergunningen o.a. op basis van de APV', 100% moet bedragen.

Sinds 2013 wordt het onderscheid in declarabele kosten goed inzichtelijk gemaakt, om als basis te dienen voor de kostendekkendheidsberekening.

Na eerdere besluitvorming (in het kader van de MPB 2015-2018) om voor het product Leges APV/Bijzondere wetten volledige kostendekkendheid na te streven, heeft uw raad op 14 december 2015 besloten om (met terugwerkende kracht met ingang van 2015) 'activiteiten van verenigingen en stichtingen met een maatschappelijk doel zonder winstoogmerk, vrij te stellen van leges'.

Daarnaast zijn (eveneens met terugwerkende kracht met ingang van 2015) de legestarieven gewijzigd:

- Categorie A van € 250,- naar € 150,-
- Categorie B van € 750,- naar € 300,-
- Categorie C van € 5.000,- naar € 4.950,-

Dit heeft gevolgen voor de jaarrekening 2015.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
3. Veiligheid en handhaving				
Brandweer en rampenbestrijding	133	76	75	-1
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	0
Totaal baten	133	76	75	-1

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
3. Veiligheid en handhaving				
Brandweer en rampenbestrijding	2.094	1.862	1.870	-7
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	0
Totaal lasten	2.094	1.862	1.870	-7
Saldo (baten -/- lasten)	-1.961	-1.786	-1.794	-8

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.4 Programma 4: Bestuurlijke samenwerking

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Door een steeds breder wordend takenpakket van gemeenten wordt samenwerking met andere gemeenten meer en meer noodzakelijk. Dit in het kader van efficiency, mogelijke kostenbesparing en een betere dienstverlening door kennisdeling. Het bewaren en bewaken van de eigenheid van de kernen is voor ons van allergrootste waarde. Intergemeentelijke samenwerking is geen zwakte. Samenwerking is een keuze van gemeenten zelf. Samenwerking kan dus alleen plaatsvinden met behoud van identiteit van de kernen Mierlo en Geldrop.

Het zou goed zijn om de komende tijd met elkaar, raad en burgers, na te denken over de bestuurlijke toekomst. Vanuit Den Haag worden er steeds meer taken op het bordje van de gemeente gelegd, maar wordt er tegelijkertijd bij bezuinigd. Dat is lastig, maar biedt ook kansen om op een andere manier en innovatiever naar oplossingen te kijken. Dat kun je alleen maar samen doen, met burgers, met andere gemeenten.

We werken samen op verschillende niveaus. Binnen onze gemeente werken we samen met maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven, tussen gemeenten werken we samen in Dommelvallei en Dommelvallei+, regionaal maken we deel uit van de MRE.

In al deze samenwerking moeten we de focus houden wat onze meerwaarde is in de samenwerking en wat wij kunnen bijdragen aan de samenwerking. Als er geen meer waarde meer is, of onze bijdrage te gering is, moeten we het samenwerkingsverband heroverwegen. Daarnaast moeten we steeds opzoek zijn naar samenwerkingsverbanden, ook op hoger niveau, die een bijdrage leveren aan onze positie in de regio. Dat betekent niet met de rug naar de ons omliggende steden, maar juist aantonen dat onze gemeente met haar samenwerkingspartners een belangrijke rol speelt voor de stad.

Brainport is een kenniseconomie. In een kenniseconomie staat contact en uitwisseling (van kennis) tussen mensen centraal. Deze uitwisseling vindt voor een deel plaats tijdens kantooruren en in de directe werkomgeving in de stad. Voor een zeker zo belangrijk deel, zo niet belangrijker, vindt de overdracht van kennis buiten formele werktijd plaats in een meer ontspannen context. Brainport is dan ook niet alleen gebaat bij hoogwaardige bedrijventerreinen, maar ook bij een infrastructuur van goede recreatieve voorzieningen in het buitengebied.

Een van de sleutels tot het succes van Brainport ligt in een uitgebalanceerde afstemming en vervlechting van stad en land met ieder hun eigen identiteit. Er is geen landschap in Nederland dat zoveel vermogen heeft als het Brabantse landschap. Het is een landschap dat kan groeien door verfijning, functiewisseling en inbreiding, zonder uit te dijen en zonder onnodig te verdichten. Een aantal processen op dit gebied lopen al. Het vouwt zich daarbij steeds verder ineen, teneinde het contact tussen stad en land te maximaliseren, zonder de identiteit van het landschap te verloochenen. Dit is feitelijk het enige Nederlandse landschap dat geschikt is voor de groeiambitie van Brainport, waarbij een eigentijdse dorpse omgeving gecombineerd kan worden met moderne stedelijke voorzieningen. De dorpse omgeving vergt een andere bestuurscultuur dan de stadse omgeving. Andere waarden staan voorop en dat is de kracht van onze gemeente en van de samenwerking in de Dommelvallei. Onze gemeente moet de smeerolie worden in de motor die Brainport heet

Samenwerking vraagt om geven en nemen. Als we op die basis met onze omgeving samenwerken, zouden ook complexe problemen als de verkeersontsluiting van Geldrop en Mierlo tot een oplossing gebracht moeten kunnen worden.

De doelstelling van samenwerken met andere gemeenten is het vergroten van onze slagkracht, om het groter wordende takenpakket wat op ons afkomt te kunnen blijven uitvoeren. Samenwerking moet leiden tot voordelen voor onze inwoners. Met samenwerken kunnen we complexiteit verminderen en de schaal van uitvoering vergroten. Hierbij moeten we wel waken voor het democratische gehalte. Samenwerking leidt niet tot samenvoeging, omdat we als gemeente Geldrop-Mierlo ons eigen beleid blijven voeren en we dicht bij de inwoners besluiten willen blijven nemen.

Zoals al gesteld willen we streven naar een samenwerkingsverband op zo veel mogelijk terreinen binnen de Dommelvallei. Hiertoe willen we de samenwerkingsverbanden met Nuenen en Son en Breugel verder harmoniseren, zodat we alle drie met dezelfde externen samenwerken (bijvoorbeeld hetzelfde werkplein, dezelfde transitiepartners, of dezelfde sociale werkvoorziening). Tevens willen we het samenwerkingsverband Dommelvallei verbreden en optimaliseren.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Regionale agenda SRE	N.v.t.		N.v.t.
Rekenkamercommissie: Verbonden partijen, inzicht en sturen met financieën	N.v.t.	28-sept-15	N.v.t.
Samenwerking in de Dommelvallei	N.v.t.	1-nov-12	N.v.t.
Haalbaarheidsonderzoek samenwerking St. Anna Zorggroep en de gemeente Geldrop-Mierlo Alles naar mens: De Haalbaarheid	N.v.t.	5-nov-12	N.v.t.
Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013	N.v.t.	24-jun-13	N.v.t.
Veerkrachtig Bestuur: visie op de bestuurlijke toekomst van Geldrop-Mierlo	n.v.t.	31-aug-15	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Het uitgangspunt bij bestuurlijke samenwerking was, ook in 2015 voor het college, de zelfstandigheid van de gemeente Geldrop-Mierlo. In het kader van het proces Veerkrachtig bestuur Brabant is dit uitgangspunt in het afgelopen jaar nog eens bevestigd en is aangegeven dat we open staan voor samenwerking met andere partners. Daarbij ligt de focus in eerste instantie op de gemeenten in Dommelvallei.

In 2015 is gestart met de evaluatie van de samenwerking met de gemeenten Nuenen c.a. en Son en Breugel in de Dienst Dommelvallei. Daarbij wordt teruggekeken op de ervaringen in de eerste twee jaar van het bestaan van de Dienst en wordt ook een vooruitblik gegeven van de toekomstige ontwikkeling van de samenwerking. Nog voor het zomerreces 2016 wordt het evaluatierapport opgeleverd.

De samenwerking in het stedelijk gebied is weliswaar niet geïnstitutionaliseerd, maar neemt bij de samenwerking wel een belangrijke plaats in. Op de thema's wonen en werken is in 2015 gewerkt aan o.a. de urgentieregeling en aan de detailhandelsvisie en de afstemming van bedrijventerreinen. In het bestuurlijk platform is gesproken over de sportvoorzieningen en hebben de eerste besprekingen over cultuurvoorzieningen plaatsgevonden.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
4. Bestuurlijke samenwerking	2015	2015	2015	2015
Regionale samenwerking	0	0	7	7
Mutaties reserves progr. 4	0	1	1	0
Totaal baten	0	1	8	7

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
4. Bestuurlijke samenwerking	2015	2015	2015	2015
Regionale samenwerking	426	391	396	-5
Mutaties reserves progr. 4	0	0	0	0
Totaal lasten	426	391	396	-5
Saldo (baten -/- lasten)	-426	-389	-387	2

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.5 Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Het programma Participatiewet - armoedebeleid heeft tot doel om iedere inwoner naar vermogen te laten participeren en de mogelijkheid te bieden een productieve bijdrage te leveren aan de gemeenschap. Dit kan bij voorkeur door betaalde arbeid, maar kan ook door inzet van vrijwilligerswerk of dagbesteding.

Het programma heeft dus als doel deel te nemen aan de gemeenschap. Niet alleen economisch, maar ook sociaal. Hiermee wordt het fundament van de samenleving versterkt; de onderlinge solidariteit. Dit komt ook tot uiting in het armoedebeleid. Immers, hoe mensen onderling omgaan met en oog hebben voor diegenen die het minder makkelijk hebben, is een van de graadmeters van het sociale karakter van onze gemeente. Om deze reden zal samen met maatschappelijke, particuliere- en kerkelijke organisaties, die ieder op hun eigen wijze mensen bijstaan op het gebied van financiën, informatieverstrekking en hulp in natura, verder worden gewerkt aan duurzame armoedebestrijding. Hierbij gaat bijzondere aandacht uit naar de meest kwetsbaren in onze gemeenschap, de kinderen. We gaan in samenwerking met burgerinitiatieven zorg dragen voor een breed vangnet bij dreigende financiële problemen.

In deze raadsperiode willen we dus het armoedebeleid en minimabeleid onverkort overeind houden. Onderdeel van het beleid is dat mensen die dat nodig hebben, tegen gereduceerd tarief gebruik moeten kunnen maken van sportclubs en maatschappelijke projecten, scholing, bibliotheek, enzovoort. We zien dat nog niet alle mogelijkheden die we bieden optimaal benut worden, omdat nog niet alle betrokkenen weten wat we bieden. We gaan non-gebruik terugdringen door actief de mogelijkheden voor bijzondere bijstand onder de aandacht te brengen. Meer informatieverstrekking aan deze groep is dus noodzakelijk.

Re-integratie

De mensen die het het hardst nodig hebben, zijn het eerst aan de beurt. Dat moet het uitgangspunt zijn bij de besteding van de re-integratiegelden. Dit is onafhankelijk van het feit of iemand een uitkering heeft of niet. Bij de re-integratie activiteiten mag, zoals ook in de wet staat, geen verdringing van betaalde arbeid plaatsvinden.

In het kader van de re-integratie van werkzoekenden moeten verenigingen op een beroep hun kunnen doen, voor het organiseren van activiteiten en voor activiteiten gericht op het voortbestaan en de bedrijfsvoering van de vereniging of instelling. Werken bij verenigingen en instellingen moet opgenomen worden in het gemeentelijk re-integratiebeleid. De gemeente zoekt actief naar mensen die in het kader van de re-integratie op de arbeidsmarkt in aanmerking komen voor deze vorm van re-integratiemaatregelen.

Startersbeurs voor jongeren

Het opdoen van werkervaring voor jongeren tot 27 jaar is cruciaal voor een zo kansrijk mogelijke start op de arbeidsmarkt. Zonder baan kun je echter geen ervaring opdoen en beland je als jongeren in een vicieuze cirkel. Met de Startersbeurs willen we jongeren een kickstart op de arbeidsmarkt geven.

Wat is het idee? De Gemeente Geldrop-Mierlo geeft schoolverlaters die nog geen werkervaring hebben opgedaan een Startersbeurs van 400 euro per maand, op voorwaarde dat zij een bedrijf bereid vinden om hen gedurende een periode van maximaal zes maanden relevante leer/werkervaring te laten opdoen. Het bedrijf moet dat bedrag matchen met ten minste 100 euro per maand, zodat de jongere in totaal over een Startersbeurs van ten minste 500 euro per maand beschikt.

De gemeente kan dat betalen uit een op te richten gemeentelijk jongerengarantiefonds, een innovatiefonds voor de arbeidsmarkt of uit het participatiebudget. Doel is nadrukkelijk te voorkomen dat jongeren afhankelijk worden van een uitkering. Als zij werkervaring opdoen, kunnen ze wellicht doorstromen naar een baan bij dezelfde of een andere werkgever. Want ze leren verder op de werkplek, kunnen laten zien wat ze in huis hebben en bouwen contacten op.

Meer precies zijn de voorwaarden als volgt:

De Startersbeurs is er voor jongeren onder de 27 jaar die een startkwalificatie hebben, nog geen relevante werkervaring hebben, geen uitkering genieten en korter dan een jaar werkzoekend zijn; jongeren zonder startkwalificatie moeten worden geholpen met een vervolgopleiding.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Participatiewet kadernota	N.v.t.		N.v.t.
Wet sociale werkvoorziening (wsw)	N.v.t.		N.v.t.
Armoedebeleid	N.v.t.		N.v.t.
Minimabeleid	N.v.t.		N.v.t.
Schuldhelpverlening	N.v.t.		N.v.t.
Wet werk- en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)	N.v.t.		N.v.t.
Nota "Zekerheid, solidariteit en in vertrouwen - Uitgangspunten Duurzame armoedebestrijding"	N.v.t.	16-apr-12	N.v.t.
Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Geldrop-Mierlo	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Aanpassing maatregelenverordening WWB, IOAW en IOAZ Geldrop-Mierlo 2013	N.v.t.	24-jun-13	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Als gevolg van bezuinigingen door het Rijk zullen wij fundamentele keuzes moeten maken met betrekking tot de uitvoering van Werk, Inkomen en minimabeleid. In de kadernotitie Participatiewet is een aantal belangrijke keuzes vastgelegd. Deze Kadernotitie is in het najaar van 2014 door de raad vastgesteld.

De samenwerking met de Peelregio zal worden voortgezet op het gebied van de Participatiewet. Het Werkplein is inmiddels gefuseerd met de Atlantgroep tot het Werkbedrijf Atlant de Peel. Dit werkbedrijf voert de taken uit op het gebied van: Werk en Inkomen. Dit voor de arbeidsmarktregio Helmond en de Peeltgemeenten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een GR-constructie voor de Peelland gemeenten, waarbij Geldrop-Mierlo aanhaakt via een inkoopconstructie. De gemeente Geldrop-Mierlo wordt door twee wethouders vertegenwoordigd in het bestuur. Het jaar 2016 zal in het teken staan van het verder vormgeven van de Participatiewet en het verder uitwerken van het nieuwe Werkbedrijf. Bovendien zullen experimenten binnen het beleidsveld Sociale Zaken worden opgezet. Dit naar aanleiding van een motie die door de gemeenteraad is aangenomen.

De Wsw is met ingang van 1 januari 2015 gesloten voor nieuwe instroom. Beleidsmatig verwachten wij op het terrein van de Wsw geen nieuwe ontwikkelingen. Wel zullen wij gedurende de afbouwperiode de voortgang moeten bespreken met onze contractpartners Ergon en Atlantgroep. Het minimabeleid is in 2015 geëvalueerd. Tevens is het minimabeleid aangepast aan de nieuwe wetgeving (Participatiewet).

De uitvoeringsregels bijzondere bijstand zijn in het najaar van 2015 geactualiseerd en door het college van B&W vastgesteld. Dit mede naar aanleiding van nieuwe wetgeving (Participatiewet). Schuldhelpverlening zal op de huidige wijze worden voortgezet. Wij hebben een lopende overeenkomst met de Kredietbank West Brabant. Deze overeenkomst is voor één jaar afgesloten. Wij zijn voornemens om deze overeenkomst voort te zetten.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
5. Sociale zaken en armoedebeleid	2015	2015	2015	2015
Participatie	0	0	-4	-4
Minimabeleid	50	50	184	134
Inkomensondersteuning	9.257	9.257	9.341	84
Mutaties reserves progr. 5	248	367	726	360
Totaal baten	9.555	9.674	10.247	573

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
5. Sociale zaken en armoedebeleid	2015	2015	2015	2015
Participatie	6.656	6.730	6.725	5
Minimabeleid	2.303	2.252	2.616	-363
Inkomensondersteuning	10.927	11.126	11.541	-415
Mutaties reserves progr. 5	0	119	276	-158
Totaal lasten	19.885	20.228	21.158	-930
Saldo (baten -/- lasten)	-10.330	-10.554	-10.911	-357

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.6 Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur

Portefeuillehouder(s): Wethouder

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Het programma Zorg, welzijn en cultuur heeft tot doel de zorgzame en sterke gemeenschap die Geldrop-Mierlo vormt, te behouden en verder te versterken. In deze gemeenschap streven we er naar dat inwoners zelfredzaam en initiatiefrijk zijn. De gemeente ondersteunt en stimuleert alle inwoners hierbij, maar heeft extra aandacht voor diegenen die verminderd zelfredzaam en initiatiefrijk zijn. Vrijwilligers- en burgerinitiatieven worden ondersteund door een stimulerend subsidiebeleid, maar ook door informatie, advies en (administratieve/andersoortige) ondersteuning. Het schaalniveau waarop dit gebeurt, is dynamisch (kern, gebied, buurt) en passend bij de aard en omvang van de initiatieven. Doelstelling is dat iedereen die wil, kan meedoen in en een bijdrage kan leveren aan zijn of haar omgeving. Als dit meedoen echt niet lukt, dan zal de burger worden ondersteund bij het zoeken naar mogelijke oplossingen, en waar nodig wordt individuele, professionele ondersteuning ingezet.

Collectieve voorzieningen zullen in Geldrop-Mierlo voorrang krijgen en hier worden meer middelen aan toegekend zolang ze leiden tot minder individuele voorzieningen. De gemeente neemt de regie bij deze collectieve voorzieningen, die volgens het innovatieve principe van de woonservice gemeente worden georganiseerd. Omdat we met elkaar steeds ouder worden, zullen thema's als gezondheid en zorg nog veel belangrijker worden dan ze nu al zijn. Het uitgangspunt daarbij is dat, daar waar mogelijk, meer verantwoordelijkheid voor onze eigen zorg en welzijn genomen wordt en de gemeente bijspringt waar nodig. Het aandeel van mantelzorg zal fors toenemen, zorg wordt maatwerk.

Een belangrijke taak die de gemeente krijgt, is dus om te beoordelen wie welke zorg en in welke mate nodig heeft. Eerst wordt gekeken naar wat we zelf kunnen en wat onze directe omgeving voor ons kan betekenen. Pas als dat niets oplevert, wordt vanuit het Centrum voor Maatschappelijke Deelname op zoek gegaan naar mensen die je die zorg wel kunnen bieden.

De gemeente Geldrop-Mierlo werkt aan een spoedige realisatie van de integratie van het huidige Zorgloket en het nieuwe Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD). Het CMD moet geen groot bureaucratisch orgaan worden, maar moet laagdrempelige dienstverlening voor onze inwoners leveren. We gaan een sterk Centrum Maatschappelijke Deelname inrichten als integrale toegang tot zorg en ondersteuning. Voorzieningen, zoals speciaal vervoer, thuiszorg of maatschappelijk werk, blijven behouden voor iedereen die daar aantoonbare behoefte aan heeft.

Een andere belangrijke taak zal bestaan uit preventie, het voorkomen dat je ziek wordt. Immers, voorkomen is beter dan genezen en kost de gemeenschap veel minder geld. Die preventie kan op vele manieren vormgegeven worden. Wij denken daarbij aan voorlichting over gezond eten en leven, het opzetten van bewegingsprogramma's en het stimuleren en aanbieden van vergaande mogelijkheden voor recreatie en sport. De buurtsportcoach moet actief worden ingezet en mogelijkheden krijgen tot het organiseren van diverse activiteiten verspreid over de wijken in Geldrop en Mierlo.

Ouderen

Ouderen vormen een steeds grotere groep in onze gemeente. Binnen het beleid van de gemeente moet hier voldoende aandacht voor zijn. Niet alleen als het gaat om zorg, maar juist als het gaat om de grote groep vitale ouderen, die graag participeren in de samenleving. Bij waardig ouder worden in onze gemeente hoort beleid met respect voor ouderen, waarbij we onze gemeente ouderenproof maken. Er moeten meer plekken komen waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten en van waaruit activiteiten ondernomen kunnen worden.

Samen met ouderen moet de woonservice gemeente vormgegeven worden in onze gemeente, met de gemeente als regisseur. Het is van belang dat senioren blijven meedoen in de samenleving en actief betrokken kunnen blijven in hun buurt. Eigen initiatieven van senioren dienen hierbij ruimte te krijgen en eventuele blokkades die deze eigen initiatieven in de weg staan, moeten worden weggenomen. De seniorenverenigingen hebben een belangrijke stimulerende en ondersteunende rol bij de ontwikkeling van eigen initiatieven door senioren en zij signaleren zaken die om verbetering vragen.

Infrastructuur

Indien ouderen langer thuis moeten blijven wonen, is het nodig hier onze infrastructuur op aan te passen. Dit kan enerzijds door flexibeler omgaan met aanpassingen van woningen/mogelijkheden tot mantelzorg verbeteren en anderzijds door een elektronische infrastructuur op te bouwen. We gaan een nieuwe wijze om mensen met elkaar in contact te brengen (digitaal) inrichten. Hiertoe zullen pilots gestart worden. Voor deze pilots gaan we nationale en Europese subsidies binnenhalen. Verder gaan we subsidiemogelijkheden opzetten om initiatieven op het gebied van informele zorg en ondersteuning in de buurt te stimuleren. En daarnaast bieden we ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties bij activiteiten voor specifieke doelgroepen.

Ondersteuning voor instellingen en verenigingen

Ook de verenigingen en instellingen binnen onze gemeente kunnen een belangrijke bijdrage leveren in het kader van de transities in het sociale domein. Daarom wordt het verenigingsleven en elke vorm van samenwerking tussen mensen gestimuleerd. Dit moet verankerd worden in het beleid. De eigen identiteit van de kernen Geldrop en Mierlo blijft ook op het gebied van verenigingen en cultuur nadrukkelijk behouden. De vele jaarlijkse activiteiten door de verenigingen in beide kernen geven Geldrop en Mierlo ieder haar eigen kleur.

Binnen de financiële mogelijkheden van de komende jaren zullen verenigingen en instellingen op een zo goed mogelijke wijze op meerjarenbasis gesubsidieerd worden. De voorzieningen en accommodaties voor het verenigingsleven dienen zoveel mogelijk behouden te worden. Multifunctioneel gebruik van gesubsidieerde accommodaties wordt bevorderd. Deelname aan sportverenigingen en culturele activiteiten zal actief gestimuleerd worden, zo mogelijk in combinatie met onderwijs.

De wijze waarop de verantwoording van subsidie gedaan dient te worden, wordt verbeterd. Evenzo wordt de controle op de verantwoording verbeterd. De wijze waarop de vereniging of instelling de subsidie moet verantwoorden, wordt afhankelijk van de hoogte van de ontvangen subsidie. Ook de controle wordt hiervan afhankelijk.

Stichtingen en verenigingen moeten zowel intern als extern verslag uitbrengen. De subsidieverordening zal daarom aangevuld worden met minimale eisen waaraan de administratie van de subsidieontvangende stichtingen en verenigingen moet voldoen. Deze minimale eisen zullen gerelateerd zijn aan de hoogte van de ontvangen subsidie. Indien een subsidieontvangende stichting of vereniging moeite heeft aan deze eisen te voldoen dan zal de gemeente de helpende hand toesteken om hen op weg te helpen.

Vrijwilligersbeleid

Het vrijwilligerswerk, het verenigingsleven en elke vorm van samenwerking tussen mensen wordt maximaal ondersteund en gestimuleerd. Steeds meer verenigingen en instellingen kampen met een ernstig tekort aan vrijwilligers. Daarom wordt het beleid om vrijwilligers te werven en te behouden voor de verenigingen en instellingen in Geldrop-Mierlo uitgebreid. Het moet aantrekkelijker worden om vrijwilliger te zijn in onze gemeente. Hiervoor komt een concreet stimuleringsprogramma voor vrijwilligers. Voorbeelden hiervan zijn het organiseren van een gemeentelijke vrijwilligersdag, boordevol leuke activiteiten voor vrijwilligers en het invoeren van een vrijwilligersspas, met korting bij lokale ondernemers en op gemeentelijke diensten en andere creatieve initiatieven. Daarnaast krijgen vrijwilligers meer begeleiding om de vraagstukken, waarmee zij binnen verenigingen te maken krijgen, beter aan te kunnen. Ook de wijze waarop de vrijwilligers beschermd zijn tegen schade en ongevallen wordt verbeterd middels een primaire vrijwilligersverzekering voor alle vrijwilligers.

Cultuur

Kunst en cultuur zijn van belang voor ieder mens en voor de samenleving in het algemeen. Binnen de gemeentegrenzen wordt een actief beleid gevoerd ter bevordering van kunst en cultuur, door het organiseren van allerlei activiteiten die gericht zijn op de verschillende vormen van kunst en cultuur. Kunst en cultuur in de gemeente worden bevorderd door verschillende podia te creëren waarop verschillende vormen van kunst en cultuur aan de orde komen. Volkscultuur is daarbij van even groot belang voor onze gemeente als de cultuuruitingen met de grote C. De middelen die besteed worden aan cultuur en culturele activiteiten moeten in relatie gesteld worden tot het aantal inwoners dat er bij betrokken is en de bijdrage aan de sociale cohesie.

In die zin is het vreemd dat er voor een klein aantal professionele, culturele instellingen in onze gemeente veel geld beschikbaar is, terwijl het aantal deelnemers beperkt is. De bijdrage aan professionele organisaties dient ten opzicht van de vrijwilligersorganisaties in onze gemeente genivelleerd te worden. De vrijkomende middelen moeten dan opnieuw verdeeld worden om de nivellering te versterken.

Subsidiëring dient met voorrang verleend te worden aan de stimulering van kleinschalige initiatieven (kleinkunst), boven die van (een) enkel(e) groot evenement. Het is wenselijk dat de gemeente eenvoudige, maar goede mogelijkheden aandraagt voor met name beginnende muziek- en theatergroepen om te kunnen repeteren.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015	N.v.t.	december 2014	juli 2016
Sociaal cultureel Werk	N.v.t.		N.v.t.
Ontwikkeling CMD-PT	N.v.t.		N.v.t.
Wet langdurige zorg (voorheen AWBZ)	N.v.t.		N.v.t.
Samenwerking St. Anna Ziekenhuis & huisartsen	N.v.t.		N.v.t.
Nota "Persoonlijk & Dichtbij" visie op meedoen in de samenleving	N.v.t.	4-jun-12	N.v.t.
Nota "Kaders begeleiding AWBZ in de Wmo"	N.v.t.	5-nov-12	N.v.t.
Verordening maatschappelijke participatie 2013 gemeente Geldrop-Mierlo	N.v.t.	17-dec-12	N.v.t.
Nota "Voor Elkaar" Visie op meedoen in de samenleving II"	N.v.t.	17-dec-12	N.v.t.
Nota "Op eigen kracht" CJG Geldrop-Mierlo	N.v.t.	20-jul-09	N.v.t.
Accommodatiebeleid	N.v.t.	30-jun-08	N.v.t.
Accommodatiebeleid particuliere eigendom	N.v.t.	30-nov-09	N.v.t.
Subsidiebeleid 2013-2016	N.v.t.	3-sep-12	Mei 2016
Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur ... van wezenlijk belang'	N.v.t.	16-jan-12	Najaar 2016

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Vrijwilligersbeleid

In 2015 is de uitbreiding van de website "zorgvoorelkaar.com/geldrop-mierlo" naar de website "voorelkaaringeldrop-mierlo.nl" voorbereid. De nieuwe website is 28 januari 2016 van start gegaan.

De nieuwe website is een digitale marktplaats van vraag en aanbod m.b.t. vrijwillige hulp en inzet, niet alleen op zorggebied, maar ook voor bijvoorbeeld een voetbalclub die een trainer zoekt. De vacatures, ook voor maatschappelijke stages, van het Steunpunt Vrijwilligerswerk worden op de website geplaatst.

De werkgroep Wij Geldrop-Mierlo, waarin de gemeente participeert, heeft in 2015 een avond georganiseerd voor vrijwilligersorganisaties over actuele kwesties rondom vrijwilligerswerk. Ook hebben we de beursvloer, een project om maatschappelijk betrokken ondernemen te stimuleren, voor de tweede maal financieel ondersteund.

Middels publicaties in Middenstandsbelangen zijn de ondersteuningsmogelijkheden voor vrijwilligers(organisaties) onder de aandacht gebracht van onze inwoners. Vrijwilligersorganisaties worden op verschillende manieren (financieel) ondersteund. Activiteiten die passen binnen het gemeentelijk beleid worden gesubsidieerd. Daarnaast kunnen organisaties gebruik maken van de collectieve vrijwilligersverzekering, van de stimuleringsmaatregel gebruik SCC Hofdael en is er de regeling deskundigheidsbevordering voor het versterken van het vrijwillig (bestuurs)kader. Het Steunpunt Vrijwilligerswerk van de LEVgroep heeft als taak om vrijwilligerswerk te ondersteunen, waarbij de focus ligt op de ondersteuning van organisaties.

Sport

Er zijn diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de binnen- en buitensportaccommodaties. In de sporthal Weijer is de vloer van de zaal gerenoveerd. In sporthal De Kievit zijn schilderswerkzaamheden uitgevoerd. Tevens is het besluit genomen om een kunstgrasveld aan te leggen bij SV Braakhuizen. Dit laatste zal in 2016 gerealiseerd worden.

Cultuur

Cultuur kan een essentiële bijdrage leveren aan de transitie in het sociale domein. Er zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen gaande, waarbij cultureel erfgoed de insteek is voor dagbesteding van dementerende ouderen. Ook de mogelijkheid om samen te zingen in een koor, of te musiceren in een muziekkorps of blaaskapel kan gezien worden als een collectieve voorziening. Het biedt inwoners een plek om regelmatig samen actief te zijn en het bevordert de sociale samenhang.

Professionele culturele organisaties, waaronder Kunstkwartier en Bibliotheek Dommeldal, hebben hun maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen en richten zich op de maatschappelijke markt (zorg en welzijn, leefbaarheid, jeugdbeleid, onderwijs). Het community art project voor senioren met de titel "Koekoek, hier ben ik" dat in 2015 is uitgevoerd, is hiervan een succesvol voorbeeld.

In het kader van cultuureducatie op de basisscholen biedt Kunstkwartier projecten op maat aan, die in overleg met iedere basisschool ieder jaar worden bepaald.

In 2015 is de evaluatie van het voor de jaren 2012-2015 vastgestelde cultuurbeleid en de herijking van het cultuurbeleid voor de komende jaren, voorbereid.

Subsidiebeleid

In het najaar van 2015 is in het kader van de transitie een begin gemaakt met het ontwikkelen van een methodiek, om activiteiten - door inwoners en organisaties - via pilot-projecten te subsidiëren. In 2016 zal deze methodiek worden geïmplementeerd.

Bij het opstellen van dit subsidiebeleid zullen de activiteiten en normbedragen in het huidige subsidieprogramma en de algemene subsidieverordening worden geactualiseerd. Door de ervaringen met speeltuin De Viking zijn - zonder de regeldruk onnodig op te voeren - enkele maatregelen ontwikkeld, die de controle bij de verantwoording van toegekende subsidies verbeterd. Deze maatregelen worden geïmplementeerd in het subsidiebeleid 2017-2020.

Wmo

Met ingang van 1 januari 2015 zijn de functies dagbesteding en begeleiding uit de AWBZ gedecentraliseerd en ondergebracht in de Wmo 2015.

In 2015 is veel aandacht uitgegaan naar het opzetten en verfijnen van de toegang tot zorg en ondersteuning door het CMD en PlusTeam. Daarnaast is ook nadrukkelijk de samenwerking -zowel op beleidsniveau, als ook op operationeel niveau- met ketenpartners punt van aandacht en actie geweest. Hierbij kan gedacht worden aan samenwerking met thuiszorg, maar ook St. Annaziekenhuis en de huisartsen.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
6. Zorg, welzijn en cultuur	2015	2015	2015	2015
Sport	615	567	527	-40
Kunst en cultuur	415	401	415	14
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugdzorg	293	293	261	-32
Wet maatschappelijke ondersteuning	840	1.210	773	-437
Vormings- en ontwikkelingswerk	0	0	0	0
Begraafplaatsen	1	1	0	-1
Mutaties reserves programma 6	0	0	0	0
Totaal baten	2.165	2.473	1.976	-496

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
6. Zorg, welzijn en cultuur	2015	2015	2015	2015
Sport	3.100	3.051	2.938	114
Kunst en cultuur	1.246	1.250	1.160	90
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugdzorg	8.268	7.902	7.035	867
Wet maatschappelijke ondersteuning	7.658	7.360	5.903	1.457
Vormings- en ontwikkelingswerk	1.461	1.436	1.417	19
Begraafplaatsen	38	38	27	10
Mutaties reserves programma 6	34	34	42	-9
Totaal lasten	21.805	21.071	18.523	2.548
Saldo (baten -/- lasten)	-19.640	-18.598	-16.547	2.051

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.7 Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs

Portefeuillehouder(s): mevr. M. Verdouw

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Het programma Transitie Jeugd en onderwijs heeft tot doel om in Geldrop-Mierlo - samen met o.a. onderwijs, huisartsen en de buurten en verenigingen- een opgroei- en opvoedomgeving tot stand te brengen en te houden, waarbij iedere jeugdige maximaal wordt uitgedaagd en in staat gesteld op te groeien tot een volwaardig lid van de gemeenschap. Hiertoe worden ontplooiingsmogelijkheden op het gebied van sport, cultuur en onderwijs geboden, maar ook is er toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning en zorg beschikbaar in de nabijheid van kind en gezin.

De gemeente wil de jeugd stimuleren en faciliteren in hun ontwikkeling door enerzijds in te springen met hulpverlening als dat nodig is, maar daarnaast ook met name door sociaal culturele en recreatieve activiteiten voor de jeugd te stimuleren. Het budget mag niet leidend zijn bij de hulpverlening aan jongeren. We willen een Jongeren Op Gewicht Gemeente (JOGG) worden. In dit kader gaan we Jeugdsport, zowel in georganiseerd als niet georganiseerd verband, stimuleren.

Positief jongerenbeleid

De jongeren ruimte bieden in de eigen gemeente en ze daarmee vasthouden moet het devies zijn. Geldrop-Mierlo moet ook een plek voor jongeren zijn. Uit de enquêtes tot nu toe onder de jongeren blijkt dat dat nog niet het geval is. En dat moet veranderen. Geldrop-Mierlo heeft oog voor jongeren en staat voor haar jeugd. Preventie is hierbij van groot belang. De gemeente voert een positief jongerenbeleid dat niet alleen gericht is op probleemgroepen, maar dat ook erop gericht is dat jongeren zich thuisvoelen en een plek hebben in de gemeente. Voor jeugd en jongeren moet het goed en prettig leven zijn in Geldrop-Mierlo. Jongeren moeten in hun eigen kern een plek hebben om elkaar te ontmoeten. De resultaten van projecten zoals "Cultureel Jongerencentrum De Productiefabriek" geven aan dat er interesse voor is. Om die reden wordt dit project voortgezet en gesubsidieerd op basis van een prestatiecontract. De gemeente ondersteunt creatieve initiatieven van jongeren zelf, meer maatwerk passend bij deze tijd, zoals incidenteel het organiseren van feesten in leegstaande gebouwen. Zo zorgen we dat jongeren dichtbij hun eerste positieve "stap-ervaringen" kunnen beleven. Jongeren moeten de ruimte krijgen zichzelf te zijn. Hangen met vrienden op pleintjes of voetballen op straat hoort daar bij. Maar wanneer zij overlast veroorzaken in de buurt, moet er worden ingegrepen. Alleen de overlastgevers moeten worden aangesproken of aangepakt, niet alle jongeren.

Onderwijs

Onderwijs moet zo kleinschalig mogelijk georganiseerd worden, dicht in de buurt waar gezinnen met kinderen wonen. Aangezien de basisscholen verplicht zijn om de kinderopvang te regelen, is het beleid gericht op de uitbreiding van het aantal brede scholen in de gemeente zonder, de kwaliteit van het onderwijs aan te tasten. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan de samenwerking tussen naschoolse opvang en sport- en culturele verenigingen.

In het onderwijs moet het schoolmaatschappelijk werk worden versterkt om in een vroeg stadium kinderen met een probleem te signaleren.

Het beleid moet erop gericht zijn meer mensen het maximale uit zichzelf te laten halen. Dat kan onder andere door de afspraak te maken met onderwijsinstellingen dat zij de jongeren maximaal motiveren om door te leren. We gaan voor de voorkoming van schooluitval en het behoud van maatschappelijke stages. Om jongeren te stimuleren in de techniek verder te gaan, dient het beleid erop gericht te zijn dat het Strabrecht College een onderwijsstroom realiseert waarin de bètavakken centraal staan.

Huisvesting onderwijs

Uitgangspunt is een goede en multifunctioneel te gebruiken huisvesting voor alle scholen in Geldrop-Mierlo. Uitgangspunt voor de huisvesting van scholen is verder de brede school gedachte, waarbij de gebouwen daarnaast voor buitenschoolse opvang en mogelijk ook voor wijkactiviteiten gebruikt kunnen worden. Indien er bij de huisvesting van scholen gebruik gemaakt wordt van semipermanente noodlokalen bij de scholen, mag dit niet langer zijn dan vijf jaar. Daarna moet een permanente oplossing gekozen worden. De kwaliteit van schoolgebouwen en hun onderhoudsstaat dient expliciete aandacht te krijgen, aangezien een gezond schoolklimaat belangrijk is voor het welbevinden, de veiligheid en leerprestaties van onze leerlingen.

Leerlingenvervoer

Het gemeentelijke beleid dient erop gericht te zijn een kwantitatief en kwalitatief goed leerlingenvervoer te realiseren, zodat ook de kinderen die er gebruik van maken goed in staat zijn onderwijs te volgen. Het belang van de ouders en leerlingen staat voorop. Bezuinigingen kunnen op velerlei wijze gerealiseerd worden, zonder afbreuk te doen aan de sociale zorgplicht.

Volwassenenonderwijs

De werkenden en werkzoekenden zouden veel meer gericht onderwijs moeten krijgen, zodat hun kennis veel beter is afgestemd op de vraag uit het bedrijfsleven en op de veranderingen in de maatschappij. De samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven wordt gestimuleerd en gefaciliteerd door de gemeente. Instellingen als de Volksuniversiteit en Stichting Senior Computer Hulp moeten toegankelijk zijn. Ze verzorgen goede en betaalbare cursussen voor iedereen. Ze bieden iedereen de mogelijkheid zich te ontplooiën. Dat zijn instellingen die we moeten behouden en promoten.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Wet Publieke Gezondheidszorg	N.v.t.		N.v.t.
Publieke gezondheidszorg (GGD)	N.v.t.		N.v.t.
Wet op de Jeugdhulp	N.v.t.		N.v.t.
Jeugdzorg	N.v.t.		N.v.t.
Algemeen Jeugdbeleid	N.v.t.		N.v.t.
Verordening leerlingenvervoer	N.v.t.	15 juni 2015	N.v.t.
Nota "Kadernota Transitie Jeugdzorg"	N.v.t.	21-jan-13	N.v.t.
Nota "Ik ben de toekomst" Integraal jeugdbeleid Geldrop-Mierlo	2011-2015	7-dec-10	N.v.t.
Notitie brede scholen	N.v.t.	25-jun-07	N.v.t.
Beleid leerlingenvervoer	N.v.t.	11-okt-10	N.v.t.
Wijzigingen op beleid via Verordening leerlingenvervoer 2013	N.v.t.	3-jun-13	N.v.t.
Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP)	2010-2014	28-feb-11	N.v.t.
Huisvesting Strabrecht College	N.v.t.	16-jan-12	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

In 2015 is de vierjarige pilot Cultureel Jongeren Centrum (CJC) geëvalueerd. Er is onderzocht of het CJC aan de inhoudelijke en financiële verwachtingen voldeed en of (financiële) ondersteuning van het CJC gecontinueerd zou moeten worden. De conclusie is dat het CJC niet datgene heeft opgeleverd wat er van het CJC verwacht werd. Er is daarom besloten om de subsidie-aanvraag voor de jaren 2015 e.v. af te wijzen.

In 2012 is gestart met het project 'Jong leiderschap'. Naar aanleiding van dit project hebben de betrokken jongeren in 2015 op het Sint Jozefplein te Geldrop een Cruyff Court gerealiseerd. Op basis van de onderzoeksuitkomsten van 'Jong leiderschap' is een boek 'Young Leaders, positieve rolmodellen in kwetsbare wijken' uitgegeven. Er wordt nu bekeken hoe het project geborgd kan worden in het positief jongerenbeleid, dat in de loop van 2016 het licht zal zien. In 2015 is gestart met

een vernieuwende vorm van jeugdparticipatie. Op 21 oktober 2015 hebben we het Veranderlab Jeugd georganiseerd. Een aantal jongeren uit Geldrop-Mierlo vertelden hun persoonlijk verhaal. Daarnaast zijn we met de aanwezige jongeren in gesprek gegaan over wat zij positief vinden in de gemeente en wat volgens hen beter kan. Er waren ook professionals aanwezig, maar zij kregen de opdracht om vooral te luisteren. De gedachte 'praten mét de jeugd in plaats van over de jeugd' staat centraal in het nieuw te ontwikkelen jeugdbeleid. In vervolg op het Veranderlab faciliteren we verschillende projecten, waarin kinderen en jongeren zelf aan de slag gaan met de verbetering van hun eigen leefomgeving. En ook het Veranderlab zelf zal een vervolg krijgen.

Wij zijn sinds 1 januari 2015 een JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) gemeente. Er is nadrukkelijk de samenwerking gezocht met gebiedsgericht werken, maar ook met het lokale MKB en grote bedrijven. Doelstelling is om gezond leven en de keuze daarvoor leuk en gemakkelijk te maken. Eén school heeft het 'gezonde schoollabel' verkregen. Andere scholen worden gestimuleerd om ook aan te sluiten. In het kader van de gezonde school- en sportkantine worden scholen en verenigingen gestimuleerd om zoveel mogelijk gezond eten en drinken aan te bieden. In het project 'Design for the fittest' zijn kinderen uitgedaagd om een creatief plan te bedenken dat een gezonde leefstijl bevordert. Met de JOGG-aanpak loopt Geldrop-Mierlo voorop in de MRE-regio.

Het in 2014 vastgestelde 'Beleidsplan Jeugd' is uitgevoerd om vorm te geven aan Transitie Jeugdzorg. Dit betekent dat het Centrum voor Jeugd en Gezin is opgegaan in het Centrum voor Maatschappelijke Deelname. Het Plusteam is tevens van start gegaan. Daarnaast hebben we jeugdhulp ingekocht middels een bestuurlijke aanbesteding waarbij keuzevrijheid voor de cliënt en maatwerk hoog in het vaandel staan. Tot slot zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt wat betreft specialistische functies: crisisdienst, jeugdbescherming, jeugdreclassering, Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling (AMHK), de Raad voor de Kinderbescherming en het Veiligheidshuis. Dit alles betekent dat de 'transitie' van taken heeft plaatsgevonden. Er is een degelijke startsituatie neergezet. In de komende jaren zal vorm gegeven worden aan de 'transformatie' van de jeugdhulp.

Passend Onderwijs is een opdracht aan het onderwijs. Op 1 augustus 2014 is deze nieuwe wetgeving ingegaan. Het jeugdbeleid is afgestemd op de ontwikkelingen op het gebied van Passend Onderwijs. Enerzijds is dit gebeurd op regionaal niveau middels Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Belangrijke agendapunten hierbij zijn: jeugdhulp, leerplicht, leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting. Daarnaast heeft er lokaal afstemming plaatsgevonden middels het Educatief Beraad.

De verordening leerlingenvervoer is in de eerste helft van 2015 geactualiseerd. Vervolgens is deze verordening vastgesteld in de gemeenteraad van 15 juni 2015. De nieuwe aanbesteding is afgerond. Munckhof Taxi b.v. is het leerlingenvervoer opnieuw gegund.

De Brede School-ontwikkeling is voortvarend voortgezet. Zo is de Brede school De Coevering opgeleverd. Ook is de Brede school Luchen voltooid.

Er is een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2015-2020 opgesteld en in de gemeenteraad behandeld. Aan de hand van die behandeling wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een aanscherping. Eveneens is de verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs aangepast als gevolg van overheveling buitenonderhoud naar schoolbesturen voor primair onderwijs.

De toekomst van het peuterspeelzaalwerk is in 2015 onderwerp geweest van nadere studie en overleg. De conclusie was dat -mede met veranderende markt- en wettelijke omstandigheden- de subsidierelatie met Stichting Peuterspeelzaalwerk op termijn niet langer houdbaar is. Deze wordt daarom per eind 2017 beëindigd. De einddatum sluit aan bij de planning van de invoering harmonisatiewet peuterspeelzalen en kinderopvang. Daarnaast is er een nieuwe ontwikkelrichting (voorschoolse) educatie opgesteld. Deze sluit aan bij het landelijk pleidooi voor een ongedeelde basisvoorziening voor kinderen van 0-12 jaar. Aan lokale partijen wordt in de jaren 2016 en 2017 een veranderruimte geboden, waarbinnen zij op vernieuwende wijze invulling kunnen geven aan de (voorschoolse) educatie.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
7. Jeugdbeleid en onderwijs	2015	2015	2015	2015
Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	531	499	339	-160
Onderwijshuisvesting	29	0	27	27
Onderwijs, excl. Onderwijshuisvesting	335	335	361	26
Gezondheidszorg	0	0	0	0
Jeugd- en jongerenwerk	0	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 7	745	382	382	0
Totaal baten	1.640	1.216	1.109	-107

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
7. Jeugdbeleid en onderwijs	2015	2015	2015	2015
Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	901	895	742	153
Onderwijshuisvesting	2.155	1.790	1.818	-28
Onderwijs, excl. Onderwijshuisvesting	1.727	1.726	1.709	17
Gezondheidszorg	696	703	708	-5
Jeugd- en jongerenwerk	565	556	550	5
Jeugdzorg	6.009	5.960	7.195	-1.235
Mutaties reserves programma 7	630	630	630	0
Totaal lasten	12.682	12.259	13.352	-1.093
Saldo (baten -/- lasten)	-11.042	-11.043	-12.243	-1.200

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.8 Programma 8: Democratisch bestuur

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

De raad streeft naar een transparant bestuur en transparante besluitvorming. Daarnaast streeft de raad naar optimale betrokkenheid van de burgers bij de besluitvorming. Bestuurlijke vernieuwing en participatie - meedoen in de breedste zin van het woord - zijn sleutelwoorden. Participatie van burgers zal ervoor moeten zorgen dat tenminste de mening van alle burgers tot zijn recht komt in het op te stellen beleid. Openbaarheid moet de norm zijn in het openbaar bestuur, want de burger moet kunnen zien en begrijpen waar het bestuur mee bezig is.

Dienstverlening

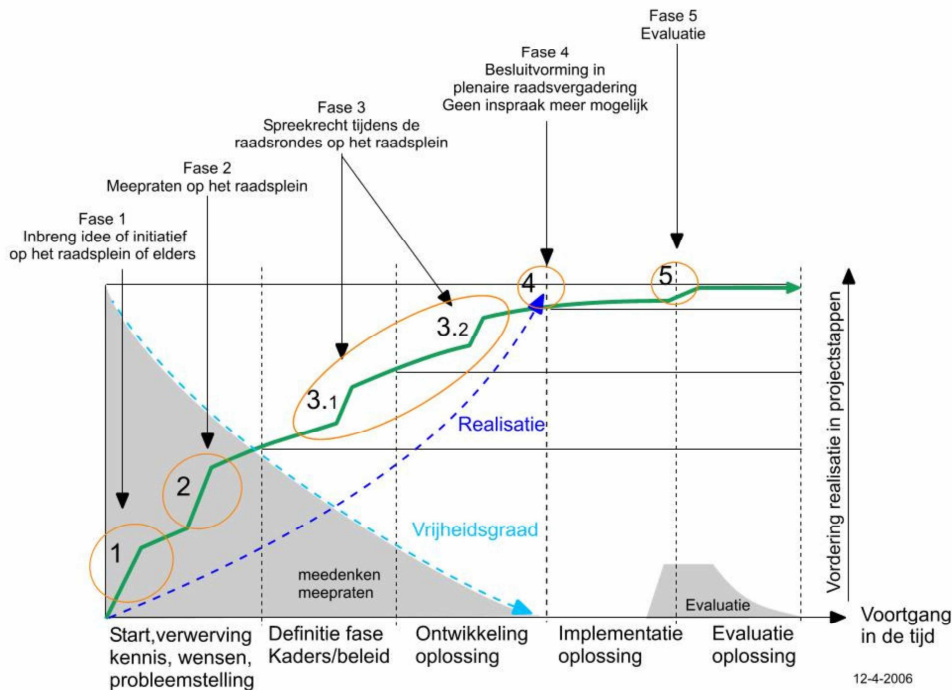
De dienstverlening van ons gemeentelijke apparaat dient kwalitatief zeer goed te zijn. Het streven vanuit de gemeente moet zijn de verwachtingen van de inwoners in positieve zin te overtreffen. Dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en instellingen van Geldrop-Mierlo kan verder verbeterd worden. Een aandachtspunt in het licht van de uitbreiding van de verantwoordelijkheden. De gemeente zal zo snel mogelijk alle diensten en voorzieningen elektronisch gaan aanbieden. Daarnaast blijft laagdrempelige (ook niet digitale) toegankelijkheid van alle diensten voor iedereen van groot belang.

Inspraak en participatie

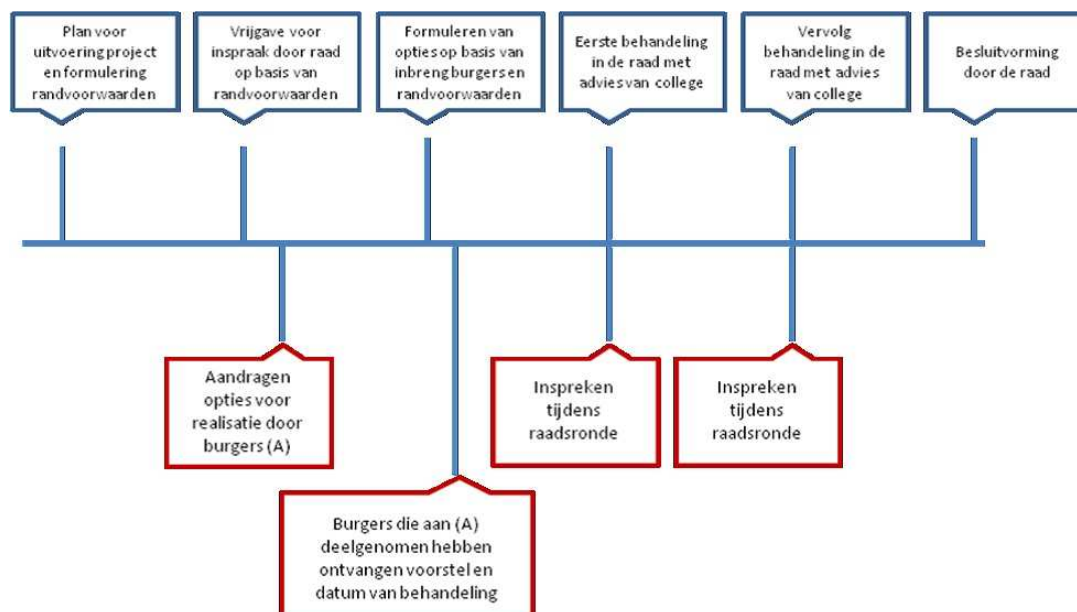
Naast de wettelijke inspraak dient de inspraak in de gemeente Geldrop-Mierlo met een verplichtend karakter verankerd te zijn in de inspraakverordening. Er zijn twee routes voor besluitvorming en inspraak die worden vastgelegd. Dit betekent dat de huidige inspraakverordening hierop wordt aangepast. Uitgangspunt is "Inspraak tenzij..." Als voorstellen in de inspraak gebracht worden, zijn ze niet dichtgetimmerd, maar kan er samen met de inwoners nog een keuze gemaakt worden. We kennen twee routes voor inspraak. Deze zullen in de nieuwe inspraakverordening vastgelegd worden.

1. Inbreng van idee of initiatief voor beleid of project door burgers (in het raadsplein)

Fasering initiatief/meedenken/meepraten/spreekrecht burgers in relatie raadsplein (2)

2. Inbreng van idee of initiatief voor beleid of project door bestuur (in het raadsplein)

Betrekken van burgers bij de gemeenteraad

Een basisvoorwaarde om de burgers optimaal te betrekken bij de activiteiten van de gemeenteraad is dat de burger optimaal voorzien moet worden van de benodigde informatie. Daarom krijgt de raad naast de gemeentelijke pagina's een eigen pagina in een huis-aan-huisblad en op de gemeentelijke website. Deze raadspagina's staan onder redactie van de griffie. Ook dient het actief uitnodigen van burgers, in relatie tot de behandelde onderwerpen, als Gast van de Raad in een vernieuwde formule opnieuw opgepakt te worden door de griffie. De organisatie ondersteunt de griffie bij het uitvoeren van deze taken. Verder kan de gemeenteraad naar de inwoner(s) toe gaan. Vergaderen in de wijken is hierbij een mogelijkheid.

Vergaderstructuur raad

Beschouwing leert ons dat het idee van het raadsplein een antwoord biedt op alle vragen, maar dat de wijze waarop we het raadsplein nu uitvoeren te beperkt gebruik maakt van de mogelijkheden die de structuur ons biedt. De komende periode willen we het raadsplein uitvoeren zoals het bedoeld is. Dit betekent dat stukken eerder in het proces (als voorstellen nog in ontwikkeling zijn) naar de raad moeten, dat er meerdere werkvormen gebruikt moeten worden passend bij de onderwerpen, dat we burgers actief moeten betrekken en uitnodigen en dat er ruimte is voor fractiespecialisten. De raad moet meer initiatief nemen. We gaan deze periode niet meer werken met klankbordgroepen. Dit soort besprekingen kunnen via het raadsplein geschieden. Wel werken we met twee adviesorganen, namelijk de auditcommissie en de commissie gebiedsgericht werken, waarin raadsleden op persoonlijke titel zitting hebben en die zaken begeleiden en voorbereiden voor de openbare behandeling in de gemeenteraad. De gemeenteraad gaat in voorkomende gevallen de gemeente in en kan dan op locatie vergaderen.

Moderne communicatiemiddelen

Raadsleden kunnen niet meer zonder moderne communicatiemiddelen als e-mail, iBabs, Intranet, en conferencecalls. Deze communicatiemiddelen zullen beschikbaar gemaakt worden voor raadsleden en fractieassistenten. Verder is er een duidelijke kwaliteitsverbetering in de service op deze communicatiemiddelen noodzakelijk. De middelen moeten altijd ter beschikking zijn, ook in het weekend. Situaties als het niet beschikbaar zijn van e-mail gedurende een heel weekend mogen niet meer voorkomen. ICT moet naar een hoger kwaliteitsniveau, ook gezien de digitalisering van de dienstverlening naar de inwoners van onze gemeente. Deze periode zal ICT daarom in een portefeuille belegd worden en zal er minimaal eens per jaar over gerapporteerd worden aan de raad.

Gemeentelijke organisatie passend houden

Het is evident dat de taken van de gemeente veranderen. Dat is al jaren zo en niet iets van de laatste tijd. Echter niet alleen de taken maar ook de relatie met de samenleving, de verwachtingen die men van de overheid heeft zijn aan verandering onderhevig. De gemeentelijke organisatie moet daar

uiteraard proactief mee omgaan. Dit kan door een open houding naar de samenleving, het optimaliseren van de dienstverlening aan de inwoners en een kritische houding ten aanzien van het eigen functioneren. Daarnaast moet geïnvesteerd worden in de medewerkers, om hen door opleiding en ontwikkeling toe te rusten op toekomstige taken en de competenties die bij de veranderende rol van de gemeentelijke overheid horen. Interne mobiliteit en aanpassing op nieuwe vragen is hierbij van groot belang. Inhuur van externen moet tot een minimum beperkt worden, intern oplossen moet altijd de eerste optie zijn, om zo kennis en vaardigheden in huis te krijgen en te houden.

In 2014 wordt een plan aan de raad gepresenteerd hoe we de gemeentelijke organisatie passend gaan houden, met een daarbij behorend P&O beleid. Daarnaast zal er jaarlijks gerapporteerd worden over de voortgang en aanpassingen.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Inspraak en (burger-)participatie

Duurzame verbetering van het woon- en leefklimaat in Geldrop- Mierlo kan alleen worden gerealiseerd met actieve betrokkenheid van burgers. Versterking van de burgerbetrokkenheid is hierbij van belang. Bij goede burgerparticipatie horen duidelijke regels, eenvoudige en doelmatige procedures en goed verwachtingenmanagement. In 2013 is een werkgroep begonnen met het opstellen van een ontwerp voor een Inspraak- en participatieverordening. Het ontwerp regelde twee wezenlijk verschillende vormen van burgerbetrokkenheid: participatie en inspraak. Nadat dit project in 2014 bijna heeft stilgelegen, is in 2015 een en ander weer voortvarend opgepakt en zijn nieuwe elementen in het kader van inspraak en participatie in een raadsvoorstel verwerkt.

Op 28 september 2015 heeft de raad de Participatie- en inspraakverordening Geldrop-Mierlo 2015 vastgesteld en heeft de Inspraakverordening 2008 ingetrokken. De wijziging ten opzichte van de oude verordening is dat als startpunt participatie geldt. Inspraak is dan de finale mogelijkheid voor een burger om zijn/haar mening over een beleidsvoornemen kenbaar te maken. Daarnaast zijn participatie en inspraak verplicht, tenzij'. Hiervoor zijn participatie en inspraak verplicht verankerd in de verordening.

Tegelijkertijd heeft de raad de Geldrop-Mierlose Participatiestandaard vastgesteld onder de gelijktijdige intrekking van de Handreiking Interactieve Beleidsvorming. De Participatiestandaard is een handvat voor ambtenaren, die verantwoordelijk zijn voor de participatie bij beleid en projecten. De standaard levert maatwerk per project maar zorgt ook voor verbetering van de kwaliteit van de participatie en voor standaardisering. De standaard is geen strak protocol, maar stuurt wel in de goede richting. Als iedereen de standaard gebruikt, worden de verschillen weggelaten en verwarring en willekeur voorkomen. Bovendien stuurt de standaard naar het eerder betrekken van bewoners en andere belanghebbenden en naar een verdergaande vorm van participatie.

Ook is de verordening Burgerinitiatief 2015 vastgesteld. De burger wordt door middel van de verordening de mogelijkheid geboden om, onder voorwaarden, met een beperkte groep burgers daadwerkelijk een onderwerp, voorstel op de agenda van de raad te zetten. Verder is afgesproken een experiment met een gelote burgertoetsraad (burgerpanel) vorm te geven en uit te werken.

Vergaderstructuur raad

In 2014 is het raadsplein opnieuw tegen het licht gehouden en heeft een werkgroep een eerste voorstel voor de actualisering van het reglement van orde gemaakt. De beoogde verbeteringen, o.a. dat de raad eerder bij onderwerpen betrokken is en er meer ruimte is voor debat, hebben geleid tot wijziging van de Notitie Raadsplein. Op het raadsplein van 13 april is het raadsvoorstel over de Werkwijze Raad (GM2015.0122) behandeld en op 15 juni gewijzigd vastgesteld. In de Notitie zijn de werkvormen beschreven die op het raadsplein gebruikt kunnen worden: open ruimte, adviesgesprek en vergadering. De indiener van een voorstel adviseert in principe de agendacommissie over de te gebruiken werkvorm, al of niet cf. wens of opdracht van de raad.

De raad heeft verder in meerderheid aangegeven voor afschaffing te zijn van het vragenhalfuur van burger aan raad, als er een goed alternatief is in de vorm van burgerinitiatief en borging van burgerparticipatie in de werkvormen. Na vaststelling van de Inspraak- en participatieverordening en de Verordening Burgerinitiatief op 28 september 2015 is het vragenhalfuur als onderdeel van het Raadsplein komen te vervallen.

Na het vaststellen van de werkwijze van de raad, met de wijziging om de agendacommissie af te schaffen, is ook een (nieuw) Reglement van Orde, mede aan de hand van een aangepast model Reglement van Orde van de VNG, opgesteld en op 31 augustus 2015 definitief vastgesteld.

Moderne communicatiemiddelen

De middelen zijn beschikbaar gemaakt. Het WIFI-netwerk in SCC Hofdael is verbeterd. Er is een duidelijke kwaliteitsverbetering in de service op de communicatiemiddelen gerealiseerd.

Op basis van een analyse wordt bepaald hoe Nuenen, Son en Breugel en Geldrop-Mierlo gezamenlijk het aanbestedingstraject ingaan bij de aanschaf van de BurgerzakenModules (BZM). Het informatiebeleidsplan is hierbij leidend met als hoofditem het harmonisatiebeleid tussen de drie genoemde gemeenten. Nadat hierover helderheid bestaat, wordt het project initiatiedocument (PID) opgesteld voor het project Operatie BRP in 2015. In dit document wordt beschreven welke stappen er ondernomen moeten worden, wie waarvoor verantwoordelijk is, welk tijdspad er bewandeld zal worden en wat het uiteindelijke einddoel is van Operatie BRP. Ook zal hierin duidelijkheid verschaft worden over het al dan niet gezamenlijk aanbesteden van de BZM.

Dienstverlening

Gemeentebreed wordt er gewerkt aan een plan (met als werktitel “van brons naar goud”) om de dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren. De ambitie is om de beste gemeentelijke dienstverlener van Zuidoost-Brabant te worden.

In overeenstemming met het concept ‘Antwoord’ is voor 2015 ingezet op een directe beantwoording van 60% van de telefonische meldingen. Alle medewerkers werkzaam bij het TIC (Publiekszaken) hebben een opleiding gevolgd en de beschikbare informatie van de Kennisbank is verder uitgebreid. Er is gestuurd op kwaliteit zoals vastgesteld in het Kwaliteitshandvest en het Telefoonprotocol.

In maart 2015 zijn er verkiezingen georganiseerd voor de leden van Provinciale Staten. Gelijktijdig zijn ook verkiezingen voor het Waterschap gehouden.

De burger zou via het digitale kanaal producten van Burgerzaken kunnen betrekken. Gestart zou worden met de uittreksels BRP en de aangiften verhuizing en vestiging (migratie). Dit is uitgesteld tot de ingebruikname van het zaakstelsel. Waar mogelijk zullen meer producten digitaal worden aangeboden (digitaal als het kan en fysiek als het moet).

Het einddoel van Operatie BRP is aansluiting op de landelijke BRP waardoor onder andere. plaats onafhankelijke dienstverlening kan worden gerealiseerd. De eerste gemeenten kunnen niet eerder dan begin 2017 aansluiten.

Gemeentelijke organisatie passend houden

Wij onderschrijven de gemaakte opmerkingen over de wijzigende rol en taken van de gemeentelijke overheid in relatie tot de maatschappelijke omgeving. Hier wordt pro actief mee omgegaan. Niet alleen bij werving en selectie maar ook bij het opleidings- en ontwikkelprogramma voor de medewerkers is er een veranderende focus van de meer traditionele kennisaspecten en competenties naar een focus op gedrag en houding (competenties) die passen bij deze veranderende rol. Dit is een continu proces en vergt een structurele inspanning van het management om hierop te sturen. Daarnaast appelleert dit aan de taakvolwassenheid van medewerkers.

Als voorbeeld wordt genoemd dat de training “regisseren” door bijna vijftig medewerkers is gevolgd. Daarnaast zijn de senior medewerkers getraind om binnen de cyclus van medewerker gesprekken met name te sturen op gewenste houding, gedrag en resultaat. Momenteel worden trainingen voorbereid op de gebieden “burgerparticipatie” en “samenwerken”.

Vacatures worden altijd kritisch tegen het licht gehouden en worden –als ze al worden opengesteld- bij voorkeur via interne mobiliteit ingevuld. Over het gevoerde HRM beleid wordt door middel van de gebruikelijke systematiek gerapporteerd.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
8. Democratisch bestuur				
College van B&W	0	0	7	7
Gemeenteraad	0	0	0	0
Burgerzaken	685	658	764	105
Mutaties reserves programma 8	10	10	1	-10
Totaal baten	695	669	772	103

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
8. Democratisch bestuur				
College van B&W	2.495	2.578	2.552	25
Gemeenteraad	678	666	617	49
Burgerzaken	1.985	2.067	2.091	-25
Mutaties reserves programma 8	0	0	0	0
Totaal lasten	5.158	5.310	5.261	50
Saldo (baten -/- lasten)	-4.463	-4.641	-4.489	153

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.9 Programma 9: Natuur, milieu en duurzaamheid

Portefeuillehouder(s): mevr. M. Verdouw

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Een actieve bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefmilieuomstandigheden. De gemeente dient in al haar beleid zoveel mogelijk in te zetten op een groene en duurzame toekomst voor de hele gemeente. Duurzaamheid gaat over het lange termijn sociaal, economisch én ecologisch beleid. Deze aspecten beïnvloeden elkaar doorlopend. We geven een duurzaamheidsimpuls binnen onze gemeente. Onze ambitie is deze beleidsperiode de score op de Duurzaamheidsmeter van 48% (2012) naar minimaal 80% te verhogen.

Zwerfvuil bestrijden

Bewoners dienen gemakkelijk en verantwoord van hun afval af te kunnen komen, door onder andere retourettes en een goed functionerende afvalinzameling en milieustraat, zodat niemand de neiging heeft om het zomaar ergens neer te gooien. We gaan meer handhaven op zwerfvuil.

Afvalinzameling

Afvalinzameling blijft in beweging steeds meer partities zijn te scheiden. Ook ontstaan er nieuwe mogelijkheden, waarbij de inwoners ook zelf een bijdrage kunnen leveren. Het beleid dat inwoners zelf geen initiatieven mogen nemen op dit vlak, moet worden aangepast. Daarnaast moeten retourettes een belangrijke rol gaan spelen in onze gemeente. In Geldrop moeten - net als in Mierlo - winkeliers uitgenodigd worden actief mee te denken in het inzamelen van afval. De gemeente moet hierin een activerende en ondersteunende rol spelen. Lukt dat niet dan moet de gemeente zelf retourettes realiseren, waarbij goed toezicht gehouden wordt en op tijd afvoeren van afval een vereiste is. In overleg met de huidige uitvoerders willen we onderzoeken of de ophaalfrequentie van oud papier in de kern Mierlo kan worden opgehoogd naar eens in de twee weken. Dit alles wordt Diftar 2.0. Binnen een jaar presenteren we een visie op Diftar 2.0.

Duurzaamheid

Mede in het licht van de positie en rol van onze gemeente in de regio heeft onze gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel. We gaan voor duurzaamheid in een hightech omgeving. We gaan pilots doen voor hightech duurzaamheid in een landelijke omgeving en we gaan hiervoor nationale en Europese subsidies werven.

Hondenpoep en kattenoverlast

Binnen onze gemeente is er nog steeds overlast van hondenpoep. Hier moet de handhaving beter. Ook buiten de gewone kantoortijden moet hier op gehandhaafd worden. Er moeten meer voorzieningen komen rond honden uitlaatroutes en meer losloopgebieden voor honden. In overleg met de inwoners moet gekeken worden naar slimme oplossingen. Op verschillende plaatsen in de gemeente heeft overleg met de inwoners al geleid tot het aanleggen en verleggen van slimme uitlaatroutes die de overlast sterk verminderen.

Steeds meer inwoners klagen over de overlast van loslopende katten in de woonomgeving. We gaan een onderzoek doen naar kattenoverlast in onze gemeente. Op basis van de resultaten van dit onderzoek bepalen we welke maatregelen er eventueel genomen moeten worden.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenstructuurplan Mierlo	N.v.t.	9-aug-05	N.v.t.
Afvalstoffenbeleidsplan	2009-2014	29-jun-09	N.v.t.
Onderhoudsniveau (beeldkwaliteit) openbaar groen	2012-2015	4-jul-12	N.v.t.
Advies Klankbordgroep afvalstoffenbeleid	N.v.t.	4-jul-11	N.v.t.
Evaluatie hondenbeleid	N.v.t.	26-mrt-12	N.v.t.
Gemeentelijk rioleringsplan	2013-2017	1-okt-12	2017
Gemeenschappelijke regeling Regionale UitvoeringsDienst Zuidoost-Brabant	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Nieuwe gemeenschappelijke Regeling Cure	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Groenbeleidsplan	N.v.t.	20-jan-14	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Zwerfvuil bestrijden

Binnen het Raamcontract verpakkingen wordt jaarlijks een bedrag van € 1,19 per inwoner beschikbaar gesteld voor de bestrijding van zwerfafval.

Dit bedrag wordt ingezet om o.a. een monitoringssysteem (ook voor hondenpoep) op te zetten en te onderhouden. Hierdoor kan bekeken worden waar het nodig is om extra middelen in te zetten. Ook de inzet van vrijwilligers wordt betaald vanuit deze vergoeding. Dat geldt ook voor de inzet van de Beestenbende. Via dit initiatief worden (basis)schoolkinderen betrokken bij het opruimen van zwerfvuil en heeft mede als doel om indirect de bewustwording te vergroten.

Uit het monitoringssysteem blijkt dat de gemeente erg schoon is qua zwerfvuil.

Afvalinzameling

Het te voeren beleid ondersteunt het Manifest Materialentransitie: ons streven (met de andere gemeenten in de regio) is om in 2020 te komen tot nog maar 5% restafval. Daarbij richten we ons op de hoofdstromen. Afvalscheiding moet makkelijk zijn voor de inwoners. Hier zijn innovaties voor nodig, waarbij samenwerking tussen gemeenten en lokale marktpartijen geboden is. Dit moet ook leiden tot extra werkgelegenheid in de regio. Cure moet zich steeds meer gaan ontwikkelen als een kenniscentrum op dit gebied. Initiatieven van inwoners worden door de gemeente ondersteund maar moeten wel aansluiten op het gemeentelijke beleid.

Het oud papier in Mierlo wordt opgehaald door vrijwilligers van verenigingen. Met hen zullen we overleggen naar mogelijkheden om de ophaalfrequentie te verhogen naar eens per twee weken.

Duurzaamheid

Voor duurzaamheid zijn door de raad een viertal speerpunten vastgesteld. Deze speerpunten zijn nog steeds actueel en worden voortgezet. Aan deze speerpunten worden projecten gekoppeld.

- Beperken energielasten en verduurzaming bestaande woningen
- Faciliteren lokale duurzame energie-projecten
- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
- Overige kleine projecten zoals de Andere Mert en laadpalen voor elektrische auto's.

In aanvulling op deze speerpunten heeft uw raad kenbaar gemaakt voor de volgende jaren meer ambitie te hebben op het gebied van duurzaamheid. Daarvoor is het wenselijk dat een duurzaamheidsnota wordt opgesteld. Een eerste concept nota is reeds besproken en van opmerkingen voorzien. In aangepaste vorm zal een nieuwe nota aan u worden voorgelegd.

Hondenpoep en kattenoverlast

Het hondenbeleid is dynamisch: regelmatig worden hondenuitlaatroutes aangepast. Dit gaat altijd in overleg met inwoners.

Uit de eerste metingen van het monitoringssysteem bleek dat met name de grasvelden niet voldeden aan de norm qua hoeveelheid aangetroffen hondenpoep. Daarom is extra ingezet op reiniging van

grasvelden. Uit latere metingen bleek dat door deze extra inzet de grasvelden vrijwel allemaal voldeden aan de norm.

Alhoewel het merendeel (90%) van de hondenbezitter (ongeveer 4.000) zich conform de regels gedraagt wordt er veel overlast van ervaren. Het ter plaatse constateren van dergelijke overtredingen is erg moeilijk. De pakkans is erg klein. Daarom is de handhaving op hondenoverlast gericht op het zo goed mogelijk inrichten van de openbare ruimte, op basis van de 'wensen van de mensen', zodat dit zo veel mogelijk leidt tot het spontaan naleven van beleid en wet- en regelgeving. Het is daarin belangrijk in gesprek te zijn en blijven met onze inwoners om er correct op te kunnen anticiperen. Daarnaast is de handhaving gericht op het wegnemen van overlast (hondenpoepzuiger) en het voorkomen van overlast op vooral bekende overlast situaties door zichtbaar aanwezig te zijn en waar mogelijk waarschuwend en repressief op te treden. Dat heeft in 2015 geleid tot uitgeschreven waarschuwingen en verbalen. Er zal een onderzoek naar kattenoverlast komen in 2016.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
9. Natuur, milieu en duurzaamheid				
Openbaar groen en openluchtrecreatie	101	112	120	8
Afval	3.865	4.139	4.573	434
Milieu	0	41	57	16
Riolering	3.065	3.065	3.075	10
Mutaties reserves programma 9	226	0	0	0
Totaal baten	7.256	7.357	7.825	468

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
9. Natuur, milieu en duurzaamheid				
Openbaar groen en openluchtrecreatie	2.781	2.734	2.681	52
Afval	3.291	3.340	3.698	-358
Milieu	631	682	798	-116
Riolering	2.566	2.566	2.531	35
Mutaties reserves programma 9	0	0	30	-30
Totaal lasten	9.269	9.321	9.738	-417
Saldo (baten -/ lasten)	-2.012	-1.964	-1.913	51

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.10 Programma 10: Bereikbaarheid en verkeer

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid zijn van groot belang. Ook waar het het waarborgen van het voorzieningenniveau betreft. Minimale vereiste is immers dat gezondheidscentra, bedrijven, winkels en overige voorzieningen goed bereikbaar zijn en blijven. In het kader van de bereikbaarheid van onze gemeente blijven we in regionaal verband lobbyen naar Den Haag voor verbreding van de A67 tot voorbij Geldrop-Mierlo.

De ontsluiting van het buitengebied richting Nuenen en Helmond biedt reden tot zorg. Door de voorgenomen afsluitingen, door met name Helmond, dreigen agrariërs hun aan- en afvoer via de bebouwde kom te laten plaatsvinden. Een ongewenste situatie in verband met de verkeersveiligheid en de mogelijke overlast voor omwonenden. Er wordt daarom structureel overleg gevoerd met onze buurgemeenten over bereikbaarheid en onderlinge verbindingen.

Er zal onderzocht worden of het mogelijk is om een rondweg rond het centrum van Geldrop te realiseren op basis van een "out of the box" schetsplan. Ontsluitingswegen zijn belangrijk om het zwaar verkeer uit de dorpskern te weren, uitzonderd het bestemmingsverkeer, en om de doorstroming te bevorderen. Hier willen we kijken naar wat mogelijk is in plaats van alle belemmeringen op te zoeken.

Parkeren in het centrum

Het vastgestelde parkeerbeleid voor beide centra zal ten uitvoer worden gebracht. Hierbij is het uitgangspunt voor de kern Geldrop realtime parkeren met betalen achteraf en voor de kern Mierlo blauwe zones. Zowel in Geldrop als in Mierlo realiseren we een voorziening voor lang parkeerders in de rand van het centrumgebied.

Met betrekking tot de parkeertarieven in het centrum van Geldrop zal het uitgangspunt gehanteerd worden dat het tarief gestaffeld afneemt naarmate er langer geparkeerd wordt, zonder dat dit het lang parkeren in de hand werkt. Er dient voldoende parkeergelegenheid voor minder valide mensen aanwezig te zijn in het centrumgebied van Geldrop en Mierlo.

Parkeren in de wijken

Er worden meer parkeerplaatsen in oudere wijken gerealiseerd door slim ruimte gebruik (bijvoorbeeld haaks parkeren in plaats van langs parkeren). In veel oude wijken is er sprake van parkeeroverlast, omdat er onvoldoende ruimte voor parkeren is. Gezien de ontwikkeling in het autobezit gaan we hogere parkeernormen hanteren bij nieuwbouw en in oude wijken vindt een herijking van in richting plaats op basis van de nieuwe parkeernorm.

Geluidsoverlast

Het bestrijden van verkeerslawaai veroorzaakt door verkeer op de A67 en het treinverkeer is een vraagstuk dat aandacht blijft vragen, maar dat de gemeente niet alleen kan oplossen. We gaan daarom een actief beleid voeren om Geldrop-Mierlo hoger op de provinciale prioriteitenlijst te krijgen, zodat onze gemeente in aanmerking komt voor geluidsisolatie van de betreffende woningen.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid voor voetgangers en fietsers wordt verbeterd. Op gevaarlijke plekken wordt gezorgd voor veilige oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers. Verkeersintensieve punten worden logisch ingericht en waar nodig worden snelheidsbeperkende maatregelen aangebracht. Er moet gestreefd worden naar meer uniformiteit in verkeerssituaties binnen de kernen van onze gemeente. Goede fietspaden en trottoirs zijn speerpunten van beleid.

Openbaar vervoer

In het kader van goed openbaar vervoer voor de gehele gemeente is een fijnmazig, gemeentelijk openbaar vervoer gerealiseerd. Dit gemeentelijk openbaar vervoer verbindt strategische plaatsen binnen beide kernen met elkaar, in een dienstregeling die aansluit op het bestaande openbaar vervoer georganiseerd door de SRE en de NS.

Binnen het fijnmazige, gemeentelijke openbaar vervoer dient aandacht besteed te worden aan de relatie tussen de gebruikers van de fiets en het openbaar vervoer. Hierbij kan gedacht worden aan voldoende veilige fietsenstallingen bij de haltes en aan een aantal grotere haltes bij een bewaakte fietsenstalling.

Om het gebruik van het fijnmazig, gemeentelijk openbaar vervoer (buurtbus) te bevorderen, zal dit verder actief gepromoot worden, waarbij alle onduidelijkheden over het gebruik, de dienstregeling en de kosten opgeheven worden. We zetten al het benodigde beleid in om dit project te laten slagen, omdat het van groot belang is voor de leefbaarheid in onze gemeente.

Beleid Duurzaam Veilig

Verkeersvertragende maatregelen c.q. snelheidsremmende maatregelen zullen zoveel mogelijk op natuurlijke wijze ingericht worden, bij voorbeeld door het meanderen van de wegen. Maatregelen als verkeersdrempels en verkeerssluizen willen we niet meer gebruiken. Omdat de meeste hardrijders in de woonomgeving in diezelfde woonomgeving wonen, gaan we meer bewustwordingsborden inzetten in de wijken.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Harmonisatievoorstel openbare verlichting Mierlo	N.v.t.	13-sep-10	N.v.t.
Fietspadenplan	N.v.t.	13-sep-10	N.v.t.
Kadervoorstel Parkeren	N.v.t.	25-jun-12	N.v.t.
Discussienota bereikbaarheidsvisie (ontsluitingsvisie)	N.v.t.	18-feb-13	N.v.t.
Aanvullend lokaal openbaar vervoer	N.v.t.	3-jun-13	21-mrt-16
Herijking gemeentelijk beleid Duurzaam Veilig	N.v.t.	3-jun-13	N.v.t.
Beheerplan wegen	2014-2017	16-dec-13	medio 2017

Begin 2016 zal aan de raad een eindevaluatie met betrekking tot de pilot buurtbus Geldrop-Mierlo worden aangeboden.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Parkeren in het centrum

Het uitgangspunt voor het parkeren in het centrum is betaling achteraf (real-time). De diverse mogelijkheden hiertoe zijn onderzocht. Op de schaal van het Geldropse centrum blijkt het belparkeren de meeste voordelen te bieden. De voorbereidingen voor de invoering zijn in volle gang. Wij verwachten deze wijze van betaling uiterlijk per 1 april 2016 te kunnen aanbieden.

Parkeren in de wijken

In het raadsprogramma wordt aangegeven dat ten behoeve van het parkeren in de wijken een herijking van inrichting gewenst is op basis van de nieuwe parkeernormen. Bij voorgenomen herinrichtingen wordt ingezet op verruiming van de parkeer capaciteit als dit ruimtelijk en economisch uitvoerbaar is. Een voorbeeld hiervan is de herinrichting van de Tricotstraat en Katoenstraat.

We willen parkeervergunningen digitaal aan gaan bieden.

Geluidsoverlast

Voor wat betreft de bestrijding van het verkeerslawaai van de A67 en het spoor is de gemeente geen bevoegd gezag. Prorail en Rijkswaterstaat zijn hiervoor bevoegd gezag. Vanzelfsprekend zullen wij de inzet van Prorail en Rijkswaterstaat op dit gebied op de voet volgen en daar waar mogelijk trachten de sanering te bespoedigen.

Doorstroming verkeer

Er zal worden blijven gezocht naar oplossingen die de doorstroming van het verkeer door de gemeente verbeteren. Zo werd bij het kruispunt Bogardeind/Gijzenrooiseweg een voorsorteervak toegevoegd waardoor de verkeersafwikkeling aanzienlijk werd verbeterd.

Openbaar vervoer

In samenwerking met de Stichting Buurtbus Geldrop-Mierlo is uitgebreid aandacht geweest voor informatieverstrekking over de mogelijkheden van de buurtbus. In dat kader zijn o.a. advertenties geplaatst, flyers op diverse plaatsen beschikbaar gesteld en was uiteraard de website continue voorzien van de laatste informatie. In samenwerking met de stichting en Hermes werd binnen de mogelijkheden de dienstregeling bijgestuurd om een zo optimaal mogelijke service te kunnen bieden.

Daarnaast is in regionaal verband medewerking verleend aan de voorbereidingen van een nieuwe concessie van het openbaar vervoer welke in december 2016 moet ingaan. In dat kader is onder meer gebruik gemaakt van de inspraakmogelijkheid bij de concessieverlener om een zo gunstig mogelijk kernnetwerk voor onze gemeente veilig te stellen.

De busbaan van de Gijzenrooisweg tussen Schaarland en de Eindhovenseweg is verlengd in de richting van de Laan van Tolkien.

Beleid Duurzaam Veilig

Herinrichtingen en andere verkeerskundige plannen worden zoveel mogelijk in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is de herinrichting van het kruispunt Bogardeind/Beukelaar e.o..

Onderhoud wegen

Op 9 maart heeft de raad een wijzigingsnota op het Beheerplan Wegen 2014-2017 vastgesteld. Vaststelling van de wijzigingsnota was noodzakelijk om te voldoen aan de regels van de provincie terzake van de begroting. Daardoor worden beleid en gemeentebegroting weer op één lijn gebracht.

Het college heeft de uitwerking van dit beleidsplan vastgelegd in een 3 jarig onderhoudsprogramma. Dit programma is inmiddels in uitvoering. De volgende onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd:

- Bekelaar: fietspad aan weerszijden opgeknapt;
- Hooge Akker: nieuwe deklaag asfalt;
- Santheuvel-West: fietspad nabij de Loo opgeknapt;
- Gijzenrooiseweg: nieuwe asfaltdeklaag;
- Winde: bestrating vernieuwd;
- Parallelweg: toegangsweg naar scouting vernieuwd;
- Diverse kleine reparaties in asfalt- c.q. elementenverhardingen.

Kabels en Leidingen

Met de vaststelling van een verordening is in 2014 een start gemaakt met de modernisering van de gemeentelijke regelgeving rond de aanleg en beheer van ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen). In 2015 is dit proces afgerond met de vaststelling van een regeling nadeelcompensatie en het opzeggen van een aantal private overeenkomsten met netbeheerders.

De private overeenkomsten dateren vanuit een verleden (tot aan 1939 aan toe) bij verkoop van gemeentelijke energiebedrijven en vanuit de momenten dat instanties werden geprivatiseerd. Eerdere initiatieven om hier minnelijk uit te komen zijn (lokaal en landelijk) niet gelukt. Pas recentelijk is er jurisprudentie ontwikkeld die opzegging mogelijk maakt. Met de opzegging van de overeenkomsten verviel ook de daarin opgenomen vrijstelling van het betalen van leges en andere vergoedingen. In 2015 zijn de financiële gevolgen nog gering. Maar wij voorzien vanaf 2016 een structurele stijging van baten (leges en andere vergoedingen) van 50-70.000 per jaar. Hier komen wij bij de kadernota 2016-2020 op terug.

Daarnaast zal de regeling nadeelcompensatie gaan leiden tot een kostenbesparing bij gemeentelijke werken in de openbare ruimte. De regeling houdt in dat wij minder meebetalen in de verlegkosten naarmate de infrastructuur ouder is. Hoeveel dit gaat opleveren is ongewis. Het hangt helemaal af van de omvang van het project en de ouderdom van de ondergrondse infrastructuur. Ook is het afhankelijk van het aantal reconstructies die wij uitvoeren.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
10. Bereikbaarheid en verkeer				
Wegen, straten en pleinen (verkeersmaatregelen)	104	108	143	36
Verkeer en vervoer	404	436	452	15
Mutaties reserves programma 10	333	645	645	0
Totaal baten	840	1.189	1.240	51

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
10. Bereikbaarheid en verkeer				
Wegen, straten en pleinen (verkeersmaatregelen)	5.366	6.021	5.609	412
Verkeer en vervoer	211	210	169	41
Mutaties reserves programma 10	0	0	0	0
Totaal lasten	5.577	6.230	5.777	453
Saldo (baten -/- lasten)	-4.737	-5.041	-4.537	504

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.11 Programma 11: Bouwen en wonen

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Uitgangspunt van beleid voor bouwen en wonen is het woningbouwprogramma, waarbij er zoveel mogelijk betaalbare woningen gebouwd worden die voldoen aan de woonwensen van de inwoners van Geldrop-Mierlo. Er dienen op gemeentelijk niveau ondersteunende activiteiten ondernomen te worden om de woningbouw in onze gemeente op gang te houden. Om de komende jaren zoveel mogelijk projecten van de grond te krijgen en om optimaal aan de wensen van onze inwoners tegemoet te komen, dient binnen de grenzen van de regelgeving zoveel mogelijk ruimte gegeven te worden aan projecten in de vorm van CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en andere vormen van gemeenschappelijke zelfbouw. Hiertoe kunnen stimulerende maatregelen getroffen worden.

Het is voor starters moeilijk om, zeker in deze periode van economische crisis, een betaalbare woning te vinden. Ondersteuning door middel van het verstrekken van startersleningen blijft daarom voor deze doelgroep onontbeerlijk. De leefbaarheid en de sociale integratie moeten bij de vaststelling van nieuwe woningbouwplannen bekend zijn. Bij alle bouwplannen moet rekening gehouden worden met het eigen karakter van de kernen Geldrop en Mierlo. Bij het opknappen of uitbreiden van wijken en straten staat het behoud van sfeer en karakter voorop. In dit kader wordt ook gekeken naar de groenstructuur in de woonomgeving.

Ruimtelijke ordening

Door de economische crisis is er een stuwmeer aan onverkochte woningen ontstaan. Bestaande woningen moeten in de huizenmarkt de concurrentie aangaan met nieuwbouwwoningen. Doorstroming kan hier een oplossing bieden en wordt van wezenlijk belang. Dat betekent ook dat nieuwbouw zich zal moeten onderscheiden van bestaande bouw. Ruimtelijke ordening dient in verbinding te staan met maatschappelijke ontwikkelingen, zoals een verandering in bevolkingsopbouw en de daarmee samenhangende gevolgen. Voor het woongenot van de inwoners van onze gemeente is de kwaliteit van de openbare ruimte van belang. De afgelopen jaren is het aantal goedkope huurwoningen in Geldrop-Mierlo afgenomen. In de komende jaren zal het realiseren van woningen in de sociale sector, met name de goedkope huurwoningen, onder de aandacht moeten blijven.

Nieuwe woonconcepten en innovatieve ontwikkelingen moeten antwoord geven op de veranderende vraag vanuit de samenleving. Een voorbeeld hiervan is het CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) waarbij twee partijen gezamenlijk één woning bouwen. Een ander voorbeeld zijn de wooncommunities, waarbij meerdere generaties bij elkaar gaan wonen. In onze bestemmingsplannen zullen we rekening moeten houden met deze ontwikkelingen. Binnen de context van de huidige tijd, moet een ruimhartig beleid gehanteerd worden als het gaat om zorggerelateerde bouwvormen, zoals kangoeroewoningen, mantelzorgwoningen en woonzorgzones.

Daarnaast moeten we binnen onze gemeente een woonomgeving creëren zoals beschreven in het programma Bestuurlijke samenwerking, zodat de nieuwe kenniswerkers uit de regio in onze gemeente aantrekkelijke woonvormen vinden.

Binnen onze gemeente moeten we zoveel mogelijk karakteristieke gebouwen behouden door ze een nieuwe bestemming te geven. Het kan gaan om oude bedrijfspanden zoals de Tweka in Geldrop of schoolgebouwen zoals de Johannes school in Mierlo. We moeten deze gebouwen niet laten verpieteren, maar nieuw innovatief aanzien geven en het aanzicht van onze gemeente verbeteren.

Urgentieregeling

Er komt op een zo kort mogelijke termijn een urgentieregeling voor woningzoekenden in onze gemeente. In eerste instantie gaan we hierover in overleg met de woningcorporaties met woning bezit in onze gemeente. Doel is om in gezamenlijkheid tot een urgentieregeling te komen. Lukt het niet om met hen een urgentieregeling te realiseren, dan kijken we ook naar woningcorporaties in de buurt die met andere gemeenten al een dergelijke regeling hebben getroffen. Leiden de gesprekken over een urgentie regeling met de woningcorporaties niet op korte termijn tot succes, dan gaan we alternatieven bekijken.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsregel monumenten en subsidieverordening 't Broek	N.v.t.	15-jan-07	N.v.t.
Accommodatiebeleid	N.v.t.	30-jun-08	N.v.t.
Rapport rekenkamercommissie 'Tot op de bodem'	N.v.t.	17-dec-08	N.v.t.
Stimuleringsregelingen woningbouw	N.v.t.	7-jan-10	N.v.t.
Raamovereenkomst prestatie afspraken woningcorporaties Geldrop-Mierlo	N.v.t.	12-aug-10	N.v.t.
Uitwerking kerntakendiscussie op het gebied van gemeentelijk monumentenbeleid	N.v.t.	7-nov-11	N.v.t.
Discussienota "Het welstandstoezicht in Geldrop-Mierlo"	N.v.t.	28-nov-11	N.v.t.
Concept Regionale Woonvisie	N.v.t.	26-mrt-12	N.v.t.
Kadernota Grondbedrijf 2012, Nota Kader Grondprijzen	2012-2016	25-jun-12	N.v.t.
Afstoten gemeentelijk vastgoed	N.v.t.	1-okt-12	N.v.t.
Wijziging monumentenverordening	N.v.t.	3-jun-13	N.v.t.
Actualisatie en deregulering welstandsbeleid	N.v.t.	30-sep-13	N.v.t.
Beleidsregel Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014	N.v.t.	19-mei-14	N.v.t.
Woonvisie Geldrop-Mierlo 2014-2030	2014-2030	15-dec-14	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Naar aanleiding van eerdere besluitvorming is het 'overlegvereiste' ingevoerd in de monumentenverordening. Opvoeren van nieuwe gemeentelijke monumenten geschiedt pas nadat eerst overleg is gevoerd met de eigenaar van het object. Omdat najaar 2014 meer (bouw)objecten vergunningvrij zijn geworden heeft dit ook zijn weerslag op monumenten. Het gemeentelijk monumentenbeleid wordt daarop geactualiseerd. Uitgangspunt van beleid voor bouwen en wonen blijft het woningbouwprogramma en de afspraken die zijn vastgelegd in het Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013 waarbij er zoveel mogelijk betaalbare woningen gebouwd worden die voldoen aan de woonwensen van de inwoners van Geldrop-Mierlo. In dit verband vinden wij het van groot belang om een betrouwbare partner te zijn in het Stedelijk Gebied. Wij hebben een convenant in het Stedelijk Gebied getekend. Hierin hebben wij ons verplicht om ons aan de gemaakte afspraken te houden. De regionale afspraken die voortvloeien uit het Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013 op met name het gebied van doelgroepen en woonvormen worden nagekomen.

Om de komende jaren zoveel mogelijk projecten van de grond te krijgen en om optimaal aan de wensen van onze inwoners tegemoet te komen, wordt binnen de grenzen van de regelgeving zoveel mogelijk ruimte gegeven aan creatieve vormen van wonen. Startersleningen zullen verstrekt blijven worden. Bij alle bouwplannen wordt rekening gehouden met het eigen karakter van de wijken en kernen Geldrop en Mierlo. Bij het opknappen of uitbreiden van wijken en straten staat het behoud van sfeer en karakter voorop. In dit kader wordt ook gekeken naar de groenstructuur in de woonomgeving.

Ruimtelijke ordening

Ruimtelijke ordening moet inspelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals een verandering in bevolkingsopbouw en de daarmee samenhangende gevolgen. Binnen de context van de huidige tijd zullen nieuwe woonvormen, met name zorg gerelateerde woonvormen, nieuwe vormen van gebiedsontwikkeling en andere maatschappelijke trends, de ruimte krijgen in onze bestemmingsplannen. Bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen wordt al rekening gehouden met deze nieuwe ontwikkelingen. Bestemmingsplannen worden flexibeler vormgegeven, waardoor de ruimte ontstaat om aan deze ontwikkelingen mee te werken. Bestemmingsplan Groot Luchen is eind 2015 vastgesteld. Dit bestemmingsplan biedt veel flexibiliteit voor diverse ontwikkelingen. Ook het bestemmingsplan Inbreidingslocaties biedt deze flexibiliteit om in te kunnen spelen op diverse

ontwikkelingen. De plannen bieden de ruimte voor nieuwe ontwikkelingen die vanuit de markt geïnitieerd worden. Dit beleid zal worden voortgezet. Daarnaast is voor het woongenot van de inwoners van onze gemeente de kwaliteit van de openbare ruimte van belang. En moeten we binnen onze gemeente een woonomgeving creëren zoals beschreven in het programma Bestuurlijke samenwerking, zodat ook de nieuwe kenniswerkers uit de regio in onze gemeente aantrekkelijke woonvormen vinden.

Binnen onze gemeente zullen we zoveel mogelijk karakteristieke gebouwen behouden door ze een nieuwe bestemming te geven, hierin is de vraag vanuit de markt leidend. Dit betekent dat de gemeente positief staat tegenover veranderende functies, maar dat private partijen initiatiefnemend dienen te zijn, met name wanneer het gaat om niet gemeentelijk eigendom. De procedure rondom de Wollendekenfabriek (Prinses van Geldrop) is in 2015 afgerond. De karakteristieke fabrieksgevel is behouden gebleven in het nieuwe plan. In de randvoorwaarden voor ontwikkeling van het Tweka-terrein is opgenomen dat het karakteristieke hoekgebouw in stand dient te worden gehouden.

Urgentieregeling

Urgentie voor woningzoekenden is een gemeentegrensoverschrijdend probleem. In het Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013 hebben we afgesproken in regionaal verband afspraken te maken met de woningcorporaties die in deze regio werkzaam zijn over urgentie. Per 1 januari 2016 hebben de negen gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven allemaal een Urgentieregeling. Deze is afgestemd met de tien woningcorporaties die in dit gebied werkzaam zijn. De gemeenteraad van Geldrop-Mierlo heeft de 'Urgentieverordening gemeente Geldrop-Mierlo 2016' op 14 december 2015 vastgesteld. De regeling is op 1 januari 2016 in werking getreden.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
11. Bouwen en wonen				
Woningexploitatie/woningbouw	86	300	300	0
Volkshuisvesting	73	73	69	-4
Ruimtelijke ordening	100	150	47	-103
Bouwgrondexploitatie	4.776	13.950	29.418	15.468
Mutaties reserves programma 11	0	1.659	1.659	0
Omgevingsvergunningen	695	395	387	-8
Totaal baten	5.730	16.527	31.880	15.353

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
11. Bouwen en wonen				
Woningexploitatie/woningbouw	237	241	256	-15
Volkshuisvesting	1.375	1.539	1.606	-67
Ruimtelijke ordening	910	902	946	-45
Bouwgrondexploitatie	4.776	5.239	18.535	-13.296
Mutaties reserves programma 11	0	10.369	12.615	-2.245
Omgevingsvergunningen	0	0	0	0
Totaal lasten	7.298	18.290	33.959	-15.669

Saldo (baten -/ lasten)	-1.568	-1.763	-2.078	-315
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	-------------

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.12 Programma 12: Financiën en belastingen

Portefuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

De komende periode wordt een periode van sterk teruglopende inkomsten voor de gemeente als gevolg van de landelijke bezuinigingen op de gemeente uitkering. Daarnaast krijgen we te maken met de financiële gevolgen van de transities in het sociale domein waarbij er een aantal zijn met een openeindfinanciering. Met de beschikbare financiële middelen moet dus doelmatig en efficiënt worden omgegaan. Aan de basis willen we inzetten op gezond en dus gedegen financieel beleid.

Wij zullen de tering naar de nering moeten zetten. Gegeven de verwachte moeilijke financieel-economische toekomst zullen we bereid moeten zijn om keuzes te maken waarbij het uitgangspunt is dat de kwetsbaren in de samenleving zoveel mogelijk worden ontzien.

Er moet meer gekeken worden naar mogelijkheden dan naar belemmeringen. Er moet minder onderzocht worden en meer uitgevoerd. Dat scheelt kosten en brengt resultaten.

Op basis hiervan kan een gezond financieel beleid gevoerd worden waarbij de lasten voor onze inwoners laag blijven. Dit betekent geen nieuwe kostbare projecten totdat de financiële rust is teruggekeerd. Maar dit betekent ook het behoud van het bestaande sociale beleid en de infrastructuur van de bestaande regelingen.

De gemeenteraad stelt een raadsprogramma vast. In dit programma legt de raad concreet vast waaraan zij wil werken. Het college krijgt de opdracht om dit programma uit te voeren. Via periodieke rapportages wordt de raad op de hoogte gehouden van de voortgang.

Belastingen

De totale belastingdruk voor de burgers moet tot een minimum beperkt worden. Tegenover elke doelbelasting die de burger betaalt, staat een duidelijke dienst van de gemeentelijke overheid, zodat het voor de inwoners duidelijk is waarvoor wordt betaald.

Uitgangspunt bij de begroting is dat de Onroerend Zaak Belasting (OZB) geen sluitpost van de begroting is en niet meer stijgt dan de inflatie. Een verhoging van de OZB boven de inflatiecorrectie is alleen mogelijk als hieraan een concreet project of beleidsdoel is gekoppeld zodat voor de inwoners duidelijk is waarvoor zij de verhoging betalen.

Bezuinigingen

Aan bezuinigingen op de gemeentelijke financiën zal in de komende periode niet ontkomen kunnen worden. Het gefundeerd aanpassen van de verdeling van de financiën dient te geschieden op basis van de strategische visie van onze gemeente. Bezuinigingen zullen over de volle breedte van het beleid noodzakelijk zijn. Dit houdt in dat niet alleen beknibbeld moet worden op nieuwe activiteiten, maar dat ook het bestaande beleid, de bestaande dienstverlening en de gemeentelijke organisatie onder het vergrootglas gelegd moeten worden.

Om de lasten zo min mogelijk te laten stijgen en de kwetsbaren in de samenleving zo veel mogelijk te ontzien, zullen we de bezuinigingen in eerste instantie niet zoeken in de sociaal-maatschappelijke en sociaal-culturele sectoren en de hiermee samenhangende diensten, projecten en dienstverlening.

Dynamisering van de begroting

De huidige systematiek van begroten sluit niet meer aan bij de sterke dynamiek van deze tijd. Zeker met de transities in het vooruitzicht wordt scherp en dynamisch begroten een must. Telkenmale aan het einde van het jaar tonnen overschot hebben, terwijl er bij de begroting op duizend euro bezuinigd moet worden, is niet aanvaardbaar. Overschotten vloeien terug naar de samenleving door bijvoorbeeld een bezuiniging terug te draaien als deze aan het einde van het jaar niet nodig bleek te zijn, of op een andere wijze.

Er moet een nieuwe begrotingssystematiek komen, waarbij de cijfers van het voorafgaande jaar meegenomen worden, zodat ontwikkelingen in de financiën sneller zichtbaar worden en verwerkt worden in de begroting. Daarom gaan we er voor zogen dat we voortaan na elk kwartaal zo snel mogelijk betrouwbare cijfers genereren. Dit moet binnen een maand na het einde van het kwartaal kunnen. Deze actuele cijfers worden ook gebruikt bij de begroting. Om dit te bewerkstelligen geven we een opdracht aan de auditcommissie om dit te realiseren.

Jaarprogramma's moeten uitvoerbaar zijn op het gebied van capaciteit, logistiek (procedures) en financiën. Hiertoe is dynamisering op alle drie de vlakken noodzakelijk. Dynamisering levert tevens op dat de raad op de hoogte blijft van ontwikkelingen op deze drie gebieden en zo nodig haar raadsprogramma kan bij stellen.

Bij het vaststellen van de begroting wordt niet alleen naar het nieuwe beleid gekeken, maar ook naar het bestaande beleid. Vaak wordt het bestaande beleid als vaststaand uitgangspunt genomen, terwijl de gemeenteraad eigenlijk elk jaar moet kijken of het bestaande beleid zijn doel nog wel bereikt. Bij elke begroting moet het totale beleid tegen het licht gehouden worden.

Harmonisatie begrotingsstructuur

In het kader van de samenwerking binnen de Dommelvallei hebben de colleges van Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel een harmonisatievoorstel P&C-cyclus en Meerjarenprogramma-begroting vastgesteld. Dit voorstel is voorgelegd aan een werkgroep bestaande uit een tiental raadsleden die uit interesse deelnamen aan een tweetal bijeenkomsten in het eerste kwartaal van 2014. De werkgroep had niet de bevoegdheid tot het nemen van bindende afspraken, maar kan gezien worden als een advies- en klankbordgroep. In deze adviesnota zijn de bevindingen, adviezen en ontwikkelde beleidsproducten van en door de werkgroep opgenomen. Aan de hand van deze bijlage willen we u hierover informeren en het beoogde vervolgtraject schetsen.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
RV "Tussentijdse rapportages van het college"	N.v.t.	9-feb-15	N.v.t.
RV "Harmonisatie kadernota"	N.v.t.	30-mrt-15	N.v.t.
Jaarrekening 2014	N.v.t.	6-jul-15	N.v.t.
1e tussentijdse rapportage 2015	N.v.t.	6-jul-15	N.v.t.
Kadernota 2015-2019	N.v.t.	6-jul-15	N.v.t.
Rapport rekenkamercommissie 'Verbonden partijen; inzicht in en sturen met financiën en financiële risico's'	N.v.t.	28 sep-15	N.v.t.
MPB 2016-2019	N.v.t.	9-nov-15	N.v.t.
2e tussentijdse rapportage 2015	N.v.t.	14-dec-15	N.v.t.
3e tussentijdse rapportage 2015	N.v.t.	RIB 20-jan-16	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Aandachtsgebied financiering en beleggingen

Wij zullen de ontwikkeling van de stand van de langlopende rentevoet nauwlettend blijven volgen en vertalen richting onze meerjarenbegroting. In 2015 is gerekend met een rentevoet lang geld van 4%.

Aandachtsgebied belastinginkomsten

Bij de tarievenberekening 2015 is rekening gehouden met een waardedaling, de areaal uitbreiding en met een inflatiecorrectie.

Aandachtsgebied algemene uitkering

Voor de berekening van de Algemene uitkering is gebruik gemaakt van PAUW (Product Algemene Uitkering op het Web).

Vanaf 2015 zijn ook de bijdragen van het Rijk voor de decentralisaties opgenomen. Het gaat om middelen voor de Participatiewet, Jeugdzorg en de overdracht van de AWBZ naar de Wmo.

Overige wijzigingen met grotere financiële gevolgen bij de algemene uitkering zijn o.a.:

- Groot onderhoud verdeelstelsel van het Gemeentefonds;
- Overheveling buitenonderhoud schoolgebouwen van gemeenten naar schoolbesturen;
- Korting onderwijshuisvesting;
- Armoede- en schuldenbeleid;
- Decentralisatie van de provinciale VTH-taken;
- Plafond BTW compensatiefonds.

Aandachtsgebied Onvoorzien / stelposten

Om eventuele tegenvallers / onvoorzien uitgaven gedurende het begrotingsjaar op te kunnen vangen is binnen de meerjarenramingen een budget onvoorzien uitgaven opgenomen ter hoogte van € 77.500,-. In de 3e tussentijdse rapportage 2015 is aangegeven dat dit bedrag in 2015 in zijn geheel niet is besteed (valt vrij ten gunste van het resultaat).

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
12. Financiën en belastingen				
Algemene baten en lasten	255	215	218	3
Bedrijfsvoering gemeente	992	1.181	1.127	-54
Onroerendezaakbelasting	4.721	4.721	4.601	-120
Mutaties reserves programma 12	1.024	1.966	1.943	-23
Leningen en beleggingen	3.655	3.445	2.963	-482
Onvoorzien uitgaven	0	0	0	0
Uitkering deelfonds Sociaal Domein	18.442	18.538	18.539	1
Overige belastingen	377	377	346	-31
Algemene uitkering	30.683	30.114	30.423	309
Resultaat	0	0	107	107
Totaal baten	60.150	60.557	60.266	-291

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2015	2015	2015	2015
12. Financiën en belastingen				
Algemene baten en lasten	-399	49	6	42
Bedrijfsvoering gemeente	192	328	816	-488
Onroerendezaakbelasting	354	369	328	41
Mutaties reserves programma 12	6	272	272	0
Leningen en beleggingen	1.629	1.382	829	553
Onvoorzien uitgaven	-14	78	0	78
Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	0	0	0
Overige belastingen	316	316	275	42
Algemene uitkering	0	0	0	0
Resultaat	0	85	935	-849
Totaal lasten	2.083	2.879	3.460	-581

Saldo (baten -/- lasten)	58.068	57.678	56.806	-872
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	-------------

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.3 Paragrafen

In deze paragraaf zijn de volgende paragrafen opgenomen:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Kerngegevens

2.3.1 Lokale heffingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale lastendruk, wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (incl. de algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de burger te voorkomen.

In het verlengde daarvan liggen de beleidsregels. Er kunnen zich gevallen voordoen die in de wet niet specifiek zijn geregeld. Dan is het noodzakelijk en wenselijk dat regels worden gesteld die een uniforme, praktische en doelmatige uitvoering mogelijk maken.

In het kader van synchronisatie in de samenwerking met Dienst Dommelvallei moet worden geïventariseerd of bepaalde beleidsregels vastgesteld moeten worden.

De gemeentelijke belastingen en rechten zijn, naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de doeluitkeringen van het Rijk, de belangrijkste inkomstenbronnen voor de gemeente.

De doelstelling is om de totale lastendruk voor burgers, bij het huidige voorzieningenniveau, zo laag mogelijk te houden. Invulling van nieuw beleid zal een opwaartse druk veroorzaken op de lokale lastendruk van de burgers.

In het kader van harmonisatie met de samenwerkende gemeenten binnen Dienst Dommelvallei heeft het college op 2 september 2014 ingestemd met een aantal aanpassingen op het gebied van invordering per 2015. Deze aanpassingen betreffen:

- de aanpassing van het aantal betaaltermijnen van 8 in plaats van 10;
- de ledigingen worden slechts 1x per jaar in rekening gebracht in plaats van 1x per half jaar.

Definitieve (formele) vaststelling van de diverse belastingtarieven hebben plaats gevonden middels vaststelling van de belastingverordeningen tijdens de behandeling van de begroting in de raadsvergadering van november 2014.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Wij heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde Onroerende zaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. Deze waarderingswerkzaamheden zijn uitbesteed aan het taxatiebureau Thorbecke.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

Bij de vaststelling van de tarieven is rekening gehouden met de waardeontwikkeling. Op basis van de nieuw gewaardeerde onroerende zaken is de gemiddelde waardedaling voor woningen becijferd op 3%. Voor niet woningen bedraagt de gemiddelde waardeontwikkeling -3,5%. Binnen deze categorieën onroerende zaken kunnen zich bij individuele objecten zowel afwijkingen naar boven als naar beneden voordoen. Al geruime tijd is beleidsuitgangspunt geweest dat bij een daling of stijging van de WOZ-waarde de OZB-opbrengst gelijk blijft. Conform voornoemde regelgeving zijnde tarieven voor 2015

bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst OZB, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing van 1,4% (inflatiecorrectie).

Afvalstoffenheffing/reinigingsheffing

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven zijn verdeeld in twee componenten: een vast recht en variabele kosten (zogenaamd "de vervuiler betaalt" principe; hoe vaker iemand zijn afval aanbiedt, des te hoger de kosten zijn).

De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (RST) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de bakken waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners gebruik van ondergrondse containers.

Met betrekking tot de afvalstoffenheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. De tarieven zijn voor 2015 niet gewijzigd ten opzichte van 2014. Een uitzondering hierop is dat de gebruikers van de ondergrondse inzamelsystemen met ingang van 2015 worden afgerekend op basis van het aantal inworpen. Aanleiding hiervoor was dat de inkomsten uit de hoogbouw niet voldoende waren om de kosten van de verhoogde kilo's aangeboden afval uit de hoogbouw af te dekken.

De tarieven van de afvalstoffenheffing worden zodanig vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Bij het bepalen van de geraamde kosten mag ook de BTW over deze kosten meegenomen worden (artikel 229b van de Gemeentewet).

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een eigendom, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

In principe geldt dat de tarieven van de rioolheffing zodanig worden vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Omdat toekomstige investeringen een groot beroep gaan doen op de financiële middelen is een jaarlijkse stijging van de heffing onontkoombaar. Bij de vaststelling van het huidige GRP is afgesproken om de komende jaren de tarieven bovenop het inflatiepercentage met 2,25% te verhogen. De verhoging voor 2015 komt met een inflatiepercentage van 1,4% uit op 3,65%.

Bij het bepalen van de geraamde kosten mag ook de BTW over deze kosten meegenomen worden (artikel 229b van de Gemeentewet).

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze heffing vindt plaats van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. Het waterverbruik is de maatstaf van heffing. Hierbij is een onderscheid in categorieën gemaakt, namelijk tussen de eerste 200 m³, 200 m³ tot 500 m³ en iedere volgende (gedeelte van) 500 m³.

Reclamebelasting

Op verzoek van de stichting Centrummanagement Geldrop en de stichting Centrum- en lintenmanagement Mierlo is de Subsidieverordening Ondernemersfonds vastgesteld in de raad van 5 november 2012 en gepubliceerd op 28 november 2012.

Met het verlenen van een subsidie, bekostigd uit de opbrengsten reclamebelasting, worden beide stichtingen ondersteund in de ambitie om in samenwerking de aantrekkelijkheid en aantrekkingskracht van de centra te vergroten voor inwoners, ondernemers en bezoekers van de kernen.

Hondenbelasting

Hondenbelasting is een algemene belasting. Dat houdt in dat de raad vrij is in de bepaling van de opbrengst: er hoeft geen relatie met de kosten te zijn. Ons beleid is echter dat hondenbelasting aangemerkt wordt als een doelbelasting. Dit houdt in dat de opbrengsten aangewend worden ter

dekking van het hondenbeleid. De tarieven worden zodanig berekend dat de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote kosten.

Toeristenbelasting

Op grond van artikel 225 van de Gemeentewet wordt toeristenbelasting geheven van diegene die mensen tegen vergoeding laat overnachten onder andere in hotels, pensions, vakantieonderkomens en op vaste standplaatsen. Het geldt alleen als de persoon die hier verblijft geen inwoner van de gemeente is.

Net als de hondenbelasting geldt dat de tarieven zodanig worden berekend dat de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote kosten. De toeristenbelasting wordt eveneens beschouwd als een doelbelasting. Alle inkomsten worden ingezet voor kosten op het gebied van recreatie en toerisme.

Het tarief voor 2015 is niet verhoogd met de inflatiecorrectie, maar is gelijk gebleven aan het tarief van 2014. Het huidige tarief (tarief 2015) bedraagt € 1,46 per persoon per overnachting. We hebben met elkaar afgesproken dat we de toeristenbelasting beschouwen als een doelbelasting: alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in op het gebied van toerisme en recreatie. Er is een reserve die wordt ingezet ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep Recreatie en Toerisme, bestaande uit een vijftiental ondernemers uit de sector, worden projecten gekozen die door de werkgroep tot uitvoering worden gebracht. Zoals verbetering van de toeristische bewegwijzering, meer analoge promotie en reclame en een fietsrondje Geldrop-Mierlo. Tevens is de regisseur R&T van de gemeente bezig om digitaal meer promotie te maken. Zo is een nieuwe website ingericht en zijn bij twee ondernemers pilots opgestart met een VVV-servicepoint. Onder andere een digitale zuil moet toeristen meer en beter informeren. Momenteel onderzoeken wij welke extra toekomstige investeringen wij op dit terrein willen realiseren.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting is van toepassing op het centrum van Geldrop.

De tarieven voor iedere parkeerplaats zijn vastgesteld op € 0,10 per 8,5 minuten of gedeelte daarvan en voor de gehele dag € 2,80. De mogelijkheid van ontheffing is aanwezig door gebruikmaking van een parkeervergunning. Hiervoor zijn de tarieven opgenomen in de Verordening parkeerbelastingen 2015.

Controle op naleving van de betalingsverplichting vindt plaats. Als niet is betaald voor het parkeren wordt een naheffingsaanslag opgelegd. Het tarief voor de naheffingsaanslagen is vastgesteld op € 59,- (plus € 0,10 als parkeervergoeding).

Begraafenisrechten

Een klein deel van de begraafplaats 't Zand in Geldrop is de algemene begraafplaats van de gemeente. De ontvangen begrafenisrechten hebben betrekking op deze begraafplaats.

Leges

Voor het leveren van bepaalde diensten worden leges geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als bij de riool- en afvalstoffenheffing moeten tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten en geraamde lasten in balans zijn. Door de invoering van de Wabo is het nodige in de begrotingsstructuur gewijzigd. Er is over de hele linie een onderscheid gemaakt tussen kosten voor de omgevingsvergunning die wel in de leges mogen worden doorberekend en kosten voor de omgevingsvergunningen die niet in de leges mogen worden doorberekend. In vergelijking met de voorgaande jaren zijn dan ook minder kosten toegerekend aan dat deel wat in de leges mag worden meegenomen.

De verschillende leges die worden geheven, zijn verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie van 1,4%. Bij een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, is rekening gehouden met van rijkswege vastgestelde maximumtarieven.

Marktgeld

Marktgelden worden geheven van degene die een standplaats inneemt (of van degene aan wie een standplaats is toegewezen) op de wekelijkse warenmarkt. Marktgelden zijn afhankelijk van het aantal

streckende meters frontlengte van de standplaats en bestaan uit de huur voor de vaste standplaatsen en de doorberekende energiekosten.

Kwijtscheldingsbeleid

Als mensen de verschuldigde belasting niet kunnen betalen (of met buitengewoon bezwaar), komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. In het kader van de administratieve lastenverlichting voor de burgers, hanteren we automatische kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen voor onze uitkeringsgerechtigden.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid;

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend.
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Er wordt een actief kwijtscheldingsbeleid gevoerd waarbij de norm voor kwijtschelding is gesteld op 100% van de bijstandsnorm. Op allerlei manieren worden de burgers attent gemaakt op de mogelijkheid van kwijtschelding. Daarnaast is er een samenwerkingsverband met Waterschap de Dommel.

Belastingplichtigen die de afgelopen twee jaar kwijtschelding van belastingen hebben gehad, ontvangen automatisch een verkort vragenformulier; er hoeven geen bijlagen meer ingeleverd te worden en er vindt slechts marginale toetsing plaats, waardoor de afhandeling sneller verloopt. Voor een aantal gemeentelijke belastingen kan men als burger in aanmerking komen voor kwijtschelding. Dit geldt voor afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting.

Overzicht tarieven

	2013	2014	2015
OZB Eigenaar Woning	0,0733%	0,0786%	0,0822%
OZB Eigenaar Niet-woning	0,1297%	0,1374%	0,1444%
OZB Gebruiker Niet-woning	0,1056%	0,1118%	0,1175%
Afvalstoffenheffing vastrecht	108,00	90,00	90,00
Afvalstoffenheffing diftar:			
80 liter kliko (rest)	3,90	3,90	3,90
140 liter kliko (rest)	6,40	6,40	6,40
240 liter kliko (rest)	10,60	10,60	10,60
80 liter kliko (gft)	3,15	1,95	1,95
140 liter kliko (gft)	5,20	3,20	3,20
240 liter kliko (gft)	8,50	5,30	5,30
Ondergronds systeem:			
eenpersoonshuishouden	43,80	45,00	n.v.t.
meer persoonshuishouden	115,20	118,80	n.v.t.
inworp 25 liter	n.v.t.	n.v.t.	1,40
inworp 40 liter	n.v.t.	n.v.t.	2,25
Rioolheffing:			
0 t/m 200m ³	145,20	150,60	156,00
201 t/m 500m ³	193,80	201,00	208,20
elk gedeelte van 500m ³ boven 500 m ³	193,80	201,00	208,20

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2015.

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0927%	0,1703%	0,0956%	0,0981%	0,0822%
OZB Eig. niet-woning	0,1378%	0,2427%	0,1978%	0,1592%	0,1444%
OZB Gebr. niet-won.	0,1233%	0,1948%	0,1570%	0,1291%	0,1175%
Afvalstoffenheffing (meerpers.huishouden)	188	264	241	249	228
Rioolheffing	142	241	199	166	156
Totale woonlasten	592	1.008	583	661	589

* Diftar gemeenten: berekend op basis van vastrecht plus het gemiddelde aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen vaak lager.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Jaar	2013	2014	2015
WOZ-waarde	229.000	216.000	210.000
Wijziging WOZ-waarde		-5,7%	-3%
OZB	168	170	173
Afvalstoffenheffing	186	160	160
Rioolheffing	145	151	156
Totaal	499	481	489

* Diftar: berekend op basis van vastrecht plus het gemiddelde aantal ledigingen in Geldrop-Mierlo (9 maal een grijze container van 140 liter en 4 maal een groene container van 140 liter).

2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de financiële robuustheid van de gemeente weergegeven. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen:

- *(Beschikbare) weerstandscapaciteit:*
de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken;
- *Benodigde weerstandscapaciteit:*
Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' vastgesteld. In de nota wordt het beleidskader voor het weerstandsvermogen beschreven. Dit kader luidt als volgt:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de 10 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico's worden gelopen;
- De 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld, ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

In de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' is uitvoerig ingegaan op het wettelijk kader, de inventarisatie van de risico's en de weerstandscapaciteit. De beleidsconclusies zijn hierboven weergegeven. In deze jaarrekening heeft een actualisatie plaatsgevonden van de weerstandscapaciteit, de risico's en het weerstandsvermogen.

Ontwikkelingen

Risicomanagement is een systematisch en cyclisch proces om risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen; op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren. Risico's worden niet alleen geïventariseerd tijdens de besluitvorming bij nieuwe projecten/activiteiten, maar ook bij de uitvoering van de reguliere taken.

Om uitvoering te kunnen geven aan het continue proces van risicomanagement, is dit opgenomen in het 'Management Control Systeem'. Een overzicht van alle risico's inclusief waardering en het weerstandsvermogen zijn hierin opgenomen.

Begin 2015 zijn de risico's van de drie gemeenten met elkaar vergeleken, rekening houdende met de individuele situaties. Vervolgens zijn de risico's met de betreffende medewerkers besproken en geactualiseerd. Op basis hiervan zijn risico's toegevoegd, aangepast en verwijderd.

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Dit in verband met het opnemen van financiële kengetallen. Het gaat om de kengetallen voor netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, belastingcapaciteit en grondexploitatie. De kengetallen zijn vanaf de begroting 2016 in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement vermeld en geven zicht op de financiële positie van de

gemeente. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad.

Inventarisatie van de risico's (benodigde weerstandscapaciteit)

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico's in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomangement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.

Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico's. Door de risico's te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico's, die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.

Er wordt een schatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt er een schatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico's is een proces van taxeren en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Voor zowel de bepaling van een kans als het financieel gevolg wordt een indeling in 5 risicoklassen gehanteerd:

Klasse	Kans (Waarschijnlijkheid)	Klasse gemiddelde (%)
1	Eén keer per 10 jaar of minder (1-20%)	10%
2	Eén keer per 5 à 10 jaar (21-40%)	30%
3	Eén keer per 2 à 5 jaar (41-60%)	50%
4	Eén keer per 1 à 2 jaar (61-80%)	70%
5	Eén keer per jaar of vaker (81-100%)	90%

Klasse	Financieel gevolg (€)	Klasse gemiddelde (€)
1	< 50.000	25.000
2	50.000 – 200.000	125.000
3	200.000 – 500.000	350.000
4	500.000 – 1.000.000	750.000
5	> 1.000.000	-

Met behulp van de risicoscore worden de risico's gerangschikt en wordt inzichtelijk welke risico's een hoge prioriteit hebben. Op basis van de score 'kans' (1 t/m 5) en de score 'financieel gevolg' (1 t/m 5) wordt de impact van het risico bepaald. Hiervoor worden de klassen van kans en gevolg vermenigvuldigd volgens onderstaande formule:

$$\text{Risicoscore} = \text{inschaling klasse 'Kans'} \times \text{inschaling klasse 'Financieel gevolg'}$$

Om de uiteindelijke risicowaarde te berekenen wordt het kans percentage vermenigvuldigd met het financiële gevolg. De risicowaarde is het uiteindelijke bedrag per risico dat wordt meegeteld in de benodigde weerstandscapaciteit. Om de risicowaarde te berekenen wordt de volgende formule gehanteerd:

$$\text{Risicowaarde} = \text{percentage 'Kans'} \times \text{'Financieel gevolg'}$$

Voor het overgrote deel van de risico's geldt dat de waardes van kans en gevolg niet exact te bepalen zijn. Bij het kwantificeren wordt om deze reden het klasse gemiddelde aangehouden.

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	K x G = Score	Financieel gevolg	Risicowaarde
1. Dienst Dommelvallei	4 x 4 = 16	750.000	486.250
2. Participatiewet	5 x 3 = 15	350.000	315.000
3. Wijzigingen BBV	5 x 3 = 15	350.000	315.000
4. Onderhoud vastgoed	5 x 3 = 15	350.000	250.000
5. Inkoop en aanbesteding	4 x 3 = 12	350.000	245.000
6. Algemene uitkering gemeentefonds	4 x 3 = 12	350.000	245.000
7. Leges	5 x 2 = 10	125.000	112.500
8. Fiscaliteit	2 x 3 = 6	350.000	105.000
9. Ramp	1 x 5 = 5	1.000.000	100.000
10. Toename aanvragen bijzondere bijstand	4 x 2 = 8	125.000	87.500
<i>Subtotaal top 10</i>			2.261.250
<i>Overige risico's</i>			952.770
<i>Totaal</i>			3.214.020
<i>Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)</i>			2.892.618
Risico's onvoorzien			250.000
Totaal			3.142.618

Wijzigingen top 10

Dienst Dommelvallei

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van Dienst Dommelvallei zijn twee risico's toegevoegd die hieronder staan beschreven:

Informatiebeleidsplan 2016-2020 (Opgenomen voor € 688.000,-)

Bij de totstandkoming van het IBP 2016-2020 is de initiële begroting afgeraad naar meer optimistische/ realistische ramingen. Dit wil zeggen dat wordt uitgegaan van meevallers en mogelijke besparingen (o.a. bij aanbestedingen). Het risico bestaat dat deze meevallers (gedeeltelijk) niet worden gerealiseerd in projecten en dat extra financiële middelen begroot moeten worden.

Prijsverhoging Pink Roccade (opgenomen voor € 199.800)

Softwareleverancier Pink Roccade heeft in 2014 de prijzen met gemiddeld 20% verhoogd. Deze prijsverhoging is in overleg met het dagelijks bestuur en na juridisch advies niet geaccepteerd. Het onderhoudsbedrag is met de gebruikelijke prijsindex betaald. Het verschil tussen de gebruikelijke index en de prijsverhoging is € 111.000,- per jaar. Het is nog niet gelukt hier overeenstemming over te krijgen. Het risico is aanwezig dat dit op termijn tot een rechtszaak komt, waardoor mogelijk de prijsverhoging met terugwerkende kracht moet worden betaald.

Omdat het totale risicobedrag conform verdeelsleutel over de gemeenten worden verdeeld komt dit voor Geldrop-Mierlo neer op een bedrag van € 486.250, waarmee het op de eerste plaats in de top 10 staat.

Werkplein Helmond

De gemeente is met ingang van 1 januari 2016 toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant De Peel. Hiervoor is een Gemeenschappelijke Regeling vastgesteld.

Top 10 risico's

1. Dienst Dommelvallei

De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Op basis van de vastgestelde begroting van Dienst Dommelvallei wordt financieel bijgedragen aan de dienst. Hierbij zijn ook aannames gemaakt met betrekking tot te realiseren efficiency. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft worden de risico's van de Dienst betrokken bij de risicowaarde van de drie deelnemende gemeenten.

Beheersmaatregel

Via de begroting, jaarrekening en rapportages (Dommelvallei) worden de ontwikkelingen periodiek en intensief gevolgd. Eventuele effecten kunnen rechtstreeks verwerkt worden in de eigen begroting. Daarnaast is sprake van deelname in het bestuur van Dienst Dommelvallei. Door de samenwerking wordt een steeds groter gedeelte van de organisatiekosten buiten de eigen gemeentelijke organisatie gelegd. De impact kan groot zijn, maar de organisaties zijn stabiel en worden intensief in hun ontwikkeling gevolgd. De op Dienst Dommelvallei drukkende taakstellingen zijn in de inmiddels vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2020 van de dienst verwerkt. De gekwantificeerde risico's van Dienst Dommelvallei zijn conform verdeelsleutel bij de deelnemende gemeenten opgenomen.

2. Participatiewet

Door onzekerheid over het aantal uitkeringsgerechtigden en de Rijksbezuinigingen loopt de gemeente een financieel risico.

Met de begroting 2016 is uitgegaan van een reductie van het aantal uitkeringsgerechtigden van 2,5% in 2016 en 5% vanaf 2017. Dit vanwege de aantrekkende economie, het plan van het Werkbedrijf om de uitstroom te vergroten en de focus op deeltijd uitstroom, waardoor de uitgaven zullen dalen. Als deze doelen niet worden gehaald, heeft dit financiële gevolgen voor de gemeente. Nieuwe instroom kost ongeveer € 14.000,- tot € 15.000,- per jaar.

Beheersmaatregel:

Er is sprake van een bestemmingsreserve. De gemeente is met ingang van 1 januari 2016 toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant De Peel. Door toe te treden tot het bestuur is het mogelijk om directe invloed uit te oefenen op de bedrijfsvoering. De Atlant kende afgelopen jaren hoge reserves. Deze zijn meegenomen naar het nieuwe Werkbedrijf. Nu wij onderdeel zijn van de gemeenschappelijke regeling kunnen wij hier ook aanspraak op maken. Voorheen hadden wij een inkooprelatie met de Atlantgroep en was dit niet het geval.

3. Wijzigingen BBV

De commissie BBV heeft begin juli een wijziging voorgesteld. De wijziging betreft o.a. maximale duur van de GREX, kostentoe rekening aan Bouwgronden in Exploitatie, Strategische gronden en rententoe rekening aan de GREX. In april 2016 wordt meer duidelijkheid hierover verwacht. Dan zullen de financiële consequenties voor de begroting en financiële consequenties voor de GREX berekend worden. Omdat het voorstel nog niet is vastgesteld en omdat de exacte gevolgen niet bekend zijn is er nog geen rekening mee gehouden in de begroting. Dit brengt een risico met zich mee.

Beheersmaatregel:

De wijzigingen worden nauwlettend gevolgd.

4. Onderhoud vastgoed

Door te lage jaarlijkse stortingen in de voorziening groot onderhoud, zijn er onvoldoende middelen beschikbaar om het vereiste (planmatig) onderhoud uit te voeren. Gevolgen zijn niet alleen waardevermindering en (extra) kosten om uitgesteld onderhoud in te halen, maar ook een grotere klachtenstroom en mogelijk derving van de huurinkomsten.

Beheersmaatregel:

Op basis van het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) is in eerste instantie gemiddeld een jaarlijkse dotatie van € 1.200.000 noodzakelijk. In de begroting 2016 is de jaarlijkse dotatie verhoogd naar € 800.000. In 2017 en 2018 is een verhoging voorzien tot respectievelijk € 850.000 en € 900.000.

Op basis van de op te stellen vastgoedstrategie (conditiegegevens, bezettingsgraad, financiën en zorgtaken) wordt bekeken in hoeverre de noodzakelijke dotatie van € 1.200.000 structureel kan

worden teruggebracht, mogelijk tot € 900.000. De vastgoedstrategie zal daar begin 2016 definitief inzicht in geven.

5. Inkoop en aanbesteding

Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridisch gevolgen.

Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit. Door het niet juist toepassen van de mogelijkheden, worden de voordelen van het aanbesteden niet benut.

Beheersmaatregel:

In 2013 is er een nieuwe kadernota inkoop en bijbehorende inkoopprocedure vastgesteld. Er is veel voorlichting gegeven. De procedure is uitvoerig beschreven en er wordt gewerkt met checklists. Elke inkoop gebeurt vanuit het principe materiedeskundige (beleidsambtenaar), inkoper (Bizob) en een jurist. Vragen kunnen zowel aan Bizob als aan het cluster juridische zaken worden gesteld. "Inkoop en aanbesteding" is onderdeel van de verbijzonderde interne controle. Hierbij worden zowel procesgerichte (deelwaarneming) als gegevensgerichte (inkoopanalyse) controles uitgevoerd. Fouten en/of verbetervoorstellen worden teruggekoppeld.

Per april 2016 treedt de nieuwe EU-richtlijn in werking (met daaropvolgend een wijziging van de aanbestedingswet). e.e.a. vraagt om een wijziging van de kadernota waarbij van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om de drempels voor de interne procedures (naar het voorbeeld gebruikt door de Rijksoverheid) te vereenvoudigen en zodoende het risico voor het niet goed volgens van het interne beleid te verkleinen.

6. Algemene uitkering gemeentefonds

Via circulaires worden we enkele malen per jaar (meestal in mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is dat een systematiek wordt gehanteerd van 'samen de trap af'. Indien het Rijk gaat bezuinigen, wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort. Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De totale ontvangst van het gemeentefonds in 2015 bedraagt ca. € 48,9 miljoen, waarvan ca. € 18,5 miljoen voor integratie uitkeringen sociaal domein (de drie decentralisatie uitkeringen) en ca. € 30,4 miljoen voor de overige taken. Voor het lopende of het eerstvolgende begrotingsjaar kunnen zich behoorlijk grote mutaties voordoen. De risico's voor de uitkeringen van het sociaal domein worden meegenomen in het risico met betrekking tot de transities.

Beheersmaatregel:

De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerst volgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Een buffer van bijvoorbeeld een jaar zou de schommelingen structureel op kunnen vangen.

7. Leges

Het risico is aanwezig dat de opbrengsten (fors) achterblijven ten opzichte van de begroting.

Beheersmaatregel:

De voortgang opbrengsten leges wordt maandelijks gemonitord. Dit (voortschrijdend) inzicht vormt de basis voor de komende meerjarenbegroting.

8. Fiscaliteit

De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.

Beheersmaatregel:

Met het oog op de ontwikkelingen rondom 'Horizontaal Toezicht' met de Belastingdienst wordt er gewerkt aan een 'Tax Control Framework'. Hiermee worden de fiscale processen en fiscale risico's in beeld gebracht.

9. Ramp

Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van ramp krijgen. Die kunnen lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.

Beheersmaatregel:

Door adequate maatregelen kunnen de effecten van rampen beperkt worden. Lokale en regionale rampenorganisaties voorzien daarin, wat zich uit in rampencoördinatie en organisatie. Goede informatievoorziening, opleidingen en oefenen is daarbij randvoorwaarde voor succes. Met de transities is de gemeenten verantwoordelijk geworden voor een hoop zorgtaken. Hierdoor kunnen mogelijke gevolgen (toename instroom) groter zijn dan voorheen. Gemeenten zijn bewuster geworden van de gevolgen van het te vroeg afschalen.

10. Toename aanvragen bijzondere bijstand

Het risico is aanwezig dat het budget wordt overschreden.

Beheersmaatregel:

Er vinden geen categoriale verstrekkingen meer plaats als gevolg van Rijksmaatregelen. Er is nieuw beleid ontwikkeld uitgaande van maatwerk.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Peildatum 31-12-2015
• Algemene reserve	6.135.979
• Inkomensreserve	6.000.000
• Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	3.495.723
• Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	
• Post onvoorzien	77.500
• Onbenutte belastingcapaciteit (2015)	4.821.662
Totale weerstandscapaciteit	20.530.864

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt bepaald door de volgende ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt vastgesteld:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{€ 20.530.864,-}}{\text{€ 3.142.618,-}} = 6,53$$

De gemeenteraad heeft op 26 november 2012 via de "Nota risicomanagement en weerstandsvermogen" besloten om voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing te laten. De onbenutte belastingcapaciteit voor 2015 is berekend en bedraagt: € 4.821.662. Omdat bij de berekening toch rekening is gehouden met het effect van de onbenutte belastingcapaciteit, is de ratio toegenomen met 1,53.

Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 6,53 ruimschoots toereikend is om de risico's op te vangen.

Echter de beschikbare weerstandscapaciteit bestaat voor een groot gedeelte uit de inkomensreserve en deze kan niet zonder consequenties worden aangewend.

Als alleen naar de primaire buffers (algemene reserve + post onvoorzien) wordt gekeken, bedraagt de weerstandsratio 1,98 (€ 6.213.479,- / € 3.142.618,-).

Financiële kengetallen

Een aantal kengetallen wordt berekend door bedragen genoemd op de balans, namelijk "Netto schuldquote", "Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen" en "Solvabiliteitsratio". Voor de realisatie 2014 en realisatie 2015 is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in het boekwerk jaarrekening 2014 en jaarrekening 2015. Voor de begroting 2015 bestaat geen geprognosticeerde balans. Een verklaring voor de afwijking van de begroting 2015 ten opzichte van de realisatie 2014 is daarom ook niet te geven.

Omschrijving	Realisatie 2014	Begroting 2015	Realisatie 2015
Netto schuldquote	82%	83%	66%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	56%	45%
Solvabiliteitsratio	32%	36%	34%
Grondexploitatie	31%	39%	33%
Structurele exploitatieruimte	9%	1%	8%
Belastingcapaciteit	69%	69%	69%

Geconcludeerd mag worden dat de financiële weerbaarheid- en wendbaarheid van de gemeente goed is. Dit blijkt ook uit de weerstandsratio van ruim 7. Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting:

Netto schuldquote

"Geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen en zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast."

De netto schuldquote van Geldrop-Mierlo is lager dan 100% en mag als goed worden betiteld.

Solvabiliteitsratio

"Geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal verstaan."

Een solvabiliteit van 50% en hoger kan als voldoende worden aangemerkt. Het percentage van 34% kan als matig worden beoordeeld.

Grondexploitatie

"Geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten."

Dit kengetal geeft alleen een indicatie, de paragraaf "Grondbeleid" geeft een geprognosticeerd inzicht in de stand van zaken.

Structurele exploitatieruimte

"Is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is."

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

"Geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde."

De woonlasten binnen de gemeente zijn 31% lager dan het landelijk gemiddelde.

2.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, gebouwen en riolering.

Wegen

Beleid

De uitgangspunten voor beheer en onderhoud zijn afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan "Beheerplan wegen 2014-2017", vastgesteld door de gemeenteraad in 2014. Dit plan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze beheerstrategie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV 2004) nodig is. Het vigerende plan geldt voor de jaren 2014 tot en met 2017. In het beheerplan is vastgelegd dat het onderhoud aan de asfaltwegen, en dan met name de hoofdontsluitingswegen, prevaleert. In de praktijk betekent dit dat het onderhoud aan elementenverhardingen in woonwijken onder druk staat.

Als uitwerking van dit plan heeft het college een operationeel plan met een looptijd tot en met 2017 vastgesteld. Hiermee zijn wij flexibel bij het plannen van voorbereiding en uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Het plan is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2014-2017	20 jan 2014	Najaar 2017

Op 9 maart 2015 heeft de raad een wijzigingsnota van het Beheerplan vastgesteld. Deze sluit geheel aan op het raadsbesluit van 15 december 2014: "Wijziging vastgestelde MPB 2015-2018" (RV GM2014.0640) waarin een eenmalige storting in de Voorziening Onderhoud Wegen is vastgelegd.

Door de aanvullende storting van € 771.552,- is de voorziening voor de resterende looptijd van het beheerplan voldoende groot om aan te sluiten bij het gekozen ambitieniveau. Medio 2017 zal een nieuw Beheerplan aan uw raad worden voorgelegd. In de aanloop daar naar toe zullen wij met u van gedachten wisselen over kwaliteitsniveaus en daarmee samenhangende kosten.

Uitgangspunten

Bij het wegbeheer hanteren wij de richtlijnen van het CROW, die in het maatschappelijk verkeer veelal als norm worden gehanteerd.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2015
Stand voorziening wegen (exclusief Civiele kunstwerken) 01-01-2015	79.140
Mutatie voorziening a.g.v. extra toevoeging ten behoeve van 2016 en 2017	514.368
Mutatie voorziening a.g.v. onderbesteding 2015	102.009
Stand voorziening (onderdeel wegen) 31-12-2015	695.517

Toelichting mutatie bestedingen 2015	2015
Geraamde besteding uit voorziening	820.073
Realisatie besteding uit voorziening	718.064
Mutatie voorziening	102.009

Achterstallig onderhoud

Het jaarlijkse onderhoudsbudget is in de afgelopen jaren sterk teruggelopen. In die periode is het aantal klachten met betrekking tot de wegen flink gestegen, waar het totaal aantal klachten (gemeentebreed) gelijk bleef. Door de aanvullende storting van € 771.552,- is de voorziening voldoende groot om aan te sluiten bij het gekozen ambitieniveau (laagste niveau voor verantwoord onderhoud te plegen; extensief).

Openbare verlichting

Beleid

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Er is geen direct vastgesteld beleid voor het onderhoud van de openbare verlichting. Uitgangspunt is wel dat bij preventief onderhoud ingezet wordt op energiebesparende verlichting (LED). Dit levert verdere besparing op van energiekosten. Deze middelen worden vervolgens ingezet om extra maatregelen (via preventief onderhoud) te nemen. De besparing betaalt hiermee weer direct aan verdere besparing.

Beleidsplan

In 2014 is door de raad besloten om door aanvullende maatregelen extra besparingen te realiseren op de energiekosten van straatverlichting, zodat wordt bezuinigd: € 7.500,- in 2015, € 8.000,- in 2016, € 8.500,- in 2017 en € 9.000,- in 2018. De overigebesparing op de energiekosten worden binnen het deelproduct Realisatie Openbare verlichting ingezet ten gunste van het preventief onderhoud (en dus nog meer vervangen naar LED verlichting). Op deze manier kunnen we budgetneutraal investeren op het nog verder energiezuinig maken van de openbare verlichting.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De hierboven omschreven handelwijze is leidend en geeft geen aanleiding om met aanvullend beleid te komen op dit terrein.

Uitgangspunten

Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Vanuit het preventieve onderhoud worden de lampen om de drie en vier jaar vervangen. Armaturen worden om de 20 tot 25 jaar vervangen en masten om de 40 tot 50 jaar.

Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO₂-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de geïnvesteede middelen voor het groot onderhoud exclusief de eigen uren.

Financieel	2015
Raming (planmatig) onderhoud verlichting	192.426
Realisatie (planmatig) onderhoud verlichting	188.699
Verschil	-3.727

Achterstallig onderhoud

Indien er achterstallig onderhoud op correctief onderhoud dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid

In 2010 is het Strategisch Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken vastgesteld door de gemeenteraad. In dit beheerplan zijn de uitgangspunten en het te hanteren kwaliteitsniveau voor het onderhoud aan bruggen en tunnels vastgelegd. Hierdoor is ook voor de langere termijn inzicht verkregen in de onderhoud- en vervangingskosten van de kunstwerken. In de loop van 2016 zal een nieuw beheerplan ter vaststelling worden voorgelegd.

De bekostiging van het onderhoud vindt plaats via de voorziening Groot Onderhoud Wegen. In het jaarlijks aan de voorziening te doteren bedrag is €25.250,- opgenomen voor de onderhoudskosten van bruggen en tunnels. De hoogte van dit bedrag is afgeleid van de aanbestedingsuitkomst van het meerjarenonderhoudsbestek. In 2015 zijn alle kunstwerken opnieuw geïnspecteerd. Het onderhoud aan de kunstwerken is tot en met 2017 ondergebracht in een meerjarig onderhoudsbestek.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Strategisch Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken	2010 - 2015	2010	2016

Uitgangspunten

In het Beheerplan is gekozen voor een scenario van minimale kwaliteit waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de geïnvesteerde middelen voor het groot onderhoud exclusief de eigen uren.

Financieel	2015
Raming planmatig onderhoud verlichting civiele kunstwerken exploitatie	28.506
Realisatie planmatig onderhoud verlichting civiele kunstwerken exploitatie	8.187
Verschil	20.319

In onderstaande tabel staan de geïnvesteerde middelen vanuit de voorziening exclusief de eigen uren.

Financieel	2015
Stand voorziening wegen (onderdeel Civiele kunstwerken) 01-01-2015	0
Mutatie voorziening a.g.v. onderbesteding 2015	1.021
Stand voorziening (onderdeel Civiele kunstwerken) 31-12-2015	1.021

Toelichting mutatie bestedingen 2015	2015
Geraamde besteding uit voorziening wegen t.b.v. civiele kunstwerken	25.250
Realisatie besteding uit voorziening wegen t.b.v. civiele kunstwerken	24.229
Mutatie voorziening	1.021

Achterstallig onderhoud

Uit een in 2012 uitgevoerde inspectie is niet gebleken dat er sprake is van achterstallig onderhoud. In 2015 is het uitgevoerde onderhoud tot een minimum beperkt. In 2015 is een nieuw onderhoudsbestek aanbesteed voor de jaren 2016 en 2017. De uitgaven zullen dan weer op het peil van voorgaande jaren terug komen.

Groen

Beleid

In 2016 wordt er een nieuw contract opgesteld voor de onderhoudsjaren 2017-2020.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidplan	2014-2024	10-02-2014	2024

Uitgangspunten

De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2015
Raming exploitatie onderhoud openbaar groen (bestek)	1.100.000
Realisatie exploitatie onderhoud openbaar groen (bestek)	1.148.950
Verschil	-48.950

Het "tekort" wordt binnen hetzelfde deelproduct "Plantsoenen beheer en onderhoud" gecompenseerd door onderbestedingen op de budgetten "Inboeting" en "Overige kosten".

Bedragen in Euro's	Begroot	Werkelijk	Verschil
Bestek wijk 1 Atlant Groep	270.000	276.208	-6.208
Bestek wijk 2 Atlant Groep	400.000	408.455	-8.455
Bestek wijk 3 Ergon	190.000	206.599	-16.599
Bestek wijk 4 Ergon	240.000	257.688	-17.688
Totaal	1.100.000	1.148.950	-48.950

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2013–2017). In het najaar van 2015 is de tussentijdse stand van zaken gerapporteerd aan de raad.

In het GRP is uiteengezet welke activiteiten er in de planperiode worden opgepakt. Er zijn geen grote ingrepen in het stelsel voorzien. Ook in 2016 zal de riolering in een aantal straten worden vervangen. In de komende jaren worden (in verband met de levensduur) steeds meer riolen vervangen.

In resterende planperiode van het GRP zal het beheer van de riolering in grote lijnen ongewijzigd worden voortgezet. We blijven volop inzetten op inspectie, onderzoek, onderhoud en renovatie van riool. We maken hierbij goed gebruik van de meldingen van burgers die we in de afgelopen jaren hebben bijgehouden. Hierdoor zijn we in een vroeg stadium bij potentiële problemen en kunnen deze dan ook met minder kosten oplossen. Bij de recente Benchmark Riolering bleek dat wij ons in dit opzicht positief onderscheiden ten opzichte van andere gemeenten. Meer dan in het verleden gaan we in de komende jaren aandacht geven aan klimaatadaptatie.

In 2016 zullen we een aantal locaties aanpakken die gevoelig zijn voor hemelwateroverlast.

In het kader van het bestuursakkoord Water zijn middelen gereserveerd voor maatregelen in de waterketen (ook bekend onder de noemer Waterportaal Zuid Oost Brabant). Gemeente trekt hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
vGRP	2013-2017	5-11-2012	2017

Uitgangspunten

De functionele doelen, eisen en maatstaven zijn vastgelegd in het vGRP. Uitgangspunt is dat de bedrijfszekerheid van de riolering gegarandeerd moet zijn tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2015
Stand voorziening per 01-01-2015	3.568.503
Storting	76.575
Stand voorziening per 31-12-2015	3.645.078

Achterstallig onderhoud

De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid

Belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak: het afstoten van vastgoed is de komende jaren dus een belangrijke kernactiviteit;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed t.b.v. maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; gemeentelijk vastgoed t.b.v. commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid. Het afstoten van maatschappelijk vastgoed is geen gemakkelijk opgave en zal een lange doorlooptijd kennen. Het goed onderhouden blijft dus nog lange tijd een belangrijke kernactiviteit.

De financiële consequentie van die kernactiviteit is dat er volgens de huidige meerjarenonderhoudsplanningen gemiddeld per jaar € 1.200.000,- nodig is, gerekend over een totale periode van 20 jaar. In de begroting 2015 is aangenomen dat die financiële behoefte beperkt kan worden tot € 900.000,- gemiddeld per jaar vanwege:

- Feitelijke gerealiseerde verkopen van vastgoed;
- Optimalisering van bezettingsgraden van maatschappelijk vastgoed;
- Actualisatie van de conditie waarin gebouwen verkeren met mogelijk gunstige effecten op de onderhoudsplanningen.

De jaarlijkse dotatie van de voorziening groot onderhoud is en wordt geleidelijk verhoogd tot € 900.000,- in 2018 en verder.

Gedeputeerde Staten hebben de gemeente gewezen op de discrepantie tussen de benodigde

€ 1.200.000,- en het taakstellende budget van € 900000,-. Wij moeten in 2016 aantonen dat het taakstellende budget daadwerkelijk het benodigde budget is en dat de € 1.200.000,- verantwoord naar beneden kan worden bijgesteld.

Begin 2016 presenteren wij onze vastgoedstrategie voor de komende jaren. Momenteel worden de verschillende aspecten onderzocht:

- Het financieel rendement van onze gebouwen en de feitelijke condities ervan;
- Het maatschappelijk rendement van onze gebouwen, onder andere aan de hand van bezettingsgraden;
- De behoefte aan toekomstige maatschappelijk vastgoed vanwege vooral de transities in de zorg;
- De opgedane bevindingen met recent verkocht maatschappelijk vastgoed.

De resultaten van deze deelonderzoeken vormen de input voor een strategisch vastgoedbeheer voor de komende jaren.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen	t/m 2016	20-04-2015	31-06-2016

Uitgangspunten

Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2015
Saldo voorziening per 01-01-2015	604.095
Storting	719.110
Onttrekking	-601.596
Saldo voorziening per 31-12-2015	721.609

2.3.4 Financiering

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern

Rentevisie:

De Europese Centrale Bank heeft in 2015 een beleid gevoerd dat is gericht op het maandelijks opkopen van grote hoeveelheden obligaties om zo de kredietverlening te stimuleren en deflatierisico's af te wenden. De herfinancieringsrente is hierbij gehandhaafd op 0,05%.

Wet Hof:

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) is per 1 januari 2014 in werking getreden en is er gekomen omdat Nederland zijn begrotingstekort moet terugdringen. Rijk en decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) zijn daar samen verantwoordelijk voor. De wet vloeit voort uit Europese regels voor het terugdringen van het begrotingstekort. Die zijn onderdeel van het Stabiliteits- en Groeipact. In de Wet Hof zijn die Europese afspraken verankerd in nationale wetgeving.

EMU-saldo

In de Wet Hof is vastgelegd dat er per jaar een plafond is voor het EMU-saldo van alle gemeenten samen. De hoogte van dat zogeheten macroplafond wordt elk jaar opnieuw vastgesteld op basis van bestuurlijk overleg tussen rijk en gemeenten. Voor de huidige kabinetsperiode is afgesproken dat de decentrale overheden het begrotingstekort geleidelijk terug brengen van 0,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp) in 2013, naar 0,3 procent bbp in 2017. Voor gemeenten bedroeg het macroplafond in 2015 0,5 procent van het bbp. Het geraamde EMU-saldo van de decentrale overheden bedroeg in 2015 0,77 procent van het bbp.

Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen binnen de begroting zonder onttrekkingen uit de reserves.

Omschrijving	2015
1 Exploitatiesaldo voor toevoegingen c.q. onttrekkingen uit reserves	9.149
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.232
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	3.468
4 Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-7.700
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0
6 Desinvesteringen in (im)materiele vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	952
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-32.683
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	35.002
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-1.758
10 Lasten ivm transacties derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0
11 Verkoop effecten: Zodra er effecten worden verkocht wat is de verwachte boekwinst op de exploitatie	0
EMU Saldo	9.662

In 2015 is een positief EMU-saldo van afgerond € 9,7 miljoen gerealiseerd en is de referentiewaarde van € 3,5 miljoen tekort dus niet overschreden.

Liquiditeit

Gedurende het gehele jaar zijn voor de tekorten in rekening-courant kasgeldleningen afgesloten met een looptijd van 1 maand. Dit was financieel aantrekkelijker ten opzichte van de debetrente in rekening-courant. Daarnaast zijn ook kasgeldleningen afgesloten voor de overschrijdingen van de limiet in rekening-courant.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijke liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet				
	Omvang begrotingstotaal per 2015	88.689	88.689	88.689	88.689
	Percentage regeling	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	7.539	7.539	7.539	7.539
	Vlottende korte schuld				
	opgenomen gelden < 1 jaar	16.000	11.000	10.000	14.000
	Schuld in rekening courant	0	0	-370	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	101	101	101	139
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
2	Totaal vlottende korte schuld	16.101	11.101	9.731	14.139
	Vlottende middelen	0	0	0	0
	Contante gelden in kas	15	8	2	14
	Tegoeden in rekening courant	7.343	3.237	0	185
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
3	Totaal vlottende middelen	7.357	3.245	2	199
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	8.744	7.856	9.729	13.940
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	-1.205	-317	-2.190	-6.401

In 2015 is de vooral met kasgeldleningen gewerkt om te voorzien in de financieringsbehoefte, omdat de rente op deze leningen negatief is. We volgen de renteontwikkelingen nauwlettend en bij een stijgende rente gaan we over tot het afsluiten van langlopende geldleningen.

De kasgeldlimiet is vier kwartalen achtereen overschreden. Eind 2015 is de financiering met kasgeld € 14 miljoen terwijl de kasgeldlimiet circa € 7,5 miljoen is. Hierover is contact opgenomen met de Provincie.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	Begroot	Realisatie
	1 Renteherzieningen	0	0
	2 Aflossingen	3.620	3.620
3 (1+2)	Renterisico	3.620	3.620
	4 Begrotingstotaal 2015	88.689	88.689
	5 Percentage regeling	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	17.738	17.738
	7 Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	14.118	14.118

De renterisiconorm is in 2015 niet overschreden. Aan het eind van 2015 resteerde er nog een ruimte van € 14,1 miljoen om renterisico's over te lopen.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. De decentrale overheden worden hierdoor verplicht het overgrote deel van hun liquide middelen aan te houden in de schatkist. De EMU-schuld en de financieringsbehoefte van het Rijk vermindert hierdoor. Decentrale overheden kunnen in het kader van de uitoefening van de publieke taak nog steeds geld uitlenen aan een andere decentrale overheid.

In paragraaf 3.5 Schatkistbankieren wordt inzage gegeven in de bijdrage van gemeente Geldrop-Mierlo aan het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille (zie tabel hieronder).

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd		rente	oorspronkelijk	1-1-2015	31-12-2015
	Van	t/m				
BNG	2006	2018	5,35%	2.269	454	340
BNG	2002	2027	5,21%	4000	2.080	1.920
BNG	2002	2027	5,18%	4000	2.080	1.920
BNG	2003	2028	4,52%	4000	2.240	2.080
BNG	2003	2018	4,27%	4000	1.067	800
BNG	2003	2028	4,80%	4000	2.240	2.080
BNG	2005	2030	3,73%	5000	3.200	3.000
BNG	2006	2031	3,98%	6000	4.080	3.840
BNG	2008	2033	4,49%	15000	10.950	10.350
BNG	2010	2035	4,19%	15000	12.150	11.550
BNG	2011	2036	4,65%	13000	11.050	10.530
BNG	2012	2037	3,75%	9000	8.280	7.920
BNG	2013	2038	3,06%	2000	1.920	1.840
Totaal					61.790	58.170

De leningen kunnen niet tussentijds geheel of gedeeltelijk worden afgelost. De afkoopwaarde is dermate hoog dat dit niet terugverdiend wordt door herfinanciering.

2.3.5 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de onderwerpen:

- Organisatieontwikkeling
- HRM-beleid
- Samenwerking met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel
- Informatievoorziening
- Planning en control
- Huisvesting
- Kengetallen

Organisatieontwikkeling

Per 1 januari 2015 zijn de transities in de zorg in die zin afgerond dat de taken gericht op preventie en kortdurende zorg bij de gemeentelijke organisatie(s) zijn ondergebracht. Daarnaast is er een overkoepelend participatieteam Dommelvallei+ (inclusief de gemeente Waalre) opgericht voor de meervoudige, complexe(re) en langdurige zorgtaken. Medewerkers zijn waar nodig voorbereid op hun nieuwe taken door training op vakkennis en de bijbehorende competenties.

Ook onze veranderende rol vraagt om nieuwe kennis en vaardigheden; steeds meer wordt voor de totstandkoming en realisatie van beleid samengewerkt met burgers, organisaties en instellingen. Burgerparticipatie, interactieve beleidsvorming en noodzakelijke samenwerking in en buiten de organisatie zijn vereist om (gezamenlijke) doelen te realiseren. Steeds vaker is de gemeente de regisseur van beleid en uitvoering. Deze transformatie van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving vraagt veel van de gemeentelijke organisatie. De verhouding tussen beleid, uitvoering en bedrijfsvoering verschuift. Ambtenaren krijgen deels nieuwe rollen, taken en verantwoordelijkheden. Ook co-creatie en betrokkenheid van inwoners vragen om een andere kwaliteit en competenties van medewerkers. Wij hebben permanente aandacht voor noodzakelijke ontwikkeling en groei.

Formatieverloop.

De formatie is met name door bovengenoemde ontwikkelingen gestegen van 176,56 naar 186,16. De afdeling Centrum voor Maatschappelijk Deelname stijgt met 4,41 fte. Dit wordt veroorzaakt door de verdere uitrol van de transities in de zorg.

De formatie op de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling stijgt met 3,84 fte. Dit wordt veroorzaakt door de transitie van de jeugdzorg en een verdere ontwikkeling van het gebiedsgericht werken.

De totale groei ten gevolge van de transities verloopt budgettair neutraal.

HRM-beleid – Modern stimulerend werkgeverschap

Bovengenoemde aandachtsvelden betekenen ook oog hebben voor talentontwikkeling. Naast de behoefte c.q. de noodzaak vanuit het perspectief van de organisatie wordt de medewerker zelf meer en meer verantwoordelijk voor het voeren van de regie over zijn eigen ontwikkeling.

Vanuit een groeiende taakvolwassenheid van de medewerker verschuift de traditionele, meer sturende rol van de werkgever naar een meer voorwaardenscheppende en stimulerende rol.

De gemeentelijke arbeidsmarkt zit redelijk vast, de instroom van jongeren is gering en de vergrijzing neemt toe in een tijd met teruglopende financiële middelen en vergroting van onze verantwoordelijkheid als gevolg van de decentralisaties. Tegen deze achtergrond zet de VNG in op een toekomstbestendige cao, die meer keuzevrijheid biedt aan medewerkers en de arbeidskansen

voor jongeren vergroot. Vanaf volgend jaar (2017) wordt een individueel keuzebudget voor de medewerker ingevoerd. Dit sluit aan bij de eerder in gang gezette wens van de medewerkers voor meer keuzevrijheid.

Werkkostenregeling

Op 1 januari 2015 is de gemeente gestart met de werkkostenregeling (hierna te noemen WKR). Met de invoering van de WKR is ook de systematiek van het onbelast verrekenen van vergoedingen en verstrekkingen met de beschikbare fiscale vrije ruimte (1,2% van de loonsom) van toepassing. Gevolg van de invoering van de WKR is dat er voor 2015 een lichte overschrijding van de vrije ruimte is ontstaan. Over de overschrijding moet een eindheffing van 80% worden afgedragen aan de belastingdienst. Voor 2016 worden de mogelijkheden onderzocht om de overschrijding terug te dringen.

Ziekteverzuim

Het landelijk ziekteverzuimpercentage voor gemeentelijke overheden voor 2014 is 5,1. Voor 2015 zijn er nog geen landelijke gemeentelijke cijfers. Het percentage over 2015 is 6,18. Dit percentage wordt vooral veroorzaakt door het langdurige verzuim. Dit verzuim is niet tot nauwelijks beïnvloedbaar. Bij de begroting van 2016 zijn onze ambities op dit gebied geformuleerd.

Samenwerking met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen c.a. en Son en Breugel

De bedrijfsvoeringstaken op het gebied van financiën (incl. belastingen), automatisering en informatisering, personeel- en organisatie zijn ondergebracht in de Dienst Dommelvallei, waarin we samenwerken met de gemeenten Nuenen en Son en Breugel. De evaluatie van deze samenwerking is gestart in 2015 en de rapportage wordt voor het zomerreces in 2016 verwacht.

Informatievoorziening

Ontwikkelingen en eisen vanuit de veranderende samenleving, wetgeving, landelijke voorzieningen, beveiliging en innovaties maken dat de informatievoorziening van een gemeente continu verandert. Inwoners, ondernemers maar ook medewerkers en ketenpartners verwachten van de gemeente een informatievoorziening die online overal en altijd beschikbaar is en hen ondersteunt bij hun doelen. De gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen Son en Breugel hebben in een samenwerking hun krachten gebundeld waarbij ook de uitdagingen rondom informatievoorziening nadrukkelijk gezamenlijk zijn opgepakt.

De volgende grote projecten zijn in 2015 opgeleverd of opgestart.

Zaakgericht werken

- het project "Implementatie Front- midoffice suite InProces van Brein B.V." ten behoeve van Geldrop-Mierlo is eind oktober opgeleverd;
- de uitrol van zaakgericht werken is in volle gang en loopt op schema. Op 21 maart 2016 wordt het systeem met een Big Bang ingevoerd en het project wordt een maand later opgeleverd;
- de twee vacatures functioneel beheer zaakgericht werken zijn ingevuld;

Programma i-NUP

De projecten liggen op schema. De berichtenbox voor bedrijven voor alle gemeenten is ingericht, en er zijn voorbereidingen getroffen voor het inrichten van een generieke digikoppeling.

Informatiebeveiliging

In december 2015 is het informatiebeveiligingsbeleid door de vier organisaties vastgesteld. Dit betekent dat er nu één informatiebeveiligingsbeleid geldt voor de vier organisatie waarbij Dienst Dommelvallei de regierol heeft met betrekking tot de uit te voeren acties. De gemeenten zijn aangesloten bij de Informatie Beveiliging Dienst (IBD) van de VNG en de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) is door de organisaties als norm geaccepteerd. De Chief Information Security Officer (CISO) initieert en coördineert de uit te voeren acties die zijn vastgelegd in een plan van aanpak. Er is een regiegroep Informatieveiligheid die periodiek bijeenkomt om de stand van zaken door te nemen en de incidenten te bespreken.

De audits op het gebied van DigiD, BRP/WD en SUWInet zijn in 2015 nog onafhankelijk van elkaar uitgevoerd. Het is de bedoeling dit in de toekomst gezamenlijk per audit te laten uitvoeren.

Informatiebeleidsplan (IBP) 2016-2020

In 2015 is samen met de gemeenten het informatiebeleidsplan 2016-2020 opgesteld. Dit plan is de meerjarige opvolger van het overgangspan van 2015.

Het beleidsplan geeft door middel van programma's, projecten en budgetten richting aan activiteiten die uitgevoerd worden ten aanzien van de informatisering en automatisering. Het plan is beleidsmatig goedgekeurd door het algemeen bestuur, de benodigde financiële middelen zijn onderdeel van de begrotingswijziging van 2016 en de begroting 2017 van Dienst Dommelvallei.

Ontwikkelplan DIV

Voor de ontwikkeling van het taakveld Documentaire Informatievoorziening naar digitaal informatiebeheer is een ontwikkelplan opgesteld voor de komende vier jaar. Het ontwikkelplan bevat de activiteiten die de komende vier jaar in samenhang moeten worden uitgevoerd op de organisatiegebieden 'Medewerkers en Organisatie', 'Processen' en 'Systemen en informatievoorziening'.

Ingebruikname nieuw werkplekconcept door gemeente Geldrop-Mierlo

In 2015 is de virtuele werkplek in gebruik genomen door de gemeente Geldrop-Mierlo. De andere drie organisaties maakten al gebruik van de virtuele werkplek. Dit betekent dat binnen elke locatie bij de gemeenten, of extern op dezelfde wijze gewerkt kan worden met de ICT omgeving. Hiermee is een belangrijke eerste stap gezet in het plaats en tijd onafhankelijk werken.

Consolideren ICT omgeving

Ook in 2015 is de ICT omgeving verder geconsolideerd. Zo is er één Oracle omgeving gecreëerd voor alle vier de organisaties, is de opslag van alle data gecentraliseerd op één zogenaamde storage omgeving en zijn alle gebruikers ondergebracht in één omgeving. Dit heeft niet alleen geleid tot een efficiënter beheer, maar ook tot een kwaliteitsverbetering in de uitwisselingsmogelijkheden van data en applicaties tussen de organisaties.

Samenvoegen licenties

Afgelopen jaar zijn de licentieportfolio's van de gemeenten samengevoegd binnen Dienst Dommelvallei en vervolgens geactualiseerd. Eind 2015 is ook een begin gemaakt met de controle op het gebruik van de licenties d.m.v. een software tool. Hiermee wordt een actueel en correct gebruik van het aantal licenties gegarandeerd.

Planning en control

Bestuursrapportages

Tussentijdse rapportages

Op 9 februari 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met het raadsvoorstel "Tussentijdse rapportages van het college" (GM2014.0664). In dit raadsvoorstel is opgenomen dat het college de raad informeert door middel van drie tussentijdse rapportages. Tussentijdse rapportages richten zich op het verloop van de budgetten in het lopende boekjaar. Overschrijdingen en onderbestedingen waarvan wordt verwacht dat ze aan het eind van het jaar afwijken van de begroting, worden aan de raad voorgelegd via een begrotingswijziging (bij de 3e tussentijdse rapportage geen begrotingswijziging).

De 1^e tussentijdse rapportage is behandeld in de raadsvergadering van 15 juni 2015 (besluitvorming op 6 juli). Deze rapportage gaf het verloop weer van de budgetten in de eerste vier maanden van 2015.

De 2^e tussentijdse rapportage is behandeld in de raadsvergadering van 23 november 2015 (besluitvorming op 14 december). Deze rapportage gaf het verloop weer van de budgetten in de eerste negen maanden van 2015.

De 3e tussentijdse rapportage is als raadsinformatiebrief verzonden op 28 januari 2016. In deze RIB is het verloop van de budgetten over het vierde kwartaal van 2015 opgenomen.

Kadernota

Op 30 maart 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met het harmonisatievoorstel kadernota (GM2015.0054). De kadernota belicht wijzigingen in beleid en financiële ontwikkelingen voor de komende jaren na het lopende boekjaar. Met de kadernota wil het college het accent van kaderstelling en sturing verleggen van begroting naar kadernota.

De kadernota 2015-2019 is vastgesteld op 6 juli 2015.

Control

Geldrop-Mierlo is 'in control'. Hiervoor zijn tal van interne beheersmaatregelen aanwezig. In 2015 zijn de werkwijzen op het gebied van risicomanagement, interne controle en gedeeltelijk ook procesbeschrijvingen verder geharmoniseerd. Ook is er invulling gegeven aan de doorontwikkeling van het Management Control Systeem, waarin onder andere managementinformatie, risicomanagement en interne controles zijn opgenomen.

Het normenkader en het intern controleplan 2015 vormen het kader voor de interne controles. Risicomanagement vormt een belangrijke bijdrage aan het 'in control' zijn, zie hiervoor de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In 2015 is in het kader van kwaliteitsmanagement aandacht besteed aan de actualisatie en harmonisatie van processen en werkwijzen op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier.

Huisvesting

Afgelopen jaar is er op basis van een visie op de benodigde toekomstige huisvesting, een programma van eisen en een kantoorconcept, opgesteld voor de benodigde aanpassingen aan het bestaande gemeentehuis Geldrop. We combineren de verbouwing met uitgesteld onderhoud en treffen duurzaamheidsmaatregelen. Op deze wijze zal het gemeentehuis weer voldoen aan de huidige en toekomstige standaard. Onderdeel hiervan zijn de toegepaste functionele verbeteringen aan entrees, kantoorvloeren en verduurzaming van het gebouw. Dit laatste vertaalt zich in een beter energielabel. Na de verbouwing van de begane grond in 2013 zal na de zomervakantie van 2016 gestart worden met de verbouwing van de 1ste en 2de verdieping van het gemeentehuis. Deze zal begin 2017 worden opgeleverd.

Naast technische aanpassingen zijn de ontwerpen gericht op het inpassen van flexibele werkconcepten en worden alternatieve duurzame oplossingen gekozen met als doel een gezond en prettig werkklimaat en een verduurzaming van het gebouw an sich. Uitgangspunt voor de ontwerpen is energielabel C. Gezien de wens om die ambitie bij te stellen tot energielabel B zal de raad een voorstel worden voorgelegd om daarvoor extra budget ter beschikking te stellen.

Tevens wordt gezocht naar verbetering van vergaderfaciliteiten in de vorm van een multifunctionele vergaderlocatie, waar ook de raad en raadsfracties kunnen vergaderen. Een aantal scenario's met de bijbehorende kosten zal aan de raad worden voorgelegd.

Kengetallen

(peildatum 31-12-2015)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	91	10	101
Vrouwen	17	97	114
Totaal	108	107	215

Verhouding man / vrouw 2015: 46,8 % / 53,2 %

Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2015: 51% / 49%

Formatie

Afdeling	Factor	Begroting 2015*	31.12.2015
Secretaris	fte	1,00	1,00
Maatschappelijke ontwikkeling	fte	23,63	27,47
Ondersteuning, bestuurszaken en veiligheid	fte	20,32	21,32
Ondersteuning, facilitaire zaken	fte	6,25	5,25
Publiekszaken, algemeen	fte	15,86	17,31
Publiekszaken, infocentrum	fte	15,97	15,08
Ruimte	fte	68,75	69,54
Centrum Maatschappelijke Deelname	fte	24,78	29,19
Totale formatie	fte	176,56	186,16

Gemiddelde leeftijd

	2015	2014	2013
Mannen	51,43	50,5	n.b.
Vrouwen	45,65	46,7	n.b.
Totaal	48,39	48,6	

Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2015: 48,01 jaar

Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)

	2015	2014	2013
Verzuimpercentage	6,18	4,90	4,74
Gemiddelde duur (dagen)	11,63	11,87	7,86
Verzuimfrequentie	1,62	1,59	1,88

Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2014: 5,1 (het cijfer voor 2015 komt in mei 2016 beschikbaar).

2.3.6 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 9, 15 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE);
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Stichting i.o. Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot;
- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Atlantgroep de Peel te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Ergon te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam te Geldrop;
- Stichting Peelnetwerk te Helmond.

In deze paragraaf zal in tabelvorm elke verbonden partij uitgewerkt worden aan de hand van de volgende indelingen:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Visie op de verbonden partij in relatie tot doelstellingen opgenomen in de begroting en verwacht resultaat: wat zijn de beleidsmatige voornemens en politieke uitgangspunten m.b.t. de samenwerking;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er;
- Relatie met programma: welke programma's hebben betrekking op de samenwerking;
- Bestuurlijke betrokkenheid: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatieterugkoppeling;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur

GR: Gemeenschappelijke regeling

NV: Naamloze Vennootschap

WGR+: Verplichte samenwerking voor gemeenten in een stedelijke regio

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE)

Doel en openbaar belang	Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven actief. Het doel van deze samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie en spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De regio wordt bestuurd op verschillende overheidsniveaus (lokaal, subregionaal en regionaal) en er wordt steeds geschakeld tussen de verschillende niveaus. De samenwerking vindt niet alleen plaats op de schaal van de 21 gemeenten, maar ook op subregionaal niveau. Flexibele samenwerkingsverbanden, die gebaseerd zijn op gelijkkluidende belangen van de deelnemers, worden steeds belangrijker. Daarnaast kan de Metropoolregio op tijdelijke thema's de gezamenlijke belangen zowel van alle gemeenten als van enkele gemeenten behartigen. Door deze samenwerking wordt niet alleen een kostenbesparing gerealiseerd, maar worden de (ontwikkelings)mogelijkheden van de (sub)regio('s) beter benut. Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden de thema's economie, ruimte en mobiliteit verkend en wordt de regionale strategie bepaald.
Veranderingen en ontwikkelingen	De Metropoolregio is na een intensief omvormingstraject op 1 januari 2015 gestart. De WGR+ is op deze datum ook afgeschaft. Daarmee is de vervoersautoriteit overgegaan naar de provincie. Onduidelijk is nog of deze daar blijft of door de provincie naar de regio wordt gedelegeerd. Eind 2016 vindt er een evaluatie plaats.
Risico's	Met de instelling van de Metropoolregio Eindhoven is ook het aantal taken dat in regionaal verband wordt uitgevoerd verminderd. De overgebleven taken zijn anders georganiseerd. Middels werkplaatsen en gesprekstafels wordt op inhoud samengewerkt. De terugkoppeling van deze werkplaatsen en gesprekstafels gebeurt in het Regionaal Overleg. De terugkoppeling naar de gemeenteraden vraagt nog extra aandacht. Om hierin te voorzien is de Raadstafel21 ingericht, met daarin vertegenwoordigers uit alle gemeenteraden. Alle gemeenteraden leveren 2 raadsleden die hierin participeren. Er is nog te weinig ervaring met deze raadstafel opgedaan om te kunnen beoordelen of deze aanpak succesvol is. Risico's bestaan er ook bij de afbouw van het personeelsbestand en bij de garantstelling voor de vuilverbranding AVI-Moerdijk.
Afbreukrisico van geen deelname	Het risico is dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de Metropoolregio. De Metropoolregio is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.
Alternatieven voor geen deelname	Naast de Metropoolregio zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo is op subregionaal vlak een convenant gesloten met de gemeenten in het stedelijk gebied van Eindhoven.
Relatie met programma	Programma 2: economie en vastgoed Programma 4: bestuurlijke samenwerking Programma 8: democratisch bestuur Programma 11: bouwen en wonen

Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. In 2015 is de raadstafel 21 ingesteld. Een overlegplatform bestaande uit veelal 2 raadsleden per deelnemende gemeente, dat gevraagd en ongevraagd advies uit kan brengen over alle onderwerpen die betrekking hebben op de regionale samenwerking in de Metropoolregio.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester B.H.M. Link, plv. lid: G.M.J. Jeucken (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.		2015
	Algemene bijdrage		167.068
	SRE Stimuleringsfonds		138.084
	Oud SRE		5.434
	Bijdrage Brainport Development		78.186
	Streekarchief (RHCE)		155.690
	Totaal		544.462
	Vereniging van contractanten 2015		2.971
	Totaal		547.433
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			Prognose
	Eigen vermogen	6.900.000	1.073.461
	Vreemd vermogen	188.000.00	40.400.000
	Resultaat boekjaar	541.000	750.000

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang	Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.
Veranderingen en ontwikkelingen	ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO taken te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.
Risico's	In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname	Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.		
Alternatieven voor geen deelname	Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basistakenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.		
Relatie met programma	Programma 3: Veiligheid en handhaving; Programma 9: Natuur, Milieu en Duurzaamheid; Programma 11: Bouwen en wonen.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder), plv. lid: R.G.B. Hoekman-Sulman (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang			2015
	Werkprogramma basistaken		72.457
	Werkprogramma verzoektaken		119.288
	Collectieve taken		10.296
	Intensiveringsbudget		18.351
	Totaal		220.392
	Eindafrekening werkprogramma 2015		niet opgenomen
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			prognose
	Eigen vermogen	1.033.316	1.112.000
	Vreemd vermogen	6.754.377	5.255.000
	Resultaat boekjaar	631.194	79.000

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang	<p>De Veiligheidsregio (VRBZO) voert taken uit voor de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adequaate te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven; • Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen; • Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot onze taak; • Het organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals-slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg; • Het ondersteunen van de hulpverlening door gemeenten.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Op regionale schaal werken aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven. Professionele hulp verlenen als het nodig is. Waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Veranderingen en ontwikkelingen	De gemeentelijke brandweer is per 1 januari 2014 overgegaan naar de Veiligheidsregio conform de Wet veiligheidsregio's. De gemeenschappelijke regeling is hierop aangepast. Met behulp van een toekomstvisie brandweezorg is een grote inspanning verricht om bestuurlijke overeenstemming te krijgen over het niveau van basis-brandweezorg voor de regio. In het in 2015 vastgestelde beleidsplan 2015-2019 is onder meer bepaald dat VRBZO de uitgangspunten voor repressief brandweeroptreden vastlegt in één regionale werkmethode, de doctrine (verzameling van uitgangspunten voor het repressief brandweeroptreden).
Risico's	De Veiligheidsregio maakt naar aanleiding van de bestuurlijk vastgestelde Toekomstvisie brandweezorg een implementatieplan. De afgesproken bezuinigingen worden hierin uitgewerkt. De eerste (meest omvangrijke) fase van het plan wordt naar verwachting in het voorjaar 2016 vastgesteld.
Afbreukrisico van geen deelname	Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).
Alternatieven voor geen deelname	Geen alternatieven.
Relatie met programma	Programma 3: Veiligheid en handhaving.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: B.M. Link (burgemeester).
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang	De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen, volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.		
			2015
	Gemeentelijke bijdrage	1.636.707	
	Aanvullende bijdrage	1.650	
	Totaal	1.638.357	
	Teruggave 2014 (*)	-92.133	
	Totaal	1.546.224	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	(*) In 2015 is € 92.133,- ontvangen inzake restitutiebijdrage batig exploitatiesaldo 2014.		
		2014	2015
			Voorlopige cijfers
	Eigen vermogen	7.498.078	6.878.914
	Vreemd vermogen	28.666.478	14.648.480
	Resultaat boekjaar	3.507.060	4.579.062

Stichting i.o. Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	Het veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De kracht van het veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat.

Veranderingen en ontwikkelingen	<p>In 2014 heeft het Veiligheidshuis definitief de weg ingeslagen van het voeren van procesregie op complexe casuïstiek de methode van Casus op Maat (COM-zaken). Daarvoor vormen de uitgangspunten van het Landelijk kader Veiligheidshuizen de basis. In de strategische agenda van het Veiligheidshuis (vastgesteld in oktober 2014) is er aandacht voor de verbinding tussen de lokale zorg/sociale keten en de meer centrale georganiseerde strafketen.</p> <p>In 2015 is voorgesteld om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan en een stichting op te richten. De 21 gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om hierop een zienswijze in te dienen. Door de gemeenteraad zijn geen wensen of bedenkingen kenbaar gemaakt. Op 5 januari 2016 heeft het college dan ook besloten deel te nemen aan de Stichting Beheer en Exploitatie veiligheidshuis Brabant Zuidoost en heeft de gemeenteraad daarover geïnformeerd.</p> <p>Na de samenvoeging van de twee veiligheidshuizen in de regio is besloten om naar een verdeelsystematiek te gaan. Dit heeft geleid tot een lagere bijdrage per gemeente in 2015 en 2016. Voorgesteld is om in 2017 de verdeelsleutel opnieuw te bezien omdat er dan een aantal jaren ervaring is opgedaan met de aanpak van complexe casuïstiek.</p>				
Risico's	Onduidelijk is wat de gevolgen zijn wanneer één (of meerdere) van de 21 gemeenten (Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost) niet gaat deelnemen aan het Veiligheidshuis.				
Afbreukrisico van geen deelname	Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.				
Alternatieven voor geen deelname	De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties.				
Relatie met programma	<p>Programma 1: Gebiedsgericht werken;</p> <p>Programma 3: Veiligheid en handhaving;</p> <p>Programma 4: Bestuurlijke samenwerking;</p> <p>Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur (Transitie Wmo 2015);</p> <p>Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs (Transitie Jeugd).</p>				
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.				
Bestuurlijke vertegenwoordiging	<p>In 2015 werden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks bestuur: lid: Mr. M.M.D. Vermue-Vermue (burgemeester gemeente Cranendonck) en wethouder P. Weijmans (wethouder gemeente Nuenen c.a.). Met het vertrek van de heer Weijmans moet nog worden gezocht naar een nieuwe vertegenwoordiger.</p>				
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.				
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td data-bbox="614 1899 1212 1937">Gemeentelijke bijdrage</td> <td data-bbox="1212 1899 1410 1937" style="text-align: right;">2015</td> </tr> <tr> <td data-bbox="614 1937 1212 1986"></td> <td data-bbox="1212 1937 1410 1986" style="text-align: right;">9.160</td> </tr> </table>	Gemeentelijke bijdrage	2015		9.160
Gemeentelijke bijdrage	2015				
	9.160				

Vermogenspositie en resultaat boekjaar	<p>Voor het jaar 2015 zijn de beide centrumgemeenten (Eindhoven en Helmond) verantwoordelijk voor de financiële jaarrekening, ieder voor hun subregio (regio Eindhoven en Peelregio). Geldrop-Mierlo valt onder de Peelregio. Het verwachte resultaat voor 2015 en 2016 van het Veiligheidshuis bedraagt € 167.594,-. Conform het beoogde principe van de nieuwe Samenwerkings-overeenkomst (artikel 16, lid 3) zal € 41.939,- worden toe-gevoegd aan de reserves van het Veiligheidshuis.</p> <p>Onder voorbehoud wordt het overige deel van het batig saldo (€ 125.655,-) geretourneerd aan de deelnemende gemeenten conform de doorbelastingsmethodiek voor de gemeentelijke bijdrage.</p>
--	---

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	<p>In stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen. Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid(szorg). Financiering o.b.v. bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.</p>
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	<p>De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten.</p> <p>Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.</p>
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>Met de GGD zijn nieuwe afspraken gemaakt over de wijze van indexering van het beschikbaar te stellen budget. Tot voor enkele jaren werd daar de zogenaamde Helmondse methode toegepast die uitgaat van een index die opgebouwd is uit het gewogen gemiddelde van de loon en prijs index van de voorgaande vier jaren. Vanaf 2012 wordt gebruik gemaakt van het door het CPB berekende indexcijfer voor de consumptieve overheidsbestedingen dat jaarlijks in maart bekend wordt gemaakt. Deze index wordt dan toegepast voor zowel de personele als overige exploitatielasten waarbij geen nacalculatie meer zal plaatsvinden.</p> <p>Daarnaast is er op aangedrongen om in het kader van de noodzakelijke bezuinigingen een vervolg in te zetten op het traject waarbij de taken van de GGD opnieuw onder de loep genomen zullen worden om tot nieuwe afspraken te komen over de invulling van zowel de wettelijke taken als de door de individuele gemeenten afgenomen contracttaken.</p>

Risico's	De door de gemeenten in 2010 voor het jaar 2012 opgelegde bezuiniging van 10% werd deels ingevuld door efficiënter werken en toepassen van het "nieuwe werken". Deze bezuinigingen hebben geleid tot frictiekosten die in enkele jaren moesten worden teruggebracht. In 2016 wordt het laatste stuk van deze voorziening verminderd tot € 0,-. Verder zijn de kosten van de nieuwe huisvesting in de "Witte Dame" te Eindhoven binnen het totale budget gebleven. Door de verkoop in 2015 van het pand de Callenburg in Helmond wordt een positief saldo gerealiseerd dat aan de reserves wordt toegevoegd en deels aan de gemeenten toe zal komen.		
Afbreukrisico van geen deelname	Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.		
Alternatieven voor geen deelname	Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.		
Relatie met programma	Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: wethouder met gezondheidszorg in de portefeuille.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	De gemeentelijke uitgaven aan de GGD zijn gericht op de gehele bevolking van Geldrop-Mierlo. Diverse bevolkingsgroepen, met name de jeugd van 4 tot 19 jaar, krijgen de nadrukkelijke aandacht. De uitgaven vallen onder de productgroep gezondheidszorg.		2015 613.071
	Aanpassing bijdrage 2015 (1e begrotingswijziging)		-10.385
	Totaal		602.686
	Afrekening 2014 kosten sociaal plan		-420
	Totaal		602.266
In 2015 is een eenmalige bijdrage van € 36.205,- betaald inzake afwaardering en verkoop Callenburgh.			
Vermogenspositie en resultaat boekjaar			2014 2015
			prognose
	Eigen vermogen	2.300.000	2.310.000
	Vreemd vermogen	12.600.000	14.095.000
Resultaat boekjaar		138.000	100.000

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang	Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. De Kadernota Inkoop gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Veranderingen en ontwikkelingen	De Aw 2012 vormt samen met het Aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit het wettelijk kader voor alle inkopen en aanbestedingen, ook onder de Europese aanbestedingsdrempels. In april 2014 zijn de nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen gepubliceerd welke uiterlijk in april 2016 in de Aw 2012 moeten zijn opgenomen. Een wetsvoorstel hiertoe ligt bij de Tweede Kamer. De vraag is of de richtlijnen tijdig worden verwerkt in de Aw 2012. Mocht de termijn niet worden gehaald werken de Europese aanbestedingsrichtlijnen rechtstreeks. Dit heeft tot gevolg dat daar waar de Nederlandse wetgever keuzevrijheid heeft deze nog niet doorgevoerd kunnen worden.
Risico's	Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.
Afbreukrisico van geen deelname	De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.
Alternatieven voor geen deelname	In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.
Relatie met programma	Afhankelijk van op welk gebied er inkoop- en aanbestedingstrajecten lopen heeft BIZOB betrekking op alle programma's.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de gemeenten in Zuidoost-Brabant (behoudens Eindhoven, Helmond, Valkenswaard), Schijndel, Veghel en Uden en 3 samenwerkingsverbanden in Zuidoost-Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: B. Link (burgemeester) en J. van Vlerken (gemeentesecretaris). De vertegenwoordiger kan kandidaat gesteld worden voor het dagelijks bestuur dat uit 5 personen bestaat. Wij hebben op dit moment geen vertegenwoordiger in het dagelijks bestuur.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	Gebaseerd op aantal afgenomen dagen.	2015	
	2015 : 5 dagen x 42 weken x € 540,- per dag.	113.400	
	Teruggave 2014 (*)	-38.883	
	Totaal	74.517	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	(*) In 2015 is € 38.882,- ontvangen zijnde bestemming resultaat over 2014.		
		2014	2015
	Eigen vermogen	1.314.742	Niet bekend
	Vreemd vermogen	323.831	Niet bekend
	Resultaat boekjaar	591.595	Niet bekend

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang	De BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De BNG Bank biedt een compleet pakket van financiële diensten met faciliteiten voor elektronisch betalingsverkeer, rekening-courant, financieren en beleggen, treasury en aanvullende adviesdiensten. De organisatie is gebaseerd op korte lijnen en centrale bundeling van kennis, zodat er altijd snel en adequaat oplossingen kunnen worden aangedragen voor alle bankzaken.
Veranderingen en ontwikkelingen	De strategie van de BNG Bank is met de klant mee te bewegen. Dit wordt gedaan door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van de klanten. De financiële diensten omvatten kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer en gebiedsontwikkeling. De BNG Bank participeert ook in publiek-private samenwerking.
Risico's	De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuld papier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch.
Afbreukrisico van geen deelname	n.v.t.
Alternatieven voor geen deelname	n.v.t.
Relatie met programma	Programma 12: Financiën en belastingen.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Als aandeelhouder: G.M.J. Jeucken (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à nominaal € 2,50 (totaal € 75.465,-). De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. Hierbij streeft de BNG Bank niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. De dividendopbrengsten uit beleggingen BNG zijn € 25.000,- lager dan begroot. Dit komt voornamelijk door de aanhoudend lagere markttrente.		
	Het dividend wordt jaarlijks uitgekeerd en heeft betrekking op het voorafgaande boekjaar.		2015 17.206
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			Voorlopige cijfers
	Eigen vermogen	3.582.000.000	4.163.000.000
	Vreemd vermogen	149.891.000.000	145.317.000.000
	Resultaat boekjaar	126.000.000	226.000.000

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang	Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken met betrekking tot werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap
Veranderingen en ontwikkelingen	Dienst Dommelvallei stimuleert de samenwerking met en tussen de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is dat met de huidige collegiale houding van de partners er op diverse terreinen harmonisatie afspraken gemaakt worden. Bij harmonisatiewensen en nieuwe ontwikkelingen wordt in een zo vroeg mogelijk stadium gezamenlijk afgestemd binnen de structurele overlegvormen tussen portefeuillehouders, gemeentesecretarissen en managementteams. Het jaar 2016 staat onder andere in het teken van de uitkomsten en uitwerking van de Evaluatie Dienst Dommelvallei 2014-2016. Eind 2015 is gestart met de evaluatie van de eerste twee operationele jaren. Aan de van de evaluatie wordt bestuurlijk besloten of en op welke terreinen de dienst zal verbreden of verdiepen.

Risico's	Te hoge verwachtingen en te snel resultaat willen zien. Daarbij zal een balans gezocht moeten worden tussen enerzijds dienstverlening aan de individuele deelnemers en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.	
Afbreukrisico van geen deelname	Bij geen deelname kunnen geen resultaten van de samenwerking behaald worden.	
Alternatieven voor geen deelname	De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.	
Relatie met programma	Programma 4: Bestuurlijke samenwerking.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers: burgemeester B. Link, M. Verdouw (wethouder), G.M.J. Jeucken (wethouder) namens Geldrop-Mierlo. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter aan, die tevens voorzitter is van het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB bestaat, incl. de voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.	
Financieel belang		2015
	Bijdrage 2015	4.855.042
	Extra 2015 i.v.m. resultaatbestemming	66.451
	Teruggave o.b.v. jaarrekening 2015	-96.692
	Totaal	4.824.801
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	Het behaalde resultaat wordt via de afgesproken verdeelsleutel verrekend met de drie gemeenten.	

GR Werkbedrijf Atlantgroep De Peel Helmond

Doel en openbaar belang	Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente Geldrop-Mierlo toegetreden tot de GR Werkbedrijf Atlant De Peel. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. Het Werkbedrijf voert voor ons de Participatiewet uit. Ook de groep Wsw-ers die voorheen werkzaam was bij de Atlantgroep valt onder de taken van het nieuwe Werkbedrijf. In 2015 hebben wij binnen de arbeidsmarktregio de voorbereidingen getroffen om te komen tot deze GR Werkbedrijf Atlantgroep De Peel.
-------------------------	--

Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	<p>Het Werkbedrijf voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond en Peelland. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep wordt geleverd door het nieuwe Werkbedrijf. Wij verwachten dat het Werkbedrijf passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden zo veel mogelijk benut. Hierbij merken wij op dat 44% van de Participatie-middelen beschikbaar is voor lokale projecten.</p> <p>Het verwacht resultaat is dat er uitstroom vanuit de bijstand wordt gerealiseerd en dat de Participatiewet rechtmatig en doelmatig wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten. Wij hopen een uitstroom te realiseren van 2,5% in 2016 en 5,0% in 2017.</p>	
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>Met ingang van 1 januari 2016 is de Atlantgroep gefuseerd met het Werkplein tot het nieuwe Werkbedrijf Atlantgroep De Peel. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze gemeenschappelijke regeling. Wij hebben twee wethouders als bestuurders aangewezen.</p>	
Risico's	<p>Wij zijn als deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Atlant De Peel volledig risicodragend voor eventuele tekorten van het Werkbedrijf. Om te voorkomen dat er verliezen ontstaan zullen wij onze Participatiemiddelen en Buig-middelen zoveel mogelijk inzetten om het Werkbedrijf goed te laten functioneren. Op deze manier willen wij een budgettair neutrale uitvoering van de Participatiewet realiseren. Door deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling kunnen wij tevens aanspraak maken op een stuk van de in het verleden opgebouwde reserves van de Atlantgroep.</p>	
Afbreukrisico van geen deelname	N.v.t.	
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.	
Relatie met programma	Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Werkbedrijf is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Dagelijks Bestuur: G.M.J. Jeucken (wethouder). Algemeen Bestuur: R.G.B. Hoekman (Wethouder)	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks zullen het ondernemingsplan en de jaarcijfers aan de raad worden voorgelegd. Tevens worden factsheets met actuele cijfers naar de raad gestuurd.	
Financieel belang		2015
	Bijdrage 2015	1.917.773
	Bonus begeleidend werken 2013	35.040
	Totaal	1.952.813

Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
		Eigen vermogen	16.583.000
	Vreemd vermogen	3.946.000	Niet bekend
	Resultaat boekjaar	2.948.000	Niet bekend

GR Ergon Eindhoven

Doel en openbaar belang	<p>Arbeitsplaatsen scheppen voor personen uit Geldrop-Mierlo met een arbeidsbeperking en een Wsw-indicatie. Mensen die slechts op een aangepaste werkplek, al dan niet met begeleiding, kunnen werken komen hiervoor in aanmerking. Zij kunnen dus niet op de reguliere arbeidsmarkt aan de slag.</p> <p>De Sociale Werkvoorzieningbedrijven (Sw-bedrijven) plaatsen de geïndiceerde op een aangepaste werkplek in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).</p> <p>Deze regeling is vervallen sinds 1 januari 2015. Mensen die op dat moment al een Wsw-dienstverband hadden behouden hun rechten, echter nieuwe instroom is niet meer mogelijk. De komende jaren zal het aantal Wsw-ers via een sterfhuisconstructie worden afgebouwd.</p>
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	<p>De beschikbare middelen zo optimaal mogelijk inzetten voor onze Wsw-populatie.</p> <p>Het realiseren van aangepaste werkplekken voor de zittende Wsw-populatie, buiten de reguliere arbeidsmarkt om.</p>
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>De invoering van de Participatiewet heeft gevolgen voor de betrokken SW-bedrijven Ergon en de Atlantgroep. De uitvoering van de Wsw is als gevolg van de hierboven genoemde sterfhuisconstructie een aflopende zaak. Dit betekent dat de Ergon nadrukkelijk moet kijken op welke wijze zij naar de toekomst toe de bedrijfsvoering moeten inrichten.</p> <p>Bij de Ergon zullen wij in beginsel alleen Wsw-plekken financieren. Hierbij willen wij het bestaande contract handhaven. In 2015 zijn aanvullende afspraken gemaakt met betrekking tot de risico's en de reserves. Op hoofdlijn is de volgende afspraak gemaakt. De gemeente Geldrop-Mierlo zal zich op het punt van de Wsw gedragen als GR-gemeente. Hierbij zal de gemeente evenredig worden aangesproken op de risico's. Ook zal de gemeente naar evenredigheid aanspraak kunnen maken op de reserves.</p>

Risico's	<p>Op 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht geworden. Dit betekent dat de Wsw vanaf dit moment wordt afgesloten voor nieuwe instroom. Wsw-werknemers met een dienstbetrekking houden hun wettelijke rechten en plichten. Gedurende de komende decennia neemt het bestand van Wsw-werknemers door natuurlijk verloop geleidelijk af. Dat wil dus zeggen dat de plekken die vrijkomen omdat mensen met pensioen gaan, overlijden of een andere baan vinden niet worden opgevuld. Er is dus sprake van een sterfhuisconstructie.</p> <p>De middelen van de Wsw zijn sinds 1 januari 2015 toegevoegd aan het Participatiebudget. Dit betekent dat de kosten van de Wsw direct van invloed worden op de hoogte van de overige re-integratiemiddelen.</p> <p>Op de re-integratiemiddelen zal het rijk fors bezuinigen. De kans is reëel dat wij in de komende jaren meer dan 80% van het re-integratiebudget moeten gaan uitgeven aan de Wsw. Met de SW-bedrijven zullen wij moeten kijken hoe wij de kosten van de uitvoering zo laag mogelijk houden.</p>		
Afbreukrisico van geen deelname	Lopende Wsw-dienstverbanden worden op dezelfde wijze voortgezet, bij de bestaande aanbieders. Nieuwe instroom in de Wsw is niet meer mogelijk.		
Alternatieven voor geen deelname	Bestaande dienstverbanden lopen door en worden via een sterfhuisconstructie afgebouwd.		
Relatie met programma	Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid.		
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente handhaaft het lopende contract met de Ergon. Dit contract is in 2015 geactualiseerd en aangepast aan de nieuwe situatie die is ontstaan doordat de gemeente Geldrop-Mierlo is toegetreden tot GR Werkbedrijf Atlant De Peel. Afgesproken is dat de Ergon voor haar gedeelte van de Wsw-populatie de Wsw-taken blijft uitvoeren op basis van het bestaande contract. Binnen het bestuur van de Ergon hebben wij een zwaarwegend adviesrecht.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Adviesstem: G.M.J. Jeucken (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel vindt terugkoppeling plaats om onze raad op de hoogte te brengen.		
Financieel belang		2015	
	Bijdrage 2015	3.195.465	
	Bonus begeleid werken	23.610	
	Totaal	3.219.075	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
	Eigen vermogen	7.733.000	Niet bekend
	Vreemd vermogen	5.640.000	Niet bekend
	Resultaat boekjaar	2.266.000	Niet bekend

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven			
Doel en openbaar belang	Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.		
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze burgers betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.		
Veranderingen en ontwikkelingen	In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen) overgedragen van de gemeenten naar Cure.		
Risico's	De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie). Uitlezen van containerchips kan niet zomaar gedaan worden door derden. Hier hangt een kostenplaatje aan vast.		
Afbreukrisico van geen deelname	Wanneer we samenwerken met een andere afvalinzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.		
Alternatieven voor geen deelname	Overstappen op een andere afvalinzamelaar.		
Relatie met programma	Programma 9: Natuur, Milieu en Duurzaamheid.		
Bestuurlijke betrokkenheid	In CURE participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder) en G.M.J. Jeucken (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van CURE wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.		
Financieel belang		2015	
	Kosten	2.309.344	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
	Eigen vermogen	1.753.556	462.541
	Vreemd vermogen	19.407.766	13.823.945
	Resultaat boekjaar	1.753.556	462.541
	Resultaat boekjaar Geldrop-Mierlo	-/- 14.593	-/- 204.778

GR PlusTeam te Geldrop		
Doel en openbaar belang	Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).	
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare burgers en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.	
Veranderingen en ontwikkelingen	Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wm 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo.	
Risico's	De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.	
Afbreukrisico van geen deelname	De kosten van zorg aan multi-probleem gezinnen zullen hoger zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.	
Alternatieven voor geen deelname	De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.	
Relatie met programma	Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid; Programma 6:Zorg, welzijn en cultuur; Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: voorzitter: A.D.M. Steenbakkers (wethouder); Algemeen bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder); Dagelijks bestuur: voorzitter: A.D.M. Steenbakkers (wethouder); Dagelijks bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder). In 2016 zal de bestuurlijke vertegenwoordiging wijzigen door het vertrek van wethouder A.D.M. Steenbakkers.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks voor wat betreft begroting en rekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.	
Financieel belang		2015
	Gemeentelijke bijdrage	885.043
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	GR PlusTeam is op 01-01-2015 opgericht.	2015
	Eigen vermogen	0
	Vreemd vermogen	0
	Resultaat boekjaar	0

Stichting Peelnetwerk te Helmond

Doel en openbaar belang	Het Bestuurlijk platform Peelnetwerk is een stichting waarin op 1 juli 2012 de Reconstructiecommissie De Peel en het Streekplatform De Peel zijn opgegaan. Deze nieuwe organisatie richt zich voor de gehele Peelregio (Helmond, Nuenen, Laarbeek, Gemert-Bakel, Deurne, Asten, Someren en Geldrop-Mierlo) op de verbetering en versnelling van de uitvoering van het beleid op geselecteerde thema's, zoals 'versterken en verduurzamen landbouw', 'professionaliseren en profileren vrijetijdssector', 'versterken MKB', 'cultuurhistorie en ontwikkelen Peelidentiteit', 'robuuste natuur en aantrekkelijke landschap', 'natuurlijk watersysteem' en 'behoud vitale kernen en leefbare groene ruimte'. Centraal staat de versterking en verbreding van het gebiedsnetwerk en het per onderwerp of project werken in flexibele structuren. Een kernteam fungeert hierbij als aanjager en zij verbinden, terwijl het bestuurlijk platform stimuleert en de voortgang bewaakt.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Versterken van de synergie tussen economie en quality of life (ambitiedocument 'Vitale Groene Ruimte de Peel') en profiteren van samenwerking op genoemde gebieden. De afgelopen jaren is gebleken dat deelname aan het Peelnetwerk op minder draagvlak kan rekenen (de problematiek in het buitengebied van de gemeentes als Deurne, Asten en Gemert-Bakel is wezenlijk anders dan in Geldrop-Mierlo) en dat Geldrop-Mierlo meer aansluiting heeft met het Rijk van Dommel en Aa. Ook de nieuwe rol van het MRE en de ODZOB en de toegevoegde waarde ervan is momenteel nog onduidelijk.
Veranderingen en ontwikkelingen	De lopende overeenkomst met het Peelnetwerk (tot 1 juli 2016) wordt waarschijnlijk met een half jaar verlengd (tot 31 december 2016). In de tussentijd wordt er een kwartiermaker aangesteld, die moet onderzoeken op welke wijze er animo is voor samenwerking in de Peel. Dit wordt een natuurlijk ijkmoment om de bestuurlijke samenwerking in de regio te heroverwegen.
Risico's	Beperkt.
Afbreukrisico van geen deelname	Ruimtelijk gezien ligt aansluiting bij het stedelijk gebied rondom Eindhoven voor de hand. Qua arbeidsmarkt en op sociaal terrein liggen er juist ook veel lijnen richting Helmond en de Peel. Het is de vraag of aansluiting bij het stedelijk gebied ook inhoudt dat de lijnen op de arbeidsmarkt richting de Peel ook langer worden.
Alternatieven voor geen deelname	Dit is nu nog niet geheel duidelijk, maar het Rijk van Dommel en Aa zou een logische samenwerking kunnen zijn. Inmiddels spelen ook andere ontwikkelingen zoals Peel 6.1./6.2, MRE of andere samenwerkingsverbanden in het stedelijk gebied rondom Eindhoven waar wij ons bij zouden kunnen aansluiten.
Relatie met programma	Programma 4: Bestuurlijke samenwerking.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemeenten: Deurne, Asten, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren, Brainport Development, DLG, Waterschap Aa en Maas, SAS, Top Brabant, Waterschap de Dommel, ZLTO, de Groene Campus, Provincie Noord Brabant, MKB Nederland, Rabobank, KVO, BZW, Vereniging Kleine Kernen Noord Brabant.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Bestuurlijk platform: R.G.B. Hoekman-Sulman (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Informatievoorziening over mogelijke projecten. Ook zal de Raad te zijner tijd een keuze moeten maken welke vorm van regionale samenwerking het meest gewenst is.		
Financieel belang			2015
	Deelname aan het Peeln netwerk		23.312
Vermogenspositie en resultaat boekjaar			
		2014	2015
	Eigen vermogen	222.073	Niet bekend
	Vreemd vermogen	482.644	Niet bekend
	Resultaat boekjaar	59.211	Niet bekend

2.3.7 Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

De uitgangspunten van het grondbeleid zijn op 25 juni 2012 door de raad vastgesteld in de 'Kadernota Grondbedrijf' en de notitie 'Kader Grondprijzen 2013 – 2016'. Daarnaast is op 9 maart 2015 de 'Nota Kostenverhaal' vastgesteld.

Sinds de provincie haar toetsingsbeleidsregels over de minimale grootte van de Reserve grondexploitatie heeft losgelaten, moet de gemeente zelf de benodigde omvang van de reserve vaststellen. Deze wordt gebaseerd op een risicoanalyse en wordt uitgevoerd ten behoeve van de jaarrekening.

De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid

In de Kadernota Grondbedrijf is de doelstelling van de gemeentelijke bouwgrondexploitatie, het scheppen van de voorwaarden om de ambities vanuit de strategische visie, structuurvisie, woningbouwafspraken en bedrijfshuisvesting te kunnen realiseren.

Afhankelijk van onder andere maatschappelijk belang, grondpositie, beoogd ontwikkelprogramma, marktontwikkelingen, risicoprofiel en prioriteitsstelling (mogelijk ook vanuit andere beleidsvelden) wordt een keuze gemaakt voor de meest passende grondstrategie. De keuze tussen actief of faciliterend grondbeleid moet steeds worden gemaakt door de kansen en bedreigingen op projectniveau inzichtelijk te hebben en deze af te zetten tegen de financiële positie van de gemeente als geheel.

Ook waar het gaat om verwerving geldt dat per project moet worden bekeken wat de beste strategie is. Omdat strategische aankopen en de risico's die hiermee gepaard gaan ook consequenties voor de totale financiële positie van de gemeente kunnen hebben, is in de kadernota grondbedrijf voor een kaderstelling gekozen, waarbij de mandatering is gekoppeld aan het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen wordt daarbij uitgedrukt door de verhouding tussen het beschikbare vermogen in het grondbedrijf af te zetten tegen het benodigde vermogen op basis van de aanwezige risico's. Onder de 50% dient de gemeenteraad vooraf toestemming te geven en boven de 50% geldt er een staffeling, waarbij het college bij een hoger percentage meer bevoegdheden heeft.

Bij de evaluatie van het grondbeleid zal de bevoegdheid van het college van €2.500.000,- per strategische aankoop worden aangepast naar een lager bedrag per aankoop met een maximaal aantal aankopen per jaar of een maximaal bedrag per jaar. Het uitgangspunt dat de bevoegdheid van het college groter is bij een hoger percentage weerstandsvermogen blijft wel wenselijk. Daarnaast zal bij de herijking van het grondbeleid ook worden vastgelegd vanaf welk aankoopbedrag de raad wordt geïnformeerd als de aankopen tot de bevoegdheid van het college behoren.

De kaders voor het uitgeven van grond worden vastgesteld door de raad. Binnen deze kaders wordt per geval de exacte grondprijs vastgesteld. De kaders zijn per te onderscheiden prijsgroep gedefinieerd in de 'Kadernota Grondbedrijf' en verder uitgewerkt in de notitie 'Kader Grondprijzen 2013 – 2016'. Zowel de 'Kadernota Grondbedrijf' als de notitie 'Kader Grondprijzen 2017-2020' zal het komende jaar aan de raad worden aangeboden.

In het kader van de uitgifteprijzen is het nog van belang dat regionaal wordt voorgesteld om een minimale grondprijs van €275,- per m² te hanteren voor sociale huurwoningen. Dat is €15,- meer dan het huidige maximum van €260,- per m². In het kader van de herijking van het grondbeleid zal bekeken worden of er gedeeltelijke compensatie gewenst is voor deze verhoging d.m.v. flankerend beleid.

Financiering van het grondbeleid

Alle gemeentelijke grondexploitaties gezamenlijk worden in de praktijk dikwijls aangeduid als het grondbedrijf van de gemeente. Voor het goed functioneren van het grondbedrijf als gesloten systeem is het belangrijk dat de reserve grondexploitaties goed functioneert.

Deze reserve heeft als doel:

- buffer voor conjuncturele risico's (vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise);
- buffer voor andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering.

Deze reserve kan alleen goed werken als het grondbedrijf met enige regelmaat winstgevende projecten heeft, waarmee dit fonds wordt gevoed.

Om grip te houden op de ontwikkeling van het weerstandsvermogen is een stoplichtenmodel geïntroduceerd. Bij een weerstandsvermogen van:

- meer dan 75% (code groen) is er sprake van reguliere risicobewaking;
- tussen de 50% en 75% (code oranje) komt het college met voorstellen;
- onder de 50% (code rood) worden er aanvullende (ingrijpendere) maatregelen voorgesteld en wordt het tekort tot een weerstandsvermogen van 50% voor de helft aangevuld uit de algemene reserve.

Aan het begin van elk jaar worden alle grondexploitaties geactualiseerd naar de stand van zaken per 1 januari, waarbij alle nog te maken kosten en te verwachten verkoopopbrengsten per toekomstig jaar in beeld worden gebracht. Deze systematische en integrale actualisering van alle lopende grondexploitaties gebeurt jaarlijks in de maanden februari en maart. De resultaten, alsmede de financiële positie van het grondbedrijf in haar geheel, worden weergegeven in deze afzonderlijke bijlage bij de Jaarrekening. In de 'Kadernota Grondbedrijf' is aangegeven dat voor de meest risicovolle projecten de grondexploitaties ook in het kader van de meerjarenbegroting geactualiseerd worden. Door de sterk wijzigende marktomstandigheden is er in het kader van de meerjarenbegroting 2016-2019 voor gekozen om een volledige 'Bijlage toelichting grondexploitaties' op te stellen, waarbij alle grondexploitaties waren geactualiseerd. Deze was gebaseerd op de meest actuele situatie. De resultaten, zoals die nu bij deze jaarrekening 2015 zijn opgesteld worden vergeleken met de 'Bijlage toelichting grondexploitaties', zoals die ten behoeve van de meerjarenbegroting 2016-2019 op basis van de halfjaarcijfers waren opgesteld.

Werkwijze grondbedrijf

"Het grondbedrijf" van een gemeente is het geheel van de processen die te maken hebben met gebiedsontwikkeling. Een dergelijk proces kent in tijdsvolgorde als hoofdkenmerken:

- het tijdig aankopen van gebouwen en gronden;
- bestemmings- en uitvoeringsplannen maken;
- gebouwen slopen en door de aanleg van (bouw)wegen, riolen etc. herontwikkeling tot nieuwe bouwkavels (het bouwrijp maken);
- de bouwkavels verkopen, tegen marktconforme prijzen;
- het gebied woonrijp maken (na de bouw van woningen en andere gebouwen de openbare infrastructuur compleet maken);
- door het tijdsverschil tussen het maken van de kosten en het krijgen van verkoopopbrengsten is ook het beperken van rentekosten een belangrijk aandachtspunt.

Het hoofduitgangspunt van het financieel beleid van het grondbedrijf is, dat verliesgevende plannen bij voorkeur moeten worden gedekt uit de reeds behaalde winsten op de rendabele plannen. De behaalde winsten worden gestort in de *Reserve grondexploitaties*. Deze reserve wordt op de eerste plaats gebruikt als opvang voor tegenvallers in andere grondexploitaties (projecten). Als de Reservepositie voldoende is (weerstandsvermogen van minimaal 75%, maar bij voorkeur meer dan 100%) kunnen uit deze reserve ook toekomstige herontwikkelpunten worden betaald. De financiële voorschriften verplichten ons om voor alle plannen waarop een tekort wordt verwacht voldoende middelen achter de hand te hebben om het te verwachten verlies af te dekken. Hiervoor dient de *Voorziening dekking verliessaldi grondexploitaties*. Deze voorziening moet steeds even groot zijn als de (contante) waarde van de te verwachten tekorten op de verlieslatende plannen. Deze verlieslatende plannen mogen volgens de BBV-voorschriften niet gecompenseerd worden door

winstgevende plannen. De voorziening wordt, zoveel als nodig en mogelijk, gevuld uit de Reserve grondexploitaties. Het grondbedrijf wordt gezien als een gesloten financieel systeem, waarbij aan gebiedsontwikkeling kan worden gedaan met een zo gering mogelijk beslag op de algemene middelen.

Grondexploitaties gaan gepaard met voorinvesteringen door o.a. plankosten, aankopen en bouwrijp maken, die in de toekomst moeten worden terugverdiend door grondverkoop, waarbij nog wel onzekerheden spelen. Daarom zal de Reserve grondexploitaties ruim voldoende groot moeten zijn om ook tegenvallers op te kunnen vangen.

Door prijsdalingen op de woningmarkt t/m 2013 zijn in die periode ook de gemiddelde gronduitgifteprijsen gedaald. Dat betekent dat de verwachte opbrengsten in die jaren aanzienlijk naar beneden waren bijgesteld. Gezien de huidige actuele grondprijsniveaus en de snel groeiende vraag bij die actuele grondprijzen, wordt voor de komende jaren een verdere positieve correctie voorzien, waardoor vanaf 2018 de prijsniveaus van 2008 weer benaderd kunnen worden. Dat betekent overigens nog steeds aanzienlijk lagere verkoopopbrengsten dan in 2008 was voorzien, doordat er dan gedurende 10 jaren geen inflatiecorrectie op heeft plaatsgevonden.

In het kader van de jaarrekening 2015 zijn alle grondexploitaties geactualiseerd. Nieuw vastgestelde extern opgestelde grondexploitaties en bestemmingsplannen, nieuwe inzichten en actuele marktontwikkelingen hebben ook nu weer geleid tot een bijstelling van de begrote bedragen voor 2016 en de daaropvolgende jaren.

Op 14 december 2015 is het bestemmingsplan en de grondexploitatie voor Groot Luchen vastgesteld. Dat betekent dat naast de voormalige exploitatie van Luchen ook de voorheen niegg-gronden van Luchen-Noord, Termeerstraat en Termeerstraat B nu onderdeel uitmaken van de grondexploitatie Groot Luchen. Alleen het middengebied, waarvoor een afzonderlijk bestemmingsplan en een afzonderlijke grondexploitatie van toepassing is (Luchen weterringpark), maakt geen onderdeel uit van Groot Luchen.

Het tweede bestemmingsplan dat op 14 december 2015 is vastgesteld is het bestemmingsplan Inbreidingslocaties Geldrop-Mierlo. Aangezien op die datum ook negen grondexploitaties voor negen van de tien locaties zijn vastgesteld, zijn de perspectieven voor het grondbedrijf verder verbeterd. Het gaat om de grondexploitaties Centrum West (incl. Vd Putschool), Talingstraat, De Waag, Waleweinlaan, Ellenaar en de (voormalige) schoollocaties De Bron (Willem Barentszweg Geldrop), Johannesschool (Dorpsstraat 103 Mierlo), Loeswijkschool (Bisschop van Mierlostraat Mierlo) en een deel van het Strabrecht (Grote Bos Geldrop). De tiende locatie (Lounge) aan de Molenstraat in Geldrop blijft ook na de verruiming van de bestemmingsmogelijkheden buiten het grondbedrijf.

De concretisering van plannen en nieuwe onderzoeksresultaten hebben geleid tot nieuwe inzichten, die leiden tot bijstelling van de begrote bedragen.

Algemene landelijke ontwikkelingen en beleid

Economische situatie

In de berichtgeving van het CBS wordt aangegeven dat het conjunctuurbeeld verder verbetert. Bijna alle indicatoren presteren beter dan hun langjarige trend. Dat komt tot uiting in:

Bestaande koopwoningen waren in april 4,2 procent duurder dan in april 2015. Dat is een fractie minder dan vorige maand. Toen was de prijsstijging met 4,3 procent de grootste in 8 jaar tijd. Sinds juni 2013 is sprake van een stijgende trend van de woningprijzen. Dit blijkt uit het onderzoek naar de prijsontwikkeling van bestaande particuliere koopwoningen in Nederland van CBS en het Kadaster. Prijzen zijn 8,7 procent hoger dan tijdens het dal in juni 2013. In augustus 2008 bereikten de woningprijzen een piek. Vervolgens daalden de prijzen tot een dieptepunt in juni 2013. Daarna is er sprake van een stijgende trend. Ten opzichte van de piek is het prijsniveau 14,6 procent lager. Vergeleken met het dal zijn de prijzen gemiddeld 8,7 procent hoger. Het gemiddelde prijsniveau van de bestaande koopwoningen is in april 2016 ongeveer even hoog als in juli 2004.

Meer bestaande koopwoningen verkocht

Het Kadaster bracht naar buiten dat het in april 16.387 verkochte woningen registreerde. In de eerste vier maanden van 2016 zijn 59.284 woningen verkocht. Dat is een kwart meer dan in dezelfde periode van 2015.

Ten opzichte van dieptepunten in de markt, de jaren 2011 t/m 2013, is de verkoop van bestaande woningen ook weer aanzienlijk gestegen. In Brabant zijn de verkoopaantallen van het laatste halfjaar van 2015 67% hoger dan vier jaar eerder en 76% hoger dan drie jaar eerder. Voor heel 2015 ten opzichte van heel 2013 geldt een stijging van 61%.

Beeld economie verbetert gestaag

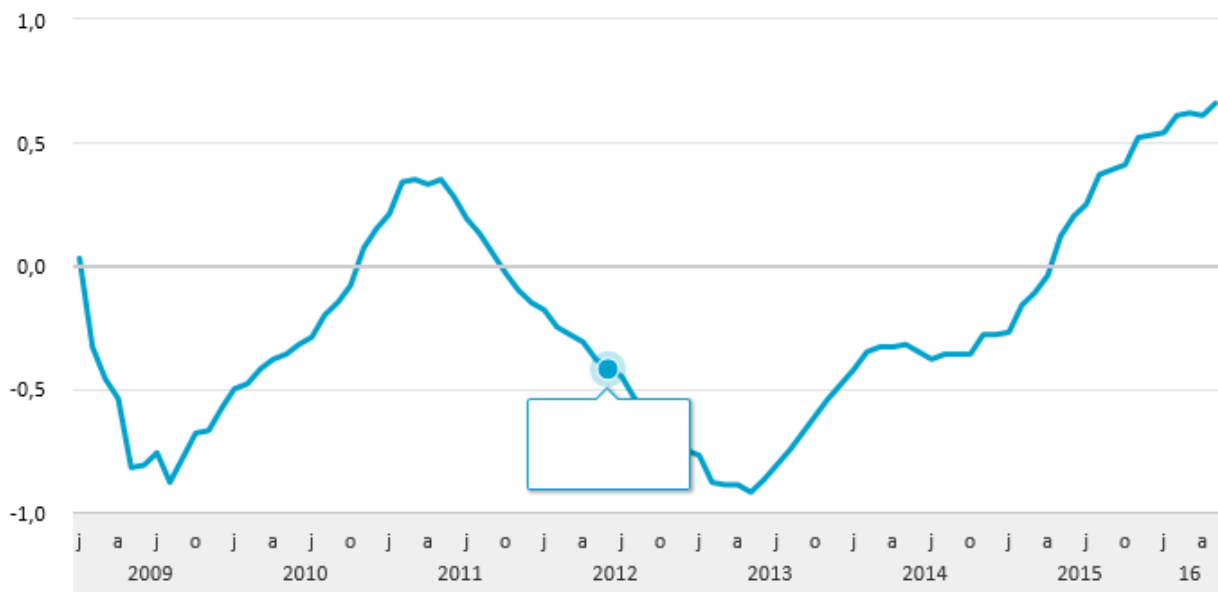
De Nederlandse economie is in het eerste kwartaal van 2016 opnieuw gegroeid ten opzichte van een kwartaal eerder. Volgens de eerste berekening, gebaseerd op nu beschikbare gegevens, komt de economische groei uit op 0,5 procent. Hiermee geeft CBS een eerste beeld van de stand van de Nederlandse economie. De groei in het eerste kwartaal wordt breed gedragen; consumptie, investeringen en uitvoer leveren een positieve bijdrage.

De Nederlandse economie groeit gestaag. Er zijn nu acht kwartalen achter elkaar met groei. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2015 kwam de groei uit op 1,4 procent. De daling van de aardgaswinning had een negatief effect op de groei van ongeveer 0,7 procentpunt.

Het conjunctuurbeeld volgens de Conjunctuurklok van CBS is in mei iets beter dan in april. Ook in de Conjunctuurklok van half mei presteren de meeste indicatoren beter dan hun langjarige trend, meldt CBS.

De Conjunctuurklok is een hulpmiddel voor het bepalen van de stand en het verloop van de Nederlandse conjunctuur. In de conjunctuurklok komt vrijwel alle belangrijke economische informatie samen die CBS tijdens de afgelopen maand c.q. het afgelopen kwartaal heeft gepubliceerd.

Conjunctuurklokindicator (ongewogen gemiddelde van de 15 indicatoren in de Conjunctuurklok)afwijking van langetermijntrend (=0)

De stemming onder consumenten is in mei onveranderd positief, meldt CBS. Net als in april komt het consumentenvertrouwen uit op 1. Het oordeel over het economisch klimaat verbetert een fractie, de koopbereid blijft gelijk. Met 1 ligt het consumentenvertrouwen in mei ruim boven het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar (-8). Het vertrouwen bereikte in april 2000 de hoogste stand ooit (27). Het dieptepunt werd bereikt in februari 2013 (-44).

Consumenten hebben in maart 0,9 procent meer uitgegeven dan in maart 2015, meldt CBS. De stijging is groter dan in februari. Consumenten hebben in maart vooral meer besteed aan diensten. Volgens CBS Consumptieradar zijn de omstandigheden voor de consumptie in mei gunstiger dan in april en maart.

Werkloosheid verder gedaald

De werkloosheid is de afgelopen drie maanden licht gedaald, behalve onder jonge mannen. Met gemiddeld duizend werklozen per maand minder kwam de werkloosheid in april uit op 572 duizend. Dat is 6,4 procent van de beroepsbevolking tegen 6,5 procent in januari, meldt CBS. In april vorig jaar was dit nog 7,0 procent. UWV telde eind april 461 duizend WW-uitkeringen.

Sterkste banengroei in ruim vier jaar tijd

Het aantal banen van werknemers en zelfstandigen is in het vierde kwartaal van 2015 met 48 duizend toegenomen. Vooral in de uitzendbranche nam de werkgelegenheid sterk toe. Ook kwamen er 11 duizend vacatures bij. Het aantal werklozen nam met 5 duizend af tot 600 duizend. Het aantal banen is voor het eerst opgelopen tot meer dan 10 miljoen. Het aantal banen van werknemers en zelfstandigen nam, gecorrigeerd voor seizoensinvloeden, in het vierde kwartaal toe tot 9.998.000. Niet gecorrigeerd voor seizoensinvloeden telde Nederland voor het eerst meer dan 10 miljoen banen. Het aantal voltijd- en deeltijdbanen nam, gecorrigeerd voor seizoensinvloeden, met 48 duizend toe vergeleken met een kwartaal eerder. Dit is de grootste groei sinds de eerste helft van 2011. Er is nu zeven kwartalen achtereenvolgende sprake van banengroei, waarbij het aantal banen in deze periode met bijna 200 duizend toenam.

Woningmarkt

De Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs in onroerende goederen NVM zag in het afgelopen kwartaal, zoals voorspeld, het aantal transacties toenemen en de prijzen stijgen vergeleken met een jaar eerder.

In het eerste kwartaal 2016 wisselden 34.810 bestaande koopwoningen van eigenaar, bijna 20% meer dan een jaar geleden. Op de totale bestaande koopwoningmarkt gaat het naar schatting om totaal 45.000 transacties. Ook de prijs is het afgelopen kwartaal gestegen, met 1% (vergeleken met vierde kwartaal 2015) respectievelijk 5,5% (vergeleken met een jaar eerder). De prijs van de gemiddeld verkochte woning ligt nog ruim 9% onder het niveau bij de start van de crisis, maar wel 11,3% hoger dan op het dieptepunt.

De gemiddelde verkooptijd van woningen daalt: die bedraagt nu 108 dagen, 17 dagen minder dan een jaar geleden. Het aantal woningen dat in Nederland te koop staat neemt ook steeds sneller af. Halverwege het eerste kwartaal 2016 (de peildatum voor het aanbod) staan er bij NVM-makelaars 117.256 woningen in aanbod. Dat is 17% minder dan een jaar geleden.

Een consument kan gemiddeld nu kiezen uit 10 verschillende woningen. Op het dieptepunt van de crises konden potentiële kopers kiezen uit 25 tot 30 woningen. Landelijk gezien is er weliswaar nog geen sprake van een verkopersmarkt, maar in een aantal gebieden is dat al wel het geval.

Voor wat betreft de nieuwbouw zijn er in 2015 36% meer woningen verkocht dan een jaar eerder. Het aanbod te koop staande nieuwbouwwoningen nam met 15% af. De prijs van de gemiddelde nieuwbouwwoning is in een jaar tijd gestegen met 11%. Deels is dit te verklaren doordat er weer meer twee-onder-1-kappers en vrijstaande woningen worden ontwikkeld voor de doorstroming.

De verschillen in dynamiek per regio zijn groot. In regio's rondom Amsterdam is sprake van een relatief hoge dynamiek. Regio's die qua dynamiek ook boven het Nederlands gemiddelde liggen, zijn vaak regio's met een grote stad, zoals Rotterdam, Den Haag, Eindhoven en Enschede. Gebieden die achterblijven zijn de noordoostelijke regio's van Brabant, het noorden van Limburg, het zuidoosten van Groningen en de regio Den Helder.

Soort vraag

Voor 2016 verwacht de NVM 8 tot 10% meer transacties en een prijsstijging van 3 a 4%. Voor wat betreft de vraag constateert de NVM dat de vraag naar tijdelijke huur toeneemt. Het gaat dan om starters die bewust eerst willen huren, senioren met een zorgvraag, (startende) zelfstandigen, mensen met een tijdelijk contract, buitenlandse werknemers, extra vraag door stukgelopen relaties en vluchtelingen en statushouders. Lokaal moeten er slimme ideeën worden bedacht om de doorstroming te bevorderen, zodat meer mensen passend kunnen wonen. Verder wordt aangegeven dat er gedifferentieerder moet worden gebouwd met meer maatwerk.

Binnen onze gemeente kunnen we de vraag van sommige subgroepen voldoen (bv statushouders). Er dienen nieuwe huurwoningen gebouwd te worden, maar wel in balans met reguliere woningbouw. We streven namelijk wel een diverse opbouw van de wijken na. Opvallend is dat er zeker vraag is in het middensegment. Gemeente neemt momenteel initiatief in dit en het hogere segment (particuliere) huur.

Nieuwbouw Geldrop-Mierlo

Volgens de provinciale prognose kunnen we de komende 10 jaar nog 1.645 woningen bouwen.

Regio

In de regio worden afspraken gemaakt over het overaanbod aan bedrijventerreinen. Daarbij is o.a. overeengekomen dat de grondprijzen maximaal 5% mogen afwijken van de door Stec bepaalde genormeerd residuele grondwaarde. Voor de bedrijventerreinen in Geldrop en Mierlo betekent dit dat een grondprijs van €149,- per m² excl. BTW kan worden gehanteerd. Alleen voor de locatie Spaarpot is uit een recente taxatie gebleken dat die prijs moet worden bijgesteld.

Op het gebied van sociale woningbouw wordt gekeken naar mogelijkheden om de grondprijzen te baseren op genormeerde residuele berekeningen. Voor de sociale koopsector werkt de gemeente Geldrop-Mierlo al conform de te maken afspraken. De stimulering van de sociale woningbouw loopt namelijk via het Leefbaarheidsfonds. De korting kan gezien worden als flankerend beleid en uit dit fonds betaald worden. Voor de sociale huursector is het gemeentelijke beleid dat een korting van 20% wordt toegepast. Knelpunt hierbij vormt de maximale prijs van €260,- per m², omdat deze op basis van regionale afspraken minimaal €275,- zou moeten worden. Bij de herijking van het grondbeleid moet een afweging worden gemaakt of we ons confirmeren aan de regionale afspraken of een uitzondering in de regio willen door vast te houden aan het huidige maximum.

BBV

Er is nieuwe regelgeving in voorbereiding voor de verslaglegging over de jaarcijfers van het grondbedrijf. De conceptnotitie is al een halfjaar beschikbaar, maar de besluitvorming hierover is uitgesteld. Dat betekent dat hier in het kader van de jaarrekening van 2015 geen rekening mee mag worden gehouden. Indien de huidige concept-notitie wordt vastgesteld, dan heeft dat consequenties voor de begroting doordat minder rentelasten mogen worden doorbelast aan het grondbedrijf. Op basis van de huidige notitie mag dan geen rente meer berekend over de volledige boekwaarde van de grondexploitatie, maar slechts voor het gedeelte dat met externe middelen is gefinancierd. Voor Groot Luchen zal dan de projectfinanciering gelden, terwijl de overige leningen naar rato van alle overige activa verdeeld moeten worden.

Verder zullen de gronden waarvoor geen bestemmingsplan is vastgesteld of in voorbereiding is, na vaststelling van de nieuwe voorschriften, geen onderdeel meer uitmaken van het grondbedrijf. De categorie Niet In Exploitatie Genomen Gronden zal vanaf 2016 dan niet meer bestaan. Als er geen ontwikkelvoornemen is, dan zullen ze niet langer onderdeel uitmaken van de voorraadstaten van het grondbedrijf. Bij de toelichting op de afzonderlijke projecten zal hier, indien van toepassing, nader op worden ingegaan.

Grondverkoop

De toename van de totale grondverkoopopbrengst is in 2015 verder doorgezet. Was in 2013 nog sprake van een verkoopopbrengst van twee miljoen euro, in 2014 was dit vier miljoen en in 2015 meer dan vijf miljoen euro. Op basis van het aantal optieovereenkomsten en optieovereenkomsten in voorbereiding mag verwacht worden dat in 2016 een nog hogere verkoopopbrengst gerealiseerd kan worden. Dit sluit dan ook aan bij de eerder genoemde landelijke trend.

Algemene ontwikkelingen en nieuw beleid

De beleidsnota's van medio 2012 hebben een belangrijke basis gelegd om het grondbedrijf weer gezond te krijgen. Doordat in 2015 het bestemmingsplan Luchen Weteringpark onherroepelijk is geworden en de bestemmingsplannen Groot Luchen en Inbreidingslocaties zijn vastgesteld, zijn de perspectieven zodanig verbeterd dat weer sprake is van een zeer gezond en perspectiefvol grondbedrijf. De gemiddelde totale winstperspectieven zijn inmiddels zodanig dat eventuele tegenvallers opgevangen kunnen worden, zonder dat er verliezen ontstaan. Voor die enkele grondexploitatie waarvoor nog een verlies kan ontstaan, moet dat verlies in eerste instantie opgevangen kunnen worden met winsten uit andere projecten. Pas bij nieuwe zware economische tegenwind, kan een situatie ontstaan waarin door verliesvoorzieningen een substantieel beroep op de reserve grondbedrijf moet worden gedaan.

In het kader van de meerjarenbegroting 2014-2017 is besloten dat in 2014 wel rente over het eigen vermogen van het grondbedrijf werd betaald. Door de rentevergoeding op de reserve grondexploitatie wordt die in feite terugbetaald. In het kader van de meerjarenbegroting 2015-2018 was dit besluit voor 2015 aanvankelijk niet genomen, maar later is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening van 2014 alsnog besloten om een deel van het resultaat daarvoor aan te wenden. Ook in de meerjarenbegroting van 2016-2019 is de rentebijbeschrijving weer opgenomen. Feitelijk sluit dit ook grotendeels aan bij de nieuwe notitie van de commissie BBV waarin wordt gesteld dat de totale gemeentelijke verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen ook moet worden toegepast voor het grondbedrijf zolang de financieringen niet als projectfinanciering kunnen worden aangemerkt.

Achtergestelde lening Algemene Dienst

Voor wat betreft de 'achtergestelde' leningen van de Algemene Dienst aan het grondbedrijf is eerder al aangegeven dat bekeken moet worden wanneer die kunnen worden 'terugbetaald'. Een deel van het huidige saldo van de Reserve grondexploitaties is namelijk afkomstig van de Algemene Dienst. Uitgaande van een grondbedrijf als gesloten systeem, zal die 'achtergestelde' lening moeten worden afgelost c.q. zal de bijdrage van Algemene Dienst moeten worden teruggeboekt zodra het weerstandsvermogen van het grondbedrijf hiervoor toereikend is.

De terugboeking kan plaatsvinden voor het gedeelte van het weerstandsvermogen boven de 100%. Bij het huidige weerstandsvermogen zou dan de volledige achtergestelde lening van € 3.913.111,- afgelost kunnen worden.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Uitgifteprijsen

Voor de bepaling van de marktconforme verkoopprijzen en de in de diverse grondexploitaties gehanteerde prijsniveaus wordt een beroep gedaan op externe taxateurs. Ook in 2015 en 2016 zijn er weer taxaties uitgevoerd. Voor de gebieden waarvoor de uitgifteprijsen nog niet waren vastgesteld zijn de prijzen recent conform taxatie vastgesteld. Voor gebieden waarvoor ze eerder zijn vastgesteld worden overgangstermijnen gehanteerd.

In het recente verleden waren voor de vastgestelde uitgifteprijsen opslagen gehanteerd ten opzichte van de taxatieprijsen. Gezien de toename van de grondverkoopopbrengsten lijkt dit de verkoop nauwelijks belemmerd te hebben. Dat betekent dat we opnieuw een opslag hadden kunnen hanteren. Toch is daar op dit moment niet voor gekozen, zodat dit mogelijk kan leiden tot een versnelling in de uitgifte.

De vastgestelde prijzen zijn ook nu weer de basis geweest voor de verwachte verkoopprijzen in de diverse grondexploitaties. In tegenstelling tot het recente verleden sluiten de begrote opbrengstprijzen nu niet alleen aan bij de vastgestelde prijzen, maar ook bij de taxatieprijsen.

Opbrengsten- en kostenindex

Mede door de huidige voorzichtigheid (zonder opslag op getaxeerde uitgifteprijsen) is een iets hogere opbrengstenindex voor de komende jaren dan wel reëel. Voor het komende jaar is een index van 2,5% zelfs zeer behoudend, omdat de NVM een gemiddelde prijsstijging van woningen van 3 a 4% verwacht. Gezien de gemiddelde jaarlijkse bouwkostenindex van 1,5%, betekent dit dat de grondwaarde veel sterker zou stijgen. Als voorbeeld wordt een woning van €250.000,- als uitgangspunt genomen met een grondquote van 30%. Dat betekent €75.000,- aan grondwaarde en €175.000,- aan bouwkosten. Bij een prijsstijging van 3 a 4% zou de prijs van deze woning stijgen naar

€258.750,-. Aangezien de bouwkosten maar met 1,5% stijgen, zouden deze €177.625,- worden. Dat betekent een grondwaarde van €81.125,-. Dat zou een stijging van 8% betekenen. Dat zou gelijk zijn aan de index voor de komende drie jaren.

Indien de kostenindex gelijk wordt gesteld aan de index die door het CBS wordt gehanteerd (CPI) dan zou een index van 0,5 tot 1,0% gehanteerd moeten worden. Zowel in de vastgestelde grondexploitatie voor Groot Luchen als voor de Inbreidingslocaties is uitgegaan van een index van 1%. Voorzichtigheidshalve wordt bij de herijking in het kader van de jaarrekening aansluiting gezocht bij de gemiddelde langjarige bouwkostenindex i.p.v. bij de CPI-index. Het afgelopen jaar was de gemiddelde inflatie in de diverse maanden t.o.v. een jaar eerder 0,65%. In 2014 was dit 0,98%. Ook bij de halfjaarcijfers in het kader van de meerjarenbegroting 2016-2019 was uitgegaan van een kostenindex met een gemiddelde stijging van 1,5% per jaar. Voor de langjarige opbrengstenindex was op dat moment ook uitgegaan van een gemiddelde index van 1,5%. Alleen voor de kortere termijn wordt nu van een hogere index uitgegaan, omdat de potentiële grondprijverhoging die nu mogelijk is, wordt uitgesteld. Om die reden wordt voor de eerste vier jaren nu gerekend met een opbrengstenindex van 2,5%, die daarmee 1,0% hoger ligt dan het langjarige gemiddelde. Voor de drie jaren daarna wordt rekening gehouden met een index van 2,0%, zijnde 0,5% hoger dan het langjarige gemiddelde.

Rente

De gemiddelde fundingsrente voor de gemeente bedraagt op dit moment 3,4%. Voor de interne verrekenrente wordt voor de jaren 2016 en verder echter 3,5% aangehouden, zodat dat rentepercentage ook is verwerkt in de grondexploitaties. Voor de jaren daarna wordt rekening gehouden met hetzelfde rentetarief.

Uitgiftesnelheid

Het Grondbedrijf heeft t/m medio 2013 te maken gehad met aanzienlijke vertragingen in de uitgiftesnelheid. In 2014 kwam de uitgiftesnelheid weer in de buurt van het historische gemiddelde van ongeveer 65 woningen van voor de crises en als de planvorming tijdig gereed was geweest, zouden we in 2015 het historische gemiddelde overschreden kunnen hebben. Gezien de ontwikkeling in de getekende optieovereenkomsten wordt ook voor 2016 de kans steeds groter dat het historische gemiddelde overschreden gaat worden. De provinciale prognose (die lang als onhaalbaar werd beschouwd) lijkt weer steeds realistischer te worden. De genomen maatregelen en het verbeterde marktperspectief hebben voor een belangrijke kentering gezorgd.

Fondsafdrachten

Op basis van de voorschriften opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn fondsafdrachten bij negatieve grondexploitaties niet toegestaan. In de nieuwe notitie van het BBV lijkt een andere werkwijze te worden voorgeschreven. Daar komt bij dat de juridische haalbaarheid van de diverse fondsafdrachten, zoals die op 9 maart jongstleden d.m.v. de nota kostenverhaal door de raad zijn vastgesteld, nog moet blijken. Op dit moment is er dan ook nog de nodige onduidelijkheid hoe met de fondsafdrachten omgegaan moet worden.

In exploitatie genomen projecten

Groot Luchen

Op 14 december 2015 is door de raad zowel het bestemmingsplan als de grondexploitatie Groot Luchen vastgesteld. Dat betekent dat sindsdien de grondexploitatie voor Luchen en de exploitaties voor de oorspronkelijke niegg-locaties Luchen Noord, Termeerstraat en Termeerstraat B zijn samengevoegd tot één grondexploitatie Groot Luchen. De boekwaarde van de grondexploitatie Groot Luchen bedraagt per 31 december 2015 €31.014.005,-. Medio juli 2015 bedroeg de boekwaarde nog €32.915.757,-, waarvan €28.713.490,- betrekking had op Luchen en €4.202.267,- op de oorspronkelijke niegg-locaties Luchen Noord, Termeerstraat en Termeerstraat B. Deze tendens van het afgelopen halfjaar zal in 2016 doorzetten. Gezien de lopende verkopen en optieovereenkomsten zal de boekwaarde eind 2016 met meer dan vier miljoen zijn afgenomen.

In de jaarrekening van 2014 werd voor het totale gebied Groot Luchen uitgegaan van €2,9 miljoen aan grondverkoop in 2015. Dit blijkt €3,5 miljoen te zijn geworden, waarvan € 3,0 miljoen in het afgelopen halfjaar gerealiseerd is. Voor 2016 is er een actuele lijst bijgevoegd die inzicht geeft in de actuele grondverkoopovereenkomsten en optieovereenkomsten. Voor 2016 was het in 2014 begrote bedrag van €3,6 miljoen verhoogd naar €5,1 miljoen. Op basis van de onderhanden werkzaamheden wordt dit nog verder naar boven bijgesteld naar € 6,9 miljoen.

Voor de gemiddelde uitgiftesnelheid wordt aansluiting gezocht bij de provinciale cijfers voor de komende 10 jaar. Voor Mierlo wordt, na de inhaalslag die de komende jaren wordt gemaakt, uitgegaan van gemiddeld ongeveer 65 woningen per jaar. Daarmee komt de uitgiftesnelheid eindelijk weer op het historische niveau van voor de crises.

Voor wat betreft de investeringskosten in de openbare ruimte blijkt het woonrijp maken rondom de brede school op Luchen beduidend lager te zijn aanbesteed dan de begrote kosten. Door dit grote verschil is er voor gekozen om kritischer naar de kosten voor het bouw- en woonrijp maken te kijken. De extern berekende kosten voor het volledig uitgewerkte gebied Groot luchen zijn verwerkt in de geactualiseerde grondexploitatie. Voor wat betreft de algemene kosten en plankosten zijn deze begroot op basis van de meest recente kosten, waarbij een correctie wordt gemaakt voor de extra interne en externe kosten die in 2015 zijn gemaakt voor de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan, de verkavelingen en de bijbehorende grondexploitatie van €50.000,- tot €75.000,-, waarvan ongeveer de helft extern.

Door de sneller dan verwachte groei van de grondverkoop in de oorspronkelijke tweede fase van Luchen wordt dit jaar weer gestart met de voorbereiding van het volgende gebied. Doordat ook voor de toekomstige gebieden de verkavelingsmogelijkheden nu zijn uitgewerkt, kunnen de berekeningen nader gedetailleerd worden. De berekeningen zijn nu voor het eerst gebaseerd op volledig uitgewerkte verkavelingstekeningen. Als de verwachtingen voor de komende jaren gerealiseerd kunnen worden, dan ontstaan er weer goede perspectieven voor de totale exploitatie. Ook bij de laatste actualisatie in het kader van de meerjarenbegroting 2016-2019 was de verwachting voor het totale gebied Groot Luchen reeds positief (netto contant €5.393.983,- en eindwaarde €9.489.269,-). De grondexploitatieopzet die door Royal HaskoningDHV is opgesteld en op 14 december 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld, is gebaseerd op een volledig uitgewerkte verkaveling die door het externe bureau BRO is opgesteld. Deze grondexploitatie is op een aantal aspecten aangepast, waaronder de gronduitgifte voor de komende drie jaren.

De verbetering van het verwachte eindresultaat is o.a. ontstaan doordat in het verleden van een te behoudend uitgiftepercentage is uitgegaan. Nu de gebieden zijn uitgewerkt, blijken er veel positievere perspectieven, dan op basis van de aanvankelijke behoudende inschattingen in het verleden.

Projectfinanciering Groot Luchen

Op 23 november 2015 heeft de gemeenteraad besloten om de projectfinanciering Groot Luchen met ingang van 1 januari 2015 ook te formaliseren en als zodanig te verwerken in de jaarrekening. Dat betekent dat de volgende renteboeking heeft plaatsgevonden:

Restant hoofdsom 31-12-2014 cq 1-1-2015	Rente
3.200.000	3,73%
4.080.000	3,98%
10.950.000	4,49%
8.280.000	3,75%
1.920.000	3,06%
28.430.000	4,02%

Renteberekening 2015			
Boekwaarde 1-1-2015:	32.459.173		
Vreemd vermogen	28.430.000	4,02%	1.141.899
Eigen vermogen	4.029.173	4,00%	161.167
Totaal			1.303.066

Voor de jaren 2016 en verder wordt uitgegaan van de volgende rentelast:

Restant hoofdsom 31-12-2015 cq 1-1-2016	rente
3.000.000	3,73%
3.840.000	3,98%
10.350.000	4,49%
7.920.000	3,75%
1.840.000	3,06%
26.950.000	4,02%

Renteberekening 2016 en verder:			
Boekwaarde 1-1-2016:	31.014.005		
Vreemd vermogen	26.950.000	4,02%	1.082.042
Eigen vermogen	4.064.005	0,00%	0
		3,489%	€1.082.042,-

Brugstraat

Op dit moment lopen er gesprekken met een potentiële koper voor de woning. De verkoop van deze woning zal naar verwachting nog dit jaar worden afgerond. Aangezien dan ook de bedrijfsopstallen worden gesloopt, ontstaan dan ook goede verkoopkansen voor de twee bouwkavels. Gezien de beperkte mogelijkheden in cq nabij het centrum van Mierlo wordt verwacht dat die kavels in 2017 verkocht worden.

Torenweg

Op dit moment zijn vijf van de zes kavels verkocht, waarvan drie in 2015. Voor de zesde kavel is een koopovereenkomst verstuurd. Deze grondexploitatie zal in 2016 naar alle waarschijnlijkheid dus afgesloten kunnen worden.

Spaarpot-Zuid

Op bedrijventerrein Spaarpot is nog slechts één kavel beschikbaar. Het komende jaar moet een afweging worden gemaakt of deze wel of niet actief in de verkoop wordt gebracht of achter de hand wordt gehouden voor een toekomstige bedrijfsverplaatsing van een milieuhinderlijk bedrijf uit de kern. Nu wordt er nog van uitgegaan dat er zich, door de aantrekkende economie, het komende jaar een potentiële koper aandient. In 2017 zou het perceel dan verkocht kunnen worden.

Rielsepark

De gesprekken met een potentiële koper hebben niet geleid tot een concrete verkoop, waardoor de verwachtingen voor de verkoop t.o.v. de actualisatie in juli 2015 met een jaar zijn verlengd. Ook voor deze locatie kan een afweging worden gemaakt om de locatie niet actief in de verkoop te houden, maar als locatie achter de hand te houden.

Mackenzestraat

De vraagprijs voor de woningen die nog verkocht en gebouwd moeten worden is inmiddels verlaagd, waarbij de gemeente genoeg heeft genomen met een iets lagere grondprijs. Dit heeft inmiddels geleid tot de eerste verkoop in 2015 en een tweede verkoop in 2016. Er wordt vanuit gegaan dat dit jaar of uiterlijk volgend jaar de laatste twee kavels worden verkocht.

Bogardeind

Voor deze locatie geldt dat het verleggen van de rooigevellijn van de woonbestemming, als gevolg de wegreconstructie, nog geregeld moet worden. Feitelijk is hier geen sprake van een grondbedrijfproject, maar maakt het onderdeel uit van het reconstructieproject. Daardoor is de boekwaarde van €91.032,- ten laste van het reconstructiekrediet geboekt. Als de resterende grond is verkocht, dan wordt die verkoopopbrengst ten gunste van het betreffende krediet geboekt. Uitgaande van verkoop in 2017 kan het krediet dan in dat jaar worden afgesloten.

Luchen Weteringpark

De uitspraak van de Raad van State is ontvangen waardoor er inmiddels sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan. De verkavelingsmogelijkheden voor de gemeentelijke gronden worden betrokken bij de verkavelingsmogelijkheden van de aangrenzende gronden van het bestemmingsplan Groot Luchen voor zover deze niet zijn gelegen in het Weteringpark. Op basis van een globaal uitgewerkte verkaveling is de actuele grondexploitatie opgesteld.

Nieuwe In Exploitatie Genomen Gronden

Op 14 december 2015 is het bestemmingsplan Inbreidingslocaties voor tien van de twaalf voorgestelde locaties vastgesteld. Alleen voor de Dommeldalschool en de locatie Linze heeft de gemeenteraad aangegeven dat een invulling met woningbouw niet wenselijk wordt gevonden. Voor de tien overige locaties is het bestemmingsplan vastgesteld. Voor de locatie Molenstraat (De Lounge) geldt dat de bestemmings- cq gebruiksmogelijkheden slechts zijn verruimd om de verhuurmogelijkheden te kunnen verbeteren. Voor de overige negen locaties zijn afzonderlijke grondexploitaties vastgesteld. Deze zullen hieronder nader worden toegelicht.

Talingstraat

Voor de gemeentelijke gronden in het plangebied voor de Talingstraat is een woonbestemming vastgesteld voor maximaal 45 woningen. Voor het gebied waar 30 woningen mogelijk zijn, worden de voorbereidingen gestart, zodat de randvoorwaarden en wijze van burgerparticipatie aan de raad voorgelegd kunnen worden. Ervan uitgaande dat de ruimtelijke procedure voor het uitwerkingsplan nog dit jaar gestart kan worden, kunnen de eerste verkopen in 2017 plaatsvinden. Voor het merendeel van de verkoop van deze 30 woningen wordt echter uitgegaan van de jaren 2018 en 2019. Voor het andere gebied waarin maximaal 15 woningen mogelijk zijn, wordt gedacht aan hoevewoningen. Voor deze woningen zal pas met de ruimtelijke procedure worden gestart zodra overeenstemming is bereikt met de (toekomstige) grondeigenaren van het aangrenzende gebied. Uitgifte is mede om die reden pas begroot voor 2020.

Centrum West

Voor het totale plangebied Centrum West, inclusief de locatie van de Van der Putschool, is een woonbestemming vastgesteld voor maximaal 75 woningen. Nu het St Anna ziekenhuis heeft aangegeven de huur van het tijdelijke parkeerterrein m.i.v. juli 2016 te willen beëindigen, kan gestart worden met de voorbereidingen voor een uitwerkingsplan. Daarbij zal het gebied van de Van der Putschool pas als laatste uitgegeven kunnen worden als er op dat moment ook zekerheid is ontstaan over goede alternatieve mogelijkheden voor deze leerlingen. De eerste grondverkoop worden voorzien voor 2018. In de verkavelingstekening is uitgegaan van in totaal 59 woningen. De grondexploitatie is gebaseerd op deze verkavelingsschets. Eind 2016 of begin 2017 zullen de eerste mogelijkheden en randvoorwaarden aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Ook de wijze van burgerparticipatie zal dan aan de orde komen. Gezien de centrale ligging in het centrum van Geldrop en de beperkte alternatieve concurrerende nieuwbouwlocaties wordt een snelle uitgifte van deze locatie verwacht.

Waleweinlaan

In de periode dat het bestemmingsplan Inbreidingslocaties ter inzage lag, is er reeds interesse getoond voor deze locatie. Het is dan ook wenselijk om de voorbereidingen voor een uitwerkingsplan op te starten. Hoewel op dit moment wordt uitgegaan van drie uit te geven vrije sector kavels, hebben zich ook al kandidaten voor een CPO-initiatief gemeld voor maximaal 10 appartementen in 2 a 3 bouwlagen in een prijsklasse van €250.000,- tot €300.000,-. Rekening houdend met een gemiddelde grondquote zal de grondopbrengst dan minimaal gelijk zijn aan die van een plan met drie grondgebonden woningen, waar in de huidige grondexploitatie nog vanuit gegaan is. Het nieuwe initiatief zal in 2016 aan de gemeenteraad gepresenteerd worden. Na de procedure voor het uitwerkingsplan kan de uitgifte dan in 2017 plaatsvinden.

Willem Barentszweg

Voor de voormalige basisschool De Bron is een woonbestemming vastgesteld voor maximaal 20 woningen. De grondexploitatie voor deze leegstaande school is gebaseerd op een potentiële verkaveling voor dit aantal woningen. Inmiddels heeft zich ook een potentiële koper gemeld voor een alternatieve verkaveling waarover de raad inmiddels geïnformeerd is. Pas als de gemeenteraad de randvoorwaarden en uitgangspunten voor dit gebied heeft vastgesteld, kan bekeken worden of de

ideeën van de potentiële koper realiseerbaar zijn. Gezien de getoonde interesse voor deze locatie wordt ervan uitgegaan dat nog dit jaar kan worden gestart met een ruimtelijke procedure voor het uitwerkingsplan, zodat de verkoop in 2017 en/of 2018 plaats kan vinden.

Strabrecht

Voor het her te ontwikkelen gedeelte van het Strabrechtcollege aan de Grote Bosweg is een woonbestemming vastgesteld voor maximaal 8 woningen. Het afgesplitste gedeelte van de boekwaarde heeft betrekking op dat gedeelte van het gebouw dat hiervoor gesloopt moet worden. Gezien de ligging nabij ruime vrijstaande woningen en gezien de diepte van het her te ontwikkelen gedeelte lijkt een invulling met grotere vrije kavels de meest logische invulling. Op basis van een potentiële verkaveling wordt uitgegaan van zes uit te geven kavels. Gezien het beperkte aantal en de beperkte alternatieve mogelijkheden voor potentiële kopers wordt verwacht dat deze in een korte periode verkocht zullen worden als ze eenmaal op de markt komen. Uitgaande van besluitvorming over het Strabrechtcollege in 2016 of 2017, zal op zijn vroegst ook aan het eind van dat jaar de ruimtelijke procedure gestart kunnen worden. Bij de start van de procedure voor het uitwerkingsplan kan dan wel tegelijk de verkoop worden opgestart. Op dit moment wordt ervan uitgegaan dat de exploitatie in 2020 afgesloten kan worden.

Ellenaar

Na vaststelling van het bestemmingsplan Inbreidingslocaties is de exploitatie voor maximaal twee gemeentelijke kavels afgesplitst van de niegg-locatie Hekelstraat. Ook de bestaande woning is inmiddels buiten het grondbedrijf geactiveerd en afgesplitst van het project Hekelstraat. Deze woning maakt nu onderdeel uit van het totale gemeentelijke gebouwenbestand. Voor wat betreft de kavels Ellenaar is gebleken dat hiervoor veel belangstelling is getoond. Aangezien de meeste belangstelling uitgaat naar een kavel van 500 a 600 m², wordt conform het raadsbesluit, uitgegaan van twee kavels i.p.v. één grote kavel van ruim 1.100 m². De beide kavels zullen zo spoedig mogelijk verloot worden, waarna de procedure voor het uitwerkingsplan kan worden opgestart en het bouwrijp maken voor dit kleine gedeelte kan worden voorbereid. Het komende jaar kan de feitelijke verkoop dan plaatsvinden, waarna de exploitatie van deze twee kavels dan kan worden afgesloten.

De Waag/Vesperstraat

Ook voor de voormalige brandweerkazerne in Mierlo is een woonbestemming vastgesteld. Voor deze locatie geldt een maximum van negen woningen. Dit jaar of uiterlijk in de eerste helft van volgend jaar zal gestart worden met een raadsvoorstel voor de uitgangspunten en randvoorwaarden voor deze locatie, zodat na burgerparticipatie de ruimtelijke procedure voor het uitwerkingsplan opgestart kan worden. In de loop van 2017 kan dan een overeenkomst worden gesloten met een ontwikkelende partij, zodat na een verkooppercentage van 70% de grondtransacties plaats kunnen vinden en de bouw kan starten. Verkoop van de grond wordt voorzien voor 2018.

Bisschop van Mierlostraat

Voor de Loeswijkschool wordt rekening gehouden met een iets langere voorbereidingstijd. De besluitvorming over de herhuisvesting van de leerlingen van deze school zal in de loop van 2017 pas plaatsvinden. Dat betekent dat dan pas gestart kan worden met de voorbereiding van de ruimtelijke procedure, zodat in 2018 de eerste verkoop pas kan plaatsvinden. Gezien de kleinschaligheid van het plangebied zal deze grondexploitatie dan uiterlijk in 2021 afgesloten kunnen worden.

Dorpsstraat / Johannesschool

Voor deze leegstaande school blijkt inmiddels concrete belangstelling te bestaan voor het totale gebouw in de huidige staat. Bij verkoop in de huidige staat is geen sprake meer van een grondexploitatie en zou deze beëindigd kunnen worden. In de loop van 2016 moet blijken of er wel of geen sprake blijft van een grondexploitatie.

Overige grondexploitaties

De besluitvorming over het raadsvoorstel 'Bouwgronden In Exploitatie' heeft op 14 december 2015 plaatsgevonden. De grondexploitaties die in het kader van dat raadsvoorstel zijn vastgesteld worden hieronder nader toegelicht.

Emopad

Voor het Emopad is één van beide kavels verkocht. Van de resterende kavel zal een deel worden ingericht als parkeerterrein voor de aangrenzende bedrijven, die deze grond dan gaan huren. Het perceel dat dan resteert kan dan worden verkocht of als strategische voorraad achter de hand worden gehouden.

Kavels Loeswijk

In het bestemmingsplan Loeswijk is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor een aantal vrije kavels. Voor twee kavels kan de wijzigingsprocedure worden gestart, omdat deze buiten de grenzen van de beperkende milieucirkels liggen. Voor de andere kavels is dit pas mogelijk als de milieucirkels zijn opgeheven. De ruimtelijke procedure voor de twee kavels buiten de milieucirkel zal dit jaar worden voorbereid, zodat het wijzigingsplan in de eerste helft van 2017 kan worden vastgesteld en de verkoop in het tweede halfjaar kan plaatsvinden.

Diversen

In het verleden werd het project Diversen elk jaar afgesloten. Voor de gronden die zijn ondergebracht in dit project, maar geen boekwaarde hebben, zal in 2016 besloten moeten worden of zij:

- 1) op korte termijn In Exploitatie Genomen kan worden
- 2) als snippergroen verkocht kan worden
- 3) verhuurd (kunnen) worden
- 4) als openbare ruimte aangemerkt moet worden

De laatste twee categorieën zullen na besluitvorming geen onderdeel meer uitmaken van deze exploitatie cq dit project. Het snippergroen zal worden ondergebracht in een afzonderlijke exploitatie, zodat de resultaten elk jaar afgesloten kunnen worden. Alleen de gronden die binnen afzienbare tijd voor herbestemming in aanmerking komen, zullen onderdeel blijven van deze exploitatie of in een afzonderlijke exploitatie worden ondergebracht. Potentiële gronden uit de analyse eigen gronden maken hier ook onderdeel van uit.

Faciliterend grondbedrijf

Voor een aantal Niet In Exploitatie Genomen Gronden liep de planvorming voor gemeentelijke gronden en voor gronden van derden door elkaar. Vanaf 2016 zal de planvorming voor de gronden van derden via de exploitatie Facilitair grondbedrijf lopen. Het gaat hier onder andere om gronden van derden die grenzen aan het plangebied Talingstraat en de gronden van het project Spoorzone voor zover die betrekking hebben op het onderdeel De Jonkvrouw. Ook de resterende exploitatie voor Hekelstraat wordt, na afsplitsing van de woning en het perceel aan de Ellenaar, een ontwikkeling op grond van derden die onderdeel wordt van deze exploitatie. Ook de gronden van derden in het bestemmingsplan Luchen Weteringpark behoren tot de exploitatie van het facilitair grondbedrijf. Eventuele initiatieven voor gronden die grenzen aan het plangebied voor Centrum West kunnen daar ook onderdeel van uit gaan maken. Feitelijk gaat het hier om nog te ontvangen bedragen voor o.a. reeds gemaakte en geactiveerde plankosten. Het verschil t.o.v. de plankostenscan is dan feitelijk de nog aanwezige ruimte voor nog te maken plankosten. In de loop van 2016 zal bekeken worden in hoeverre de genoemde ontwikkelingen onderdeel kunnen blijven van één facilitaire grondbedrijfexploitatie of als afzonderlijke boekwaarden geadmistreerd moeten worden. Ook voor nieuwe initiatieven (al dan niet grenzend aan gemeentelijke gronden) zal deze afweging gemaakt moeten worden.

Afgesloten projecten

Het enige project dat dit jaar wordt afgesloten is De Doelen. Voor dit project zijn alle woningen inmiddels verkocht. Het totale gebied is inmiddels bouwrijp gemaakt en de bouw van zowel de vijftien sociale woningen als de zestien vrije sector woningen is gestart. De gronden zijn overgedragen en de verkoopopbrengsten zijn ontvangen. Voor de in 2017 te maken kosten voor het woonrijp maken en de kosten voor toezicht is een voorziening getroffen. De nog te betalen kosten voor het bouwrijp maken en wat plan- en algemene kosten zijn niet meegenomen in het bedrag voor de voorziening. Dit zal bij de halfjaarcijfers van 2016 gecorrigeerd worden.

De financiële (weerstand)positie.

Door de langlopende meerjarige exploitatielooptijden vinden winst- en verliesnemingen op onregelmatige momenten plaats. Een grondbedrijf moet daarom in een langjarig perspectief worden gezien. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf bevat de middelen en mogelijkheden waarover het grondbedrijf kan beschikken om niet begrote kosten en tegenvallende opbrengsten te dekken.

Resultaat 2015

Het positieve resultaat in 2015, inclusief het renteresultaat, bedraagt €12.685,-.

a. Grondexploitaties en incidentele verkopen.

Incidentele verkopen, huurinkomsten, plankosten en algemene kosten worden verantwoord via het plan Diversen, evenals relatief beperkte kosten voor de nazorg van reeds afgesloten plannen. Het resultaat voor het plan Diversen is € 4.710,-.

Renteresultaat

Voor 2015 is sprake van een positief resultaat van €7.975,-.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties

De stand van de Reserve grondexploitaties per 31 december 2015 bedraagt € 24.180.354,-. Dit bedrag is na de vrijval uit de voorziening grondexploitaties.

b. Voorziening grondexploitaties.

De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 517.398,-.

c. Niet in exploitatie genomen gronden

Op de voor bouwgrond bestemde, maar nog niet in exploitatie genomen gronden, wordt vanaf 2004 de rente op de historische aanschafprijs (de boekwaarde) bijgeschreven. Dit mag zolang de huidige of toekomstige marktwaarde van de grond hoger is.

a. Reserve Grondexploitatie

Doel van de Reserve Grondexploitatie:

- buffer voor conjuncturele risico's
- buffer voor exploitatierisico's
- voeding Voorziening grondexploitaties
- ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren.
- ruimte om strategische aankopen te financieren.

Voor bestedingen ten laste van de reserve mag men alleen gelden gebruiken die per dat moment ook daadwerkelijk zijn verdiend. Bovendien moet de omvang van de reserve in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van de aanwezige risico's. De mogelijkheden zijn afhankelijk van het actuele percentage van het weerstandsvermogen.

Verloop reserve	
Saldo per 1 januari 2015	12.008.057
Resultaatbestemming resultaat Grondbedrijf 2014	957.385
Bestemming deel resultaat AD t.b.v. rentebijdring	358.707
Saldo na besluitvorming jaarrekening 2014	13.324.149
Bij: Storting uit voorziening grondexploitaties o.b.v. cijfers jan. - medio juli	8.953.036
Bij: Storting uit voorziening grondexploitaties o.b.v. cijfers medio juli – dec.	2.232.534
Af: Raadsbesluit correctie bredeschool Luchen	342.050
Bij: Winst plan Diversen	4.710
Bij: Renteresultaat 2015:	7.975
Saldo 31 december 2015	24.180.354

Voorgesteld zal worden om de in het verleden ontvangen gelden van de Algemene Dienst weer terug te storten. Het gaat daarbij om een bedrag van €3.913.111,-. Zoals in eerdere toelichtingen beschreven zal de potentiële boekwinst van de niet te ontwikkelen locatie aan de Heilige Geeststraat

daarbij verrekenend worden. Het gaat daarbij om het verschil tussen de taxatiewaarde en de boekwaarde per 31 december 2014 (overboekingsdatum naar Algemene Dienst) van € 196.666,-. Daarnaast wordt een bedrag van €200.000,- verrekenend, dat bestaat uit de eerdere vrijval uit het fonds Bovenwijkse Voorzieningen t.b.v. het Centrum van Geldrop voor wat betreft de kredieten voor gevelverbetering en kwaliteitsimpuls. Indien de gemeenteraad akkoord gaat met de hierboven beschreven voorstellen dan ontstaat een reserve van ruim € 20 miljoen.

Weerstandsvermogen

De winsten van het grondbedrijf worden gestort in de Reserve grondexploitatie. Anderzijds worden er voorzieningen getroffen voor grondexploitaties met een verwacht exploitatietekort. Deze stortingen in de voorziening gaan ten laste van de reserve. De schommelingen in de Voorziening grondexploitatie worden daarom primair opgevangen in de Reserve grondexploitatie.

De Reserve grondexploitatie vormt het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Enerzijds moet deze voldoende groot zijn om risico's op te kunnen vangen en een onttrekking uit de algemene dienst te voorkomen of zo gering mogelijk te laten zijn. Anderzijds moet de buffer ook niet onnodig groot worden. In de kadernota grondbedrijf zijn echter wel regels vastgelegd over de gewenste minimale omvang, maar nog geen concrete regels over percentages ruim boven de 100%. Voor de toetsing aan de regels moet de benodigde omvang jaarlijks in beeld worden gebracht.

In het kader van deze jaarrekening is na de actualisatie van de grondexploitaties opnieuw het weerstandsvermogen bepaald. Daarvoor zijn de projectspecifieke risico's opnieuw bepaald en berekend op basis van de actuele grondexploitaties. Nu met een hogere opbrengstenindex is gerekend, zou ook rekening moeten worden gehouden met een hoger marktrisico ten aanzien van de opbrengstprijzen. Op basis van de nieuwe berekening kan gemiddeld een opbrengstendaling van 20% worden opgevangen. Voor wat betreft de uitgiftesnelheid kan een uitgiftevertraging van 5 jaar worden opgevangen. Of dit voldoende is of dat bij de benodigde weerstandscapaciteit met grotere marktrisico's rekening moet worden gehouden zal aan de orde komen bij de herijking van de beleidskaders van het grondbedrijf.

Voor de kapitalisatie van de projectspecifieke risico's van zowel de In Exploitatie Genomen Gronden als de Niet In Exploitatie genomen Gronden blijkt een weerstandscapaciteit van €3,6 miljoen nodig. Voor de kapitalisatie van de marktgerelateerde risico's is de benodigde capaciteit berekend op € 12,5 miljoen. Met een stand van de Reserve grondexploitaties van ruim € 20 miljoen (na voorstel aflossing achtergestelde lening en resultaatbestemming) en de berekende benodigde weerstandscapaciteit van € 16,1 miljoen bedraagt het actuele weerstandsvermogen op dit moment ongeveer 125%.

In de kadernota Grondbedrijf die op 25 juni 2012 is vastgesteld, staat vermeld dat de gewenste weerstandscapaciteit 100% is en minimaal 75% moet zijn voor een gezonde positie (code groen). Nu het huidige weerstandsvermogen 125% bedraagt, is op basis van de kadernota de code groen van toepassing (een weerstandsvermogen van meer dan 75%). Dat betekent:

- reguliere risicobewaking en sturing op risicomanagement via jaarverslag
- college rapporteert in de eerstvolgende meerjarenbegroting over de ontwikkelingen ten aanzien van het weerstandsvermogen
- in geval van toevoeging van een negatieve exploitatie gaat het om een strategische exploitatie, waarbij het weerstandsvermogen als gevolg hiervan niet lager dan 75% wordt

De verbeterde marktomstandigheden, de genomen maatregelen en de vaststelling van bestemmingsplannen hebben sinds de vaststelling van de beleidsnota's geleid tot de huidige gezonde situatie voor het grondbedrijf. Zeker nu in december de bestemmingsplannen Groot Luchen en Inbreidingslocaties zijn vastgesteld, is er een voldoende basis om het achtergestelde kapitaal van de Algemene Dienst weer te kunnen terugstorten. Er zijn nu weer voldoende gronden in exploitatie met voldoende tot goede winstperspectieven. Zolang de huidige economische situatie de komende jaren stabiliseert blijven er dan weer goede perspectieven. Die laatste randvoorwaarde zorgt er wel voor dat er zeker in Mierlo nog steeds terughoudend met grondaankopen moet worden omgegaan. Als er de komende jaren geen nieuwe crises te verwachten is, dan ontstaat er de komende jaren echter ook weer ruimte voor aankopen in met name Geldrop en gerelateerd aan Groot Luchen.

b. Voorziening grondexploitatie

Deze voorziening moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven.

Verloop voorziening t/m medio juli 2015	
Saldo per 1 januari 2015	11.572.972
Rentebijbeschrijving (7 maanden):	270.036
Af: Uitgaven jan. t/m medio juli 2015 voor reeds afgesloten plannen:	
• slibdepot Goorstraat	0
• afgewerkte plannen (Spaarpot-Oost/Nuenenseweg)	75.725
Af: Storting in reserve grondexploitaties per medio juli	8.953.036
Beschikbaar per medio juli 2015:	2.814.247
Rentebijbeschrijving (5 maanden):	192.883
Bij: Storting in afwerkvoorziening uit plan De Doelen	287.000
Af: Beëindiging plan met negatief exploitatieresultaat:	
• plan De Doelen	535.228
Af: Uitgaven medio juli t/m dec. 2015 voor reeds afgesloten plannen:	
• slibdepot Goorstraat	8.970
Beschikbaar per 31 december 2015:	2.749.932

Benodigd	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Brugstraat	128.000
Totaal	128.000
Afwerken afgesloten plannen	
De Doelen	287.000
Barrier bijdrage ontsluiting	50.000
Totaal 'afwerkvoorziening'	337.000
Slibdepot Goorstraat	
Stand 1-1-2010	150.000
Besteed t/m 2014	88.632
Besteed in 2015	8.970
Totaal	52.398
Totaal benodigd per 31 december 2015	517.398
Vrijval en storting in reserve grondexploitaties	2.232.534

Voor de subsidie van het Financieringsschap heeft de gemeente recent een bevestiging ontvangen dat deze niet terugbetaald hoeft te worden. De voorziening van €202.500,- is daarom niet meer opgenomen in de afwerkvoorziening. De voorziening van €206.000,- op een debiteur, die in de tussentijdse cijfers al niet meer opgenomen was maar nog wel in de jaarrekening van 2014, zal het komende jaar worden verrekend met een betalingsverplichting die het komende jaar zal ontstaan.

c. Verschillenanalyse Voorziening

De vrijval van € 2,23 miljoen van de Voorziening grondexploitaties bestaat voor € 1,64 miljoen uit de vrijval in de voorziening voor het project (Groot) Luchen. Het overige deel heeft betrekking op de actualisaties voor De Doelen, Brugstraat en Luchen Weteringpark, de vrijval in de afwerkvoorziening voor Spaarpot-oost/Nuenenseweg en de subsidie aan het Financieringsschap die niet terugbetaald hoeft te worden.

De grootste vrijval heeft betrekking op de vrijval voor (Groot) Luchen. Deze is enerzijds ontstaan door een verhoging van het uitgeefbare oppervlak, een verhoging van de vastgestelde gronduitgiftepreizen, een bijstelling van de index en een iets snellere uitgifte. Anderzijds is deze ontstaan door een uitbreiding van de exploitatie met de voormalige winstgevende niegg-projecten Luchen Noord, Termeerstraat en Termeerstraat B.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn zullen naar verwachting worden afgesloten in de jaren zoals is weergegeven in het onderstaande overzicht. De verwachte winsten en verliezen zijn op basis van de huidige inzichten als volgt:

Plan voorziening	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dorpsstraat/Johannes	383.000									
Spaarpot-Zuid		1.036.000								
Mackenziestraat		69.000								
Brugstraat		-137.000								128.000
Torenweg		667.000								
Emopad		87.000								
Rielsepark			7.000							
Ellenaar			282.000							
Kavels Loeswijk			376.000							
Waleweinlaan				792.000						
Willem Barentszweg				954.000						
Vesperstraat/De Waag				305.000						
Strabrecht					2.352.000					
Luchen weteringpark						414.000				
Talingstraat						5.002.000				
Bisschop van Mierlostraat					908.000					
Centrum West							6.634.000			
Groot Luchen										32.935.000
Diversen		PM		PM		PM		PM		PM
Faciliterend	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM

De winsten van de bovenstaande projecten worden na realisatie in de Reserve Grondexploitaties gestort. Verliezen worden ten laste van de Voorziening grondexploitatie gebracht, waarbij het verschil tussen het projectresultaat en het voorzieningsbedrag ten laste of ten gunste van de Reserve grondexploitaties wordt geboekt.

d. Gronden (nog) niet in exploitatie.

Toekomstige bouwlocaties

Naam	Boekwaarde 31 december 2015	Grootte in ha	Boekw./m2
Linze	458.624	1,294	€ 35,-
Hekelstraat	98.668	1,007	€ 10,-
Spoorzone			
• Gebied Stationsstraat 33	1.025.274	0,5348	€ 192,-
• Overige gebieden	308.930	2,9150	€ 11,-
Bouwbloklocatie Landbouwgronden Gijzenrooij	100.635	7,500	€ 1,-

Linze

In het kader van de meerjarenbegroting 2015-2018 is besloten om naar de mogelijkheden voor deze locatie te kijken voor een maatschappelijke en/of commerciële invulling. Alternatief voor deze locatie zou een plan voor woningbouw zijn geweest. Om die reden was deze locatie aanvankelijk opgenomen in het bestemmingsplan Inbreidingslocaties. Op 14 december 2015 is besloten om geen woonbestemming voor deze locatie vast te stellen. Dat betekent dat de maatschappelijke bestemming gehandhaafd blijft, evenals het raadsbesluit om de mogelijkheden voor een maatschappelijke en/of commerciële invulling voor te bereiden. Het komende jaar zal moeten blijken of deze invulling haalbaar is. Indien dit voor de korte termijn niet aan de orde is dan zal de locatie mogelijk geen onderdeel meer blijven van het grondbedrijf.

Spoorzone

De gemeente beschikt over een subsidiebeschikking van ongeveer €3,5 miljoen voor het project Spoorzone. Belangrijke randvoorwaarden voor deze subsidie zijn de inkorting van de spoortunnel en de verplichting om in 2016 te starten met het project. Over de planning van de diverse onderdelen van het plan, kan het volgende worden vermeld:

- De inkorting van de tunnel zal in twee fases plaats gaan vinden, waarbij de eerste fase nog dit jaar wordt uitgevoerd en de tweede fase naar verwachting in 2018. Een deel van de reeds gemaakte voorbereidingskosten voor de inkorting van de tunnel zullen worden doorbelast aan de grondeigenaar van het plan De Jonkvrouw.
- Voor het plan De Jonkvrouw wordt voor de zomer de ruimtelijke procedure gestart, zodat het bestemmingsplan zo mogelijk nog dit jaar kan worden vastgesteld.
- Voor de herinrichting van het Stationsplein wordt het van belang geacht dat de grondeigenaar naar rato van de investering bijdraagt. Indien er geen substantiële bijdrage komt, zal deze investering mogelijk niet doorgaan, waarbij 25% van de investeringskosten als subsidie verloren kan gaan. Indien er overeenstemming wordt bereikt, dan zal de benodigde gemeentelijke bijdrage definitief in het activiteitenplan van 2017-2020 worden opgenomen.
- Voor Stationsstraat 33 zal de gemeenteraad een afweging moeten maken over de keuze om het pand te behouden of te slopen en tot herontwikkeling te brengen. Indien besloten wordt dat de locatie niet mag worden herontwikkeld, dan zal de locatie onderdeel uit gaan maken van het bestaande (verhuurde) vastgoed.

Zodra wordt gestart met de inkorting van de eerste fase van de tunnel en duidelijk is wanneer de genoemde overige plandelen tot ontwikkeling komen, zal een verzoek bij het ministerie worden ingediend om het bedrag van de subsidiebeschikking als voorschot uit te keren. Het komende jaar zal het voorschot dan ontvangen worden.

Per 1 januari 2016 zullen de boekingen voor de splitsing van de boekwaarden voor het gebied Stationsstraat 33 en de overige plandelen van het totale project Spoorzone worden doorgevoerd. De exploitatie van de overige plandelen van het project Spoorzone zullen dan onderdeel uitmaken van het facilitaire grondbedrijf.

Voor het gebied Stationsstraat 33 is nu een eerste exploitatieopzet gemaakt voor een scenario voor een grondgebonden bouwplan, waarbij 75% van het oppervlak van 5.348 m² als toekomstig uitgiftebaar wordt aangemerkt. De uitgifteprijs voor deze locatie is begroot op €350,- per m². De sloopkosten en kosten voor bouw- en woonrijp maken zijn gebaseerd op kengetallen. Tenslotte wordt rekening gehouden met een potentiële subsidiedekking van 25% van het investeringsbedrag.

Voor de overige plandelen wordt in 2016, naast de splitsingsboekingen, rekening gehouden met een exploitatiebijdrage van de woningbouwvereniging en het beschikbare krediet voor de inkorting van de tunnel. De investeringen in de wijkvoorzieningen voor 2017 t/m 2019 hebben betrekking op de herinrichting van het Stationsplein, de tweede fase van de inkorting van de tunnel en de herinrichting van het bosgebied aan de Losweg. Dekking van deze investering moet bestaan uit de exploitatiebijdrage van NS-vastgoed (25% van €1,1 mln), de woningbouwvereniging en het subsidieaandeel voor de investeringen. Voor het tekort zal dekking via het activiteitenplan in de meerjarenbegrotingen plaats moeten vinden.

Hekelstraat

Het niegg-project Hekelstraat bestond uit:

- Het gebied waarvoor een verkoopovereenkomst en anterieure overeenkomst is gesloten met een ontwikkelaar;
- De bestaande woning aan de Hekelstraat 24;
- Een perceel aan de Ellenaar wat buiten de contractuele afspraken met de ontwikkelaar is gebleven

Door de vaststelling van het bestemmingsplan Inbreidingslocaties is voor het perceel aan de Ellenaar de woonbestemming vastgesteld evenals de bijbehorende grondexploitatie. Dat betekent dat dit perceel financieel, administratief en juridisch gezien geen onderdeel meer uitmaakt van het resterende niegg-project Hekelstraat. Voor de bestaande woning aan de Hekelstraat 24 is in het kader van het raadsvoorstel 'Bouwgronden In Exploitatie' besloten om deze in het kader van de jaarrekening van 2015 (vooruitlopend op de nieuwe BBV-voorschriften) buiten het grondbedrijf te activeren. Dat betekent dat ook deze woning financieel, administratief en juridisch geen onderdeel meer uitmaakt van het resterende niegg-project Hekelstraat, maar onderdeel is geworden van de totale gemeentelijke vastgoedportefeuille.

De boekwaarde van het totale niegg-project Hekelstraat voor afsplitsing van de woning en het perceel aan de Ellenaar zou ruim €450.000,- bedragen. Daarin is het vooruit ontvangen deel van de verkoopsom van ruim €423.000,- al verwerkt, evenals de eerder genomen verliezen op deze locatie van €600.000,-. Van de resterende boekwaarde van ruim €450.000,- is voor de woning €275.000,- geactiveerd. Die boekwaarde kan worden terugverdiend zodra de woning aan de Hekelstraat 24 is verkocht. Door meerdere potentiële kopers is reeds interesse getoond voor deze woning. De resterende boekwaarde is, na correctie van de vooruit ontvangen verkoopsom, naar rato van het grondoppervlak verdeeld over het in exploitatie genomen project Ellenaar en het resterende niegg-project Hekelstraat. Met de nog te ontvangen verkoopbedragen kan de resterende boekwaarde van ongeveer €100.000,- dan worden terugverdiend en kunnen de kosten voor het bouw- en woonrijp maken worden betaald. Vanaf het komende jaar resteert er dan nog een woningbouwontwikkeling op grond van derden, waarbij de te maken plankosten gedekt moeten worden uit de contractueel overeengekomen vergoeding die hiervoor door de ontwikkelaar betaald moet worden. Het komende jaar zal het project, zoals eerder aangegeven, dan onderdeel worden van de exploitatie van het facilitaire grondbedrijf.

Bouwbloklocatie Landbouwgronden Gijzenrooij

De Landbouwgronden Gijzenrooij zijn gronden die verhuurd worden voor (biologisch) agrarisch gebruik. Deze gronden zullen vanaf 1-1-2016 worden toegevoegd aan de overige gemeentelijke gronden die verhuurd worden. Zij zullen dan niet langer onderdeel uitmaken van het grondbedrijf. De enige grond in dit project, die nog wel tot het grondbedrijf blijft behoren, is het potentiële toekomstige bouwblok voor een biologisch agrarisch bedrijf. Er is een rapport opgesteld met daarin de kaders voor de ontwikkeling van dit landbouwbedrijf. Ten opzichte van het verleden zijn de beleidskaders enigszins verruimd, waardoor de kansen op de vestiging van een biologische boerderij toe zijn genomen. De vijf potentiële locaties die hiervoor in aanmerking kunnen komen, zullen het komende jaar beoordeeld worden en zijn afgesplitst van de overige Landbouwgronden Gijzenrooij. De locatie waar uiteindelijk een ruimtelijke procedure voor opgestart wordt, zal in het grondbedrijf blijven en 'In Exploitatie Genomen'-grond worden. De andere vier locaties gaan dan ook onderdeel uitmaken van de te verhuren gronden.

d. Gronden 'Niet ingepland als bouwgronden' (Overige grond- en hulpstoffen)

Volgens de richtlijnen in het kader van de Commissie BBV dient voor het activeren van kosten bij niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) een reëel en stellig voornemen te bestaan dat deze in de nabije toekomst bebouwd zullen worden. Deze verwachting moet zijn gebaseerd op een college- of raadsbesluit, waarin inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode. Voor de gronden in het project Landbouwgronden Gijzenrooij die verhuurd blijven worden betekent dit dat deze nu nog gerubriceerd worden onder overige grond- en hulpstoffen. Vanaf 2016 zullen ze geen onderdeel meer blijven van het grondbedrijf.

Naam	Boekwaarde 31 december 2015	Grootte in ha	Boekw./m2
Grondcomplex			
Landbouwgronden Gijzenrooij	393.086	29,300	€ 1,34,-

Op de boekwaarde van deze gronden wordt geen rente bijgeschreven.

Immateriële activa voor toekomstige bouw kavels

Ruimte voor Ruimte

De Ruimte voor Ruimte rechten die in het verleden zijn gekocht voor woningen die voldoen aan de Ruimte voor Ruimteregeling zouden worden ingezet voor riante bouw kavels in het oorspronkelijke Niegg-projectgebied Termeerstraat. Na vaststelling van het bestemmingsplan Groot Luchen is gebleken dat de gemeente hier woningen kan realiseren zonder dat hiervoor Ruimte voor ruimte rechten nodig zijn. Dat betekent dat de rechten voor andere nieuwe woningen ingezet kunnen worden die voldoen aan de regeling. Aanvankelijk zouden die rechten worden verkocht aan derden, waarbij zij zelf zorg zouden dragen voor de stukken t.b.v. de ruimtelijke procedure en de te maken plankosten en exploitatiebijdragen zouden vergoeden. Op basis van de meest recente inzichten wordt er echter voor gekozen om de betreffende gronden te kopen, waarbij de gemeente na bestemmingswijziging, plankosten, afdrachten en toevoeging van een ruimte voor ruimte titel als bouw kavel weer terug verkoopt aan de initiatiefnemer cq oorspronkelijke grondeigenaar. De rechten zullen geactiveerd blijven buiten het grondbedrijf tot het moment dat er een koopovereenkomst gesloten wordt. Op dat moment zal zowel de gekochte grond als het benodigde recht naar de grondexploitatie worden geboekt. In de bijgevoegde exploitatie is ervan uitgegaan dat er voor twee woningen per jaar gronden worden gekocht en rechten worden ingezet.

Oude Reserve Bovenwijken

Het volledige saldo in dit fonds is belast met claims t.b.v. het centrumplan van Mierlo, Centrum Geldrop en beekweide. Het actuele saldo per 1 januari 2015 bedroeg € 2.452.955,-. De mutatie van het fonds in 2015 is als volgt verlopen:

Stand reserve Bovenwijken	
Saldo fonds per 1 januari 2015	2.452.955
Gemaakte kosten herinrichting centrum Mierlo jan. – medio juli 2015	95.197
Gemaakte kosten herinrichting centrum Mierlo medio juli – dec. 2015	378.917
Vorbereiding kwaliteitsimpuls en gevelverbetering centrum Geldrop	175.255
Fietspad Beekweide (subsidiebijdrage en bijdrage onderhoud wegen in 2016)	106.885
Stand per 31 december 2015	1.696.701

In 2014 is voor de kredieten kwaliteitsimpuls en gevelverbetering centrum Geldrop in totaal €200.000,- gevoteerd ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen. Bij de herschikking van de kredieten voor het centrum van Mierlo en de daaruit voortvloeiende vrijval van de beschikbare ruimte in de reserve bovenwijkse voorzieningen is geen rekening gehouden met bovenstaande claims. Daardoor is de vrijval hoger geweest dan feitelijk mogelijk was. Dit feit zal bij de resultaatbestemming van de jaarrekening gecorrigeerd worden.

Stand reserve Bovenwijks	
Stand per 31 december 2015	1.696.701
Voorstel storting ten laste van reserve grondexploitaties	200.000
Stand reserve na besluitvorming:	1.896.701
Claims	
Claim Kwaliteitsimpuls en Gevelverbetering centrum Geldrop	24.745
Claim Beekweide (te ontvangen subsidie en bijdrage onderhoud wegen) -/-	77.221
Claim Centrum Mierlo	1.949.177
Totaal	1.896.701
Beschikbare ruimte:	0

Nieuwe fondsen

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven.

Nieuwe Voorziening Bovenwijks

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. De beleidsregels voor het oude fonds Bovenwijks kunnen op basis van de grondexploitiewet niet worden toegepast op dit nieuwe fonds. Ook bij een weerstandsvermogen van onder de 75 of 50% kan er dus geen vrijval ten gunste van de Reserve grondexploitaties plaatsvinden.

Stand per 1 januari 2015	0
Gestort in 2015:	4.500
Saldo per 31 december 2015:	4.500

Reserve Leefbaarheidsfonds

Vooruitlopend op de vaststelling van de nota kostenverhaal is vorig jaar besloten om € 100.000,- in dit fonds te storten ten laste van de Voorziening Wonen.

Stand per 1 januari 2015:	100.000
Storting in 2016:	6.210
Stand per 31 december 2015:	106.210

Reserve Herstructurering Woongebieden

In 2015 hebben er nog geen stortingen in dit fonds plaatsgevonden. Op basis van getekende overeenkomsten zullen in 2016 ook in dit fonds de eerste stortingen plaatsvinden.

Stand per 31 december 2015:	0
------------------------------------	----------

Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen

Er zijn nog geen overeenkomsten gesloten.

Stand per 31 december 2015:	0
------------------------------------	----------

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling

Stand per 1 januari 2015:	0
Gestort in 2015:	148
Saldo per 31 december 2015:	148

Bijlagen (in afzonderlijk boekwerk "Bijlagen grondexploitaties"; ter inzage gelegd per fractie)

Beoordeling Weerstandsvermogen

Overzicht grondverkopen en optievergoedingen

Uitgifteplanning Geldrop

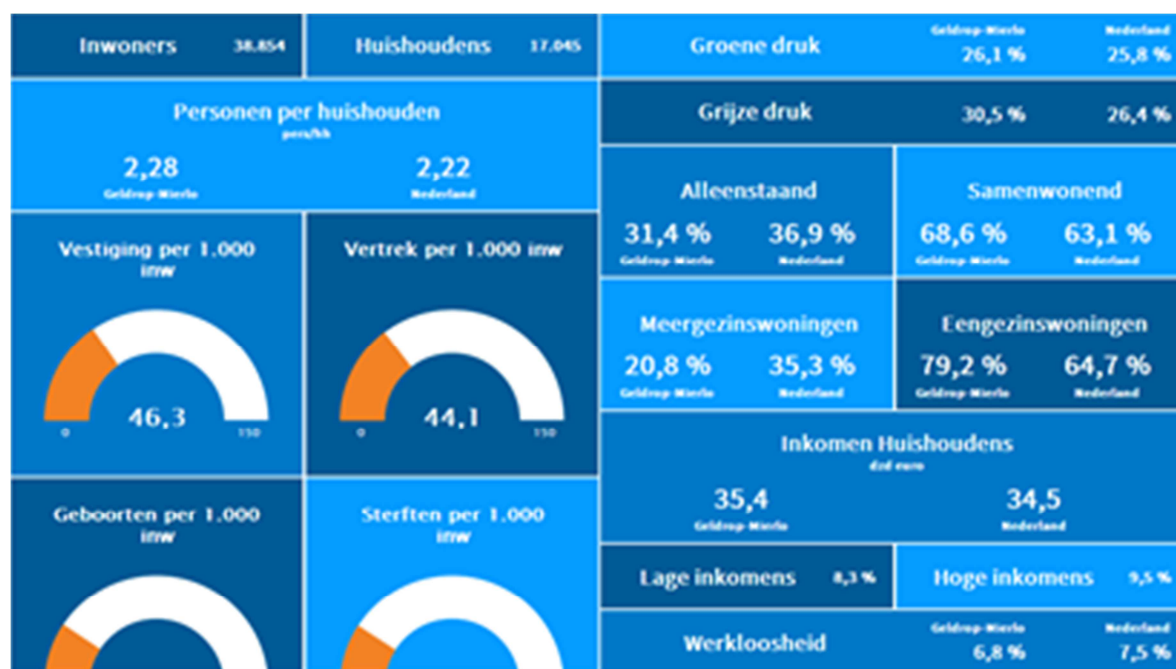
Uitgifteplanning Mierlo

Cijfermatige overzichten grondexploitaties

Overzicht getekende anterieure overeenkomsten

2.3.8 Kerngegevens

Er worden veel gegevens over onze gemeente verzameld. In deze begroting verwijzen wij u voor de eerste keer naar deze gegevens. Op de website www.waarstaatjegemeente.nl, ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals, vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals burger- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten. Ter illustratie hebben wij het thema "gemeenteprofiel" hieronder toegevoegd. Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Daarnaast wordt binnen onze gemeente hard gewerkt aan een Sociale Index, die cijfergegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt. Inmiddels is de fase van de dataverzameling afgerond en worden in 2016 gesprekken gevoerd met inwoners en maatschappelijke partners over de interpretatie van deze cijfers. De rapportage wordt hierop aangepast en daarna aan de gemeenteraad aangeboden.

3. Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit;

- de balans met toelichting;
- het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting;
- de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

3.1 Balans

Activa	2015	2014
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.453	1.313
Totaal Immateriële vaste activa	1.453	1.313
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	34.878	34.441
Investeringen met een economisch nut, dekking door heffing	24.214	22.907
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.918	14.196
Totaal Materiële vaste activa	75.011	71.544
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	95
Overige langlopende leningen	23.584	25.757
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	75
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	66	79
Totaal Financiële vaste activa	23.821	26.007
Totaal Vaste activa	100.284	98.864
Vlottende activa		
Voorraden		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.992	3.268
Overige grond- en hulpstoffen	393	508
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	34.429	24.302
Totaal Voorraden	36.815	28.078
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	4.279	3.413
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	186	79
Overige vorderingen	6.057	4.527
Overige uitzettingen	13	13
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.535	8.032
Liquide middelen		
Kassaldi	17	12
Banksaldi	185	672
Totaal Liquide middelen	202	684
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	1.911	508
Totaal Overlopende activa	1.911	508
Totaal Vlottende activa	49.463	37.302
Totaal Activa	149.747	136.166

Passiva	2015	2014
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	36.304	24.765
Bestemmingsreserve	13.710	15.226
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	828	1.768
Totaal Eigen vermogen	50.841	41.758
Voorzieningen		
Voorziening	13.512	13.163
Totaal Voorzieningen	13.512	13.163
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	58.170	61.790
Onderhandse leningen van: Overige binnenlandse sectoren	0	814
Door derden belegde gelden	803	770
Waarborgsommen	317	316
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	59.291	63.690
Totaal Vaste passiva	123.644	118.611
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	14.000	1.000
Banksaldi	2.262	7.818
Overige schulden	4.239	6.884
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	20.501	15.702
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend jaar tot betaling komen	5.491	1.752
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	111	101
Totaal Overlopende passiva	5.602	1.853
Totaal Vlottende passiva	26.103	17.555
Totaal Passiva	149.747	136.166
Omschrijving	2015	2014
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	76.217	78.744

3.2 Toelichting op de balans

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten wordt dus toegepast). Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 212 Gemeentewet vastgesteld.

Investeringen algemeen

De volgende algemene afspraken zijn vastgelegd voor waardering van investeringen:

- Er wordt geen rente toegeschreven aan een te activeren investering;
- Er worden interne uren toegeschreven aan een te activeren investering;
- De resultaten als gevolg van de verkoop van investeringen worden verantwoord op het programma waar ook de kapitaallasten van de investering worden verantwoord;
- Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de restwaarde van de investering op nihil gesteld;

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 4 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan vanaf het moment van de eerste uitgaven. De ruimte voor ruimte titels zijn tegen getaxeerde waarde opgenomen.

Omschrijving	2015	2014
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.453	1.313
Totaal Immateriële vaste activa	1.453	1.313

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2015:

Omschrijving	Balans- waarde 1-1-2015	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- dering	Balans- waarde 31-12-2015
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.313	429	0	289	0	0	1.453
Totaal	1.313	429	0	289	0	0	1.453

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt in het BBV onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, activa in erfpacht, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven en die met een maatschappelijk nut.

Overige materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Bij lopende investeringen vindt toerekening van rente voor 100% plaats over de boekwaarde op 1-1. Afschrijving start vanaf het jaar na ingebruikname van het goed.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar na gereedkomen lineair afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven
Sinds de jaarstukken 2014 is het verplicht vanuit de BBV om investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven separaat te presenteren op de balans en de toelichting balans. Het karakter van dit soort investeringen is dat er heffing tegenover staat. Hierbij moet gedacht worden aan rioolheffing of afvalstoffenheffing.

De annuïtaire methode wordt toegepast voor investeringen t.b.v. de producten afval en riolering.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Overeenkomstig de d.d.16 december 2004 door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven. Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Afschrijvingstabel

Afschrijvingstabel behorende bij Beleidskader Waarderen en Afschrijven Activa. In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen naar soort van investering.

Afschrijvingstabel investeringen	
Soort investering	afschrijvingstermijn in jaren
Immateriële vaste activa	
kosten van het sluiten van geldleningen en disagio	max looptijd van de lening
kosten van onderzoek en ontwikkeling	4
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	geen afschrijving
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	
nieuwbouw	40
noodgebouw	15
restauratie/renovatie	20
verbouwing oorspronkelijk gebouw (uitbreiding)	restant gebruiksduur
club- en kleedgebouw	25
technische installaties	15
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	

Lichtmasten	
masten	40
armaturen	20
bestratingen	25
bruggen/viaducten/duikers	25
wandel- en fietspaden	25
onderbouw kunstgrasmat	30
kunstgrasmat voetbal	10
kunstgrasmat hockey	15
gravel sportvelden	10
bitumen sportvelden	20
asfalteren paden sportparken	25
masten sportveldverlichting	25
armaturen verlichting sportparken	20
speeltereinen/speelplaatsen	15
Riolering	
diverse onderzoeken	4
Drukriolering	40
kasten en besturing	15
pompen	20
pompputten drukriolering	40
pompputten vrijvervalriolering	60
randvoorzieningen	60
verbeteringsmaatregelen	60
vrijvervalriolering	60
reconstructies plantsoenen	20
groenreconstructies planvoorbereiding	5
verkeersmaatregelen	25
Verkeersregelinstallaties	
masten	40
armaturen	20
automaat	15
parkeermeters/automaten	6
Ondergrondse containers/diftar	
container	10
betonbak	15
diftarzuil	5
aanleg volkstuinen	25
abri's	10
bewegwijzering/verkeersborden	8
Vervoermiddelen	
brandweerwagens (o.a. blusvoertuigen, tankautospuit)	15
personenbus (brandweer)	7
hoogwerker (brandweer)	20
hydraulisch gereedschap (brandweer)	10
straatveger	6
personenwagen	7

vrachtwagen/zoutstrooier	10
tractoren	10
hoogwerker	15
kolomhefbrug	20
afzetcontainers	15
elektriciteitsvoorziening evenementen	15
speedvisor (snelheidsmeter)	7
Machines apparaten en installaties	
beregeningsinstallaties	15
randapparatuur C2000/communicatie app. (brandw.)	5
adempluchtapparatuur (brandweer)	10
adempluchtcompressoren (brandweer)	15
automatiseringsapparatuur	5
brandweeruitrusting	5
uniformkleding (brandweer)	12
telefooninstallaties	6
geluidsinstallaties	10
groot gereedschap (machines)	10
foto/videoapparatuur	3
stemmachine	10
kopieerapparaat	5
Overige materiële activa	
(bureau)stoelen	6
meubilair	15
inventaris	15
software	5
aankondigingsborden	10
hekwerken/ballenvangers	25
wedstrijddoelen	15
jeugdgoelen	8
digitale luchtfoto's	5
Financiële activa	
Leningen aan woningbouwcorporaties	geen afschrijving
Overige langlopende leningen	geen afschrijving
Aandelen in gemeensch. regeling alsmede deelnemingen	geen afschrijving
Effecten	geen afschrijving
Bijdrage in activa van derden	economisch levensduur

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2015	2014
Investerings met een economisch nut	34.878	34.441
Investerings met een economisch nut, dekking door heffing	24.214	22.907
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.918	14.196
Totaal Materiële vaste activa	75.011	71.544

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa weer:

Omschrijving	Balans- waarde 1-1-2015	In- veste- ringen	Des- investe- ringen	Af- schrij- vingen	Bij- dragen van derden	Af- waar- de- ring	Balans- waarde 31-12-2015
Investerings met economisch nut							
Gronden en terreinen	2.709	0	383	0	0	0	2.326
Woonruimten	250	275	0	8	0	0	517
Bedrijfsgebouwen	26.245	2.576	903	1.065	0	0	26.853
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.076	330	120	290	0	0	2.995
Vervoermiddelen	287	5	0	81	0	0	211
Machines, apparaten en installaties	574	163	-13	104	0	0	646
Overige materiële vaste activa	555	78	0	47	0	0	586
Activa in erfpacht	745	0	0	0	0	0	745
Totaal Investerings met economisch nut	34.441	3.427	1.393	1.597	0	0	34.878
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.907	1.705	111	287	0	0	24.214
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	22.907	1.705	111	287	0	0	24.214
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.196	2.219	-552	1.049	0	0	15.918
Overige materiële vaste activa	0	7	0	7	0	0	0
Totaal investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.196	2.230	-552	1.060	0	0	15.918
Totaal	71.544	7.362	952	2.943	0	0	75.011

Toelichting materiële vaste activa met economisch nut

Gronden en terreinen

In 2015 heeft er een desinvestering plaatsgevonden voor gronden voor grond van school Luchen en grondkosten voor de voormalige school.

Woonruimten

In 2015 is een boerderij aangeschaft.

Bedrijfsgebouwen

In 2015 hebben investeringen plaatsgevonden voor o.a. diverse scholen, duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen, herstel buitenpodium Hofdael, herstel kademuur Weverijmuseum en asbestsanering.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2015 zijn er kosten gemaakt voor o.a. vervanging openbare verlichting en vervanging kunstgrasvelden.

Vervoermiddelen

In 2015 is een aanhanger gekocht.

Machines, apparaten en installaties

In 2015 zijn diverse machines en apparatuur vervangen waaronder parkeerautomaten en presentatieapparatuur.

Overige materiële vaste activa

In 2015 zijn kosten gemaakt voor herinrichting van de milieustraat, vervanging van ballenvangers en digitale aankondigingsborden.

Toelichting investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2015 zijn kosten gemaakt voor rioolvervangingen, bestrijding grondwateroverlast en vervanging van pompen en besturingssystemen.

Toelichting materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2015 zijn er kosten gemaakt voor o.a. diverse herinrichtingen in de openbare ruimte, vBusbaan Gijzenrooiseweg en openbare ruimte bij scholen.

Overige materiële vaste activa

In 2015 zijn kosten gemaakt voor realisatie kiosk.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- als ze individueel een bedrag van € 50.000,- te boven gaan;
- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;

de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

De financiële vast activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2015	2014
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	95
Overige langlopende leningen	23.584	25.757
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	75
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	66	79
Totaal Financiële vaste activa	23.821	26.007

Het verloop van de financiële vast activa gedurende het jaar 0 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Balans- waarde 31-12-2014	Stelsel- wijziging	Balans- waarde 1-1-2015	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Aflossing	Bijdragen van derden	Afwaarding	Balans- waarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkingen aan:										
- Deelnemingen	95	75	170	0	0	0	0	0	0	170
Overige langlopende leningen	25.757	0	25.757	921	0	0	3.094	0	0	23.584
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	75	-75	0	-5	-5	0	0	0	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	79	0	79	10	-2	26	0	0	0	66
Totaal	26.007	0	26.007	926	-7	26	3.094	0	0	23.821

Toelichting financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Betreft gelden waar een aandelenbezit tegenover staat. De waarde van het aandelenbezit van de BNG is via een stelselwijziging van "overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer" overgeheveld naar "kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen". Daarnaast is hier de kapitaalsverstrekking aan Breedband Regio Eindhoven opgenomen.

Overige langlopende leningen

Dit betreft leningen die verstrekt zijn aan scouting, jeugdhuis en peuterspeelzalen. Ook de verstrekking van hypotheekleningen aan ambtenaren valt onder deze post.

Tevens staat hier opgenomen het HNG-depot en de verstrekte startersleningen en duurzaamheidsleningen.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

De vermeerdering in 2015 gaat over het fietsinvesteringsproject

Vlottende activa

Voorraad

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de nog niet in exploitatie genomen bouwgronden tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Van de voorraad kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	Balans- waarde 31-12-2014	Vermeer- dering	Vermin- dering	Balans- waarde 31-12-2015
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	3.268	183	1.459	1.992
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	35.875	32.554	33.482	34.947
Overige grond- en hulpstoffen	508	0	115	393
Totaal	39.651	32.737	35.056	37.332
Voorziening verlies grex	-11.573	0	11.056	-517
Saldo (totaal minus voorziening)	28.078	32.737	24.001	36.815

Toelichting op de voorziening

Van de voorziening heeft € 128.000,- betrekking op Brugstraat onderdeel van in exploitatie zijnde complexen. Het restant van € 389.000,- heeft betrekking op het afwerken van afgesloten plannen.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de grond- en hulpstoffen gedurende het jaar 2015:

Omschrijving	Boek- waarde 1-1-2015	Invester- ingen	Des- inves- tering- en	Overheveling naar in exploitatie genomen	Boek- waarde 31-12-2015	Voorzie- ning dekkin- g verlies saldi	Balans- waarde 31-12-2015	Boek- waarde per m2
Niet in exploitatie genomen bouwgronden:								
Bogardeind / Beukelaar	61	30		91	0		0	0,00
Kievit West / Talingstraat	226	77		303	0		0	0,00
Linze	436	23			459		459	35,40
Hekelstraat	369	85	275	80	99		99	9,80
Luchen Noord	1.189			1.189	0		0	0,00
Spoorzone	1.275	59			1.334		1.334	38,67
Diversen	1.018			1.018	0		0	0,00
Bouwblok landbouwgronden Gijzenrooi	0	101			101		101	1,34
Totaal niet in exploitatie genomen bouwgronden:	4.574	375	275	2.681	1.993	0	1.993	
Overige grond- en hulpstoffen:								
Centrum West	-11			-11	0		0	
Landbouwgronden Gijzenrooi	508	-14	101		393		393	1,34
Totaal Overige grond- en hulpstoffen:	497	-14	101	-11	393	0	393	
Totaal grond- en hulpstoffen	5.071	361	376	2.670	2.386	0	2.386	

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2015 het volgende overzicht worden weergegeven:

Omschrijving	Boek-waarde 1-1-2015	Overheveling vanuit niet in exploitatie genomen	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Winst-uitname	Boek-waarde 31-12-2015	Voorziening dekking verliessaldi	Balans-waarde 31-12-2015
De Doelen	1.214		414	1.628		0		0
Spaarpot	13		4			17		17
Centrum West	0	-11	299	47		241		241
MacKenziestraat / De Bolster	307		25	92		240		240
Rielse Park	620		25			645		645
Kievit West / Talingstraat	0	303				303		303
Bogardeind / Beukelaar	0	91		91		0		0
Waleweinlaan	0		11			11		11
Willem Barentzweg / De Bron	0		74			74		74
Strabrechtcollege	0		361			361		361
Diversen / Emopad	0	221	9			230		230
Torenweg	1.048		87	912		223		223
Termeerstraat	2.130			2.130		0		0
Brugstraat	468		18			486	128	358
Luchen Weteringpark	436		105			541		541
Luchen gebied Luchen	28.344			28.344		0		0
gebied Luchen	0	33.257	15590	17.833		31.014		31.014
diverse kavels Loeswijk	0		1			1		1
Vesperstraat / De Waag	0		35			35		35
Dorpsstraat / Johanneschool	0		253			253		253
Ellenaar	0	80	13			93		93
Bisschop van Mierlostraat	0		178			178		178
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	34.580	2.670	48.773	50.986	0	34.946	128	34.818

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2015	Voor-ziening oninbaar-heid	Balans-waarde 31-12-2015	Balans-waarde 1-1-2015
Vorderingen op openbare lichamen	4.279	0	4.279	3.413
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	186	0	186	79
Overige vorderingen	7.668	-1.612	6.057	4.527
Overige uitzettingen	13	0	13	13
Totaal	12.147	-1.612	10.535	8.032

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	665			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	418	414	331	110
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	247	251	334	556
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) Berekening drempelbedrag

Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	88.689			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	88.689			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	665			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	37.635	37.699	30.475	10.090
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	418	414	331	110

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Omschrijving	2015	2014
Kassaldi	17	12
Banksaldi	185	672
Totaal Liquide middelen	202	684

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Omschrijving	2015	2014
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	1.911	508
Totaal Overlopende activa	1.911	508

De specificatie van het verloop van nog te ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-2015	1- Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Stand 12-2015	31-
BBZ		0	94	0	94
Totaal		0	94	0	94

Dit maakt deel uit van het totaal van overlopende activa.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Een gedetailleerd overzicht is te vinden in paragraaf 3.7 'Reserves en voorzieningen' en de daarbij behorende toelichting, die verderop in dit boekwerk zijn opgenomen. Het eigen vermogen bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2015	2014
Algemene reserve	36.304	24.765
Bestemmingsreserve	13.710	15.226
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	828	1.768
Totaal Eigen vermogen	50.841	41.758

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde resultaat verwijzen wij naar paragraaf 3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten. In paragraaf 1.2 is een voorstel tot resultaatbestemming opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De voorziening verliesgevende complexen en de voorziening pensioen voormalige wethouders zijn gebaseerd op basis van de contante waarde.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Een uitgebreide toelichting over het verloop van de voorzieningen is terug te vinden in paragraaf 3.7 'Reserves en voorzieningen'. De voorzieningen bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2015	2014
Voorzieningen	13.512	13.163
Totaal	13.512	13.163

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar is als volgt:

Omschrijving	2015	2014
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	58.170	61.790
Onderhandse leningen van: Overige binnenlandse sectoren	0	814
Door derden belegde gelden	803	770
Waarborgsommen	317	316
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	59.291	63.690

De rentelast van de langlopende schulden bedraagt € 2.567.700,79.

Onderhandse leningen

De samenstelling van deze schulden blijkt uit de financieringsstaat die opgenomen is in de paragraaf financiering.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	2015	2014
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	14.000	1.000
Banksaldi	2.262	7.818
Overige schulden	4.239	6.884
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	20.501	15.702

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Omschrijving	2015	2014
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend jaar tot betaling komen	5.491	1.752
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	111	101
Totaal Overlopende passiva	5.602	1.853

De specificatie van het verloop van vooruit ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2015	Vooruit-ontvangen	Lasten	Stand 31-12-2015
Subsidie gevelmaatregelen	41	41	41	41
Totaal	41	41	41	41

Dit maakt deel uit van het totaal van overlopende passiva.

3.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op grond van artikel 53 BBV dienen in de toelichting bij de balans opgenomen te worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden. In de toelichting bij genoemd artikel worden als voorbeelden genoemd (langlopende) huurcontracten en leaseovereenkomsten.

Nadrukkelijk worden hier dus geen toekomstige rechten genoemd. De bedoeling van dit artikel is om – naast de bedragen die al volgens de balans bekend zijn – ook nog aan te geven welke toekomstige uitgaven nog volgen. Dit om de werkelijke financiële positie weer te geven. Als een gemeente namelijk erg veel langlopende verplichtingen is aangegaan geeft de balans een te rooskleurig beeld.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Aard	% lening- bedrag	Oorspron- kelijk bedrag	Restant 1-1-2015	Restant 31-12-2015	Betalingen gedurende 2015
Directe garantstellingen						
St. Annaziekenhuis	Nieuwbouw ziekenhuis	100%	4.084	327	163	164
Zorgstichting Geldrop	Renovatie verzorgingshuis Akert	100%	1.180	118	79	39
Zorgstichting Geldrop	Renovatie verzorgingshuis Akert	100%	908	121	91	30
Stichting basisbibliotheek Dommeldal	Bibliotheek	100%	631	599	568	31
Woningbouwvereniging Compaen	Woningbouw	100%	408	114	88	26
St. Golf Riel estate	Realiseren golfbaan	100%	200	149	142	7
St. Golf Riel estate	Realiseren golfbaan	100%	35	28	24	4
St. Kasteel Geldrop	Horacaplannen	100%	1.000	877	854	23
St. beheer Sportpark MTV	Renovatie tennispark MTV	100%	120	97	0	97
Totaal directe garantstellingen			8.566	2.430	2.009	421
Indirecte garantstellingen						
Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl	WSW + achtervang	50%	2.042	823	695	128
Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl	WSW + achtervang	50%	2.042	845	720	125
Woningbouw/vereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	1.600	1.335	1.296	39
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	4.000	3.467	3.333	134
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	8.000	6.667	6.400	267
Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl	WSW + achtervang	50%	5.218	4.044	3.927	117

Woningbouw/vereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	3.450	2.780	2.694	86
Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl	WSW + achtervang	50%	20.000	20.000	20.000	0
Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl	WSW + achtervang	50%	12.000	12.000	12.000	0
Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl	WSW + achtervang	50%	11.000	11.000	11.000	0
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	4.538	1.815	908	907
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	1.895	1.531	1.482	49
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	7.500	6.693	6.536	157
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	2.100	1.874	1.830	44
Woningbouwvereniging Compaen	WSW + achtervang	50%	1.600	1.440	1.387	53
Totaal indirecte garantstellingen			86.985	76.314	74.208	2.106
Totaal			95.551	78.744	76.217	2.527

De belangrijke langdurige contracten en verplichtingen van materiële aard zijn hieronder opgenomen. De inkoopplannen en het contractbeheersysteem zijn als bron gebruikt.

Omschrijving	Verbonden t/m	Bedrag op Jaarbasis
Onderhoud groen	2016	1.200.000
Schoonmaak	2015	100.000
Verwerking huishoudelijke afval (Attero)	2016	900.000
Uitvoering werk en inkomen	Onbepaalde tijd	10.000.000
Levering energie	2015	400.000
Leerlingenvervoer	2015	600.000
Accountantscontrole	2015	40.000
AWBZ (*)	Onbepaalde tijd	-
Jeugdzorg (*)	Onbepaalde tijd	-
Afval inzameling Cure (GR)	Onbepaalde tijd	2.300.000
Dienst Dommelvallei (GR)	2015	4.900.000
Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (GR)	Onbepaalde tijd	190.000
Totaal		20.982.000

(*) = niet mogelijk om een bedrag te noemen, dit is afhankelijk van het gebruik

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen

bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en (spaar)verlof-aanspraken.

Hypothecaire leningen personeel

Per 31-12-2015 restant nog op te nemen € 271.240,-.

3.4 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:									
1. Gebiedsgericht werken	96	1.605	-1.510	96	1.609	-1.513	66	1.590	-1.524
2. Economie en vastgoed	427	723	-296	425	977	-551	458	1.028	-570
3. Veiligheid en handhaving	133	2.094	-1.961	76	1.862	-1.786	75	1.870	-1.794
4. Bestuurlijke samenwerking	0	426	-426	0	391	-391	7	396	-388
5. Sociale zaken en armoedebeleid	9.307	19.885	-10.578	9.307	20.109	-10.802	9.521	20.881	-11.361
6. Zorg, welzijn en cultuur	2.165	21.771	-19.606	2.473	21.037	-18.565	1.976	18.481	-16.505
7. Jeugdbeleid en onderwijs	896	12.052	-11.157	834	11.629	-10.795	727	12.722	-11.995
8. Democratisch bestuur	686	5.158	-4.472	659	5.310	-4.652	771	5.261	-4.490
9. Natuur, milieu en duurzaamheid	7.031	9.269	-2.238	7.357	9.321	-1.964	7.825	9.708	-1.883
10. Bereikbaarheid en verkeer	508	5.577	-5.069	544	6.230	-5.686	595	5.777	-5.182
11. Bouwen en wonen	5.730	7.298	-1.568	14.868	7.921	6.947	30.221	21.344	8.877
12. Financiën en belastingen	1.248	388	860	1.397	1.080	317	1.345	1.372	-27
Totaal programma's	28.226	86.248	-58.022	38.037	87.476	-49.439	53.588	100.430	-46.841
Algemene dekkingsmiddelen:									
Algemene uitkering	49.126	0	49.126	48.652	0	48.652	48.962	0	48.962
Dividenden	42	4	38	42	4	38	17	3	14
Lokale heffingen	5.046	0	5.046	5.046	0	5.046	4.925	0	4.925
Overige algemene dekkingsmiddelen	51	82	-30	51	82	-30	22	71	-49
Saldo Financieringsfunctie	3.612	1.603	2.010	3.403	1.356	2.047	2.946	808	2.138
Totaal algemene dekkingsmiddelen	57.878	1.689	56.189	57.195	1.442	55.753	56.872	881	55.990
Totaal saldo van baten en lasten	86.104	87.936	-1.832	95.231	88.918	6.313	110.460	101.311	9.149
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:									
Mutaties reserves programma 1	0	0	0	7	0	7	30	0	30
Mutaties reserves programma 2	1	84	-83	182	23	159	186	29	157
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 4	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Mutaties reserves programma 5	248	0	248	367	119	248	726	276	450
Mutaties reserves programma 6	0	34	-34	0	34	-34	0	42	-42
Mutaties reserves programma 7	745	630	115	382	630	-248	382	630	-248
Mutaties reserves programma 8	10	0	10	10	0	10	1	0	1
Mutaties reserves programma 9	226	0	226	0	0	0	0	30	-30

Mutaties reserves programma 10	333	0	333	645	0	645	645	0	645
Mutaties reserves programma 11	0	0	0	1.659	10.369	-8.710	1.659	12.615	-10.956
Mutaties reserves programma 12	1.024	6	1.019	1.966	272	1.693	1.943	272	1.670
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2.585	753	1.832	5.219	11.447	-6.228	5.573	13.894	-8.321
Het geraamde resultaat versus gerealiseerde resultaat	88.689	88.689	0	100.450	100.365	85	116.033	115.205	828

3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht baten en lasten. Achtereenvolgens zal ingegaan worden op:

- de begrotingsrechtmatigheid;
- een analyse van de verschillen tussen de raming en realisatie;
- overzicht onvoorzien;
- overzicht van de incidentele baten en lasten;
- overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- wet normering topfunctionarissen.

3.5.1 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, evenals de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn”.

Wijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de raad worden voorgelegd. Als dit niet meer mogelijk is, zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van de raad valt. Voor het samenwerkingsverband geldt deze bepaling ook, alleen moet in plaats van college respectievelijk raad gelezen worden Dagelijks Bestuur respectievelijk Algemeen Bestuur.

De toelichting van het Bado zegt hierover:

“Strikt genomen gaat het hier om onrechtmatige uitgaven omdat de overschrijding strijdig is met artikel 189, lid 4 van de Gemeentewet. Deze overschrijdingen (en onderschrijdingen) moeten goed herkenbaar in de jaarrekening worden opgenomen (Kadernota Rechtmatigheid BBV). Door het vaststellen van de jaarrekening waarin die uitgaven wel zijn opgenomen, autoriseert de raad alsnog de betreffende uitgaven.

Het gaat om overschrijdingen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. Het is in zijn algemeenheid niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijdingen betreft bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende accountantsverklaring kan worden gegeven. Wel moet de accountant deze in het verslag van bevindingen, waarvan het college in de jaarrekening heeft gemeld dat ze nog moeten worden geautoriseerd, aan de orde stellen. De accountant moet daartoe in elk geval aangeven of het overzicht ex artikel 28 BBV volledig is of niet.“ De toets op rechtmatigheid richt zich op de beschikbare uitgaven-budgetten en de in werkelijkheid gedane uitgaven.

Uit het overzicht van baten en lasten op de voorgaande pagina's en hieronder gecomprimeerd weergegeven blijkt dat er een zestal overschrijdingen op de lasten zijn. De bedragen in onderstaande tabel moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Programma	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
1. Gebiedsgericht werken	1.609	1.590	18
2. Economie en vastgoed	1.000	1.056	-56
3. Veiligheid en handhaving	1.862	1.870	-7
4. Bestuurlijke samenwerking	391	396	-5
5. Sociale zaken en armoedebeleid	20.228	21.158	-930
6. Zorg, welzijn en cultuur	21.071	18.523	2.548
7. Jeugdbeleid en onderwijs	12.259	13.352	-1.093
8. Democratisch bestuur	5.310	5.261	50
9. Natuur, milieu en duurzaamheid	9.321	9.738	-417
10. Bereikbaarheid en verkeer	6.230	5.777	453
11. Bouwen en wonen	18.290	33.959	-15.669
12. Financiën en belastingen	2.794	2.526	268
Totaal	100.365	115.205	-14.840

2. Economie en vastgoed

De overschrijding van € 56.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Economische zaken (€ 16.000,-)
- Storting in reserve Recreatie en Toerisme (€ 14.000,-)
- Storting in reserve Centrummanagement/Ondernemersinitiatieven (€ 15.000,-)
- Markten (€ 8.000,-)
- Overig (€ 3.000,-)

3. Veiligheid en handhaving

De overschrijding van € 7.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door de som van:

- Rampenbestrijding (€ 4.000,-)
- Preparatie (€ 3.000,-)

4. Bestuurlijke samenwerking

De overschrijding van € 5.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door het saldo van:

- Bestuurlijke samenwerking (€ 23.000,-)
- Dienst Dommelvallei (-/- 18.000,-)

5. Sociale zaken en armoedebeleid

De overschrijding van € 930.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- WWB 21-65 jaar (€ 192.000,-)
- BBZ renteloos (-/- € 13.000,-)
- IOAW (€ 220.000,-)
- Bijzondere bijstand (€ 476.000,-)
- Gemeentelijke bijdrageregeling welzijnsactiviteiten (-/- € 159.000,-)
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen (€ 56.000,-)
- Reserve WWB-inkomensdeel (€ 158.000,-)

7. Jeugdbeleid en onderwijs

De overschrijding van € 1.093.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Huisvesting bijzonder basisonderwijs (-/- € 21.000,-)
- Accommodaties kinderopvang (-/- € 169.000,-)
- Transformatiebudget (-/- € 484.000,-)
- Landelijke specialistische functies (-/- € 290.000,-)
- Ambulante zorg aan kind en gezin (€ 984.000,-)
- Dagbehandeling jeugd (€ 356.000,-)
- Behandeling met verblijf jeugd (€ 847.000,-)
- Pleegzorg (-/- € 523.000,-)

- Jeugdzorgplus (€ 395.000,-)
- Overig (-/- € 2.000,-)

9. Natuur, milieu en duurzaamheid

De overschrijding van € 417.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Afvalverwijdering en -verwerking (€ 358.000,-)
- Algemeen milieubeheer (€ 77.000,-)
- Volksfeesten (€ 12.000,-)
- Riolering (-/- € 35.000,-)
- Overig (€ 5.000,-)

11. Bouwen en wonen

De overschrijding van € 15.669.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Grondexploitaties (€ 15.550.000,-)
- Vastgoedbeleid (€ 155.000,-)
- Volkshuisvestingsbeleid (€ 32.000,-)
- Ruimtelijke ordening (-/- € 63.000,-)
- Overig (-/- € 5.000,-)

3.5.2 Analyse overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabellen worden per programma de belangrijkste verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening toegelicht.

Voor de kapitaallasten geldt de volgende (algemene) toelichting:

De verschillen op kapitaallasten in programma 1 t/m 13 zijn per saldo: € 815.000,- positief.

Dit wordt veroorzaakt doordat:

- de rente van 4% is berekend over *alle* investeringen, dus ook over de reeds afgesloten (oude) investeringen waar voorheen een hoger rentepercentage voor gold;
- de afschrijvingen op investeringen vanaf 1 januari 2015 plaatsvinden vanaf het jaar na gereedkomen. Voorheen werd bij lineaire afschrijvingen afgeschreven vanaf het moment dat de (deel-)investeringen plaatsvonden. Bij annuïtaire afschrijvingen gold voorheen de boekwaarde van (deel-)investeringen op 01-01 (maar niet vanaf het jaar na gereedkomen);
- tenslotte is er een verschil tussen de begrote en werkelijke boekwaarde per 1 januari 2015 (begroot € 100.949.855,- en werkelijk € 98.800.364,-).

Vanaf 2016 is de begroting aangepast op deze wijzigingen.

Van het verschil € 815.000,- heeft € 100.000,- betrekking op gesloten exploitaties:

Gesloten exploitaties	Bedrag
Exploitatie riolering	86.000
Exploitatie hondenbeleid	11.000
Exploitatie recreatie en toerisme	3.000
Totaal	100.000

Dit betekent dat € 815.000,- -/- € 100.000,- = € 715.000,- betrekking heeft op het resultaat van de algemene dienst.

1. Gebiedsgericht werken		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			1.513.000
Realisatie 2015			1.524.000
Saldo excl. mutaties reserves			-11.000
Mutaties reserves (saldo)			23.000
Verklaring van het saldo			12.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Buurtpreventie (lasten) De overschrijding is o.a. ontstaan door extra uitgevoerde activiteiten in het kader van buurtpreventie. Deze extra kosten zijn ten laste gebracht van de algemene reserve.	I	-25.000
	APV / bijzondere wetgeving (baten) Door het raadsbesluit van 14-12-2015 zijn zo'n 80% van de aanvragen vrijgesteld van leges, waardoor de geraamde baten niet zijn gerealiseerd.	S	-35.000
	<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>		
	- Project met woonbegeleiding (lasten)	I	13.000
	- Project met woonbegeleiding (baten)	I	9.000
	- Diversen	I	11.000
Indirecte baten en lasten			
	Toerekening uren		10.000
	Kapitaallasten		6.000
	Reserves		23.000
Totaal			12.000

2. Economie en vastgoed		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			551.000
Realisatie 2015			570.000
Saldo excl. mutaties reserves			-19.000
Mutaties reserves (saldo)			-2.000
Verklaring van het saldo			-21.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Diverse verschillen < € 25.000,-		9.000
Indirecte baten en lasten			
	Toerekening uren		-117.000
	Kapitaallasten		89.000
	Reserves		-2.000
Totaal			-21.000

3. Veiligheid en handhaving		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			1.786.000
Realisatie 2015			1.794.000
Saldo excl. mutaties reserves			-8.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			-8.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Diverse verschillen < € 25.000,-	I	-11.000
Indirecte baten en lasten			
	Kapitaallasten		3.000
Totaal			-8.000

4. Bestuurlijke samenwerking		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			391.000
Realisatie 2015			388.000
Saldo excl. mutaties reserves			3.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			3.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Diverse verschillen < € 25.000,-	I	-15.000
Indirecte baten en lasten			
	Kapitaallasten		18.000
Totaal			3.000

5. Sociale zaken en armoedebeleid		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			10.802.000
Realisatie 2015			11.361.000
Saldo excl. mutaties reserves			-559.000
Mutaties reserves (saldo)			202.000
Verklaring van het saldo			-357.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Inkomensdeel WWB (baten)	I	161.000
	De inkomsten vanuit het Rijk zijn hoger dan begroot.		
	Uitvoering sociale taken (diversen)		
	Hieronder staan de verschillen binnen de uitvoering van sociale taken. Wanneer een inwoner een aanvraag indient voor een bepaalde regeling en de inwoner voldoet aan de criteria, dan komt de inwoner in aanmerking voor de betreffende regeling en dient de gemeente te betalen. Dit betekent dat er meer aanvragen zijn ingediend en toegekend. Daarnaast vallen de opbrengsten van de debiteurenbaten tegen. Het Werkplein heeft een plan verlaging BUIGmiddelen opgesteld. Hierin is ook de incasso van openstaande vorderingen een belangrijk aandachtspunt. In december 2015 is dit plan in de raad besproken. (*): Het tekort van deze regelingen wordt gedekt uit de reserve WWB.		

Het gaat hierbij om de volgende regelingen: - WWB 21 <> 65 jaar (lasten) (*) - Opbrengsten inzake debiteuren (baten) - Bijstandsbesluit zelfstandigen (baten) - BBZ startend om niet (lasten) (*) - BBZ gevestigd rentedragend (baten) - BBZ gevestigd rentedragend (lasten) - IOAW (lasten) (*)	I I I I I I I	-192.000 -164.000 39.000 35.000 43.000 -27.000 -220.000
Bijzonder onderzoek (lasten) Deze post gaat op de beheerkosten van het Werkbedrijf Atlant De Peel. Dit betekent dat dit een structurele meevaller is.	S	45.000
Sociale werkvoorziening (lasten) De tarieven per SE zijn gestegen en die worden gedekt door een hoge uitkering sociaal deelfonds.	S	-87.000
Bijzondere bijstand (lasten) Wanneer een inwoners een aanvraag indient voor een bepaalde regeling en de inwoner voldoet aan de criteria, dan komt de inwoner in aanmerking voor de betreffende regeling en dient de gemeente te betalen. Dit tekort betekent dat er meer aanvragen zijn ingediend en toegekend. Echter, door veranderingen in het minimabeleid hebben wij gedurende de eerste helft van 2015 géén middelen verstrekt in het kader van welzijnsactiviteiten. Sinds augustus zijn nieuwe regelingen van kracht zoals jeugdsportfonds, jeugdcultuurfonds, de tijdelijke regeling welzijnsactiviteiten. Het gevolg hiervan is dat het gebruik op dit onderdeel wél lager is. In de evaluatie van het minimabeleid is dit uitgebreid toegelicht.	I	-317.000
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen (lasten) Het nadeel op kwijtschelding zit met name bij rioolrecht (-/- € 59.000,-). In de MPB 2016-2019 zijn de budgetten hierop aangepast.	I	-56.000
Re-integratietrajecten (lasten) Dit jaar hebben wij de BTW teruggave uit de BCF Participatie ontvangen over de jaren 2012, 2013 en 2014.	I	77.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-14.000
Indirecte baten en lasten		
Reserves		202.000
Voorzieningen		118.000
Totaal		-357.000

6. Zorg, welzijn en cultuur		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			18.565.000
Realisatie 2015			16.505.000
Saldo excl. mutaties reserves			2.060.000
Mutaties reserves (saldo)			-9.000
Verklaring van het saldo			2.051.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Sportcomplex De Weijer (lasten)			
	Het sportcomplex is energiezuiniger gemaakt (€ 25.000,-) en daarnaast zijn er minder oproepkrachten ingezet (€ 4.000,-).	S I	25.000 4.000
Hofdael; Horeca en incidentele verhuur (baten)			
	Er zijn meer inkomsten uit horeca en incidentele verhuur gerealiseerd dan geraamd.	I	30.000
Woningaanpassingen (lasten)			
	Sinds enig jaren is duidelijk dat burgers zelf tijdig aanpassingen van hun woning realiseren. De uitgaven van woningaanpassingen kunnen erg wisselend zijn.	I	111.000
Vervoers- en rolstoelvoorzieningen (lasten)			
	Door een gunstige aanbesteding enkele jaren geleden, dalen de uitgaven van vervoers- en rolstoelvoorzieningen zonder dat dit te koste gaat van de aantallen verstrekte voorzieningen. Met ingang van 1 juni 2016 hebben we na een nieuwe aanbestedingsprocedure weer een andere leverancier. De verwachting is dat de uitgaven voor deze voorziening weer zal toenemen.		
	De verdeling is als volgt:		
	- Vervoersvoorzieningen	I	98.000
	- Rolstoelvoorzieningen	I	50.000
Collectief vraagafhankelijk vervoer Wmo (lasten)			
	Alleen wanneer iemand met een Wmo-indicatie of met een pas ouderenvervoer gebruik maakt van het collectief vervoer, worden er kosten in rekening gebracht.	I	57.000
Kosten inhuur leefvoorzieningen en uitvoeringskosten (lasten)			
	Voor de uitvoering van de nieuwe Wmo is er extra inzet geweest van medewerkers door de grote hoeveelheid vragen van burgers. Daarnaast was bij de vaststelling van de begroting 2015 voor de transitiegelden uitgegaan van een globale verdeling over de begrotingsposten. In de uitvoering is gebleken dat deze verdeling niet juist was. Voor 2016 zal dit worden aangepast.		
	De verdeling is als volgt:		
	- Kosten inhuur leefvoorzieningen (lasten)	I	-25.000
	- Uitvoeringskosten maatwerkvoorzieningen Wmo (lasten)	I	95.000
Hulp bij het huishouden en de eigen bijdrage (lasten)			
	Al enige tijd worden de indicaties hulp bij het huishouden in het kader van maatwerk afgestemd op de individuele situatie. Ook zijn er zijn sinds 1 januari 2015 nieuwe richtlijnen, dit heeft tot gevolg dat er minder uitgaven zijn. Hierdoor zijn er ook minder ontvangsten van de eigen bijdrage. De opgelegde eigen bijdrage in het kader van de nieuwe Wmo compenseert dit verschil nog niet.		
	De verdeling is als volgt:		

- Wmo huishoudelijke verzorging / hulp (lasten)	I	103.000
- PGB Wmo huishoudelijke hulp (lasten)	I	123.000
- Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo (baten)	I	-435.000
Nieuwe Wmo (lasten) Bij de vaststelling van de begroting 2015 is voor de transitie gelden uitgegaan van een globale verdeling over de begrotingsposten. In de uitvoering is gebleken dat deze verdeling niet juist was. Voor 2016 zal dit worden aangepast. De verdeling is als volgt: - Begeleiding individueel / groep Wmo - Begeleiding individueel Wmo - Persoonlijke verzorging Wmo - Opvang en beschermd wonen Wmo - PGB Wmo begeleiding groep - PGB Wmo begeleiding individueel - PGB jeugd (*) - PGB jeugd met verblijf (*) (*): Het overschot van € 536.000,- (€ 693.000,- -/-€ 157.000,-) moet worden betrokken bij het tekort van € 1.215.000,- op Jeugdwet (lasten) in programma 7.		
- Begeleiding individueel / groep Wmo	I	342.000
- Begeleiding individueel Wmo	I	-680.000
- Persoonlijke verzorging Wmo	I	45.000
- Opvang en beschermd wonen Wmo	I	1.202.000
- PGB Wmo begeleiding groep	I	-97.000
- PGB Wmo begeleiding individueel	I	-178.000
- PGB jeugd (*)	I	693.000
- PGB jeugd met verblijf (*)	I	-157.000
Wmo Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) (lasten) Met de invoering van de Wmo 2015 heeft de gemeente diverse nieuwe taken erbij gekregen. Er is prioriteit gegeven om deze taken goed te laten landen, boven activiteiten OGGZ. Eind 2015 zijn deze zaken opgepakt, maar de kosten worden gemaakt in 2016.	I	79.000
Ouderenzorg (lasten) Bij de begroting 2014 heeft de Raad per amendement besloten tot het extra beschikbaar stellen van € 25.000,- ten behoeve van ouderen zorg. In 2014 is uitvoering gegeven aan dit besluit door het opzetten van beleid hiervoor. Eind 2014 heeft de uitbetaling over 2015 plaatsgevonden, zodat direct in 2015 gestart kon worden met de uitvoering van het beleid. Deze kosten zijn in 2014 verantwoord. In 2015 zijn verder geen uitgaven gedaan. Het bedrag voor dit beleid is in 2016 weer opgenomen in de begroting en wordt ook in 2016 uitbetaald.	I	26.000
Cliëntondersteuning (lasten) De uitgaven aan MEE in het kader van o.a. informele zorg zijn ook op deze post geboekt. De dekking voor deze kosten zijn aanwezig binnen het Wmo budget.	I	-54.000
Wmo Wet Maatschappelijke Ondersteuning (lasten) Zoals gesteld bij de OGGZ is door de invoering van de nieuwe Wmo 2015 met de daarbij behorende nieuwe regelingen minder prioriteit gegeven aan preventieve activiteiten. Dit heeft een incidentele meevaller tot gevolg.	I	28.000
Wmo AWBZ coördinatie zorg/dnst bij wonen met zorg (lasten) Zie eerdere toelichting OGGZ en Wmo.	I	258.000
Wijkverenigingen (lasten) De overschrijding zijn de kosten voor de afronding onderzoek speeltuin De Viking 2013-2014.	I	-31.000
Verenigingen/instellingen jeugd- en jongerenwerk (lasten) Dit restantbedrag is een gevolg van de invoering van de wet op de	I	53.000

	jeugdhulp en daaraan gekoppeld: de herschikking van taken tussen enerzijds het CMD/ Plusteam en anderzijds het jeugd- en jongerenwerk.		
	Centrum Jeugd en Gezin (lasten) Het CJG-budget werd tot 2015 ingezet voor preventieve activiteiten die vanuit het CJG werden ingezet. In het kader van de transitie binnen het sociaal domein is besloten om het CJG op te laten gaan in het CMD. Nu het CMD een jaar draait en werkprocessen lopen, is er meer ruimte om vanaf 2016 vernieuwde aandacht te geven aan de preventieve inzet op het jeugdbeleid. Op basis van de beleidsinformatie vanuit het CMD van afgelopen jaar kan beter ingeschat worden welke preventieve activiteiten het best aansluiten bij de doelgroep Jeugd.	I	47.000
	<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>		
	- Incidentele subsidies (lasten)	I	24.000
	- Gebouwen t.b.v. ouderenzorg (baten)	I	20.000
	- Openbaar bibliotheekwerk (lasten)	I	20.000
	- Sociaal cultureel centrum Hofdael (lasten)	I	18.000
	- Openbare begraafplaats (lasten)	I	15.000
	- Sportpark Bronzenwei (lasten)	I	12.000
	- Kortdurend verblijf / logies Wmo (lasten)	I	12.000
	- Weverijmuseum (lasten)	I	-13.000
	- Onderhoud gebouw sporthal Kievit (lasten)	I	-14.000
	- Sportcomplex De Weijer (baten)	I	-14.000
	- Accommodaties J&J (baten)	I	-19.000
	Indirecte baten en lasten		
	Toerekening uren		12.000
	Kapitaallasten		173.000
	Reserves		-9.000
	Voorzieningen		2.000
	Totaal		2.051.000

7. Jeugdbeleid en onderwijs		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			10.795.000
Realisatie 2015			11.995.000
Saldo excl. mutaties reserves			-1.200.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			-1.200.000
Nr.	Omschrijving		
	Directe baten en lasten per kostenplaats		
	Overige activiteiten bijzonder basisonderwijs (lasten) De afname van deze kosten is als gevolg van de afname van het aantal leerlingen binnen het basisonderwijs en de fusie van het aantal basisscholen in onze gemeente de afgelopen jaren. Hierdoor is er minder vergoed voor de functie conciërge per basisschool en hebben minder groepen deelgenomen aan het zwemonderwijs en gymnastiekonderwijs waardoor deze kosten ook lager zijn uitgevallen.	I	26.000

Huisvesting bijzonder basisonderwijs (baten) Diverse ontvangen schadevergoedingen; o.a. waterschade bij St. Jozefschool en brandschade bij basisschool De Vlinder.	I	35.000
Huisvesting bijzonder basisonderwijs (lasten) Dit betreft diverse schades aan scholen, waarvan een deel is gecompenseerd door de verzekering.	I	-96.000
OAB/VVE (baten) Er is eenmalige extra Rijksbudget toegekend op basis van de specifieke aanvullende OAB-uitkering: verhoging taalniveau pedagogisch medewerkers.	I	30.000
OAB/VVE (lasten) Er is extra gemeentelijke subsidie beschikbaar aan Stichting Peuterspeelzaalwerk op grond van de eis verhoging taalniveau pedagogisch medewerkers. Daarnaast is er een VVE-middag georganiseerd.	I	-34.000
Accommodaties kinderopvang (baten) Dit heeft te maken met huuropbrengsten van de nieuwe brede school Coevering en Luchen, die zijn begroot voor geheel 2015. Echter is de in gebruikname resp. vanaf mei en september in rekening gebracht. De begrote inkomsten zijn gebaseerd op het beschikbaar gestelde krediet. De kapitaallasten vallen in werkelijkheid lager uit door gunstige aanbestedingen waardoor ten einde er een lagere huur kan worden gevraagd.	I	-161.000
Jeugdwet (lasten) Bij de vaststelling van de begroting is voor de transities uitgegaan van de regionale cijfers voor de verdeling van het budget. In de uitvoering blijkt dat deze verdeling niet juist was. Voor 2016 zal dit aangepast worden. De verdeling is als volgt:		
- Transformatie budget	I	484.000
- Landelijke specialistische functies	I	290.000
- Ambulante zorg aan kind en gezin	I	-984.000
- Dagbehandeling jeugd	I	-356.000
- Behandeling met verblijf jeugd	I	-847.000
- Pleegzorg	I	523.000
- Uitvoeringskosten Jeugdzorg	I	70.000
- Jeugdzorgplus	I	-395.000
Het overschot van € 536.000,- op PGB jeugd en PGB jeugd met verblijf (onderdeel van Nieuwe Wmo) in programma 6 moet worden betrokken bij het totale tekort op Jeugdwet.		
<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>		
- Algemeen peuterspeelzaalwerk (lasten)	I	-7.000
- Huisvesting bijzonder basisonderwijs (baten)	I	-8.000
- Jeugdbescherming/reclassering (lasten)	I	-9.000
- Veilig Thuis (lasten)	I	-11.000
- Huisvesting openbaar basisonderwijs (lasten)	I	-18.000
Indirecte baten en lasten		
Toerekening uren		-1.000
Kapitaallasten		269.000
Totaal		-1.200.000

8. Democratisch bestuur		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			4.652.000
Realisatie 2015			4.490.000
Saldo excl. mutaties reserves			162.000
Mutaties reserves (saldo)			-10.000
Verklaring van het saldo			152.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Leges paspoorten/ID-kaarten (baten)	I	77.000
	De geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten is gestegen naar 10 jaar. De legestarieven zijn opgehoogd aan de hand van de Rijksnorm. Hierdoor zijn de inkomsten toegenomen, echter vanaf 2019 zullen de inkomsten weer dalen als gevolg van de ophoging van de geldigheidstermijn.		
	<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>		
	- Raad en raadscommissies (lasten)	I	24.000
	- Leges burgerlijke stand (baten)	I	16.000
	- Leges rijbewijzen (baten)	I	14.000
	- Leges burgerlijke stand (lasten)	I	11.000
	- Interne voorlichting - intranet (lasten)	I	10.000
	- Verkiezingen (lasten)	I	7.000
	- Kadaster (lasten)	I	7.000
	- Diversen	I	15.000
Indirecte baten en lasten			
	Toerekening uren		71.000
	Kapitaallasten		32.000
	Reserves		-10.000
	Voorzieningen		-122.000
Totaal			152.000

9. Natuur, milieu en duurzaamheid		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			1.964.000
Realisatie 2015			1.883.000
Saldo excl. mutaties reserves			81.000
Mutaties reserves (saldo)			-30.000
Verklaring van het saldo			51.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Inzamelkosten huishoudelijk afval (baten)	I	156.000
	In de nieuwe situatie (vanaf 2015) is de vergoeding per ingezamelde ton kunststof verhoogd, maar daar tegenover staat dat de gemeenten naast inzamelkosten ook kosten moeten maken voor sortering en vermarkting van de kunststoffen. De vergoeding wordt elk jaar lager. Deze extra inkomsten kunnen dus niet voor dit bedrag structureel worden opgenomen.		

<p>Inzamelkosten huishoudelijk afval (lasten) De verwerkte hoeveelheid is, vanwege de doorlooptijd (1 tot 2 maanden), echter lager dan andere jaren. De vergoeding geschied op kwartaalbasis en alleen de daadwerkelijke verwerkte hoeveelheid wordt vergoed. Het gevolg hiervan is dat de opbrengst over 2015 niet het hele jaar betreft. Vanaf 2016 zal de opbrengst weer hoger zijn (wel over 12 maanden). Daarnaast wordt hier ook een verwachte overschrijding van het totaal-budget van Cure verantwoord. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door meerdere factoren, bijvoorbeeld de stortbelasting, advieskosten en extra huurkosten.</p>	I	-214.000
<p>Gebruik milieustraat door beide gemeenten (lasten) Hogere lasten komen door tegenvallende aanbestedingen. De aanbestedingen worden eens per twee jaren gehouden.</p>	I	-55.000
<p>Uren Ruimte buitendienst afvalverwijdering (lasten) Een personeelslid is vanuit Geldrop-Mierlo gedetacheerd bij Cure. Deze kosten worden hier verantwoord en zijn structureel. Hier tegenover staat een voordeel bij de urenrekening.</p>	I	-80.000
<p>Stelposten afvalverwijdering (lasten) Dit komt met name door de begrote, maar niet gerealiseerde stelpost van € 150.000,-. Vanaf 2016 is deze stelpost niet meer opgenomen in de begroting.</p>	I	-168.000
<p>Planmatig onderhoud riolering (lasten) Het betreft een meerjarig onderhoudsbestek. De jaarlijkse uitgaven kunnen wisselen, afhankelijk van de omvang van de hoeveelheid te storten rioolslib.</p>	I	-26.000
<p>Correctief onderhoud riolering (lasten) Aan het correctief onderhoud van de riolering is in 2015 minder uitgegeven. Het correctief onderhoud is afhankelijk van de meldingen die bij de gemeente binnenkomen van verstoppingen. Het ene jaar is dat meer, het ander jaar minder.</p>	I	64.000
<p>Bijzondere constructies rioleringen (lasten) Het betreft een meerjarig onderhoudsbestek. De jaarlijkse uitgaven kunnen wisselen, afhankelijk van de omvang van de hoeveelheid te storten rioolslib.</p>	I	32.000
<p>Maken rioolaansluitingen (baten) Een perceeleigenaar moet betalen voor het realiseren van een aansluiting op het gemeentelijk riool. De lasten worden in principe dus gedekt door de baten. In sommige gevallen worden de kosten langs andere weg verhaald doordat zij bijvoorbeeld in grondprijs van een kavel versleuteld zijn. In 2015 is er sprake van hogere baten dan begroot, o.a. vanwege twee aangelegde rioolaansluitingen voor de St. Anna Zorggroep.</p>	I	37.000
<p>Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing (baten) Het positief verschil in de opbrengst wordt veroorzaakt door de variabele tarieven van het ondergrondse systeem. Onze burgers hebben vaker gebruik gemaakt van het ondergrondse systeem dan vooraf was geraamd. Het is onbekend of dit structureel is, omdat in 2015 de burgers voor het eerst afgerekend worden op deze manier.</p>	I	101.000
<p>Baten rioolrechten (baten) Dit negatief resultaat komt vooral voort uit de grootverbruikers van bedrijven. Zij hebben minder water verbruikt dan vooraf was begroot. Daarnaast is er sprake van meer leegstand van woningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.</p>	I	-27.000

Waterportaal (lasten)	I	-78.000
De kosten van waterportaal zijn € 78.000,- hoger dan begroot. Dit komt doordat de kosten van de uitvoeringsovereenkomst direct ten laste zijn gebracht van het lopende boekjaar 2015, terwijl er in de begroting rekening was gehouden met het activeren van de kosten. Dit zorgt daarentegen voor lagere kapitaallasten dan begroot. In de MPB 2016-2019 is dit gecorrigeerd in kosten lopend boekjaar, zodat in het vervolg de realisatie en de raming beter in de pas lopen.		
<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>		
- Voorbereiding afvalverwijdering en -verwerking (lasten)	I	20.000
- Volksfeesten (lasten)	I	19.000
- Diversen	I	3.000
Indirecte baten en lasten		
Toerekening uren		99.000
Kapitaallasten		88.000
Reserves		-30.000
Voorzieningen		110.000
Totaal		51.000

10. Bereikbaarheid en verkeer		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			5.686.000
Realisatie 2015			5.182.000
Saldo excl. mutaties reserves			504.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			504.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Straatreiniging (lasten)	I	-38.000
Op de straatreiniging zijn meer kosten gemaakt op inhuur personeel. Door twee langdurige ziektegevallen van de eigen buitendienst zijn er via het "Uitsluitend Recht straatreiniging" met Atlant enkele medewerkers ingehuurd.			
<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>			
	- Planmatig onderhoud kunstwerken (lasten)	I	20.000
	- Parkeerbelasting (baten)	I	16.000
	- Diversen	I	10.000
Indirecte baten en lasten			
	Toerekening uren		77.000
	Kapitaallasten		404.000
	Voorzieningen		15.000
Totaal			504.000

11. Bouwen en wonen		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			-6.947.000
Realisatie 2015			-8.877.000
Saldo excl. mutaties reserves			1.930.000
Mutaties reserves (saldo)			-2.245.000
Verklaring van het saldo			-315.000
Nr.	Omschrijving		
	Directe baten en lasten per kostenplaats		
	Ruimtelijke ordening (baten) De plankosten, zoals overeengekomen in anterieure overeenkomsten, zijn niet zoals verwacht voldaan in 2015, maar zullen pas voldaan worden in 2016. Slechts € 12.000,- is ontvangen in 2015. Daarnaast is een bedrag aan uitgekeerde planschade teruggevorderd van € 13.000,-. Aangezien de geraamde opbrengsten uit geïnde plankosten in 2015 € 150.000,- bedraagt, resteert er een tekort van € 125.000,-.	I	-125.000
	Ruimtelijke ordening (lasten) Kosten voor extern advies en de kosten voor reconstructie buitengebied vallen lager uit dan geraamd. De advieskosten zijn deels nodig voor de herziening van komplannen in Geldrop. Door afgelopen jaar prioriteit te geven aan Groot Luchen en bestemmingsplan Inbreidingslocaties, is deze herziening later gereed dan gepland en worden de kosten ook pas in 2016 en 2017 verwacht. Het werkbudget voor reconstructie buitengebied hadden we bestemd voor subsidietrajecten (cofinanciering). We hebben voor het binnenhalen van de subsidie aan moeten tonen dat we hiervoor zelf een bedrag hebben gereserveerd. Dat hebben we in 2015 niet kunnen besteden. Verwacht wordt dat in 2016 dit budget wel volledig besteed wordt.	I	36.000
	Verlaging grondprijs school Luchen (baten) Dit betreft een nadeel als gevolg van de daling van de maatschappelijke grondprijzen. Dit nadeel wordt gedekt door de algemene reserve grondexploitaties (RVS 2015.0540). Zie: paragraaf Grondbeleid voor een uitgebreide toelichting.	I	-342.000
	Niet begrote mutaties voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf Het saldo wordt veroorzaakt door: - storting in afwerkvoorziening uit plan De Doelen (-287.000) - onttrekking uit afwerkvoorziening Spaarpot-Oost/Nuenenseweg (76.000) - onttrekking uit afwerkvoorziening slibdepot Goorstraat (9.000) Dit nadeel komt ten laste van de voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf. Zie: paragraaf Grondbeleid voor een uitgebreide toelichting.	I	-202.000
	Storting startkapitaal in reserve Leefbaarheidsfonds (lasten) Deze storting is bekostigd vanuit de voorziening Wonen. Zie: paragraaf Grondbeleid voor een uitgebreide toelichting.	I	-100.000
	<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u>		
	- Bouwaanvragen art. 19 procedures (lasten)	I	22.000
	- Diversen	I	4.000
	Indirecte baten en lasten		
	Toerekening uren		-43.000
	Kapitaallasten		101.000
	Reserves		-2.245.000
	Voorzieningen		2.566.000

Resultaat grondexploitaties (zie: paragraaf Grondbeleid)	13.000
Totaal	-315.000

12. Financiën en belastingen		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			-55.985.000
Realisatie 2015			-55.135.000
Saldo excl. mutaties reserves			-850.000
Mutaties reserves (saldo)			-23.000
Verklaring van het saldo			-873.000
Nr.	Omschrijving		
	Directe baten en lasten per kostenplaats		
	Overige financiële middelen (baten)	I	-25.000
	De dividendopbrengsten uit beleggingen BNG zijn € 25.000,- lager dan begroot. Dit komt voornamelijk door de aanhoudend lagere marktrente.		
	Algemene uitkeringen (baten)	I	309.000
	De mutaties uit de decembercirculaire 2015 zijn voornamelijk veroorzaakt door hoeveelheidsverschillen op de diverse verdeelmaatstaven.		
	Verloop algemene uitkering 2015		
	<u>Septembercirculaire 2015:</u>		
	- Algemene uitkering		30.113.875
	- Uitkering deelfonds Sociaal Domein		18.538.283
	Totaal in begroting 2015 na wijzigingen		48.652.158
	<u>Mutaties decembercirculaire 2015:</u>		
	- Algemene uitkering		158.075
	- Uitkering deelfonds Sociaal Domein (*)		531
	Totaal mutaties		158.606
	Decembercirculaire 2015		48.810.764
	<p>(*): wij verwerken de mutaties op de 3D-taken budgettair neutraal. Dit houdt in dat tegenover de stijging van de begrote uitkering deelfonds Sociaal Domein met € 531,- een stijging van de begrote kosten Sociaal Domein staat met hetzelfde bedrag.</p> <p>Hier is rekening gehouden met een positief effect van € 158.075,- (= alleen de mutaties in de algemene uitkering).</p> <p>Er zijn ook nog diverse hoeveelheidsverschillen die betrekking hebben op voorgaande dienstjaren. Het gaat in totaal om een bedrag van € 138.461,- en heeft betrekking op 2014 (€ 126.006,-) en 2013 (€ 12.455,-). Deze informatie kwam in het vierde kwartaal beschikbaar via de uitkeringsspecificaties van het Rijk.</p> <p>Ten slotte is er nog een bedrag van € 12.655,- aan voordeel op gedeclareerde btw. Dit heeft betrekking op een factuur van de VNG inzake uit het Gemeentefonds gefinancierde activiteiten.</p> <p>Totaal: € 158.075,- + € 138.461,- + € 12.655,- = €309.191,-.</p>		

Onroerende zaakbelasting gebruikers (baten) De opbrengst is incidenteel beïnvloed met een bedrag van afgerond € 19.000,- door de gevolgen van de juridische invulling van de "werktuigenvrijstelling voor ziekenhuizen". Van het lopende risico is bij de jaarrekening 2014 melding gemaakt. Nog een oorzaak van verschil is dat een tweetal verzorgingstehuizen voorheen als niet-woning werden aangemerkt en nu als woning. Voor woningen geldt geen ozb-gebruikersheffing. Daarnaast waren ten tijde van de begroting 2015 de woz-waarden nog niet definitief . Uit definitieve controles blijkt dat de woz-waarden iets lager waren dan geraamd. Dit alles genereert een lagere opbrengst op het gebruikersdeel.	I	-44.000
Onroerende zaakbelasting eigenaren (baten) De opbrengst is incidenteel beïnvloed met een bedrag van afgerond € 23.000,- door de gevolgen van de juridische invulling van de "werktuigenvrijstelling voor ziekenhuizen". Van het lopende risico is bij de jaarrekening 2014 melding gemaakt. Nog een oorzaak van verschil is dat een tweetal verzorgingstehuizen voorheen als niet-woning werden aangemerkt en nu als woning. Voor woningen geldt een lager tarief ozb-eigenaarsdeel. Het overige verschil wordt veroorzaakt doordat ten tijde van de begroting 2015 de woz-waarden nog niet definitief waren. Uit definitieve controles blijkt dat de woz-waarden iets lager waren dan geraamd. Dit alles genereert een lagere opbrengst op het eigenaarsdeel.	I	-76.000
Opbrengsten aanmaningen en dwangbevelen (baten) De minderopbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen worden in het 1e kwartaal 2016 ontvangen (bovenop het geraamde budget 2016).	I	-30.000
Saldo baten en lasten na bestemming (lasten) Dit betreft het saldo van: - het begrote resultaat 2015, zoals vermeld in de 2e tussentijdse rapportage 2015 (raadsbesluit d.d. 14 december 2015): € 85.219,-; - het werkelijke resultaat 2015, zoals vermeld in de jaarrekening 2015: € 827.672,-.	I	-743.000
Post onvoorzien programma 1 t/m 12 (lasten) De post onvoorzien is in 2015 in het geheel niet besteed.	I	78.000
<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u> - Verhuur gemeentewerf (lasten) - Uitgaven hondenbeleid (lasten) - Uitvoering WOZ (lasten) - Stelposten (lasten) - Algemene baten en lasten (lasten) - Voormalig personeel (lasten) - Diversen	I I I I I I I	20.000 20.000 15.000 14.000 10.000 7.000 -3.000
Indirecte baten en lasten		
Toerekening uren		-27.000
Kapitaallasten		209.000
Reserves		-23.000
Voorzieningen		-42.000
Resultaat product "Saldo kostenplaatsen" (*)		-542.000
Totaal		-873.000

(*) Resultaat product "Saldo kostenplaatsen"	
Lagere baten dan begroot door renteververschil op kostenplaats "Financiering" (#)	-679.000
Minder doorbelaste saldi vanuit de verschillende kostenplaatsen dan begroot	137.000
Totaal	-542.000

(#) Dit verschil komt door een lagere rente én lagere boekwaarde 01-01 dan begroot:	
Vershil in percentage: begroot 4,69% en werkelijk 4,11%	-591.000
Vershil in boekwaarde 01-01: begroot € 100.949.855,- en werkelijk € 98.800.364,-	-88.000
Totaal	-679.000

13. Kostenplaatsen		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2015			0
Realisatie 2015			0
Saldo excl. mutaties reserves			0
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			0
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
	Financiering (lasten) Dit betreft mutaties in rente opgenomen geldleningen (kort en lang), toegerekende rente over eigen vermogen en afschrijvingen op activa.	I	-66.000
	Ruimte binnendienst (baten) Het "voordeel" komt met name door een opbrengst voor de detachering van een beleidsmedewerker afval aan Cure en vormt een correctie op het salarisbudget (van waaruit de medewerker volledig wordt bekostigd).	S	50.000
	Ruimte binnendienst (lasten) Het voordeel heeft voornamelijk betrekking op lagere salarissen dan begroot.	I	76.000
	Inkoop en Aanbesteding (baten) De baten van € 39.000,- betreft de restitutie van BIZOB inzake bestemming resultaat jaarrekening 2014.	I	39.000
	Inkoop en Aanbesteding (lasten) De extra lasten van € 29.000,- zijn een gevolg van dat een groter gedeelte van de door BIZOB gemaakte kosten in 2015 niet specifiek aan producten konden worden toebedeeld (meer helpdesk e.d.).	I	-29.000
	Maatschappelijke ontwikkeling (lasten) Het voordeel heeft voornamelijk betrekking op lagere salarissen dan begroot.	I	60.000
	Publiekszaken (lasten) Het nadeel heeft voornamelijk betrekking op hogere salarissen dan begroot.	I	-49.000

Kantoorbenodigdheden (lasten) Bij de huurkosten is er sprake van een onderschrijving van € 28.000,-. In de begroting is uitgegaan van de huurkosten van een groot kopieerapparaat. Deze kosten worden echter bij de Dienst Dommelvallei verantwoord, waardoor deze "meevaller" hier is ontstaan. Daarnaast is er o.a. minder aan abonnementen uitgegeven. Deels is dat het gevolg van kritisch kijken naar de benodigde abonnementen, deels door digitalisering.	I	35.000
Personele kosten en bestuursapparaat (baten) Dit betreft een niet begrote teruggave van loonbelasting.	I	35.000
Personele kosten en bestuursapparaat (lasten) Deze onderbesteding wordt veroorzaakt door diverse posten: - Op het gebied van arbeidsomstandigheden is vanwege een lagere bijdrage aan onze dienstverlener en minder interventies een besparing gerealiseerd van € 15.000,-; - Voor verplaatsingskosten is een bedrag geraamd van € 16.000,- maar er is in 2015 niets op uitgegeven; - Op opleidingskosten is een besparing gerealiseerd van € 27.000,-; - En op de kosten van werving en selectie een besparing van € 39.000,- (met name vanwege een fors aantal minder vacatures in 2015); - Op overige personeelskosten, waaronder teambuilding, is een besparing gerealiseerd van € 27.000,-. Totaal: € 15.000,- + € 16.000,- + € 27.000,- + € 39000,- + € 27.000,- = € 124.000,-.	I	124.000
Onderhoud gemeentehuis Mierlo (lasten) Dit betreft een begrote correctie op de kapitaallasten die onterecht is opgenomen.	S	-36.000
Vervoermiddelen (lasten) Het begrote bedrag was voor de uitbesteding van het vervoer met de vrachtwagen voor het gehele onderhoudsjaar 2015. De vrachtwagen is echter pas per 1 april 2015 overgegaan naar Atlant. De eerste 3 maanden hebben we geen kosten gehad voor de inhuur van de vrachtwagen.	I	28.000
Dommelvallei (lasten) Dit betreft een terugbetaling van de Dienst Dommelvallei in verband met het resultaat 2015.	I	97.000
<u>Overige verschillen < € 25.000,-:</u> - Onderhoud gemeentehuis Geldrop (lasten) - Onderhoud gemeentewerf Geldrop (lasten) - Diversen	I I I	-7.000 -20.000 -16.000
Indirecte baten en lasten		
Toerekening uren		-220.000
Kapitaallasten		-577.000
Renteverschil op kostenplaats "Financiering" (zie: # bij P12)		679.000
Overig resultaat kostenplaats "Financiering (= exclusief renteverschil)		-66.000
Minder doorbelaste saldi op kostenplaatsen dan begroot (zie: * bij P12)		-137.000
Totaal		0

3.5.3 Overzicht onvoorzien

In de begroting 2015 was een bedrag van € 77.500,- als onvoorzien geraamd.

Er hebben in 2015 geen uitgaven ten laste van de post onvoorzien plaatsgevonden. Dit is ook in de 3e tussentijdse rapportage 2015 aangegeven.

Bij de vaststelling van de MPB 2013-2016 hebben wij met u een verdeling over de programma's van de post onvoorzien herbevestigd. Deze onderverdeling hebben wij gemaakt zodat wij bij éénmalige zaken (politiek niet gevoelig van aard) flexibeler met deze post om kunnen gaan. In onderstaande tabel is de verdeling en de aanwending over 2015 aangegeven.

Nr.	Omschrijving	2015
	Reguliere verdeling onvoorzien	77.500
	Beginstand onvoorzien 2015	77.500
	N.v.t.	0
	Totaal benut in 2015	0
	Eindstand onvoorzien 2015	77.500

Nr.	Programma	On-voorzien	Aan-wending	Eind
1	Gebiedsgericht werken	€ 7.500		€ 7.500
2	Economie en vastgoed	€ 5.000		€ 5.000
3	Veiligheid en handhaving	€ 7.500		€ 7.500
4	Bestuurlijke samenwerking	€ 7.500		€ 7.500
5	Sociale zaken en armoedebeleid	€ 7.500		€ 7.500
6	Zorg, welzijn en cultuur	€ 7.500		€ 7.500
7	Jeugdbeleid en onderwijs	€ 7.500		€ 7.500
8	Democratisch bestuur	€ 5.000		€ 5.000
9	Natuur, milieu en duurzaamheid	€ 7.500		€ 7.500
10	Bereikbaarheid en verkeer	€ 7.500		€ 7.500
11	Bouwen en wonen	€ 7.500		€ 7.500
12	Financiën	€ 0		€ 0
	Totaal	€ 77.500	€ 0	€ 77.500

3.5.4 Overzicht van de incidentele baten en lasten

Omschrijving	2015	
	Baten	Lasten
Programma 1 Gebiedsgericht werken		
Terugbetaling ten onrechte ontvangen dwangsommen		5.794
Programma 2 Economie en vastgoed		
Programma 3 Veiligheid en handhaving		
Restitutie inwonersbijdrage VRBZO		-92.133
Programma 4 Bestuurlijke samenwerking		
Bijdrage MRE		-25.000
Programma 5 Sociale zaken en armoedebeleid		
Subsidie Kunstbalie	7.500	
Hogere beheerskosten Werkplein		21.410
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen		55.648
Verlaging subsidie Volksuniversiteit		-3.500
Bijzondere bijstand		-400.000
Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur		
Bijdrage CCV aan Lokaal aanvullend openbaar vervoer		33.750
Convenant St. Lucia		5.307
Intensivering sociaal gezicht		100.000
Verlaging kosten bibliotheek		-44.520
Onderzoekskosten toekomst zwembad		13.000
Vervallen huursubsidie gebouwen Mifano		-37.246
Hulp bij het huishouden		-300.000
Subsidie Seniorencomputerhulp		-7.638
Nieuwe initiatieven algemeen accommodatiebeleid soc.cult.werk		5.312
Kosten Centrum Jeugd en Gezin (CJG)		-100.000
Wmo		-200.000
Ouderenzorg		-25.000
Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs		
Openbare gezondheidszorg		41.314
Programma 8 Democratisch bestuur		
Verkiezingen		24.672
Aankondigingsborden verkiezingen		0

Representatie op deelproduct "Burgemeester"		21.093
Leges rijbewijzen	-5.530	
Programma 9 Natuur, milieu en duurzaamheid		
Landschapsontwikkelingen		12.500
Hemelwaterstructuurplan		11.375
Bijdrage grondwatermeetnet		5.689
Verkoop schroot	4.894	
Verkoop stamhout	1.995	
Kermissen; verlaging pachttopbrengsten en vergoeding elektra	-6.129	
Kermissen; energiekosten		5.516
Ongediertebestrijding		12.016
Programma 10 Bereikbaarheid en verkeer		
Regionale verkeersmonitoring		0
Dotatie voorziening Groot Onderhoud Wegen		771.552
Onderhoudsbestek civiele kunstwerken		10.330
Baten parkeerbelasting	35.872	
Leges wegen	-25.333	
Klachtenbeheer wegen		4.883
Maatregelen Brabants Veiligheidslabel		2.534
Programma 11 Bouwen en wonen		
Advertentiekosten Ruimtelijke Ordening		-5.000
Verkoopopbrengst woning Marktstraat 4 Mierlo	209.659	
Leges omgevingsvergunningen	-137.727	
Programma 12 Financiën en belastingen		
Eenmalige uitname algemene uitkering vanwege NUP-gelden	-332.500	
Lagere algemene uitkering vanwege NUP-gelden	332.500	
Opbrengst verhuur gemeentewerf	-37.875	
Minder rentebijdrage voorziening Dekking Verliessaldi GB		-36.968
Vervallen stelpost "Taakstelling budgetten afdeling MO"		150.000
Niet bestede middelen op de post Onvoorziene uitgaven		-77.500
Kostenplaatsen		
Vervoermiddelen; vervanging aanhanger buitendienst		4.537
Jubilea		15.442
Wachtgeld		61.338
Verkoop vrachtwagen en trilplaat	24.550	
Kosten BIZOB teruggave 2014		-38.883

Huisvestingskosten afdeling CMD		10.000
Diversen		
Post onvoorzien programma 1 t/m 12		0
Onderuitputting kapitaallast	343.600	
Subtotaal voor mutaties reserves	415.476	11.624
Mutaties reserves		
Algemene reserve	530.458	33.750
Algemene reserve grondexploitatie	342.050	11.185.570
Reserve WWB inkomensdeel	607.748	157.748
Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	110.000	0
Reserve investering speeltuin de Viking	0	8.686
Realisatie publieksbalies	2.486	0
Tijdelijk begrotingstekort	771.552	0
Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	0	2.089
Reserve Leefbaarheidsfonds	0	106.210
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	0	148
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	0	4.500
Subtotaal mutaties reserves	2.364.294	11.498.701
Totaal	2.779.770	11.510.325

3.5.5 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Toevoegingen	Onttrekkingen	Reden
Algemene reserve	0	123.780	dekking afschrijving investering
Reserve uitwerking strategische visie	0	1.778	dekking afschrijving investering
Reserve bovenwijkse voorzieningen	0	756.254	dekking afschrijving investering
Reserve personeel en organisatie	5.562	0	Reservering voor eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	629.974	381.792	dekking afschrijving investering
Reserve verkoopopbrengst HNG	0	232.726	jaarlijkse uitbetaling verkoopsom
Reserve hondenbeleid	29.841	0	Gesloten huishouden
Reserve recreatie en toerisme	13.733	0	Gesloten huishouden
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	14.801	10.584	Jaarlijkse storting en terugbetaling aan de ondernemers
Totaal	693.911	1.506.915	

3.5.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Voor de uitleg van de WNT zijn de beleidsregels, of normenkader, WNT 2014 van belang zoals vastgelegd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 20 juni 2014, nr. 2014-0000315901 en de technische verbetering van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 25 juni 2014, nr. 2014-0000 0331218.

Deze wet beoogd de openbaarmaking van topinkomens in de (semi)publieke sector. Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mogen niet meer verdienen dan 130% van het salaris van een minister. Dit wordt normering van topinkomens genoemd. Onder topfunctionaris bij gemeente Geldrop-Mierlo wordt verstaan: de gemeentesecretaris en de griffier.

Geldrop-Mierlo		
Naam	J. van Vlerken	G. van Luijn
Functie(s)	Gemeentesecretaris	Griffier
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Echt	Echt
Zo niet, langer dan 18 maanden werkzaam?		
Individueel WNT- maximum	178.000	178.000
Bezoldiging		
Beloning	107.449	73.582
Belastbare onkostenvergoeding	161	237
Beloningen betaalbaar op termijn	11.970	8.324
Subtotaal	119.580	82.143
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	119.580	82.143

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3.6 Overzicht van investeringen en projecten

In het onderstaande kredietoverzicht staan groen en geel gearceerde kredieten. De geel gearceerde kredieten zijn in (de loop van) 2015 afgesloten. De groen gearceerde kredieten lopen door in 2016.

De dik gedrukte teksten in de toelichting houden in: wijzigingen in het begrote krediet. Na akkoord van de raad worden deze wijzigingen doorgevoerd.

Project	Omschrijving project	Jaar krediet-votering	Lasten Baten Saldo	Begroting	Realisatie tot en met 2014	Realisatie 2015	Realisatie totaal	Verschil begroting en realisatie	Toelichting
701050	Rolbezem	2015	Lasten	18.000	0	4.519	4.519	13.481	Er wordt in 2016 van het krediet nog een kleine rolbezem aangeschaft. Hiervoor is € 8.000,- benodigd. Dit betekent dat € 5.481,- kan worden afgeraamd.
701051	Tachymeter Trimble	2015	Lasten	17.825	0	17.825	17.825	0	De tachymeter is in 2015 verworven. Het project is inmiddels afgesloten. In 2015 is eerder € 175,- afgeraamd.
701052	Aanhanger	2015	Lasten	6.300	0	4.537	4.537	1.763	De aanhanger is verworven. Het project kan worden afgesloten. Het restant van € 1.763,- valt vrij.
721027	Aanleg fietspad park Beekweide	2014	Lasten	132.000	21.173	106.885	128.058	3.942	Het project is uitgevoerd. De subsidie moet nog ontvangen worden.
			Baten	-66.000	0	0	0	-66.000	Het restant van € 3.942,- is bedoeld voor de afwikkeling van de subsidie.
			Saldo	66.000	21.173	106.885	128.058	-62.058	De begrote subsidie wordt € 12.279,- naar beneden bijgesteld. De subsidie is lager dan verwacht, omdat de declarabele kosten lager uitvallen.
721030	Vervanging Epoke opzetstrooier	2014	Lasten	40.000	0	34.750	34.750	5.250	De opzetstrooier is geleverd. Het project kan worden afgesloten. Het restant van € 5.250,- valt vrij.
721032	Inrichting Geldropseweg	2013	Lasten	25.000	0	0	0	25.000	De verwachting is dat in 2016 de aankoop van een strook grond plaatsvindt.

721051	Inkorten stationstunnel	2015	Lasten	158.000	0	0	0	158.000	Krediet is in 2015 beschikbaar gesteld. Voor de inkorting van de tunnel is meer geld nodig dan gedacht. Een deel moet door Wooninc. betaald worden. Er is overleg met ProRail gaande over de inkorting en de planning is dat in 2016 het eerste deel van de tunnel, aan de kant van Zesgehuchten, wordt gesloopt.
721059	Kruispunt Nuenenseweg - Mierloseweg	2006	Lasten	16.240	16.240	0	16.240	0	Gezien de grote onzekerheid van deze verwerving hebben is besloten dit project (tijdelijk) stop te zetten. Zodra er zicht is op is dat we dit project ook daadwerkelijk uit kunnen voeren wordt opnieuw een kredietaanvraag voorgelegd. Gedurende 2015 is € 533.760,- afgeraamd.
721065	Aanleg aansluiting Geldropseweg-Termeerstraat	2012	Lasten	190.000	29.157	7.639	36.796	153.204	Door juridische procedures omtrent de kapvergunning en verkeersbesluit is er weinig voortgang geboekt. De verwachting is dat het werk in 2016 uitgevoerd wordt.
721070	Herinr. en rioolerv. zuid. ventweg Mierloseweg	2010	Lasten	775.000	535.101	7.062	542.163	232.837	De uitvoering van de volgende fase wordt verwacht in 2016. Er is meer subsidie ontvangen dan verwacht. De begrote subsidie wordt € 16.405,- bijgeraamd.
			Baten	-133.773	-18.560	-131.618	-150.178	16.405	
			Saldo	641.227	516.541	-124.556	391.985	249.242	
721072	Herinrichting Bogardeind/ Gijzenrooijseweg	2013	Lasten	1.096.000	956.825	172.391	1.129.216	-33.216	Het project is uitgevoerd. De subsidie moet nog ontvangen worden. Er worden nog kosten gemaakt voor het afwikkelen van de subsidie (€ 4.200,-). Dit maakt het tekort op dit krediet: € 37.416,- (bijramen). Daar staat tegenover dat er in dit project een stuk restgrond over blijft welke in de toekomst verkocht gaat worden.
	(voorheen verkeersmaatregelen St. Annaziekenhuis)		Baten	-200.000	0	0	0	-200.000	
			Saldo	896.000	956.825	172.391	1.129.216	-233.216	

721073	Aanpassing o.r. brede school De Coevering	2013	Lasten	570.000	43.784	409.146	452.930	117.070	De uitvoering van het project is gereed op enkele details na (banken en enkele bomen). De kosten kunnen derhalve worden afgeraamd met € 50.000,-.
721074	Herinrichting Katoen-, Laken- en Tricotstraat	2013	Lasten	738.181	315.363	442.853	758.216	-20.035	In 2015 is dit project afgerond. Er is in de uitvoering een aanbestedingsvoordeel geweest voor het groen. Daarnaast bleek tijdens de uitvoering van het werk dat de grond van een dermate goede kwaliteit was dat deze niet vervangen hoefde te worden. In 2015 zijn de kosten eerder afgeraamd met € 200.000,- en de ontvangsten bijgeraamd met € 53.479,-. De aframing van € 200.000,- blijkt achteraf € 20.035,- te rigoueus.
			Baten	-53.479	0	-53.479	-53.479	0	
			Saldo	684.702	956.825	389.374	704.737	-20.035	
721075	Herinrichting Ophoviusstraat	2013	Lasten	222.857	215.547	7.639	223.186	-329	In 2014 is het werk civieltechnisch afgerond, cultuurtechnisch heeft de afronding plaatsgevonden in 2015. Het project is gereed. In 2015 is € 55.143,- afgeraamd Dit was het gevolg van een aanbestedingsvoordeel.
721080	Herinrichting St. Jozefplein	2014	Lasten	367.000	3.384	151.620	155.004	211.996	De uitvoering is gereed met uitzondering van enkele speeltoestellen en enig groen. Het resterende budget is nog nodig voor de herinrichting van de overige onderdelen van de omgeving St Jozefplein.
721081	Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en Aa	2015	Lasten	51.000		29.614	29.614	21.386	Het project is gestart in 2015 en loopt door tot in 2017. Het project behelst de aanleg van een recreatieve fietsverbinding inclusief brug over het kanaal, die het gebied ten zuiden van het kanaal verbindt met het gebied ten noorden van het kanaal. Dit betekent een verbinding van de natuur- en recreatiegebieden die zich ten noorden en ten zuiden van het kanaal bevinden. Op dit moment is het ontwerp van de route bijna gereed. Het zal eind dit jaar voor de inspraak ter inzage worden

									gelegd. De totale projectkosten t/m 2017 bedragen € 1.181.000,- en zijn als volgt verdeeld over de jaren: 2015 € 51.000,-, 2016 € 40.000,- en 2017 € 1.090.000,- . In 2014 is een subsidie van € 590.000,- toegekend, waarvan het voorschot in 2015 van € 50.000,- inmiddels is ontvangen.
			Baten			-50.000	-50.000	50.000	Het eerste gedeelte van de subsidie is op 1 juli 2015 ontvangen (niet begroot).
721093	Herinrichting Bogardeind (IJssalon-Beukelaar)	2014	Lasten	1.939.000	913.072	784.769	1.697.841	241.159	Het project is fysiek gereed. De afrekening met de aannemer is gereed en verwerkt. De kosten in het project waren door diverse redenen lager, onder andere vanwege goedkopere VRI's . Tegenover de lagere kosten staat ook een lagere verwachte subsidie. De subsidie moet nog definitief vastgesteld worden. Wij stellen voor om zowel de lasten als de baten met € 221.000,- af te ramen.
			Baten	-919.000	0	0	0	-919.000	
			Saldo	1.020.000	913.072	784.769	1.697.841	-677.841	
721096	Reconstructie Dorpsstraat	2010	Lasten	1.867.874	1.816.727	51.147	1.867.874	0	Het werk afgerond in 2014. het project wordt gesloten, In 2015 is € 53.126,- aan kosten afgeraad en € 33.196,- aan subsidie bijgeraad.
			baten	-33.196	0	-33.196	-33.196	0	
				1.834.678	1.816.727	17.951	1.834.678	0	
721126	Aanvullend Lokaal Openbaar Vervoer (pilot buurtbus)	2013	Lasten	206.000	77.713	71.519	149.232	56.768	Het project is afgerond in 2015.
			Baten	-90.000	-56.250	-33.750	-90.000	0	De vereiste reizigersaantallen zijn niet behaald.

			Saldo	116.000	21.463	0	59.232	56.768	De verrekening als gevolg van de compensatie voor de lagere passagiersopbrengsten is verwerkt in de cijfers.
721140	Busbaan Gijzenrooiseweg	2012	Lasten	416.000	62.177	402.339	464.516	-48.516	Het project is in 2015 technisch afgerond. In 2016 wordt het project financieel, waaronder de subsidie, afgewikkeld. Voor deze afwikkeling is nog € 4.500,- aan accountantskosten opgenomen. De overschrijding van in totaal € 53.016,- aan de lastenkant wordt veroorzaakt door niet geraamd meerwerk.
			Baten	-210.000	0	0	0	-210.000	
			Saldo	206.000	62.177	402.339	464.516	-258.516	
721143	Vervangen VRI's	2009	Lasten	485.000	390.497	85.316	475.813	9.187	Het geld is bestemd voor:
			Baten	-30.000	-30.000	0	-30.000	0	* VRI Nieuwendijk / W. Alexanderstraat: werk is afgerond. Er moeten nog kosten voor meerwerk afgerekend worden. Hiervoor is het restant van € 9.187,- benodigd.
			Saldo	455.000	360.497	85.316	445.813	9.187	* VRI bij aansluiting Nuenenseweg / Mierloseweg; dit onderdeel hangt nauw samen met het krediet Kruispunt Nuenenseweg - Mierloseweg (721059). In 1e voortgangsrapportage 2015 is € 165.000,- afgeraamd.
	Centrum Mierlo projecten t/m 2014		Lasten	885.812	885.812	0	885.812	0	De kredieten behorende bij de inrichting van centrum Mierlo zijn met ingang van van 2015 opnieuw ingericht conform het inrichtingsplan centrum Mierlo. Op deze regel staat de realisatie t/m 2014 weergegeven. Het betreft een totaalstelling van de oude projectnummers: 732002 Dynamisering centrum Mierlo / fase 1 Den Binnen, 732005 Dynamisering centrum Mierlo, 756020 Herinrichting Molenweide / Hertenkamp Mierlo en 772232 Riolerings Dynamisering centrum Mierlo. De restantkredieten van deze projecten zijn opgenomen bij de nieuwe projecten: Onderzoek en realisatie kiosk,
			Baten	-50.000	-50.000	0	-50.000	0	
			Dekking res.	-282.337	-282.337	0	-282.337	0	
			activering		312	0	312	0	
			Saldo	553.787	553.787	0	553.787	0	

									Herinrichting centrum Mierlo algemeen en Herinrichting centrum Mierlo realisatie.
731041	Onderzoek en realisatie kiosk		Lasten	105.781	0	7.317	7.317	98.464	Het onderzoek naar de wenselijkheid van een kiosk/evenementenpodium is uitgevoerd. Middels een vorm van burgerparticipatie wordt getracht tot een voorstel te komen dat uiteindelijk gedragen wordt door de Mierlonaar. Dit voorstel zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
			Dekking res.	-105.781	0	0	0	-105.781	
			Saldo	0	0	7.317	7.317	-7.317	
73104x	Herinrichting centrum Mierlo realisatie (incl. riolering)		Lasten	2.396.561	0	495.563	495.563	1.900.998	In de voorgaande rapportage is aangegeven dat het totale budget € 3.592.309,- bedraagt. Dit bedrag was opgebouwd uit de stand bij de jaarrekening plus de kredietvoteringen uit 2015. Echter dit bleek een te hoge weergave te zijn omdat in het verleden op het activiteitenplan het reeds gevoteerde krediet was verlaagd. Die aframing was niet in de rapportage verwerkt. De totale uitgaven voor centrumplan Mierlo bedragen, conform begroting 2015, € 4,3 miljoen in de periode tot en met 2019. Momenteel is de herontwikkeling in volle gang. Het streven is om het parkeren Rabobank, Margrietstraat tot en met Frisostraat, Frisostraat en parkeren Frisoplein en ten slotte het Molenplein in 2016 te realiseren. Gelet op de verplichtingen op dit krediet resteert een bedrag van € 11.604,-. Deze onderbesteding is bedoeld ter dekking van de overschrijding op 731042 Herinrichting centrum Mierlo algemeen.
			Dekking res.	-2.050.826	0	0	0	-2.050.826	
			Saldo	345.735	0	495.563	495.563	-149.828	

731042	Herinrichting centrum Mierlo algemeen		Lasten	43.873	0	43.873	55.477	-11.604	Dit project vormt een onderdeel van de herinrichting centrum Mierlo. Hier worden voornamelijk uren verantwoord die gericht zijn op de totale herontwikkeling.
			Dekking res.	0	0	0	0	0	Deze kosten zijn niet toewijsbaar aan de realisatie van specifieke deelprojecten.
			Saldo	43.873	0	43.873	55.477	-11.604	Het tekort wordt gedekt door de verwachte onderbesteding op 73104x Herinrichting centrum Mierlo realisatie (incl. riolering).
731069	Aanleg parkeerplaatsen brede school Luchen		Lasten	250.000	0	0	0	250.000	De uitvoering vindt plaats gefaseerd plaats in verband met de bouw van de fysiotherapie en wordt bekostigd vanuit de Grex. Dit krediet kan vervallen.
732001	Revitalisering industrieterrein De Smaale fase 1	2010	Lasten	1.894.596	1.809.369	9.316	1.818.685	75.911	Gedurende de uitvoering van dit project is de aannemer failliet gegaan. Het project is inmiddels door een andere aannemer voltooid. Het faillissement is echter nog niet afgesloten. Globaal moet nog € 76.000,- gereserveerd te worden voor de afronding hiervan. in 2015 zijn de kosten met € 75.911,- bijgeraamd en zijn de opbrengsten met € 75.911,- bijgeraamd.
			Baten	-825.910	-825.910	0	-825.910	0	
			Saldo	1.068.686	983.459	9.316	992.775	75.911	
732008	Revitalisering industrieterrein De Smaale fase 2 en 3	2014	Lasten	700.000	377.856	169.987	547.843	152.157	In het eerste kwartaal 2016 zijn de resterende grondaankopen voor deelproject 3 afgerond. In maart 2016 is het civieltechnisch werk voor de realisatie aanbesteed. Uitvoering is gepland vanaf april tot augustus.

756022	Ontsluiting Sang en Goorkens	2014	Lasten	35.000	0	481	481	34.519	In juli 2014 heeft de provincie voor dit project subsidie toegekend op basis van de provinciale subsidieregeling Gebiedsopgaven Brainport Oost, terwijl de subsidiebeschikking in eerste instantie al driekwart jaar eerder was verwacht. In het najaar zijn er gesprekken geweest met Staatsbosbeheer, waterschap Aa en Maas en de gemeente Someren. In april 2015 is er een samenwerkingsovereenkomst ontvangen van het waterschap Aa en Maas, die trekker is van het gehele project en ook de subsidie ontvangt. In deze samenwerkingsovereenkomst staat dat er begin 2016 en begin 2017 tweemaal door de gemeente een voorschot aan het waterschap zal worden betaald. Voor deze twee voorschotten maken we dan gebruik van de genoemde bedragen voor EVZ Goorloop en Recreatieve Ontsluiting Sang en Goorkens. Deze overeenkomst is eind augustus 2015 door de wethouder ondertekend. Verder wordt nu het voorstel uitgewerkt voor de recreatieve ontsluiting en we hopen dit in het komend najaar te realiseren. Wel zal het waterschap dit formeel aanbesteden en ook betalen, zodat onze eerste kosten pas in begin 2016 met het voorschot zullen worden verrekend.
772110	Herinrichting milieustraat	2013 en 2015	Lasten	742.140	28.088	65.773	93.861	648.279	In de raadsvergadering van 9 november 2015 is het krediet verhoogd naar € 742.000,-. Het hogere investeringsbedrag zal opgevangen worden door een bijdrage vanuit de grondexploitatie en door een bijdrage in de kapitaallasten door Heeze-Leende. Het project zal rond de zomer 2016 afgerond zijn.
772202	Riolering Diepe Vaart	2014	Lasten	158.868	0	1.916	1.916	156.952	Dit project wordt gestart in 2015. De uitvoering vindt plaats in 2016.

772203	Riolering Biezenstraat, Varenstraat	2014	Lasten	271.000	0	714	714	270.286	Dit project wordt gestart in 2015. De uitvoering vindt plaats in 2016.
772220	Afkoppelen hemelwater industrieterr. De Smaale	2008	Lasten	815.411	815.411		815.411	0	Dit werk is eind 2014 volledig afgerond. In 2015 worden de laatste subsidiegelden verwacht. De formele vaststelling van de subsidie vindt plaats in 2016. De begrote subsidie is niet volledig ontvangen worden. Het verschil van € 8.006,- is verwerkt in de begroting.
			Baten	-170.640	-94.700	-75.940	-170.640	0	
			Saldo	644.771	720.711		644.771	0	
772264	Bestrijden grondwateroverl. Scandia/Coev.West	2010	Lasten	3.027.805	962.126	935.275	1.897.401	1.130.404	De verdere uitvoering van dit project vindt plaats in 2016. Vanuit het activiteitenplan/ grp is in 2015 € 527.805 toegevoegd voor projecten riool de Laak, Eversveld en Neerlandstraat.
772282	Riool Christinastraat	2015	Lasten	6.276	0	0	0	6.276	Dit project wordt in 2016 uitgevoerd.
772283	Riool Jan Cornelis de Rijpstraat	2015	Lasten	76.791	0	0	0	76.791	In 2016 wordt de relining uitgevoerd.
772284	Riool Pluvierstraat	2015	Lasten	3.476	0	0	0	3.476	De uitvoering vindt tegelijk met de herinrichting van de straat plaats.
772288	Riool Ziggenstraat	2015	Lasten	21.528	0	0	0	21.528	Het werk wordt uitgevoerd in 2016.
6722xx	Waterportaal investeringen fase 2 2015-2016	2015	Lasten	0	0	0	0	0	We zijn gestart met de maatregelen in het kader van het waterportaal. Dit krediet van oorspronkelijk € 50.000,- komt te vervallen i.v.m. overheveling naar de exploitatie. Dit conform het raadsbesluit van 31 augustus 2015.
772290	Vervanging pompen (GRP) t/m jaarschijf 2014	2013	Lasten	68.115	68.115	0	68.115	0	Afkomstig uit GRP 2013-2017 (2013). I.v.m. een gewijzigde afschrijvingsmethodiek wordt vanaf 2015 gewerkt met jaarschijven. Het restant krediet van € 57.510,- van de periode t/m 2014 is overgeheveld naar het nieuwe project van jaarschijf 2015. Dit project wordt gesloten.

772290	Vervanging kasten en besturingssystemen (GRP) t/m jaarschijf 2014	2013	Lasten	170.835	170.835	0	170.835	0	Afkomstig uit GRP 2013-2017 (2013). I.v.m. een gewijzigde afschrijvingsmethodiek wordt vanaf 2015 gewerkt met jaarschijven. Het restant krediet van -/- € 31.335,- van de periode t/m 2014 is overgeheveld naar het nieuwe project van jaarschijf 2015. Dit project wordt gesloten.
772290	Vervanging pompen en gemalen en besturingssystemen GRP 2013, jaarschijf 2015	2015	Lasten	276.175	0	250.223	250.223	25.952	Afkomstig uit GRP 2013-2017 (2013). Volgens het activiteitenplan 2015 bedraagt de jaarschijf 2015 € 250.000,-. De restantkredieten van de periode t/m 2014 bedragen € 57.510,- en -/- € 31.335,- per saldo € 26.175,-. In het totaal komt het budget na de overheveling voor 2015 op € 276.175,-. Het restantkrediet ultimo 2015 van € 25.952,- wordt overgeheveld naar jaarschijf 2016
772308	Project Bodembeheer De Kempen (zinkassen)	2007	Lasten	66.088	60.838	250	5.66.088	0	In het verleden is een bedrag beschikbaar gesteld voor het saneren van zinkassen op particuliere terreinen. Middels het beschikbaar stellen van die subsidie werd steeds een groot deel bijbetaald door het projectbureau. Vervolgens is het budget opnieuw aangevuld en zijn nieuwe afspraken gemaakt voor het saneren van openbare wegen alwaar in het verleden zinkassen verwerkt zijn. In de jaarrekening 2014 is € 40.000,- afgeraamd zodat de resterende rekening nog betaald kan worden. Het gaat om de afwikkeling van zinkassen in de Spechtlaan (verplichting). Deze rekening is inmiddels ontvangen waardoor het krediet nu kan worden afgesloten.

781002	Aanleg ecologische verbindingzone Goorloop	2013	Lasten	45.000	0	0	0	45.000	In juli 2014 heeft de provincie voor dit project subsidie toegekend op basis van de provinciale subsidieregeling Gebiedsopgaven Brainport Oost, terwijl de subsidiebeschikking in eerste instantie al driekwart jaar eerder was verwacht. De reserve voor de EVZ Goorloop is ingebracht als onderdeel van de vereiste gemeentelijke co-financiering. Momenteel is het waterschap Aa en Maas bezig met een stapstenenstudie om te bekijken op welke wijze de ecologische verbindingzone het best kan worden ingericht, gelet ook op de beschikbare gronden. De verwachting is dat het zwaartepunt van de grondverwerving en uitvoering van de inrichting van de Goorloop als ecologische verbindingzone in 2016 / 2017 ligt. In april 2015 is er een samenwerkingsovereenkomst ontvangen van het waterschap Aa en Maas, die trekker is van het gehele project en ook de subsidie ontvangt. In deze samenwerkingsovereenkomst staat dat er begin 2016 en begin 2017 tweemaal door de gemeente een voorschot aan het waterschap zal worden betaald. Voor deze twee voorschotten maken we dan gebruik van de genoemde bedragen voor EVZ Goorloop en Recreatieve Ontsluiting Sang en Goorkens. In augustus 2015 is de overeenkomst door de wethouder ondertekend. Verder wordt nu het voorstel uitgewerkt voor de recreatieve ontsluiting en we hopen dit in het komend najaar te realiseren. Wel zal het waterschap dit formeel aanbesteden en ook betalen, zodat onze eerste kosten pas in begin 2016 met het voorschot zullen worden verrekend. De aanleg van de EVZ vindt plaats in 2017.
782201	VROM-startersleningen (SVN)	2009	Lasten	0	2.452.847	527.645	2.980.492	-2.980.492	Project zonder einddatum; startersleningen staan op de balans.

782201	Rente en kosten inz. VROM-startersleningen (SVN)	2009	Lasten	0	268.366	67.902	336.268	-336.268	Project zonder einddatum; rente en kosten t.l.v. de voorziening Wonen.
782202	Duurzaamheidsleningen (SVN)	2015	Lasten	0	0	388.202	388.202	-388.202	Project zonder einddatum; duurzaamheidsleningen staan op de balans. Het budget van € 350.000,- ten laste van de voorziening Wonen is met amendement van 6 juli 2015 met € 175.000,- verhoogd. Dit aanvullende bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve.
782202	Rente en kosten inz. duurzaamheidsleningen (SVN)	2015	Lasten	0	0	-1.734	-1.734	1.734	Project zonder einddatum; rente en kosten t.l.v. de voorziening Wonen.
792021	Uitvoering hondenbeleid 2010	2010	Lasten	144.150	132.897		132.897	11.253	Het restantkrediet wordt ingezet voor de kosten van de geactualiseerde hondenuitlaatroutes en stroken (o.a. folder voor alle geregistreerde hondenbezitters en een hondenloslaatterrein in Mierlo).
731061	Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind	2014	Lasten	39.450	0	5.496	5.496	33.954	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2017.
731062	Herinrichting Langstraat	2014	Lasten	627.000	0	128.403	128.403	498.597	Bij de bepaling van het krediet is destijds het aanpassen van de situatie in de Vincentiusstraat niet meegenomen. In het raadsvoorstel GM2013.0447 Centrumplan Geldrop, goedgekeurd in de raadsvergadering van 16-12-2013, is in bijlage 5 het ontbrekende kredietbedrag van € 29.850,- wel benoemd en geraamd. In het definitieve ontwerp is gekozen voor een hardstenen trottoirband i.p.v. een betonnen band. Dit komt de sfeer en uitstraling ten goede, maar door de keuze van een hardstenen trottoirband, zullen de (geraamde) kosten € 30.000,- hoger uitvallen. Totaal extra benodigd: € 59.850,-. Voorbereidende werkzaamheden hebben in 2015 plaatsgevonden, uitvoering is februari 2016 gestart.

732016	Gevelverbetering centrum Geldrop	2014	Lasten	100.000	5.232	49.574	54.806	45.194	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2017.
732026	Kwaliteitsimpuls centrum Geldrop	2014	Lasten	100.000	44.157	125.681	169.838	-69.838	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2017. De overschrijding van dit jaar zal worden verrekend met de kredietvoting in 2016 en 2017 (beide jaren 100.000)
731063	Uitbreiding parkeerplaats Kasteeltuinen	2014	Lasten	69.300	0	0	0	69.300	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2017.
731064	Herinrichting parkeerterrein Weverijmuseum	2014	Lasten	41.200	0	0	0	41.200	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2017.
731067	Bewegwijzering voetgangers	2014	Lasten	10.000	0	0	0	10.000	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2017.
731065	Parkeerverwijssysteem	2014	Lasten	46.800	0	0	0	46.800	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2020.
731068	Aanpassen rotonde centrum Geldrop	2015	Lasten	44.600	0	0	0	44.600	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2020.
731066	Vervangen parkeerautomaten	2014	Lasten	136.500	0	93.453	93.453	43.047	De vervanging van de parkeerapparatuur in het Geldropse centrum staat gepland in dit najaar. Er is gekozen voor een update van de bestaande betaalautomaten door het aanpassen van enkele betaalmodules. De chipknip en RTP-pas zijn niet langer mogelijk als betaalmiddel. De mogelijkheid van bankpasbetalen zal worden toegevoegd. In een later stadium zal daar het (realtime) belparkeren aan worden toegevoegd. De voorgenomen wijzigingen in de betaalwijzen maakt het noodzakelijk om de individuele parkeermeters (in de Langstraat, Bogardeind en Stationsstraat) wel geheel te vervangen door nieuwe parkeerautomaten. Met deze aanpassingen hebben we in de nieuwe situatie overal dezelfde parkeerapparatuur. Dit heeft voordelen

									voor de centrumbezoeker en het technisch onderhoud door de gemeente. De totale vervangingsinvestering komt aanmerkelijk lager uit omdat in eerste aanleg nog werd uitgegaan van volledige vervanging van de apparatuur. De totale vervangingsinvestering wordt thans geraamd op € 136.500,-, exclusief btw. Het krediet wordt met 52.500 afgeraamd. De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2016.
70030100	Basisregistratie Grootchalige Topografie	2013	Lasten	250.000	18.076	112.567	130.643	119.357	1ste fase BGT is per 1 januari 2016 operationeel zijn, de 2e fase BGT loopt door tot 2020.
70010023	Vervanging afzuiging kantine	2010	Lasten	7.429	0	0	0	7.429	Uitvoering wordt meegenomen bij de renovatie van het gemeentehuis in 2016.
70010040	Aanschaf presentatieapparatuur	2015	Lasten	25.791	0	25.791	25.791	0	Project is afgerond. Krediet is afgesloten.
70010041	Hertaxatie gemeentelijke inventaris t.b.v. verzekeringsdoeleinden	2015	Lasten	26.500	0	0	0	26.500	Uitvoering in 2015 en 2016.
73103000	Taxatie- en verkoopkosten afstoten vastgoed	2012	Lasten	20.000	10.442	653	11.095	8.905	Enkele panden zijn verkocht. Vastgoedplan wordt nu nader uitgewerkt en is 2e kwartaal 2016 gereed.
73103710	Duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen	2014	Lasten	150.000	78.307	61.708	140.015	9.985	Zonnepanelen op de nieuwe gemeenteloods in Mierlo zijn geplaatst. Dit jaar wordt er nog LED verlichting in diverse gebouwen geplaatst.
73103720	Hertaxatie gemeentelijke gebouwen t.b.v. verzekeringsdoeleinden	2015	Lasten	50.000	0	27.630	27.630	22.370	Uitvoering in 2015 en 2016.
73103750	Renovatie gebouwen Geldrop-Mierlo	2011	Lasten	320.540	0	320.540	320.540	0	Krediet wordt overgeheveld naar renovatie gemeentehuis Geldrop (70000160). Krediet wordt afgesloten.

70010200	Nieuwe loods gemeentewerf Mierlo	2013	Lasten	109.237	106.085	4.296	110.381	-1.144	Project is afgerond, krediet kan worden afgesloten.
75801750	Verbeteren herstel en energieopwekking waterrad	2014	Lasten	110.000	13.901	3.502	17.403	92.597	Verbeteren herstel en energieopwekking waterrad: Het waterrad is hersteld. Vanwege de in voorbereiding zijn toekomstvisie van het Weverijmuseum zijn de overige werkzaamheden aangehouden.
75801300	Herstel buitenpodium & trap SCC Hofdael	2014	Lasten	57.000	0	37.254	37.254	19.746	Het project wordt in 2016 afgerond.
75801310	Herstel kademuur Weverijmusuem	2014	Lasten	13.000	0	13.906	13.906	-906	Het project is in 2015 afgerond, krediet kan worden afgesloten.
76700200	Asbestsanering dakbeschot Papenvoort 1	2015	Lasten	150.000	0	51.113	51.113	98.887	Het project is begin 2016 afgerond en de laatste facturen worden nu in 2016 verwerkt.
70000100	Voorber krediet locatie keuze nieuw Gemeentehuis	2004	Lasten	600.000	560.596	39.404	600.000	0	Krediet wordt betrokken bij renovatie gemeentehuis Geldrop. Krediet kan worden afgesloten.
70000160	Renovatie gemeentehuis 2015 (activeren)	2004	Lasten	320.540	0	3.493	3.493	317.047	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2015 gestart. Uitvoering in 2016 en 2017.
70000161	Renovatie gemeentehuis 2015 (t.l.v. voorziening)	2004	Lasten	115.000	0	12.011	12.011	102.989	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2015 gestart. Uitvoering in 2016 en 2017.
70010008	Kosten invoering raadsplein	2006	Lasten	30.000	25.175	752	25.927	4.073	Restant is o.a. benodigd voor het aanleggen van een (verbeterd) WiFi-netwerk in Hofdael.
70050300	Implementatiekosten dienst Dommelvallei	2012	Lasten	140.290	137.422	0	137.422	2.868	Implementatie is gestart in 2013.

70050302	Kosten ICT t.b.v. invoering Dienst Dommelvallei	2013	Lasten	137.500	87.651	0	87.651	49.849	De investeringen ten behoeve van de ICT Dienst Dommelvallei worden uitgevoerd door Dienst Dommelvallei zelf. De kapitaallasten behorende bij deze investering komen via de begroting van Dienst Dommelvallei terecht in de begroting van Geldrop- Mierlo. De bij dit project geraamde kapitaallasten worden worden aangewend ter dekking van de bijdrage aan Dienst Dommelvallei voor I&A uitgaven. Dit vormt een onderdeel van het IBP 2016-2020.
	Aanschaf app Makkelijk Melden	2015	Lasten	0	0	0	0	0	De verwerving van de applicatie makkelijk melden vind plaats als onderdeel van het project zaakgericht werken. De kosten vallen binnen de begroting van Dienst Dommelvallei. Dit project is gesloten. De eerdere aframing bedroeg € 12.500,-
	Applicatie kwaliteitsmonitor	2015	Lasten	0	0	0	0	0	De kosten vallen binnen de begroting van Dienst Dommelvallei. Dit project is gesloten. De eerdere aframing bedroeg € 10.000,-
71401021	Plaatsen digitale aankondigingsborden	2015	Lasten	75.000	0	4.025	4.025	70.975	Dekking ten laste van de reserve Recreatie en toerisme. De aankondigingsborden worden in 2016 geplaatst.
71401055	Samen Werkt!	2011	Lasten	144.000	125.571	15.189	140.760	3.240	Vanuit de projecten woon/leefomgeving ten behoeve van Samen Werkt!
74230033	Nieuwbouw school Luchen kern Mierlo	2008	Lasten	3.920.026	1.096.027	1.211.145	2.307.172	1.612.854	Aanvang bouw juli 2014. Opgeleverd in de zomer van 2015. Laatste factuur volgt in 2016
76500055/-1055	Realisatie peuterspeelzaal en kinderopvang Luchen	2013	Lasten	977.925	250.116	499.730	749.846	228.079	Zie project 74230033, betreft Peuterspeelzaal en Kinderopvang. Laatste factuur volgt in 2016
74230040	Nieuwbouw bs Coevering (Anker/Bron/Regenboog)	2009	Lasten	4.687.854	3.999.958	376.243	4.376.201	311.653	Brede school opgeleverd in maart 2015. Krediet bij jaarrekening 2015 afsluiten.

76500050/-1050	Div voorzieningen in Brede School De Coevering	2012	Lasten	1.941.451	1.310.805	69.884	1.380.689	560.762	Zie project 74230040, betreft Peuterspeelzaal en Kinderopvang. Brede school De Coevering is gereed. Dit krediet afsluiten.
74230042	Groot onderhoud schoolgebouwen	2010	Lasten	0	195.233	151.912	347.145	0	Ten laste van voorziening Onderhoud gebouwen onderwijs op basis MJOP. Het onderhoud van schoolgebouwen is per 1-1-2015 geen taak meer van de gemeente. De werkzaamheden in 2015 zijn gebaseerd op afspraken uit het onderhoudsplan.
74230046	Permanent maken noodlokalen basisschool Dommeldal	2010	Lasten	20.000	908	0	908	19.093	Op dit moment wordt onderzocht wat de behoefte is en wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot het permanent maken van de noodlokalen. Dit is mede afhankelijk van nieuwbouw brede school (IHP 2015).
74230048	Saneringsmaatregelen asbest basisscholen	2013	Lasten	300.000	230.362	60.995	291.357	8.643	Eerste fase werkzaamheden zijn in 2013 uitgevoerd. 2e fase start in 2014 en loopt door in 2015. Krediet is in 2014 met € 200.000,- opgehoogd (MPB 2013-2016).
75300007	Breedtesportimpuls t.l.v. voorziening	2009	Lasten	0	0	6.050	0	0	Ten behoeve van Kids Sport. Komt ten laste van de voorziening Breedtesport. Ook het JOGG wordt hieruit gefinancierd, in 2015 voor € 6.050,-.
75300306	Renovatie kleed-waslokalen sporthal De Weijer	2011	Lasten	283.000	259.619	0	259.619	23.381	In 2014 is LED verlichting aangebracht. Deze werkzaamheden zijn afgerond in 2015.
75300307	Groot onderhoud kleed- en waslokalen sporthal De Weijer		Lasten	92.000	53.086	0	53.086	38.914	Krediet kan bij de jaarrekening 2015 afgesloten worden. Het restant valt vrij.
75301500/-10/-20	Groot onderhoud sporthallen	2011	Lasten	0	102.922	60.247	60.247	0	Ten laste van de voorziening onderhoud gebouwen.
75301026	Facelift vloer sporthal De Weijer	2015	Lasten	20.000	0	15.167	15.167	4.833	De werkzaamheden zijn in 2015 binnen het beschikbaar gestelde bedrag afgerond. Krediet afsluiten. Het restant

									valt vrij.
75310041/- 42/-43	Aanleg 3e kunstgrasveld hockey Mierlo sportpark Oudven	2014	Lasten	425.000	323.588	-76.186	247.402	177.598	Met de aannemer zijn we nog in overleg over de totale afwikkeling van het werk met betrekking tot de verlichting.
75310045	Vervanging 2 ballenvangers Kievit	2015	Lasten	12.500	0	8.330	8.330	4.170	Werkzaamheden zijn eind 2015 afgerond. Krediet bij jaarrekening afsluiten. Het restant valt vrij.
75310046/- 47	Vervanging kunstgras veld 2 Bronzenwei	2015	Lasten	250.000	0	176.873	176.873	73.127	Kunstgras in zomer 2015 vervangen. Laatste factuur volgt in 2016.
75310048/- 49	Vervanging verlichting VV Braakhuizen	2015	Lasten	70.000	0	41.100	41.100	28.900	De verlichting is in oktober 2015 vervangen. De armaturen worden vervangen bij de aanleg van het kunstgras veld in de zomer van 2016.

3.7 Reserves en voorzieningen

3.7.1 Overzicht van reserves en voorzieningen

Reserves

Naam reserve	Balanswaarde 1-1-2015	Bestemming resultaat	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31-12-2015
Algemene reserves					
Algemene reserve	6.756.467		33.750	654.238	6.135.979
Inkomensreserve	6.000.000		0	0	6.000.000
Algemene reserve grondexploitatie	12.008.057	1.316.092	11.185.570	342.050	24.167.669
Totaal algemene reserves	24.764.524	1.316.092	11.219.320	996.288	36.303.648
Bestemmingsreserves					
Reserve dorpsgezicht 't Broek	50.000		0	0	50.000
Reserve uitwerking strategische visie	106.464		0	1.778	104.686
Reserve bovenwijkse voorzieningen	2.452.955		0	756.254	1.696.701
Reserve personeel en organisatie	181.757	102.229	5.562	0	289.548
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	4.305.411		629.974	381.792	4.553.593
Reserve WWB inkomensdeel	581.335	118.665	157.748	607.748	250.000
Reserve WMO	1.250.000		0	0	1.250.000
Reserve transities	1.155.518		0	0	1.155.518
Reserve verkoopopbrengst HNG	1.396.644		0	232.726	1.163.918
Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	646.954	164.535	0	110.000	701.489
Reserve investering speeltuin de Viking	58.840		8.686	0	67.526
Reserve hondenbeleid	105.864		29.841	0	135.705
Reserve centrumplan Geldrop	0		0	0	0
Reserve gemeentelijke huisvesting	900.000		0	0	900.000
Realisatie publieksbalies	2.486		0	2.486	0
Reserve recreatie en toerisme	136.213		13.733	0	149.946
Centrummanagement/Ondernemersinitiatieven	10.584		14.801	10.584	14.801
Tijdelijk begrotingstekort	1.870.853		0	771.552	1.099.301
Afval	0		0	0	0
Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	13.911		2.089	0	16.000
Reserve Leefbaarheidsfonds	0		106.210	0	106.210
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	0		148	0	148
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	0		4.500	0	4.500
Totaal bestemmingsreserves	15.225.790	385.429	973.292	2.874.921	13.709.590
Totaal reserves	39.990.314	1.701.521	12.192.612	3.871.209	50.013.238

Voorzieningen

Naam voorziening	Balans- waarde 1-1-2015	Vrijgevallen bedragen	Toevoeg- ingen	Aanwen- dingen	Balans- waarde 31-12-2015
Verplichtingen, verliezen en risico's					
Wonen	4.685.615	100.000	223.802	141.664	4.667.753
Pensioenvoorzieningen wethouders	2.367.894	0	296.590	103.305	2.561.179
Project zinkassen Bodembeheer De Kempen	46.643	41.393	0	5.250	0
Asbest van het Dak	27.054	0	0	6.000	21.054
Totaal verplichtingen, verliezen en risico's	7.127.206	141.393	520.392	256.219	7.249.986
Onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	79.140	0	1.359.691	742.293	696.538
Onderhoud gebouwen	604.095	0	719.110	601.596	721.609
Onderhoud gebouwen onderwijs	353.997	0	0	151.912	202.085
Omzetgarantie openbare verlichting	18.016	17.302	0	0	714
Totaal onderhoud en egalisatie	1.055.249	17.302	2.078.801	1.495.802	1.620.946
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven					
Egalisatie afvalstoffenheffing	1.292.434	409.213	0	0	883.221
Egalisatie rioleringen	3.568.503	0	76.575	0	3.645.078
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	4.860.937	409.213	76.575	0	4.528.299
Door derden beklemde middelen					
Breedtesport impuls middelen	74.069	0	0	6.050	68.019
Aanleg EVZ Goorloop	43.025	0	0	0	43.025
Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen	2.157	0	0	0	2.157
Totaal door derden beklemde middelen	119.251	0	0	6.050	113.201
Totaal	13.162.642	567.908	2.675.768	1.758.071	13.512.432

Naam voorziening	Balans- waarde 1-1- 2015	Vrijgevallen bedragen	Toevoeg- ingen	Aanwen- dingen	Balans- waarde 31-12-2015
Niet gepresenteerd in de balans					
Dubieuze debiteuren	224.884	0	42.148	0	267.031
Dubieuze debiteuren sociale zaken	1.393.486	118.190	0	0	1.275.296
Dubieuze debiteuren WMO	77.565	1.728	0	0	75.837
Dekking verliessaldi grondexploitaties	11.572.972	11.805.493	749.919	0	517.398
Totaal niet gepresenteerd in de balans	13.268.907	11.925.411	792.066	0	2.135.562
Totaal	13.268.907	11.925.411	792.066	0	2.135.562

3.7.2 Toelichting op de reserves

Algemeen

In deze toelichting richten wij ons hoofdzakelijk op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2015. Ook lichten we toe waarvoor de reserves bedoeld zijn.

Reserves

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer, voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves daarentegen zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht. Dekkingsreserves staan ter dekking van de afschrijvingslasten van enkele grote projecten/ investeringen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
6.756.467	33.750	654.238	6.135.979

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele rekeningtekorten en fungeert als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente. Voor deze reserve is een bodem afgesproken van € 3,5 miljoen.

De storting van € 33.750,- betreft een bijdrage vanuit het Wmo-budget voor de financiering van de pilot Aanvullend Lokaal Openbaar Vervoer (buurtbus). De kosten van deze pilot komen ten laste van de algemene reserve (zie: onderdeel van de onttrekking door afschrijving ineens van activa).

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- Kosten Samen Werkt (€ 22.958,-);
- NUP-gelden (€ 332.500,-): korting gemeentefonds a.g.v. NUP-gelden opvangen door onttrekking algemene reserve (zie punt 6.4, pagina 149 van de MPB 2015-2018);
- Afschrijvingen ineens van activa (€ 123.780,-);
- Aanvullend krediet van € 175.000,- voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen
- (besluitvorming 1e tussentijdse rapportage 2015).

Inkomensreserve

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
6.000.000	0	0	6.000.000

Deze reserve heeft als doel zorg te dragen voor een vaste rentebaat voor de exploitatie. Door voor deze reserve een vast minimum te hanteren (€ 6.000.000,-) is in ieder geval sprake van een structureel dekkingsmiddel.

Algemene reserve grondexploitaties

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
12.008.057	12.501.662	342.050	24.167.669

Het doel van deze reserve is:

- buffer voor conjuncturele risico's;
- buffer voor exploitatierisico's;
- voeding van de voorziening dekking verliessaldi grondbedrijf;
- ruimte om tekorten op nieuwe stadsvernieuwingsplannen te dekken;
- ruimte om strategische aankopen te financieren.

De toevoeging in deze reserve heeft betrekking op:

- Resultaatbestemming 2014 (€ 1.316.092,-);
- Vrijval voorziening verliessaldi grondexploitaties (€ 11.185.570,-).

De onttrekking heeft betrekking op:

- Verlaging grondprijs school Luchen (RVS 2015.0540) (€ 342.050,-)

Bestemmingsreserves

Reserve Dorpsgezicht 't Broek

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
50.000	0	0	50.000

Het doel van deze reserve is de instandhouding en versterking van de cultuurhistorische waarden in het Beschermd Dorpsgezicht 't Broek in Mierlo. Het maximum van deze reserve is vastgesteld op € 50.000,-.

Reserve Uitwerking strategische visie

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
106.464	0	1.778	104.686

De reserve is bedoeld voor kosten die te maken hebben met de strategische visie. De onttrekking heeft betrekking op afschrijving ineens van activa.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
2.452.955	0	756.254	1.696.701

Gemeentelijke grondbedrijven gebruiken een fonds voor bovenwijkse voorzieningen om projecten, zoals ontsluitingswegen, groenparken, rioolretentiebossins e.d., die door meerdere nieuwe wijken of ook deels door de bestaande bebouwing worden veroorzaakt (mede) te bekostigen. De voeding geschiedt dan door afdracht uit de verkoopopbrengsten van een, in de grondexploitatieopzet van de wijk, vastgelegd bedrag. Ook aan derden/exploitanten kan een bijdrage worden gevraagd, mits er een verband kan worden aangetoond tussen de voorziening en de bijdrage. In de paragraaf Grondbeleid worden de claims op deze reserve benoemd. Indien de weerstandscapaciteit van het grondbedrijf lager is dan 75%, dan wordt de ruimte in deze reserve vrijgeboekt ten gunste van de algemene reserve grondexploitaties. Bij een weerstandsvermogen van 50% of lager wordt (de hoogte van) bestaande claims heroverwogen.

De onttrekkingen hebben betrekking op afschrijvingen ineens van activa.

Reserve Personeel en organisatie

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
181.757	107.791	0	289.548

Het doel van deze reserve is om onvoorzien problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen. Hierbij wordt met name gedacht aan problemen met de personele bezetting (bijvoorbeeld onderbezetting door ziekte e.d.).

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Een eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag (organisatiebreed) (€ 5.562,-);
- Resultaatbestemming 2014 (€ 102.229,-)
- Onderuitputting kapitaallasten a.g.v. vertraging investeringen I&A.

Reserve Onderwijshuisvesting / IHP

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
4.305.411	629.974	381.792	4.553.593

Het doel is de toekomstige huisvestingsplannen onderwijs realiseerbaar maken. Vanaf 2013 worden ook de kapitaallasten van de investering in basisschool/gymlokaal Ganzebloem ten laste van deze reserve gebracht.

De toevoeging is de dotatie overeenkomstig begroting 2015.

De onttrekking heeft betrekking op de kapitaallasten 2015.

Reserve WWB-Inkomensdeel

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
581.335	276.413	607.748	250.000

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van het WWB-Inkomensdeel.

Maximum: de Rijksuitkering bedraagt in 2015: € 9 miljoen. Besloten is om ± 20% van € 6 miljoen (uitkering in 2010) als maximum te reserveren om eventuele schommelingen op te vangen. Het maximum is hierbij vastgesteld op € 1,25 miljoen.

Minimum: Het minimum is vastgesteld op € 250.000,-.

De storting betreft:

- Resultaatbestemming 2014 (€ 118.665,-): toevoeging aan reserve WWB-inkomensdeel tot € 700.000,-;
- Aanzuivering reserve tot het minimum van € 250.000,- (€ 157.748,-).

De onttrekking heeft betrekking op het tekort van € 607.748,- op de BUIGmiddelen.

Reserve Wmo

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
1.250.000	0	0	1.250.000

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van de Wmo (inclusief de daarin opgeane kosten Wvg).

Maximum: de via de algemene uitkering ontvangen gelden lagen rond de € 5 miljoen. Besloten is 25% van dit bedrag als maximum te reserveren om eventuele schommelingen op te vangen. Het maximum is hierbij vastgesteld op € 1,25 miljoen. Dit is ook de hoogte van de reserve.

Minimum: dit is vastgesteld op € 250.000,-.

Op verzoek van de raad (motie bij de MPB 2013-2016) is bij de beleidsrapportage 2012 besloten om deze egalisatiereserve in te zetten voor het volledige Wmo-beleidsveld. Onder dit veld vallen o.a. de voormalige Wet voorzieningen gehandicapten, de huishoudelijke verzorging, de overgedragen subsidieregelingen AWBZ, begeleiding, maar ook de uitvoeringskosten.

Reserve Transities

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
1.155.518	0	0	1.155.518

De gemeente is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de Jeugdwet. Daarnaast is de Wmo uitgebreid naar de Wmo 2015. Deze verantwoordelijkheid ging gepaard met een forse bezuiniging van de budgetten. Om onzekerheid op te vangen is de reserve transities in het leven geroepen.

Bij de jaarrekening 2015 wordt voorgesteld de middelen die binnen het sociaal domein niet besteed zijn toe te voegen aan deze reserve. De rijkskortingen gaan door in de komende jaren en met deze reserve kunnen we incidentele tekorten opvangen of nieuwe initiatieven bekostigen.

Verkoopopbrengst Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG)

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
1.396.644	0	232.726	1.163.918

Het gaat hier om een bedrag dat is ontvangen (verkoopopbrengst) en dat is ingezet om de jaarlijks wegvallende winstuitkering te dekken. Het bedrag van € 232.726,- bestaat uit € 167.242,- aandeel Geldrop en € 65.484,- aandeel Mierlo en wordt 25 jaar lang (van 1996 t/m 2020) ten gunste van de exploitatie gebracht. Voor de jaren 2016 tot en met 2020 rust op deze reserve nog een claim van 5 onttrekkingen van € 232.726,-.

Reserve Geormerkte gelden gemeentefonds

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
646.954	164.535	110.000	701.489

Via het ministerie van Binnenlandse Zaken ontvangen wij de algemene uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze door de gemeente te ontvangen gelden zijn vrij besteedbaar. Dit laatste neemt echter niet weg dat de gemeenten wel geacht worden om met deze gelden bepaalde zaken te realiseren. De gemeenteraad kan er dus voor kiezen om bepaalde gelden te oormerken. Deze reserve is ingesteld, omdat het in de praktijk voorkomt dat wij in enig jaar éénmalige gelden ontvangen die wij willen oormerken, maar wij er niet in slagen om deze gelden nog hetzelfde jaar voor het beoogde doel in te zetten. Zo zijn er in het verleden gelden in deze reserve gestopt voor schuldhulpverlening, Wmo en de invoering van de WABO.

De toevoeging heeft betrekking op:

- Resultaatbestemming 2014; terugbetaling gemeentefonds over 2014 (€ 110.000,-);
- Resultaatbestemming 2014; restant invoeringsgelden 2014 (€ 54.535,-).

De onttrekking betreft de gevolgen van Winstwaarschuwing AU 2014 (terugbetaling gemeentefonds van € 110.000,-).

Reserve Investerings speeltuin De Viking

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
58.840	8.686	0	67.526

Doel: Op basis van een door het bestuur van Stichting Speeltuin De Viking in te leveren investeringsplan investeringen en onderhoudswerkzaamheden te kunnen uitvoeren aan speeltuin De Viking.

De toevoeging betreft het niet in 2015 bestede deel van het investeringsbudget (€ 8.686,-).

Reserve Hondenbeleid

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
105.864	29.841	0	135.705

Het betreft een egalisatierekening voor zowel kosten als opbrengsten met als doel forse afwijkingen in de tariefstelling te voorkomen. Op deze wijze wordt er voor gezorgd dat alle gelden die worden ontvangen via de hondenbelasting ingezet worden voor de uitvoering van hondenbeleid.

De toevoeging betreft het voordeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2015.

Reserve Gemeentelijke huisvesting

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
900.000	0	0	900.000

Het doel van deze reserve is om financiële dekking te hebben voor oplossingen omtrent gemeentelijke huisvestingsproblemen, zoals de verbouwing van het gemeentehuis.

Reserve Realisatie publieksbalies

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
2.486	0	2.486	0

In de Kadernota 2015-2019 is besloten dat deze reserve kan vervallen. Zoals vermeld in de kadernota levert deze vrijval in 2015 een incidenteel voordeel op van € 2.486,-.

Reserve Recreatie en Toerisme

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
136.213	13.733	0	149.946

In 2013 heeft de raad besloten om de exploitatie Recreatie en Toerisme onder te brengen in een 'gesloten exploitatie'. Dit betekent dat de directe en indirecte kosten voor recreatie en toerisme worden

betaald uit de toeristenbelasting. Indien deze kosten in enig jaar lager zijn dan de opbrengsten, wordt het voordeel gestort in de reserve Recreatie en Toerisme. Indien de kosten in enig jaar hoger zijn dan de opbrengsten, wordt het nadeel onttrokken aan de reserve Recreatie en Toerisme. Zo krijgt de exploitatie een zelfvoorzienend karakter. Het voordeel is dat onvoorziene uitgaven in enig jaar niet direct consequenties hebben voor de tarieven en dat bij tegenvallers niet meteen een beroep moet worden gedaan op de algemene dienst.

De reserve wordt ingezet voor nieuwe initiatieven die veelal komen vanuit de werkgroep Recreatie & Toerisme. Deze werkgroep bestaat uit 12 ondernemers uit de sector en de regisseur R&T.

De toevoeging betreft het voordeel op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2015.

Reserve Centrummanagement / ondernemersfonds

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
10.584	14.801	10.584	14.801

In de reserve Centrummanagement wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd (= € 10.584,-) of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Reserve Tijdelijk begrotingstekort

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
1.870.853	0	771.552	1.099.301

In de MPB 2015-2018 hebben wij de reserve Tijdelijk begrotingstekort voor de eerste keer ingezet. In 2015 is € 771.552,- onttrokken uit de reserve ten gunste van de voorziening Groot onderhoud wegen (aanvulling voorziening van € 257.184,- per jaar vermenigvuldigd met 3 jaar [2015, 2016 en 2017]).

Het restant van deze reserve wordt in 2016 als volgt bestemd:

- € 300.000,- voor de reserve Gemeentelijke Huisvesting;
- € 799.301,- vrijval om boekwaarden van investeringen in maatschappelijk nut in 1x af te schrijven.

In 2016 vervalt deze reserve.

Reserve Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
13.911	2.089	0	16.000

In de reserve Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop worden gelden gereserveerd voor bijdragen in de kosten van voorzieningen die door eigenaren van gemeentelijke monumenten moeten worden getroffen ten behoeve van onderhoud van een monument. De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst. De reserve mag tot een maximum van € 16.000,- gevuld zijn. Deze maximum is in 2015 bereikt.

In de beleidsregel "Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014" zijn tevens maximum bedragen opgenomen per aanvraag en maximum bedragen per kostensoort.

Reserve Leefbaarheidsfonds

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
0	106.210	0	106.210

In het Regionaal Woningbouwprogramma 2012-2022 is bepaald dat Geldrop-Mierlo een woningbouwopgave heeft van 1.504 woningen. Dit aantal wordt jaarlijks bijgesteld. Op regionaal niveau is afgesproken dat 27% van dit aantal in de sociale sector gerealiseerd moet worden tot en met 2019. In de recent vastgestelde Woonvisie Geldrop-Mierlo is aangegeven dat het gewenste beeld van de gemeente Geldrop-Mierlo anders is dan dat uit het Regionaal Woningprogramma. De gemeente kent nu al een hoger percentage woningen in de sociale sector dan afgesproken en zal zich daarom op dit moment met name richten op nieuwbouw in de vrije sector voor de genoemde doelgroepen.

Dat betekent dat het aandeel sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten lager zal zijn dan de genoemde 27%.

Projecten die als gevolg van een lager aandeel sociale woningbouw winstgevend zijn, dragen af aan het fonds verevening sociale woningbouw. Projecten die door een hoger aandeel sociale woningbouw verliesgevend zijn, kunnen een bijdrage ontvangen vanuit het fonds. De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van actuele marktprijzen en uitgangspunten voor kavels en inhoud van woningen. Op basis van actuele omstandigheden en uitgangspunten, zal het college van B&W periodiek bepalen of de berekende afdracht per m2 nog actueel is.

Het fonds is opgericht om sociale doelstellingen te kunnen halen ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is. Andere projecten vangen dit op en krijgen een bijdrage van de winstgevender projecten.

De storting betreft het startkapitaal ten laste van voorziening Wonen (€ 100.000,-) en 3 exploitatiebijdragen particulieren (€ 6.210,-).

Reserve Fonds Investerings Ruimtelijke Ontwikkelingen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
0	148	0	148

Op 9 maart 2015 heeft de gemeenteraad de nota kostenverhaal vastgesteld. In de categorie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling is toen het fonds Investerings Ruimtelijke ontwikkelingen ingesteld. Inmiddels zijn de eerste overeenkomsten, waarin deze afdrachten zijn (of worden) opgenomen ondertekend of in voorbereiding. Dat betekent dat in 2016 de eerste middelen ontvangen worden.

De doeleinden voor dit fonds die zijn vastgelegd in de nota kostenverhaal zijn:

- Maatschappelijke doeleinden;
- Landschapsversterking;
- Parkeervoorzieningen;
- Recreatieve ontwikkelingen;
- Kunstfonds;
- Duurzaamheid;
- Overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties;
- Zorg, sport en bewegen.

De storting betreft exploitatiebijdragen particulieren (€ 148,-).

Reserve Bovenwijkse Voorzieningen Nieuw

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
0	4.500	0	4.500

Binnen de gemeente Geldrop-Mierlo heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de toekomstige voorzieningen welke als bovenwijkse kunnen worden aangemerkt. De omschrijving hiervan is opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie.

De storting betreft exploitatiebijdragen particulieren (€ 4.500,-).

3.7.3 Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per de balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten derhalve gebaseerd zijn op de tijdige opbouw van de voorziening.

Op grond van het BBV is het niet toegestaan om rente bij te schrijven op de stand van een voorziening (uitzondering: indien binnen de berekening van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van de contante waarde mag rente worden toegevoegd).

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
4.685.615	223.802	241.664	4.667.753

Bij de verkoop van het Geldropse Woningbedrijf aan Wooninc. heeft de Minister goedgekeurd dat de Algemene Bedrijfsreserve van het woningbedrijf bij de gemeente mocht blijven, mits het enkel wordt aangewend in het belang van de volkshuisvesting in algemene zin. Tot dit belang werd destijds ook gerekend de verbetering van de woonomgeving (uit definitie van het toenmalige begrip in het Besluit Beheer Sociale Huurwoningen). Aan deze voorziening is de reserve Wonen toegevoegd. De rente van de startersleningen en diverse projecten in het kader van woon- en leefomgeving worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De gemeenteraad heeft vastgesteld (2015) dat er een maximaal bedrag van € 3.000.000,- aan Startersleningen vanuit de Voorziening Wonen kan uitstaan.

In 2015 is in Geldrop-Mierlo de duurzaamheidslening ingevoerd. Vanuit de voorziening wonen is hiervoor € 350.000,- beschikbaar gesteld.

De toevoegingen bestaan uit:

- Storting van € 175.000,- voor het extra verlenen van duurzaamheidsleningen;
- Ontvangen rente startersleningen (€ 45.116,-) en duurzaamheidsleningen (€ 3.686,-).

De onttrekkingen bestaan uit:

- Startkapitaal reserve Leefbaarheidsfonds ten laste van voorziening Wonen (€ 100.000,-);
- Rentekosten en kosten VROM startersleningen (€ 98.114,-);
- Kosten Samen Werkt! (€ 15.189,-);
- Beheersvergoedingen startersleningen (€ 14.902,-) en duurzaamheidsleningen (€ 1.941,-);
- Kosten Normalisatie Woonwagenlocatie Rielseheideweg (€ 11.505,-);
- Debetrente startersleningen (€ 1,-) en duurzaamheidsleningen (€ 12,-).

Pensioenvoorziening wethouders

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
2.367.894	296.590	103.305	2.561.179

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Project Zinkassen Bodembeheer De Kempen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
46.643	0	46.643	0

In de Kadernota 2015-2019 is besloten dat deze voorziening kan vervallen.

Voorziening Asbest van het dak

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
27.054	0	6.000	21.054

Deze voorziening is in 2013 ingesteld ter financiering van de subsidieverordening "Asbest van het dak". Deze verordening heeft als doelstelling om met een subsidie eigenaren te stimuleren asbesthoudende daken te doen verwijderen. De voorziening c.q. subsidieplafond van deze verordening is gemaximeerd op € 30.000,-. De subsidieverordening vervalt zodra het beschikbare budget is besteed.

In 2015 is in totaal aan € 6.000,- aan subsidie uitgekeerd, aan in totaal 3 eigenaren.

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening Onderhoud wegen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
79.140	1.359.691	742.293	696.538

Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.

De toevoegingen bestaan uit:

- de "oude" storting in de voorziening wegen (€ 562.889,-) en kunstwerken (€ 25.250,-);
- de eenmalige extra storting in de voorziening wegen (€ 771.552,-).

De onttrekkingen bestaan uit de kosten voor groot onderhoud wegen in 2015.

Voorzieningen Onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
604.095	719.110	601.596	721.609

Deze voorziening dient ter dekking van het regulier onderhoud aan gemeentelijke gebouwen. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem Planon, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening. Het meerjarenonderhoudsplan wordt begin 2016 geactualiseerd.

Voorziening Onderhoud gebouwen onderwijs

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
353.997	0	151.912	202.085

Doel is het bekostigen van (groot)onderhoud aan schoolgebouwen.

Per 1 januari 2015 is het buitenonderhoud en de aanpassing van schoolgebouwen de verantwoordelijkheid voor de schoolbesturen. In 2015 zijn nog enkele werkzaamheden uitgevoerd op basis van afspraken die met de schoolbesturen zijn gemaakt.

Vanaf 2016 wordt deze voorziening ingezet voor kosten buitenonderhoud gymnastiekgebouwen basisonderwijs. Dit blijft namelijk een verantwoordelijkheid van de gemeente. Op basis van een nieuw MJOP waarin de kosten van het onderhoud van de gymzalen in beeld worden gebracht, wordt de hoogte van de voorziening en daarmee de hoogte van de jaarlijkse dotatie bepaald.

Voorziening Omzetgarantie openbare verlichting

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
18.016	0	17.302	714

De voorziening Omzetgarantie openbare verlichting is benodigd als aanvullende dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit de omzetgarantie, overeengekomen met Ziut BV.

In 2015 zijn de werkelijke kapitaallasten lager dan de begroting. Een onttrekking uit de voorziening om de werkelijke kapitaallasten gelijk te houden aan de begrote kapitaallasten is daarom niet nodig.

Op basis van de MPB 2016-2019 hoeft er alleen in boekjaar 2016 nog een laatste bedrag van € 714,- te worden onttrokken aan de voorziening (op basis van de nieuwe rente- en afschrijvingberekening).

Er zit echter nog € 18.016,- in de voorziening. Dit betekent dat bij de jaarrekening 2015 het niet benodigde bedrag van € 17.302,- kan vrijvallen ten gunste van het resultaat (= resultaat vóór bestemming).

Voorzieningen door derden bekleemde middelen

Voorziening Egalisatie afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
1.292.434	0	409.213	883.221

In 2013 heeft de raad besloten om de voorziening Afval om te zetten in een reserve, in 2014 is deze reserve op grond van wijzigingen in de BBV weer omgezet naar een egalisatievoorziening. Deze voorziening wordt gebruikt om de geraamde tekorten als gevolg van onderdekking op te vangen (de dekkingsgraad bedraagt 91%). De afvaltarieven zijn vanaf 2014 zodanig verlaagd, dat deze (met jaarlijks een lichte verhoging weliswaar) in de komende jaren blijven gehandhaafd. Hiervoor is wel de inbreng van deze voorziening nodig.

De onttrekking betreft het nadeel op de gesloten exploitatie Afval in 2015.

Voorziening Egalisatie rioleringen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
3.568.503	76.575	0	3.645.078

Een egalisatierekening voor zowel kosten als opbrengsten met als doel forse afwijkingen in de tariefstelling te voorkomen. Het in 2015 gestorte bedrag is bestemd voor toekomstige vervangingsinvesteringen op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

De storting betreft het voordeel op de gesloten exploitatie Riolering in 2015.

Voorziening Breedtesport impuls middelen

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
74.069	0	6.050	68.019

De voorziening is in het verleden gevoed uit de algemene middelen. Ook is hiervoor een rijkssubsidie ontvangen. De pilot JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt hier mede uit gefinancierd.

Voorziening Aanleg ecologische verbindingszone Goorloop

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
43.025	0	0	43.025

De voorziening is bedoeld voor het aandeel van de gemeente Geldrop-Mierlo in de kosten voor de aankoop en inrichting van de economische verbindingszone Goorloop. De helft van de kosten wordt gefinancierd uit de beschikbaar gestelde gelden voor het versnellen van de groenblauwe opgaven in Brainport Oost (hiervoor is op 14 juli 2014 een subsidiebeschikking verleend door de provincie). Voor de andere helft hebben waterschap Aa en Maas (40%) en de gemeenten Someren (30%) en Geldrop-Mierlo (30%) zich garant gesteld. Op 18 augustus 2015 is tussen beide partijen een samenwerkingsovereenkomst getekend. De voorbereidingen voor de uitvoering van de aanleg van Ecologische Verbindingszone Goorloop zijn in volle gang. Uitvoering is voorzien in 2017.

Voorziening Gemeentelijk herplantfonds

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
2.157	0	0	2.157

Bij het verlenen van een kapvergunning kan herplant opgelegd worden. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren, omdat bijvoorbeeld de ruimte hiervoor ontbreekt. Hiertoe is in 2014 een Gemeentelijk Herplantfonds in het leven geroepen. De waarde van de te kappen boom wordt daarbij in het fonds gestort en op een later moment aangewend voor herplanting.

Opmerking

Onderstaande voorzieningen zijn geen onderdeel van de balanspost "voorzieningen" en zijn daarom ook niet opgenomen in bovenstaand overzicht. Deze voorzieningen moeten volgens de voorschriften als correctie op de balansposten "voorraden" en "overige vorderingen" worden verantwoord.

Voorziening Dubieuze debiteuren

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
224.884	42.148	0	267.031

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen. Via een dynamische methode wordt gekeken naar de werkelijke dubieuze debiteuren. Als een vordering langer dan 360 dagen openstaat wordt deze in ieder geval opgenomen. Als een vordering nog niet deze periode heeft overtroffen, maar het is wel al zeker dat het bedrag naar alle waarschijnlijkheid niet ontvangen gaat worden, dan wordt deze ook al opgenomen.

Voorziening Dubieuze debiteuren Sociale Zaken

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
1.393.486	0	118.190	1.275.296

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen van onze klanten op het Werkplein in Helmond. De gemeente Helmond heeft, op aandringen van de regiogemeenten, in 2012 aan een extern bedrijf de opdracht gegeven om nogmaals de reële waarde van het huidige vorderingenbestand te bepalen. Hiertoe is een zogenoemde I-scan uitgevoerd. Deze scan bestond uit het verzamelen van gegevens uit GWS4all (uitkeringsadministratie), het interpreteren ervan en daaraan conclusies te verbinden. De scans bestonden er onder andere uit dat onderzocht werd hoeveel geld is geïnd op de in het verleden ontstane vorderingen. Er werd ook gekeken naar trends in betaalgedrag c.q. moraal van uitkeringsgerechtigden en pas uitgestroomde klanten. Op basis van alle verrichte scans is op het huidige bestand minimaal een inning van 15,21% en maximaal 28,7% haalbaar. Gemiddeld 21,96%. De gemeente Helmond gaat er van uit dat de gehanteerde percentages voor het bepalen van de waarde van het debiteurenbestand ook representatief voor de regiogemeenten Laarbeek, Geldrop-Mierlo, Deurne en Asten zijn.

Voorziening Dubieuze debiteuren Wmo

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
77.565	0	1.728	75.837

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen betreffende de eigen bijdragen van particulieren voor huishoudelijke hulp en ten onrechte verstrekte bijdragen aan burgers inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf

Stand 1-1-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2015
11.572.972	749.919	11.805.493	517.398

Het doel van de voorziening is het afdekken van de te verwachten verliezen binnen het grondbedrijf. De voeding geschiedt vanuit de algemene reserve grondbedrijf.

De toevoegingen bestaan uit:

- Rente voorziening verliessaldi grondbedrijf 2015 (€ 462.919,-);
- Bijdrage aan afwerkvoorziening uit plan De Doelen (€ 287.000,-).

De onttrekkingen bestaan uit:

- Vrijval voorziening ten gunste van algemene reserve grondbedrijf juli 2015 (€ 8.953.036,-);
- Vrijval voorziening ten gunste van algemene reserve grondbedrijf december 2015 (€ 2.767.763,-);
- Vrijval voorziening ten behoeve van Spaarpot Oost/Nuenenseweg (€ 75.724,-);
- Vrijval voorziening ten behoeve van slibdepot Goorstraat (€ 8.970,-).

3.7.4 Beleid t.a.v. bespaarde rente

Rentebijdriving Algemene reserve Grondexploitaties

In de MPB 2014-2017 is besloten dat er in het jaar 2014 rente werd bijgeschreven op de reserve Grondexploitaties (€ 282.000,-). In de MPB 2015-2018 was in eerste instantie voorgesteld om geen rente bij te schrijven in het jaar 2015, maar wel in de jaren 2016 t/m 2018. Uiteindelijk heeft de raad besloten ook voor deze jaren geen rente bij te schrijven. Sinds de MPB 2005-2008 is als bezuinigingsmaatregel namelijk besloten om geen rente meer bij te schrijven op de reserve Grondexploitaties. Dit betekent dat het grondbedrijf sindsdien rente betaalt over een deel van haar eigen vermogen. Dit is een oneigenlijke jaarlijkse winstafdracht van het grondbedrijf naar de algemene dienst.

In de kadernota en in deze begroting is berekend dat het bij een rentevergoeding over de volledige reserve Grondexploitaties en de stand van deze reserve per ultimo 2014 zou gaan om een rentebedrag van € 480.322,-. Dit bedrag is gebaseerd op de oude rekenrente van 4%. In het overzicht van investeringen (activiteitenplan), paragraaf 3.3.2 van deze begroting, staat een bedrag van € 420.282,-. Dit bedrag is aangepast aan de nieuwe rekenrente van 3,5%.

Rentebijdriving voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf

Op de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf wordt jaarlijks vanuit de algemene dienst rente bijgeschreven. Omdat in de jaarrekening 2014 en deze begroting een groot deel van deze voorziening flink in omvang is vrijgevallen (ten gunste van de algemene reserve Grondbedrijf), hoeft er vanuit de algemene dienst minder rente op deze voorziening te worden bijgeschreven. Het voordeel wordt budgettair neutraal verwerkt in deze begroting (op Stelposten). Er wordt hier bewust geen positief saldo gecreëerd, omdat de wijzigingen in het BBV per 1 januari 2016 zullen leiden tot negatieve financiële gevolgen voor de begroting en de grondexploitaties (zie paragraaf 2.3.2 Weerstandsvermogen, Inventarisatie van de risico's, punt 2).

3.8 Controleverklaring

Bijlage Single information single audit (SISA)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties																
SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF																
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	€ 494.609	€ 7.500	€ 9.355	€ 0						
I&M	E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1 Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen Gemeenten	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is) Afspraak Aard controle R Indicatornummer: E26 / 01	Aantal afgeronde projecten (jaar T) Realisatie Aard controle R Indicatornummer: E26 / 02	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E26 / 03		1	0	Nee							
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1))	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03		1	2	3	4	5					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2015 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06	€ 9.006.561 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	€ 173.226 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	€ 599.751 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	€ 4.560 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	€ 53.249 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	€ 0 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2015 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	€ 33.732 € 67.268 € 0	€ 6.200 € 119.864 € 0	€ 0 € 26.694 Ja	€ 22.122 € 100.460 € 22.184	€ 0 € 0 € 0	Ja Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06

Bijlage Overzicht subsidies

In 2015 zijn de volgende subsidies toegekend en ontvangen/afgehandeld:

In 2015 toegekende subsidies:

Subsidie-verstrekker	Onderwerp	Toegekende subsidie
Provincie Noord-Brabant	Bereikbaarheid Leefbaarheid Verkeersveiligheid Infrastructurele maatregelen 2015	53.388
Provincie Noord-Brabant	Bereikbaarheid Leefbaarheid Verkeersveiligheid Mensgerichte maatregelen 2015	17.796
Provincie Noord-Brabant	Verbeteren toegankelijkheid bushaltes 2015	30.000
Provincie Noord-Brabant	Kwaliteitsverbetering fietspad Bekelaar in Mierlo	85.000
Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	Onderhoud De Villa 2016-2021	23.417
Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	Onderhoud Weverijmuseum 2016-2021	30.868
Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	Onderhoud De Wiele 2016-2021	11.546
Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	Onderhoud Oude Raadhuis 2016-2021	7.335
Provincie Noord-Brabant	Subsidie Jeugdsportfonds	7.500
Totaal		266.850

In 2015 ontvangen/afgehandelde subsidies:

Subsidie-verstrekker	Onderwerp	Ontvangen subsidie
Waterschap De Dommel	Afkoppelen verhard oppervlak Dorpsstraat Mierlo	33.196
Provincie Noord-Brabant	Fietsstraat zuidelijke ventweg Mierloseweg	133.773
Provincie Noord-Brabant	BLV Infrastructurele maatregelen 2014	53.479
Provincie Noord-Brabant	BLV Mensgerichte maatregelen 2014	9.014
Provincie Noord-Brabant	Aanpassing VRI Bogardeind - Emopad	2.500
Provincie Noord-Brabant	Subsidie Jeugdcultuurfonds	7.500
Totaal		239.462

Kanttekening bij "toegekende subsidies":

Bij een subsidieaanvraag proberen wij het maximum toegezegde subsidiebedrag op voorhand zo hoog mogelijk in te schalen. De reden is dat het maximumbedrag tussentijds niet wordt aangepast door de subsidieverstrekker. Afhankelijk van de subsidievoorwaarden zijn bepaalde werkelijke kosten niet of slechts gedeeltelijk subsidiabel. Het is op voorhand dus niet met 100% zekerheid te veronderstellen dat wij de toegezegde subsidiebedragen, zoals vermeld in de beschikking, ook daadwerkelijk voor het maximumbedrag ontvangen.